

ЗВІТ

**ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ
ПРОВЕДЕННЯ ПЕРВИННОЇ
ОЦІНКИ СТАНУ
ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ АКТІВ
ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ (ACQUIS EC)**

ЕШВА

У К Р А Ї Н А

Є В Р О П А

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. СВОБОДА РУХУ ТОВАРІВ	7
РОЗДІЛ 2. СВОБОДА ПЕРЕМІЩЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ	12
РОЗДІЛ 3. СВОБОДА ПІДПРИЄМНИЦТВА І НАДАННЯ ПОСЛУГ	16
РОЗДІЛ 4. СВОБОДА РУХУ КАПІТАЛУ	20
РОЗДІЛ 5. ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ	25
РОЗДІЛ 6. КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО	29
РОЗДІЛ 7. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	35
РОЗДІЛ 8. АНТИМОНОПОЛЬНА ПОЛІТИКА	40
РОЗДІЛ 9. ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ	45
РОЗДІЛ 10. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА МЕДІА	53
РОЗДІЛ 11. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ТА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	61
РОЗДІЛ 12. ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА, ВЕТЕРИНАРНА ТА ФІТОСАНІТАРНА ПОЛІТИКА	68
РОЗДІЛ 13. РИБАЛЬСТВО ТА АКВАКУЛЬТУРА	73
РОЗДІЛ 14. ТРАНСПОРТНА ПОЛІТИКА	77
РОЗДІЛ 15. ЕНЕРГЕТИКА	82
РОЗДІЛ 16. ОПОДАТКУВАННЯ	102
РОЗДІЛ 17. ЕКОНОМІЧНА ТА МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА	108
РОЗДІЛ 18. СТАТИСТИКА	113
РОЗДІЛ 19. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА ЗАЙНЯТІСТЬ	117
РОЗДІЛ 20. ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ІНДУСТРІАЛЬНА ПОЛІТИКА	121
РОЗДІЛ 21. ТРАНС'ЄВРОПЕЙСЬКІ МЕРЕЖІ	126
РОЗДІЛ 22. РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА КООРДИНАЦІЯ СТРУКТУРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ	129
РОЗДІЛ 23. СУДОВА ВЛАДА ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПРАВА	133
РОЗДІЛ 24. ПРАВОСУДДЯ, СВОБОДА ТА БЕЗПЕКА	138
РОЗДІЛ 25. НАУКА ТА ДОСЛІДЖЕННЯ	147
РОЗДІЛ 26. ОСВІТА ТА КУЛЬТУРА	151
РОЗДІЛ 27. ДОВКІЛЛЯ ТА ЗМІНА КЛІМАТУ	157
РОЗДІЛ 28. ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ТА ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	163
РОЗДІЛ 29. МИТНИЙ СОЮЗ	170
РОЗДІЛ 30. ЗОВНІШНІ ВІДНОСИНИ	176
РОЗДІЛ 31. ЗОВНІШНЯ, БЕЗПЕКОВА ТА ОБОРОННА ПОЛІТИКА	180
РОЗДІЛ 32. ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ	186
РОЗДІЛ 33. ФІНАНСОВІ ТА БЮДЖЕТНІ ПОЛОЖЕННЯ	189
РОЗДІЛ 34. ІНСТИТУЦІЇ	192
ВИСНОВКИ	199
ДОДАТОК 1. Перелік та короткий опис заходів щодо імплементації актів права ЄС, визначених пріоритетними	203

ВСТУП

ЕШІА

УКРАЇНА

—

ЄВРОПА

24 лютого 2022 р. російське повномасштабне вторгнення призвело до трагічних подій та найскладнішого року з часів проголошення української незалежності. Внаслідок цієї жорстокої збройної агресії прийшло чітке усвідомлення того, що свобода та незалежність є найвищими цінностями, за які варто боротися. Кожен українець відчув підтримку вільного світу, ще більше відчув себе частиною великої європейської родини. Кожен зрозумів важливість нашого зовнішньополітичного вибору, а саме: шляху європейської та євроатлантичної інтеграції України.

28 лютого 2022 р., на п'ятий день повномасштабного вторгнення Російської Федерації (далі – РФ), Україна подала заявку на членство в Європейському Союзі (далі – ЄС).

1 березня 2022 р. Європейський Парламент ухвалив резолюцію про підтримку надання Україні статусу кандидата на членство в ЄС, а 10–11 березня 2022 р. на неформальному саміті Європейської Ради у Версалі лідери ЄС визнали європейські прагнення України, як зазначено в Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), і запропонували Європейській Комісії надати свою думку щодо цієї заявки згідно з положеннями відповідних договорів.

8 квітня 2022 р. під час візиту до м. Києва Президент Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн передала Президенту України Володимирі Зеленському Опитувальник на відповідність Копенгагенським критеріям для оцінки спроможності держави виконувати зобов'язання щодо членства в ЄС та отримати статус держави-кандидата.

17 квітня 2022 р. Україна передала відповіді на Опитувальник Європейської Комісії щодо відповідності України політичним та економічним критеріям членства в ЄС, 9 травня – другу частину Опитувальника щодо відповідності українського законодавства праву ЄС.

17 червня 2022 р. Європейська Комісія оприлюднила Висновок, в якому рекомендувала надати Україні статус кандидата в члени ЄС. Позитивна оцінка Європейської Комісії створила передумови для прийняття 23 червня 2022 р. відповідного рішення Європейською Радою. При цьому для України було визначено сім рекомендацій, виконання яких є необхідним для подальших кроків у процесі набуття членства в ЄС (зокрема, щодо боротьби з корупцією, реформування правоохоронного сектору, імплементації антиолігархічного закону тощо).

Це історичне рішення відкрило перед Україною широкі можливості та водночас поклало на українську владу додаткові зобов'язання щодо адаптації законодавства України до права ЄС та здійснення докорінних політичних, соціально-економічних, правових та інституційних реформ, спрямованих на розбудову розвиненої та сталої демократії та ринкової економіки.

Саме тому з моменту отримання статусу держави-кандидата робота Уряду з імплементації законодавства ЄС набула більш широкого змісту.

Демонструючи рішучість якнайшвидше стати повноправним членом ЄС, Кабінет Міністрів України 28 лютого 2023 р. запустив масштабний процес внутрішньої оцінки

стану наближення українського законодавства до законодавства ЄС (селф-скринінг), прийнявши відповідну постанову № 189 "Про затвердження Порядку проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЄС)".

Оцінка проводилася у кілька етапів протягом 6 місяців і дала змогу визначити стан адаптації законодавства України до права ЄС, виявити невідповідності та прогалини, які необхідно усунути в рамках переговорів та підготовки до вступу в ЄС.

До проведення селф-скринінгу було залучено більше 80 органів державної влади, державних установ, міжнародних проектів та громадських організацій, які за координації Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України та Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції СКМУ опрацювали близько 28 тисяч актів права ЄС.

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОЦІНКИ, НА ДАНОМУ ЕТАПІ¹:

Зазначена статистика є попередньою спробою визначення стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЄС) (далі – акти права ЄС) у розрізі переговорних розділів у рамках підготовки до відкриття переговорів про вступ України до ЄС.

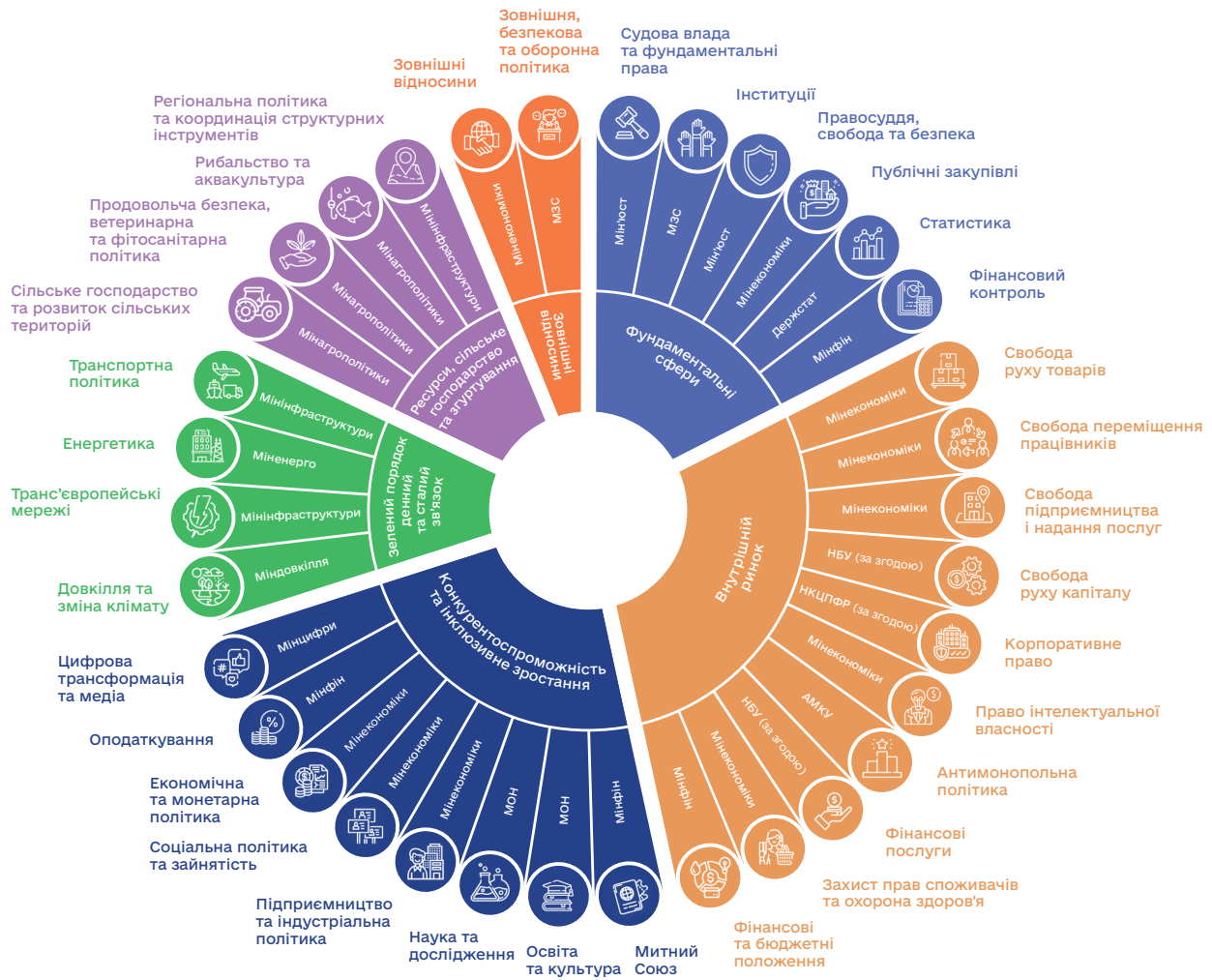
За результатами проведення селф-скринінгу сформовано звіти за 34 переговорними розділами, результати яких буде покладено в основу наповнення майбутньої Національної програми нормативно-правового наближення українського законодавства до актів права ЄС.

У цьому документі викладені ключові результати проведеного селф-скринінгу законодавства за переговорними розділами в рамках кластерів "Фундаментальні сфери", "Внутрішній ринок", "Конкурентоспроможність та інклюзивне зростання", "Зелений порядок денний та сталий зв'язок", "Ресурси, сільське господарство та згуртування" та "Зовнішні відносини".

¹ низка актів права ЄС дублюється та враховується у статистиці за різними переговорними розділами через їхню приналежність та дотичність до різних сфер таких розділів

² на етапі проведення первинної оцінки стану імплементації актів права ЄС, переважна частина рекомендацій ("Recommendation"), рішень ("Decision"), резолюцій ("Resolution"), висновків ("Conclusions"), протоколів ("Protocol"), обмінів листами ("Exchange of letters"), декларацій ("Declaration"), раундів переговорів ("Round of Negotiations"), доповідей ("Report"), спільних дій ("Joint Action") була верифікована як така, що наразі не потребує імплементації

ПЕРЕГОВОРНІ РОЗДІЛИ ТА КЛАСТЕРИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ПЕРЕГОВОРНИМ ПРОЦЕСОМ ЩОДО ЧЛЕНСТВА В ЄС

34 загальна кількість переговорних розділів

6 загальна кількість кластерів

РОЗДІЛ 1.

СВОБОДА РУХУ ТОВАРІВ

EUWA

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Свобода руху товарів передбачає можливість вільної торгівлі товарами на основі спільних для ЄС правил і процедур. Цей принцип є ключовим для створення і розвитку внутрішнього ринку.

Правовий режим поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ), яка застосовується між ЄС та Україною з січня 2016 р., містить зобов'язання щодо наближення українського законодавства до законодавства ЄС.

Зазначений розділ включає наступні сфери:

- 13.30.05 Загальне, програми
- 13.30.10 Автотранспортні засоби
- 13.30.11 Сільськогосподарські та лісгосподарські трактори
- 13.30.12 Метрологія
- 13.30.13 Електричні матеріали
- 13.30.15 Патентовані лікарські засоби
- 13.30.16 Косметика
- 13.30.17 Текстиль
- 13.30.18 Небезпечні речовини
- 13.30.19 Добрива
- 13.30.99 Інші сектори наближення законодавства

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

970 Загальна кількість актів переговорного розділу

50 Кількість актів, що повністю імплементовані

631 Кількість актів, що не потребують імплементатії

289 Кількість актів, що підлягають імплементатії

• не імплементовано		156
• розпочато імплементатію	до 20%	15
• деякий рівень імплементатії	до 40%	42
• імплементовано частково	до 60%	27
• добрий рівень імплементатії	до 80%	7
• значний рівень імплементатії	більше 80%	42

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Стан гармонізації законодавства за сферою “Загальне, програми” характеризується тим, що значна частина положень актів права ЄС імплементована в Законах України “Про акредитацію органів з оцінки відповідності”, “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”, “Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції”, “Про загальну безпечність нехарчової продукції”, “Про стандартизацію”, “Про електронні комунікації”, “Про захист прав споживачів”, Господарському кодексі України, а також у підзаконних актах.

Водночас з огляду на зміни, які відбулися в законодавстві ЄС у сфері ринкового нагляду з метою забезпечення безпеки споживачів, законодавство України потребує перегляду відповідно до оновлених європейських вимог.

У сфері “Автотранспортні засоби” до пріоритетних заходів віднесено прийняття у 2024 році постанови Кабінету Міністрів України, якою будуть імплементовані положення щодо допустимих осьових навантажень, застосування пневматичних підвісок та аеродинамічних пристроїв.

Серед першочергових законодавчих змін також врегулювання питань затвердження конструкції транспортних засобів, їх частин та обладнання, прийняття підзаконних актів стосовно ринкового нагляду у сфері транспортних засобів, а також змін до Порядку ведення реєстру сертифікатів типу транспортних засобів та обладнання і виданих виробниками сертифікатів відповідності транспортних засобів або обладнання.

За сферою “Сільськогосподарські та лісгосподарські трактори” значна частина положень актів права ЄС вже імплементована в українське законодавство. Подальша гармонізація пов’язана зі змінами законодавства ЄС в частині затвердження переліку сільськогосподарських і лісгосподарських транспортних засобів та здійсненні ринкового нагляду щодо таких транспортних засобів.

У сфері “Метрологія” більша частина положень актів права ЄС знайшла своє відображення в Законах України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”, “Про акредитацію органів з оцінки відповідності”, “Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції”, “Про загальну безпечність нехарчової продукції”, “Про метрологію та метрологічну діяльність” та підзаконних актах Уряду. Наразі ведуться роботи щодо формування нового переліку національних стандартів, який буде відповідати положенням європейського законодавства.

У сфері “Електричні матеріали” більшість норм актів права ЄС вже відображені у національному законодавстві. Не імплементовані положення стосуються повноважень Європейської Комісії та обов’язків держав-членів ЄС, які Україна зможе гармонізувати вже після вступу до ЄС.

Заходи з подальшої імплементации положень актів права ЄС у сфері “Патентовані лікарські засоби” заплановані на наступні 3 роки. Водночас існує необхідність в отриманні експертної підтримки щодо запровадження змін до матеріалів

реєстраційного дос'є на зареєстровані за централізованою процедурою лікарські засоби, питань примусового ліцензування, реєстрації лікарських засобів передової терапії, щодо запровадження фінансових санкцій за порушення зобов'язань під час державної реєстрації лікарських засобів, порядку здійснення клінічних випробувань та діяльності інспекторів, а також щодо інспектування виробництва досліджуваного лікарського засобу у державах-членах ЄС. Крім того, існує потреба в кваліфікованій допомозі щодо запровадження системи верифікації зареєстрованих лікарських засобів за стандартами ЄС.

У сфері **"Косметика"** до пріоритетних заходів з імплементації зі строком виконання до 2026 р. віднесено прийняття підзаконного акта стосовно методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів.

Стосовно законодавства, віднесеного до сфери **"Текстиль"**, деякі положення європейських регламентів імплементовано в Законах України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності", "Про акредитацію органів з оцінки відповідності", "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції", "Про загальну безпечність нехарчової продукції" та в підзаконних актах.

У сфері **"Небезпечні речовини"** з метою повної імплементації актів права ЄС необхідне прийняття низки нормативно-правових актів. До пріоритетів на 2024 рік віднесено прийняття Закону України "Про батареї та акумулятори", а також підзаконних актів, які стосуються його реалізації.

До необхідних імплементаційних заходів також віднесено прийняття Законів "Про прекурсори вибухівки", "Про державне регулювання генетично-інженерної діяльності та державний контроль за обігом генетично модифікованих організмів і генетично модифікованої продукції для забезпечення продовольчої безпеки", "Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами", необхідних національних стандартів, а також прийняття і внесення змін до низки підзаконних актів.

До сфери **"Добрива"** за результатами скринінгу віднесено 2 акта права ЄС, по яких робота наразі не розпочата. Строк реалізації імплементаційних заходів запланований до 2025 р., водночас існує потреба в додатковій експертній підтримці.

У **"Інших секторах для наближення законодавства"** встановлено, що частина положень директив і регламентів імплементована в законодавство України шляхом прийняття Технічних регламентів, Законів України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності", "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції", "Про загальну безпечність нехарчової продукції", "Про захист прав споживачів", "Про рекламу", "Про акціонерні товариства", "Про ринок електричної енергії", "Про електронні довірчі послуги". Імплементація за багатьма напрямками триває.

До пріоритетних заходів на 2024 рік віднесено зміни до Закону України "Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією", прийняття пов'язаних підзаконних актів, якими буде затверджено Технічний регламент щодо безпечності хімічної продукції, Порядок видачі (відмови у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка

виводиться з ринку, Порядок ведення Державного реєстру хімічних речовин, а також Порядок створення та адміністрування інформаційної системи забезпечення хімічної безпеки.

Окрім цього, серед пріоритетів затвердження Порядку складання, подання та розгляду заявок на сорти рослин і Порядку погодження допуску на ринок насіння овочевих культур у разі подання заявки на сорт, якими буде імплементовано відповідні положення європейського законодавства.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

У ході селф-скринінгу було виявлено системні проблеми, які перешкоджають повній та швидкій імплементації законодавства. Зокрема, це недостатня інституційна спроможність відповідальних за даний переговорний розділ органів влади. Міністерство економіки України, Міністерство охорони здоров'я та Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку потребують більшої кількості фахівців для розробки необхідного законодавства, додаткових фінансових ресурсів, залучення експертної підтримки в рамках міжнародної технічної допомоги. Крім того, у сфері лікарських засобів існує необхідність створення єдиного регуляторного органу.

Окремі положення європейського законодавства, які стосуються повноважень Європейської Комісії, обов'язків держав-членів ЄС по відношенню до Європейської Комісії та централізованих процедур можуть бути імплементовані тільки після вступу України до ЄС. Відповідні імплементаційні заходи Урядом віднесені до пріоритетних, їх планується здійснити протягом р. після набуття Україною членства в ЄС.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Подальше наближення законодавства України до стандартів ЄС сприятиме пришвидшенню укладення Угоди про оцінювання відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА) у певних секторах. Це, в свою чергу, дасть змогу Україні брати участь в роботі єдиного ринку для відповідних категорій продуктів, тобто здійснювати торгівлю на тих самих умовах, які застосовуються між державами-членами ЄС.

РОЗДІЛ 2.

СВОБОДА ПЕРЕМІЩЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ

ЕШВА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Свобода переміщення працівників є однією з основних свобод, гарантованих правом ЄС. Кожен громадянин має право вільно пересуватися. Така свобода руху передбачає скасування будь-якої дискримінації у питаннях зайнятості, оплати праці та інших умов праці й працевлаштування до працівників, які легально працевлаштовані в іншій країні, ніж країна їхнього походження.

Право на вільне пересування працівників доповнюється системою координації систем соціального забезпечення, тобто правом мобільних працівників ЄС та членів їхніх сімей набувати, накопичувати права на соціальне забезпечення, а також отримувати виплати за цими правами без дискримінації.

Іншими словами, громадяни однієї держави мають право працювати в іншій державі, і їм повинні надаватися такі самі умови роботи та соціальні умови, як і іншим працівникам.

Даний розділ містить наступні сфери:

05.10 Свобода переміщення працівників

Загальні правила
Визнання кваліфікацій
Громадяни третіх країн, Інші

05.20.40 Соціальне забезпечення

Соціальне забезпечення
Пенсійне забезпечення
Регулювання цін на лікарські засоби
Система інтегрованої статистики соціального захисту

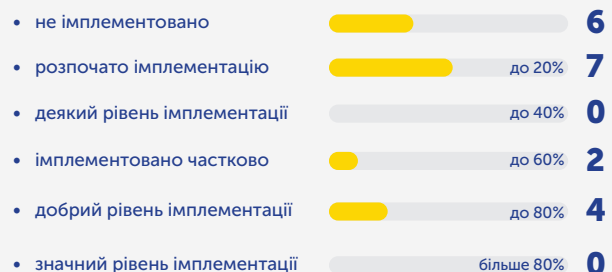
2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

180 Загальна кількість актів переговорного розділу

2 Кількість актів, що повністю імплементовані

159 Кількість актів, що не потребують імплементациї

19 Кількість актів, що підлягають імплементациї

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

З огляду на те, що свобода руху осіб запроваджується в момент вступу до ЄС, і якщо під час переговорів про вступ до ЄС не буде визначено іншого, імплементація актів права ЄС здійснюватиметься у звичайному режимі.

Не імplementовані акти ЄС, що підлягають імплементації, встановлюють норми, які досі не врегульовані українським законодавством.

Зазначені акти стосуються різних аспектів свободи переміщення працівників та прав громадян ЄС в межах держав-членів. Зокрема, такі акти:

- сприяють здійсненню прав, наданих працівникам, у контексті свободи переміщення працівників;
- встановлюють заходи для запобігання дискримінації на підставі громадянства, стимулюють рівний доступ до праці, соціальних та податкових пільг у державах-членах;
- регулюють право громадян ЄС та членів їхніх сімей вільно пересуватися та проживати на території держав-членів;
- встановлюють умови та процедури виїзду, в'їзду та проживання, а також захищає їхні соціальні та економічні права;
- підвищують мобільність працівників через поліпшення доступу до додаткового пенсійного забезпечення;
- встановлюють правила та процедури для забезпечення справедливого конкурентного середовища та захисту прав працівників у випадках виконання робіт за межами своєї держави-члена.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Україна зіштовхується з необхідністю адаптації свого законодавства та інституційних механізмів до вимог та стандартів ЄС у сфері вільного руху працівників в межах ЄС в цілому та, зокрема, у сфері працевлаштування та соціального забезпечення для працівників з третіх країн, які не входять до ЄС. Проблема включає в себе кілька ключових аспектів:

- забезпечення коректного застосування законодавства ЄС у сфері вільного руху працівників;
- забезпечення гідних умов праці та життя, включаючи житло, медичне обслуговування, освіту і інші соціальні послуги;
- доступ до інформації про права працівників;
- ефективна координація соціального забезпечення;
- системний перегляд законодавства та інституційних механізмів.

Розв'язання цієї проблеми вимагатиме співпраці між урядом, експертами, громадськими організаціями та іншими заінтересованими сторонами для розробки та впровадження відповідних законодавчих та інституційних змін з метою гарантування прав працівників та забезпечення збалансованого ринку праці. Вільний рух осіб за своєю правовою природою запрацює тільки після вступу України до ЄС, якщо у ході переговорів не буде визначено іншого. Проте підготовчі роботи мають бути виконані до вступу.

Для подолання проблем, які перешкоджають імплементації актів права ЄС, необхідно:

- забезпечити, у тому числі в контексті оцінки впливу на ринок праці, застосування визначених законодавством ЄС правил прийому працівників з третіх країн, що не входять до ЄС, гідних умови праці та життя для них, доступ до інформації про їхні права, а також координації соціального забезпечення тощо;
- надати експертну консультаційну підтримку / провести консультації під час внесення змін до законодавства України в контексті запровадження вільного руху осіб та додаткового підвищення кваліфікації кадрів, які будуть залучені до імплементації;
- провести системний перегляд законодавства та здійснити кардинальну зміну інституційних механізмів, запровадження нових інструментів та перегляд системи соціального забезпечення, а також пенсійної системи.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Запровадження вільного руху осіб може призвести до численних можливостей економічного зростання. Вільний рух осіб сприятиме більшому руху робочої сили між країнами ЄС. Це допоможе зменшити дефіцит робочої сили в окремих секторах і забезпечити компаніям доступ до робочої сили з різними навичками і досвідом. Мобільність працівників також сприятиме обміну знань і передових технологій між країнами. Це сприятиме інноваціям і підвищенню продуктивності в різних галузях. Вільний рух осіб спонукатиме компанії до підвищення якості продуктів і послуг, оскільки вони конкурують за клієнтів та ринки праці. Запровадження вільного руху осіб також потенційно призведе до збільшення інвестицій в країну. Вільний рух осіб також розширить ринок збуту для підприємств, що може сприяти збільшенню продажів та прибутку. Вільний рух осіб сприятиме доступу до різноманітних освітніх та навчальних можливостей в різних країнах, що підвищує кваліфікацію робочої сили.

Запровадження вільного руху осіб вимагатиме відповідних політичних та соціальних рішень, і при правильному плануванні та зваженому управлінні, вільний рух осіб може значно сприяти економічному росту.

РОЗДІЛ 3.

СВОБОДА ПІДПРИЄМНИЦТВА І НАДАННЯ ПОСЛУГ

EUWA

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Право ЄС у цій сфері спрямоване на забезпечення рівних прав громадян та юридичних осіб ЄС щодо надання послуг, здійснення підприємницької діяльності. Держави-члени повинні забезпечити, щоб право на започаткування підприємницької діяльності у будь-якій державі-члені та свобода надання транскордонних послуг, як це передбачено Установчими Договорами ЄС, не обмежувалися національним законодавством, з урахуванням винятків, передбачених Договорами. Законодавство в цій главі має горизонтальний характер і охоплює широкий спектр галузей і професій.

Право ЄС також гармонізує правила, що стосуються регульованих професій, для забезпечення взаємного визнання кваліфікацій і дипломів між державами-членами.

Відповідно до Глави 6 “Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею” Угоди про асоціацію, Сторони, підтверджуючи свої відповідні права та обов’язки, взяті на себе в рамках Угоди про заснування Світової організації торгівлі від 15 квітня 1994 р., встановлюють цим необхідні заходи щодо поступової взаємної лібералізації умов заснування підприємницької діяльності і торгівлі послугами, а також співробітництва в галузі електронної торгівлі.

Так, станом на сьогодні, відповідно до показників моніторингу реалізації плану заходів з виконання Угоди про асоціацію “Пульсу Угоди” (далі – “Пульс Угоди”), законодавство України за напрямом “Підприємництво” наближено до права ЄС на 89 %¹.

До даного розділу включені наступні сфери:

06.10 Принципи та умови

06.20.10 Виробництво та переробна діяльність

06.20.20 Надання послуг

06.20.30 Підприємницька діяльність

06.20.40 Індивідуальна підприємницька діяльність

06.20.50 Медична та фельдшерська діяльність

06.20.60 Інша діяльність

¹ <https://pulse.kmu.gov.ua/>

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Принципи та умови: розпочато імплементацию Директиви 2005/36/ЄС про визнання професійних кваліфікацій, зокрема, розроблено проект Закону України “Про національну систему кваліфікацій”.

Виробництво та переробна діяльність: положення Директиви 94/22/ЄС про умови надання та використання дозволів на пошук, розвідку та видобуток вуглеводнів частково імплементовані в Законі України “Про нафту і газ” та Законі України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами”. Для завершення імплементациї потрібно внести зміни до Закону України “Про угоди та розподіл продукції”, а також внести зміни до нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України.

Надання послуг: Директива 97/67/ЄС про спільні правила розвитку внутрішнього ринку поштових послуг Співтовариства та покращення якості послуг має добрий рівень імплементациї завдяки прийняттю Закону України “Про поштовий зв’язок”. Розроблено візію проекту закону “Про цифрові послуги”, яким будуть імплементовані: Регламент (ЄС) 2022/2065 про єдиний ринок цифрових послуг (Digital Services Act), Регламент (ЄС) 2022/1925 про конкурентні та чесні ринки в цифровому секторі (Digital Markets Act), Регламент (ЄС) 2019/1150 про сприяння чесності та прозорості для бізнес-користувачів онлайн посередницьких послуг.

Підприємницька діяльність: імплементацию Директиви Ради 86/653/ЄЕС про координацію законодавства держав-членів щодо самозайнятих комерційних агентів, Директиви Ради 74/556/ЄЕС, що встановлює детальні положення щодо перехідних заходів, пов’язаних з діяльністю, торгівлею та розповсюдженням токсичних продуктів, а також діяльністю, що передбачає професійне використання таких продуктів,

² на даному етапі не визначено стан імплементациї через відсутність можливості визначити відповідального виконавця, оскільки існуюча конфігурація міністерств, інших ЦОВВ та регуляторів не охоплює всі аспекти права ЄС

включаючи діяльність посередників та Директиви Ради 74/557/ЄЕС про досягнення свободи заснування та свободи надання послуг щодо діяльності самозайнятих осіб та посередників, які займаються торгівлею та розповсюдженням токсичних продуктів ще не розпочато, і це залишається одним із важливих завдань України у цій сфері.

Індивідуальна підприємницька діяльність: з метою імплементації Директиви 98/5/ЄС про полегшення здійснення адвокатської діяльності на постійній основі в іншій державі-члені, ніж та, в якій була отримана кваліфікація та Директиви Ради 77/249/ЄЕС про полегшення ефективного здійснення адвокатами свободи надання послуг планується розробка законопроекту про внесення змін до Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" у співпраці з органами адвокатського самоврядування.

Акти сфер **"Медична та фельдшерська діяльність"** та **"Інша діяльність"** наразі не потребують імплементації в національне законодавство.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми полягають у необхідності врахування потреб різних професій, подолання суспільного спротиву щодо нововведень, ефективної координації відповідальних державних органів, а також у браку фінансових та людських ресурсів у відповідальних державних органах.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Свобода заснування та свобода надання послуг гарантують мобільність бізнесу та професіоналів у межах ЄС. Імплементація Україною положень актів права ЄС значно розширить можливості для здійснення підприємницької діяльності громадянами України та юридичними особами, заснованими в Україні. У свою чергу це сприятиме розвитку економічної конкуренції в Україні та забезпечуватиме кращі можливості для українських споживачів. Відповідність українського законодавства регуляторній практиці ЄС сприятиме створенню більш прозорого та передбачуваного правового середовища. Удосконалена правова база також буде сприяти надходженню прямих іноземних інвестицій.

РОЗДІЛ 4.

СВОБОДА РУХУ КАПІТАЛУ

ЕШВА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Свобода руху капіталу є однією із чотирьох свобод внутрішнього ринку ЄС. Правове регулювання свободи руху капіталу в ЄС складається, перш за все, із статей 63-66 Договору про функціонування ЄС (ДФЄС). Відповідно до статті 63 ДФЄС, забороняються обмеження щодо руху капіталу між державами-членами та між державами-членами і третіми країнами.

Вторинне законодавство ЄС щодо свободи руху капіталу спрямовано на врегулювання відносин у сфері платіжних послуг, контролю над готівкою, яка ввозиться або вивозиться з території ЄС, лібералізації руху капіталу.

Відповідно до Глави 7 “Поточні платежі та рух капіталу” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею” Угоди про асоціацію, Сторони співробітничать з метою забезпечення вільного руху капіталу, пов’язаного з надходженням прямих інвестицій в державу.

Згідно із частиною 3 статті 145 Угоди про асоціацію, Україна зобов’язується завершити лібералізацію операцій на рахунку операцій з капіталом і фінансовому рахунку платіжного балансу відповідно до рівня лібералізації в Стороні ЄС до дати надання режиму внутрішнього ринку у сфері фінансових послуг відповідно до статті 4(3) Додатка XVII до цієї Угоди.

Сфера, що входить до зазначеного розділу:

10.40 Свобода руху капіталу

Платіжні послуги
Цінні папери / інфраструктура ринку
Перетин кордону для Євро
Обмеження відносин з Іраком
Бухгалтерські документи філій кредитних та фінансових установ
Лібералізація руху капіталу

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Платіжні послуги: до групи актів права ЄС щодо платіжних послуг, що підлягають імплементації, відносяться:

- Директива № 2015/2366/ЄС від 25 листопада 2015 р. про платіжні послуги на внутрішньому ринку, про внесення змін до Директив 2002/65/ЄС, 2009/110/ЄС та 2013/36/ЄС і Регламенту 1093/2010/ЄС та про скасування Директиви 2007/64/ЄС (далі – Директива № 2015/2366/ЄС);
- Регламент № 260/2012/ЄС від 14 березня 2012 р., що встановлює технічні та ділові вимоги до кредитних переказів і прямих дебетів у євро та вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 924/2009 (далі – Регламент № 260/2012/ЄС);
- Делегований Регламент Комісії № 2018/389/ЄС від 27 листопада 2017 р., що доповнює Директиву 2015/2366/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо нормативних технічних стандартів для надійної автентифікації клієнтів та загальних і безпечних відкритих стандартів зв'язку (далі – Делегований Регламент Комісії № 2018/389/ЄС);
- Регламент № 2021/1230/ЄС від 14 липня 2021 р. про транскордонні платежі в Союзі (далі – Регламент № 2021/1230/ЄС).

Зазначені акти права ЄС встановлюють правила щодо функціонування ринку платіжних послуг у ЄС в частині ліцензування платіжних установ, визначення вимог до інформації щодо платіжних послуг, включаючи комісію, прав та обов'язків користувачів і постачальників платіжних послуг, суворі вимоги безпеки для електронних платежів і захисту фінансових даних споживачів. Крім того, актами встановлюються правила щодо транскордонних платежів, які виражені в євро або в національних валютах держав-членів, вимоги до прозорості зборів за конвертацію валюти в межах ЄС.

Цінні папери / інфраструктура ринку: у сфері до групи актів права ЄС щодо цінних паперів/інфраструктури ринку, що підлягають імплементації, відносяться:

- Регламент № 2019/2088/ЄС від 27 листопада 2019 р. щодо розкриття інформації, пов'язаної зі сталим розвитком у секторі фінансових послуг (далі – Регламент 2019/2088/ЄС);
- Регламент № 2019/1156/ЄС від 20 червня 2019 р. про сприяння транскордонному розповсюдженню суб'єктів спільного інвестування та внесення змін до Регламентів № 345/2013/ЄС, № 346/2013/ЄС та № 1286/2014/ЄС (далі – Регламент № 2019/1156/ЄС);
- Директива № 2002/47/ЄС від 6 червня 2002 р. щодо механізмів застосування фінансової застави (далі – Директива 2002/47/ЄС);
- Директива № 98/26/ЄС від 19 травня 1998 р. про остаточність розрахунків у платіжних системах та системах розрахунків за операціями із цінними паперами (далі – Директива 98/26/ЄС);
- Директива № 97/9/ЄС від 3 березня 1997 р. про схеми компенсації інвесторам;
- Делегований № Регламент Комісії 2022/1288/ЄС від 6 квітня 2022 р., що доповнює Регламент 2019/2088/ЄС щодо нормативних технічних стандартів,

що визначають деталі змісту та представлення інформації стосовно принципу “не завдавати суттєвої шкоди”, що визначає зміст, методологію та представлення інформації щодо показників стійкості та несприятливих впливів на сталість, а також зміст та представлення інформації щодо просування екологічних або соціальних характеристик та цілей сталого інвестування у переддоговірних документах, на веб-сайтах і в періодичних звітах (далі – Делегований Регламент Комісії 2022/1288/ЄС);

- Імплементацийний Регламент Комісії № 2021/955/ЄС від 27 травня 2021 р., що встановлює імплементацийні технічні стандарти для застосування Регламенту 2019/1156/ЄС щодо форм, шаблонів, процедур і технічних заходів для публікації та повідомлення про маркетингові правила, комісії та платежі, а також визначення інформації, яка має бути передана для створення та підтримки центральної бази даних транскордонного маркетингу АІФів та UCITS, а також форм, шаблонів та процедур для повідомлення такої інформації.

Було розпочато імплементацию Директиви № 2002/47/ЄС (Financial Collateral Directive), Директиви № 98/26/ЄС (Settlement Finality Directive), Регламенту 2019/2088/ЄС та Делегованого Регламенту Комісії 2022/1288/ЄС.

Перетин кордону для Євро: до групи актів права ЄС про перетин кордону для Євро, що підлягають імплементации, відносяться Регламент № 2018/1672/ЄС від 23 жовтня 2018 р. про контроль над готівкою, яка ввозиться або вивозиться з Союзу, і скасовує Регламент № 1889/2005/ЄС (далі – Регламент 2018/1672/ЄС) та Імплементацийний Регламент Комісії 2021/776/ЄС від 11 травня 2021 р., що встановлює шаблони для певних форм, а також технічні правила для ефективного обміну інформацією відповідно до Регламенту 2018/1672/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо контролю над введенням готівки або вихід із Союзу (далі – Імплементацийний Регламент Комісії 2021/776/ЄС).

Регламент 2018/1672/ЄС передбачає систему контролю щодо готівки (10 000 євро або більше), яка ввозиться або вивозиться з Союзу, щоб доповнити правову базу для запобігання відмиванню грошей і фінансуванню тероризму, викладену в Директиві 2015/849/ЄС). У національне законодавство вже частково імплементовано норми зазначеного Регламенту.

Імплементацийний Регламент Комісії № 2021/776/ЄС встановлює шаблони для певних форм, зокрема, форм декларації, розкриття інформації, а також технічні правила для ефективного обміну інформацією відповідно до Регламенту 2018/1672/ЄС. Станом на сьогодні, Регламент імплементовано частково.

Обмеження відносин з Іраком: у сфері до групи актів права ЄС щодо санкцій проти Іраку, що підлягають імплементации, відноситься Регламент Ради № 1210/2003/ЄС від 7 липня 2003 р. щодо певних спеціальних обмежень на економічні та фінансові відносини з Іраком та про скасування Регламенту № 2465/96/ЄС, який не імплементовано.

Бухгалтерські документи філій кредитних та фінансових установ: у сфері до групи актів права ЄС щодо бухгалтерських документів філій кредитних та фінансових установ, що підлягають імплементации, відноситься Директива Ради 89/117/ЄЕС від 13 лютого 1989 р. про зобов'язання філій, заснованих у державі-члені кредитних установ і фінансових установ, головні офіси яких розташовані за межами цієї

держави-члена, щодо публікації річних бухгалтерських документів (далі – Директива Ради 89/117/ЄЕС).

Директива Ради 89/117/ЄЕС передбачає оприлюднення фінансової звітності, складеної відповідно до Директиви 86/635/ЄЕС від 8 грудня 1986 р. про річну консолідовану звітність банків та інших фінансових установ. Однак залишається відкритим питання необхідності імплементації останньої на сьогодні. Питання формування підходу до імплементації Директиви Ради 89/117/ЄЕС потребує узгодження як з Європейською Комісією, так і з Міністерством фінансів України, у зв'язку з чим до FISMA направлено запит щодо зазначених питань.

Лібералізація руху капіталу: серед актів права ЄС щодо лібералізації руху капіталу, що підлягають імплементації Україною, відноситься Директива Ради № 88/361/ЄЕС від 24 червня 1988 р. про імплементацію статті 67 Договору. Поступове зняття валютних обмежень, які були запроваджені під час воєнного стану в Україні, передбачено по мірі нормалізації обставин та після консультацій з експертами МВФ. При цьому, в основу підходу до поступового послаблення валютних обмежень, запроваджених з міркувань безпеки під час війни, закладаються ті самі принципи, які застосовувалися під час проведення валютної лібералізації в мирний час, зокрема:

- послаблення/скасування валютних обмежень відбувається поступово, з прив'язкою не до дат, а до макроекономічних/фінансових умов;
- кожен наступний крок робиться лише в разі наявності макроекономічних передумов і на підставі ретельного аналізу наслідків.

З огляду на зазначене, питання щодо початку та строків імплементації Директиви, предметом якої є повна лібералізація операцій з руху капіталу, є невизначеним та залежить від досягнення етапів повернення до довоєнної політики та темпів післявоєнної відбудови.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Однією із основних проблем, яка перешкоджає наближенню українського законодавства у сфері свободи руху капіталу, є відсутність достатньої кількості кадрових ресурсів для забезпечення належної імплементації актів права ЄС, відповідальною за які визначено НКЦПФР. Також великою перешкодою для досягнення повної лібералізації операцій з руху капіталу є воєнний стан.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Наближення українського законодавства до актів права ЄС забезпечує повну інтеграцію до такої важливої свободи ЄС як свобода руху капіталу. Для України це означатиме відсутність дискримінації та заборон щодо руху капіталу між Україною та державами-членами ЄС. Також це підвищить інвестиційну привабливість України на міжнародному ринку та розширить можливість інвестицій в різні сфери, наприклад, у нерухомість, сприятиме спрощенню надання та отримання кредитів на комерційній основі.

РОЗДІЛ 5.

СВОБОДА РУХУ КАПІТАЛУ

ЕШП

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Право ЄС про публічні закупівлі ґрунтується на загальних принципах, що впливають з Установчих договорів ЄС та практики Суду ЄС, таких як прозорість, рівне ставлення, вільна конкуренція та недискримінація. Ці принципи застосовуються до всіх процедур публічних закупівель, включно з тими, що виходять за межі сфери дії директив ЄС про закупівлі, наприклад, з огляду на їхню вартість (закупівлі нижче порогових значень ЄС) або предмет (концесії на надання послуг).

Відповідно до Глави 8 “Державні закупівлі” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею” Угоди про асоціацію, Сторони погодились забезпечити взаємний доступ до ринків державних закупівель на основі принципу національного режиму на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях для державних контрактів та договорів концесії у традиційних галузях економіки, а також у комунальному господарстві. Це передбачає послідовне наближення законодавства України у сфері державних закупівель до права ЄС у сфері державних закупівель, що супроводжуватиметься інституційною реформою та створенням ефективної системи державних закупівель.

Адаптація законодавства здійснюється поетапно згідно з періодами, визначеними у Додатку XXI-A та в Додатках XXI-B–XXI-E, XXI-G, XXI-H та XXI-J до Угоди про асоціацію. Станом на сьогодні, відповідно до показників “Пульсу Угоди”, Україна наблизилася своє законодавство у сфері публічних закупівель до права ЄС на 88 %.

Зазначений розділ включає наступні сфери:

06.30.10 Загальне

Нормативно-правове регулювання публічних закупівель
Публічні закупівлі для потреб оборони
Технічні специфікації для публічних закупівель у сфері інформаційно-комунікаційних технологій

06.30.20 Публічні договори на виконання робіт

Оскарження в публічних закупівлях

06.30.30 Публічні договори на поставку товарів

06.30.40 Публічні договори на надання послуг

06.30.50 Інші публічні договори

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Загальне: послідовна адаптація законодавства України до стандартів ЄС у сфері публічних закупівель триває з 2015 р., що дозволило забезпечити високий ступінь імплементациї. Переважна частина норм Директиви 2014/24 про публічні закупівлі та Директиви 2014/25 про здійснення суб'єктами закупівель у водній, енергетичній, транспортній галузях та в галузі поштових послуг вже імплементована в національне законодавство, разом із повною імплементациєю Єдиного закупівельного словника. Завершення імплементациї потребує досягнення термінологічної відповідності, унормування таких процедур як інноваційне партнерство, конкурс проектів та ін.

Наразі імплементовано близько 60 % норм Директиви 2009/81/ЄС про координування процедур укладення окремих видів контрактів на виконання робіт, закупівлю товарів і надання послуг у сфері оборони та безпеки. Подальша робота має бути спрямована на забезпечення термінологічної єдності, унормування здійснення переговорних процедур без публікації, питань оприлюднення інформації про закупівлі та ін.

Публічні договори на виконання робіт: переважна частина норм Директиви 89/665/ЄЕС про узгодження законів, нормативно-правових актів та адміністративних положень, які стосуються застосування процедур оскарження рішень про присудження договорів закупівлі товарів та робіт за державні кошти вже імплементована в національне законодавство (орієнтовно до 80 % імплементациї). Подальша робота має бути спрямована на унормування оскарження концесійних договорів та критеріїв визнання договору нікчемним.

Сфери **"Публічні договори на поставку товарів", "Публічні договори на надання послуг", "Інші публічні договори"** не містять актів права ЄС, які є обов'язковими для імплементациї в українське законодавство.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми полягають у відсутності у відповідальних державних органів достатніх людських ресурсів та досвіду для завершення процесу імплементації актів права ЄС, для здійснення оцінки впливу впровадження актів права ЄС. Експертна та технічна підтримка з боку ЄС є ключовою для подолання цих проблем.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Подальше наближення української системи публічних закупівель до стандартів права ЄС сприятиме забезпеченню законності, відкритості, неупередженості у процедурах публічних закупівель, ефективному та раціональному витрачання бюджетних коштів, а також підвищенню конкурентоспроможності і експортного потенціалу українських підприємств на міжнародних ринках унаслідок відповідності сучасним вимогам щодо державних контрактів, забезпеченню взаємного доступу на відповідні ринки для українських і європейських постачальників.

РОЗДІЛ 6.

КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Законодавство про компанії в ЄС складається із Договору про функціонування ЄС (ст. 49, 50(1) та (2)(g), та 54), а також великого масиву директив, регламентів та рекомендацій, які мають на меті регулювання діяльності юридичних осіб в рамках ЄС. Акти права ЄС у сфері корпоративного права включають, у тому числі, правила щодо реєстрації та започаткування діяльності, а також реєстрації юридичних осіб; діяльності акціонерних компаній та прав акціонерів; злиття та поділу компаній; фінансової звітності та аудиторських перевірок; банкрутства.

Також до права ЄС у даній сфері належать акти, які регулюють окремі організаційно-правові форми компаній, притаманних лише ЄС:

- Директива Ради № 2003/72/ЄС від 22 липня 2003 р., що доповнює Статут європейського кооперативного товариства щодо залучення працівників;
- Регламент Ради № 1435/2003/ЄС від 22 липня 2003 р. про Статут європейського кооперативного товариства (SCE);
- Регламент Ради № 2157/2001/ЄС від 8 жовтня 2001 р. про Статут європейської компанії (SE);
- Директива Ради № 2001/86/ЄС від 8 жовтня 2001 р., що доповнює Статут європейської компанії щодо залучення працівників.

Варто зазначити, що хоч ці акти будуть актуальними з моменту вступу до ЄС, на момент вступу України до ЄС українське законодавство повинно відповідати цим актам, якщо інше не передбачене Угодою про вступ.

Відповідно до Глави 13 "Законодавство про діяльність компаній, корпоративне управління, бухгалтерський облік та аудит" Розділу V "Економічне та галузеве співробітництво" Угоди про асоціацію, Сторони співробітничать з метою створення повноцінно функціонуючої ринкової економіки та задля стимулювання торгівлі. Поступове наближення до правового регулювання діяльності компаній, визначеного у праві ЄС, здійснюється відповідно до Додатка XXXIV, XXXV та XXXVI до Угоди.

Станом на сьогодні, відповідно до показників "Пульсу Угоди", Україна наблизила своє законодавство про компанії до права ЄС на 88 %.

Зазначений розділ включає сфери:

17.10 Корпоративне право

17.30 Економічне та комерційне право

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

50 Загальна кількість актів переговорного розділу

9 Кількість актів, що повністю імплементовані

24 Кількість актів, що не потребують імплементції

17 Кількість актів, що підлягають імплементції

• не імплементовано		8
• розпочато імплементцію	до 20%	2
• деякий рівень імплементції	до 40%	4
• імплементовано частково	до 60%	3

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Корпоративне право: українське законодавство в основному відповідає положенням основних актів права ЄС у сфері законодавства про компанії та корпоративне управління, а саме Директиви № 2017/1132/ЄС від 14 червня 2017 р. щодо деяких аспектів корпоративного права (кодифікація) (далі – Директива № 2017/1132/ЄС), Директиви № 2007/36/ЄС від 11 липня 2007 р. про здійснення певних прав акціонерів у компаніях, зареєстрованих на біржі (далі – Директива № 2007/36/ЄС) та Директиви № 2004/25/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 квітня 2004 р. про заявки та пропозиції ціни поглинання (далі – Директива № 2004/25/ЄС). Проте імплементція вищезазначених актів ЄС потребує подальшого врегулювання на законодавчому рівні.

На сьогоднішній день, законодавство України повністю відповідає положенням наступних актів права ЄС:

- Директиви № 2009/102/ЄС від 16 вересня 2009 р. в сфері корпоративного права щодо одноособових приватних товариств з обмеженою відповідальністю (далі – Директива № 2009/102/ЄС);
- Регламенту № 537/2014/ЄС від 16 квітня 2014 р. про особливі вимоги щодо обов'язкового аудиту підприємств, що становлять суспільний інтерес, і про скасування Рішення Комісії 2005/909/ЄС (далі – Регламент № 537/2014/ЄС);
- Директиви № 2013/34/ЄС від 26 червня 2013 р. про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язану звітність певних типів підприємств (далі – Директива № 2013/34/ЄС);
- Директиви № 2006/43/ЄС від 17 травня 2006 р. про обов'язковий аудит річної та консолідованої звітності, яка вносить зміни до Директив Ради 78/660/ЄЕС та 83/349/ЄЕС та скасовує Директиву Ради 84/253/ЄЕС (далі – Директива 2006/43/ЄС);

- Регламенту № 1126/2008/ЄС від 3 листопада 2008 р. про прийняття певних міжнародних стандартів бухгалтерського обліку відповідно до Регламенту № 1606/2002/ЄС Європейського Парламенту та Ради (далі – Регламент № 1126/2008/ЄС);
- Регламенту № 1606/2002/ЄС від 19 липня 2002 р. про застосування Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IAS) (далі – Регламент № 1606/2002/ЄС);
- Рекомендації Комісії № 2014/208/ЄС від 9 квітня 2014 р. щодо якості звітності про корпоративне управління (“виконуйте або пояснюйте”) (далі – Рекомендація Комісії № 2014/208/ЄС);
- Рекомендації Комісії від 30 квітня 2009 р. щодо політики винагород у секторі фінансових послуг;
- Рекомендації Комісії № 2004/913/ЄС від 14 грудня 2004 р. про запровадження належного режиму винагороди директорів компаній, зареєстрованих на біржі (далі – Рекомендація Комісії № 2004/913/ЄС).

Директива № 2017/1132/ЄС містить норми, які регулюють, зокрема, відносини у сфері державної реєстрації юридичних осіб. В основному, українське законодавство у сфері державної реєстрації юридичних осіб відповідає положенням Директиви 2017/1132/ЄС. Також норми українського законодавства щодо злиття, приєднання, виділу та поділу акціонерних товариств приведено у відповідність до Директиви 2017/1132/ЄС. Разом з тим, положення статей 18-22, які охоплюють питання створення європейської центральної платформи (далі – платформа) та системи взаємозв'язку реєстрів, не потребують імплементації на етапі переговорного процесу, оскільки для України застосування цих правових норм нерозривно пов'язано з членством в ЄС. Таке наближення може відбутися на завершальних етапах зближення.

Директива № 2019/1023/ЄС від 20 червня 2019 р. про засади превентивної реструктуризації, про погашення боргу та позбавлення прав, а також про заходи щодо підвищення ефективності процедур щодо реструктуризації, банкрутства та погашення боргу, а також внесення змін до Директиви № 2017/1132/ЄС (далі – Директива № 2019/1023/ЄС) частково імплементована в законодавство України. Зокрема, Кодекс України з процедур банкрутства містить положення щодо можливості проведення процедури санації до відкриття провадження у справі про банкрутство юридичних осіб та проведення процедури реструктуризації для фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Законом України “Про фінансову реструктуризацію” встановлено можливість проведення процедури фінансової реструктуризації – комплексу заходів з реструктуризації грошового зобов'язання та/або господарської діяльності боржника, що здійснюється на умовах та в порядку, встановлених цим Законом. Зазначені процедури містять незначні невідповідності праву ЄС. Таким чином, процедура санації до відкриття провадження у справі про банкрутство потребує доповнень або заміни процедурою превентивної реструктуризації відповідно до положень Директиви № 2019/1023/ЄС.

Директива № 2014/59/ЄС від 15 травня 2014 р. про встановлення рамок для відновлення платоспроможності і врегулювання кредитних установ та інвестиційних фірм і внесення змін та доповнень до Директиви Ради № 82/891/ЄЕС та директив № 2001/24/ЄС, № 2002/47/ЄС, № 2004/25/ЄС, № 2005/56/ЄС, № 2007/36/ЄС, № 2011/35/ЄС, № 2012/30/ЄС і № 2013/36/ЄС та регламентів

Європейського Парламенту і Ради № 1093/2010/ЄС та № 648/2012/ЄС (далі – Директива № 2014/59/ЄС). Більшість положень Директиви є неімплементованими. Частково впровадженими є положення щодо планів відновлення платоспроможності банків; положення щодо загальних принципів врегулювання неплатоспроможності банків; положення щодо надзвичайного управління та загальних принципів інструментів врегулювання неплатоспроможності; положення щодо повноважень щодо органів врегулювання неплатоспроможності та обміну інформацією, у тому числі конфіденційною. Однак такі положення як функціонування окремих органів з нагляду та врегулювання неплатоспроможності кредитних установ вже містяться у національному корпоративному законодавстві.

Директива № 2007/36/ЄС також визначена такою, що є частково імплементованою. Зокрема, в законодавство України були імплементовані положення щодо представництва акціонерів у відповідність до вищезазначеної директиви.

Таким чином, для забезпечення повної відповідності законодавства України вищезазначеним актам права ЄС існує необхідність внесення додаткових змін до законодавства України, зокрема, стосовно:

- імплементації норм Директиви 2004/25/ЄС стосовно процесу набуття контролю (контрольного пакету акцій) товариства;
- імплементації окремих норм Директиви № 2007/36/ЄС, якими було доповнено зазначену директиву, зокрема, Директивою 2017/828/ЄС від 17 травня 2017 р.;
- імплементації окремих норм Директиви № 2017/1132/ЄС від 14 червня 2017 р., зокрема, щодо транскордонного злиття та поділу.

У **сфері бухгалтерського обліку** відповідно до вимог європейського законодавства було повністю імплементовано Директиву № 2006/43/ЄС та Регламент № 1606/2002/ЄС Законом України “Про внесення змін до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”. Проте, слід зазначити, що йдеться про попередню версію цієї Директиви 2006/43/ЄС, а саме до внесення в неї змін Директивою 2022/2464/ЄС про внесення змін до Регламенту № 537/2014/ЄС, Директиви 2004/109/ЄС, Директиви 2006/43/ЄС і Директиви 2013/34/ЄС стосовно корпоративної звітності зі сталого розвитку, яка вже набрала чинності. Чинні зміни до цих Директив в Україні наразі не імплементовані.

Також з метою гармонізації національного законодавства у сфері аудиторської діяльності з вимогами європейського законодавства шляхом імплементації норм Директиви № 2006/43/ЄС та Регламенту № 537/2014/ЄС прийнято Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”.

Економічне та комерційне право: до актів права ЄС у цій сфері, що підлягають імплементації, відносяться Директива № 2016/943/ЄС від 8 липня 2016 р. щодо захисту нерозкритого ноу-хау та комерційної інформації (комерційної таємниці) проти їх неправомірного набуття, використання та розкриття та Директива № 2011/7/ЄС від 16 лютого 2011 р. про боротьбу із простроченням платежів у комерційних операціях. Варто зазначити, що Директива № 2011/7/ЄС не імплементована в українське законодавство та є такою, що потребує подальшої імплементації.

До українського законодавства наразі імплементовано лише деякі положення Директиви № 2016/943/ЄС. Разом з тим, зазначена директива встановлює розширений перелік визначень, заходів, процедур та засобів захисту, що стосуються комерційної таємниці, види та умови порушень, пов'язаних з комерційною таємницею, умови правомірного та неправомірного отримання, використання та розкриття комерційної таємниці, а також конкретні тимчасові і запобіжні заходи, умови застосування та застереження (на відміну від загальних, що містяться в національному законодавстві).

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Важливою проблемою, яка перешкоджає наближенню законодавства до актів права ЄС, є оподаткування Україною процентів та роялті під час виплати. Варто зазначити, що Директива № 2011/96/ЄС про материнські та дочірні компанії має на меті звільнення від оподаткування виплат дивідендів у державі-члені ЄС, що сплачуються дочірніми компаніями своїм материнським компаніям із іншої держави-члена ЄС. Також потребує імплементації Директива № 2003/49/ЄС, яка звільняє проценти та роялті від податків, що стягуються з цих платежів у державі-члені ЄС, якщо бенефіціаром платежів відсотків або роялті є компанія з іншої держави-члена ЄС.

Однак, реалізація Директиви № 2011/96 пов'язана з втратами доходів бюджету у сумі більш ніж 1,7 млрд. грн.; Директиви № 2003/49 – у сумі більш ніж 4 млрд. грн. (при відновленні економічної активності українських компаній до довоєнного рівня). Доцільним є ведення перемовин стосовно перехідних періодів для імплементації цих директив.

Великою перешкодою на шляху наближення корпоративного законодавства до відповідних вимог права ЄС є відсутність достатньої кількості кадрових ресурсів для забезпечення належної імплементації актів права ЄС, відповідальною за які визначено НКЦПФР.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Наближення українського законодавства до актів права ЄС у сфері корпоративного права спростить українським компаніям доступ до ринку ЄС, а також надасть можливість виведення компаній на новий етап розвитку за стандартами ЄС.

РОЗДІЛ 7.

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

ЕШВА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Переговорний розділ “Право інтелектуальної власності” охоплює право ЄС, що стосується авторського права і суміжних прав, торговельних марок, промислових зразків, компонування напівпровідникових виробів, винаходів, захисту прав інтелектуальної власності та комерційної таємниці.

Зобов’язання України за напрямом “Інтелектуальна власність” передбачені Главою 9 “Інтелектуальна власність” Розділу IV “Торгівля і питання пов’язані з торгівлею” Угоди про асоціацію. У рамках Угоди про асоціацію зобов’язання у сфері інтелектуальної власності передбачають спрощення процедури створення та комерційного використання інноваційних продуктів та продуктів творчої діяльності на території України та держав-членів ЄС, а також досягнення належного та ефективного рівня охорони і захисту прав інтелектуальної власності. Строк виконання зобов’язань, передбачених Угодою про асоціацію у сфері інтелектуальної власності, визначено Планом заходів з виконання Угоди про асоціацію на кінець 2023 року.

Станом на сьогодні, відповідно до показників “Пульсу Угоди”, Україна наблизилася своє законодавство у сфері права інтелектуальної власності до права ЄС на 98 %.

Зазначений розділ включає сферу:

17.20 Право інтелектуальної власності

Авторське право і суміжні права
Торговельні марки
Промислові зразки
Компонування напівпровідникових виробів
Винаходи
Захист прав
Комерційна таємниця
Сорти рослин

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Основні положення актів права ЄС у сфері авторського права і суміжних прав (включаючи термінологію, майнові права суб'єктів авторського права і суміжних прав, винятки та обмеження цих прав) наразі вже імплементовано до українського законодавства, враховуючи те, що вони стосуються зобов'язань України за статтями 161-192 частини другої "Стандарти, що стосуються прав інтелектуальної власності" Глави 9 Розділу IV "Торгівля та пов'язані з торгівлею питання" Угоди про асоціацію.

Частина положень актів, що не була імплементована, зокрема, положення Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2019/790 від 17 квітня 2019 р. про авторське право і суміжні права на Єдиному цифровому ринку та про внесення змін до директив 96/9/ЄС та 2001/29/ЄС стосуються нових підходів до регулювання сфери авторського права і суміжних прав, тому відповідні акти права ЄС наразі ще проходять стадію імплементациї у низці держав-членів ЄС.

Водночас окремі положення актів права ЄС у сфері авторського права і суміжних прав (наприклад, про надання організаціями колективного управління мультитериторіальних ліцензій щодо онлайн-прав на музичні твори відповідно до Директиви 2014/26/ЄС про визнання всіма державами-членами ЄС сирітськими творів та об'єктів суміжних прав, щодо яких статус сирітських було отримано в одній з держав-членів ЄС відповідно до Директиви 2012/28/ЄС) мають запроваджуватися за умов вступу України до ЄС, якщо під час переговорного процесу не буде визначено іншого. Тому за таких умов імплементация зазначених директив здійснюватиметься у звичайному режимі.

До групи актів права ЄС у сфері права інтелектуальної власності щодо промислових зразків, які підлягають імплементациї, відносяться:

- Директива 98/71/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 1998 р. про правову охорону промислових зразків;
- Регламент Ради (ЄС) 6/2002 від 12 грудня 2001 р. про промислові зразки Співтовариства;
- Регламент Комісії (ЄС) 2245/2002 від 21 жовтня 2002 р., що вводить в дію Регламент Ради (ЄС) № 6/2002 про промислові зразки Співтовариства.

Разом з цим, положення Закону України "Про охорону прав на промислові зразки" не в повній мірі враховують вимоги вищеперелічених актів права ЄС щодо:

- підстав для визнання промислового зразка недійсним;
- відстрочення опублікування відомостей про зареєстрований промисловий зразок.

До актів права ЄС у сфері права інтелектуальної власності щодо компонувань напівпровідникових виробів, які підлягають імплементациї, відноситься Директива Ради 87/54/ЄЕС від 16 грудня 1986 р. про правову охорону топографій напівпровідникових виробів (далі – Директива Ради 87/54/ЄЕС).

Окремі положення Директиви Ради 87/54/ЄЕС були імплементовані до українського законодавства Законом України “Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів”.

Директива Ради 87/54/ЄЕС встановлює більш детальний список осіб – суб’єктів права інтелектуальної власності на компонування напівпровідникових виробів, зокрема, тих, які першими використали компонування з комерційною метою, або тих, які можуть довести, що інша особа застосувала або зареєструвала компонування без дозволу, а також положення щодо недоведення заявки на реєстрацію компонування напівпровідникового виробу до загального відома, якщо він представляє собою комерційну таємницю.

До групи актів права ЄС у сфері інтелектуальної власності щодо винаходів, які підлягають імплементації, відносяться:

- Директива 98/44/ЄЕС Європейського Парламенту та Ради від 6 липня 1998 р. про правову охорону біотехнологічних винаходів (далі – Директива 98/44/ЄЕС);
- Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 1610/96 від 23 липня 1996 р. про запровадження сертифікату додаткової охорони для засобів захисту рослин (далі – Регламент 1610/96);
- Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 816/2006 від 17 травня 2006 р. про примусове ліцензування патентів, що стосуються виробництва фармацевтичних продуктів для експорту в країни з проблемами громадської охорони здоров’я (далі – Регламент 816/2006) .

До українського законодавства наразі імплементовано основні положення Директиви 98/44/ЄЕС та Регламенту 1610/96, враховуючи те, що вони пов’язані із зобов’язаннями України за статтями 219-221 частини другої “Стандарти, що стосуються прав інтелектуальної власності” Глави 9 Розділу IV “Торгівля та пов’язані з торгівлею питання” Угоди про асоціацію.

Разом з цим, положення Закону України “Про охорону прав на винаходи й корисні моделі” не повною мірою враховують вимоги Директиви 98/44/ЄЕС і Регламенту 1610/96, зокрема, щодо відсутності частини визначень, надання права фермерові на використання продукту свого урожаю, обов’язкового перехресного ліцензування, депонування біологічного матеріалу, публікації та змісту повідомлень щодо подання заявки на додаткову охорону, публікації та змісту повідомлень щодо відмови у видачі сертифіката додаткової охорони, підстав та умов для визнання сертифіката недійсним, публікації повідомлень щодо припинення або визнання сертифіката недійсним, можливості і підстав зміни строку дії сертифіката, процедури заперечення проти видачі сертифіката.

Положення Регламенту 816/2006 наразі не імплементовані.

Директива 2004/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29 квітня 2004 р. про захист прав інтелектуальної власності наразі повністю імплементована до українського законодавства – внесено зміни до Цивільного кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, законів України “Про охорону прав на промислові зразки, “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг”, “Про охорону прав на

компонування напівпровідникових виробів”, “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі”.

До актів права ЄС у сфері права інтелектуальної власності щодо комерційної таємниці, які підлягають імплементації, відноситься Директива (ЄС) 2016/943 Європейського Парламенту та Ради від 8 липня 2016 р. щодо захисту нерозкритого ноу-хау та комерційної інформації (комерційної таємниці) проти їх неправомірного набуття, використання та розкриття (далі – Директива (ЄС) 2016/943). До українського законодавства наразі імплементовано лише деякі положення цієї директиви.

Разом з тим, Директива (ЄС) 2016/943 встановлює розширений перелік визначень, заходів, процедур та засобів захисту, що стосуються комерційної таємниці, види та умови порушень, пов'язаних з комерційною таємницею, умови правомірного та неправомірного отримання, використання та розкриття комерційної таємниці, а також конкретні тимчасові і запобіжні заходи, умови застосування та застереження (на відміну від загальних, що містяться в національному законодавстві).

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системна проблема, яка може перешкоджати реалізації деяких імплементованих положень актів права ЄС у сфері правової охорони торговельних марок, а саме приведенню адміністративної процедури заперечень, визнанню недійсними або анулюванню реєстрацій торговельних марок, порядку оскарження рішень окремих структурних підрозділів відомства у відповідність до процедур, визначених актами права ЄС, полягатиме у необхідності вирішення організаційних і кадрових проблем, а саме: посилення інституційної спроможності органів, що здійснюють імплементацію актів права ЄС, залучення експертної консультативної підтримки під час внесення змін до законодавства України у сфері права інтелектуальної власності та підвищення кваліфікації з питань адаптації законодавства України до актів права ЄС для спеціалістів, які будуть залучені до цього процесу.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Подальше наближення української системи інтелектуальної власності до стандартів права ЄС сприятиме забезпеченню ефективному захисту прав на об'єкти авторського права та суміжних прав, винаходи (корисні моделі), промислові зразки, компонування напівпровідникових виробів та комерційної таємниці. Також імплементація норм права ЄС у сфері інтелектуальної власності сприятиме підвищенню конкурентоспроможності та експортного потенціалу українських товаровиробників на міжнародних ринках.

РОЗДІЛ 8.

АНТИМОНОПОЛЬНА ПОЛІТИКА

ЕШП

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Конкурентне законодавство охоплює як антимонопольну політику, так і політику контролю за державною допомогою. Воно включає правила і процедури для боротьби з антиконкурентною поведінкою суб'єктів господарювання (узгоджені дії, зловживання домінуючим становищем та ін.) для контролю за концентраціями суб'єктів господарювання і для запобігання наданню урядами державної допомоги, яка спотворює конкуренцію на внутрішньому ринку ЄС. Загалом, правила конкуренції мають пряму дію на всій території ЄС, і держави-члени повинні повною мірою співпрацювати з Європейською Комісією у забезпеченні їх дотримання.

Наближення законодавства України до законодавства ЄС охоплюється зобов'язаннями України, передбаченими у рамках Глави 10 "Конкуренція" Розділу IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціацію.

Статтею 256 Угоди про асоціацію Україна взяла на себе зобов'язання наблизити законодавство про конкуренцію та практику застосування до актів права ЄС. Станом на сьогодні, досягнуто високий ступінь відповідності.

Даний розділ містить наступні сфери:

08.10 Принципи конкуренції

Загальні правила

Типові вимоги до узгоджених дій

Процесуальні засади

Недобросовісні торгові практики у агропромисловій сфері

08.20.10 Заборонені угоди

08.20.20 Авторизовані угоди, винятки та негативні дозволи

08.20.30 Процедури нагляду

08.30 Домінуючі позиції

08.40 Концентрації

08.50 Застосування правил конкуренції до державних підприємств

08.60 Державна допомога та інші субсидії

08.80 Зобов'язання підприємств

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

1969

Загальна кількість актів переговорного розділу

2

Кількість актів, що повністю імплементовані

1944

Кількість актів, що не потребують імплементациї

23

Кількість актів, що підлягають імплементациї

• не імплементовано		4
• розпочато імплементацию	до 20%	1
• деякий рівень імплементациї	до 40%	2
• імплементовано частково	до 60%	5
• добрий рівень імплементациї	до 80%	5
• значний рівень імплементациї	більше 80%	6

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Принципи конкуренції: ця сфера характеризується достатньо значним ступенем імплементації, що дозволило закласти засади для підвищення ефективності Антимонопольного комітету України, захисту економічної конкуренції та сприяння економічному відновленню України.

Пріоритетні для імплементації Директива 2019/1 про розширення можливостей конкурентних відомств держав-членів бути більш ефективними правозастосувачами та забезпечити належне функціонування внутрішнього ринку та Регламент № 1/2003 щодо імплементації правил конкуренції, визначених статтями 81 та 82 Договору про ЄС значною мірою імплементовані у положеннях Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України", який набуде чинності 1 січня 2024 року.

Також продовжується активна законопроектна робота Антимонопольного комітету України, спрямована на подальше наближення конкурентного законодавства. Зокрема, у липні 2023 р. Антимонопольним комітетом України розроблено проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення механізму звільнення або пом'якшення відповідальності", спрямований на удосконалення процедури звільнення від відповідальності учасників антиконкурентних узгоджених дій, які першими повідомили Антимонопольний комітет України про такі дії, та введення можливості застосування пом'якшення відповідальності за антиконкурентні узгоджені дії для учасників, які наступними повідомили про такі дії. Прийняття законопроекту дозволить підвищити ефективність реалізації державної політики в частині виявлення та припинення антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання, сприятиме розвитку й захисту конкуренції, забезпечить наближення законодавства України про конкуренцію та практику застосування до актів права ЄС.

Типові вимоги до узгоджених дій: регламенти ЄС щодо типових вимог до узгоджених дій практично повністю імплементовані в українське законодавство, що дозволяє ефективно реалізовувати державну політику щодо захисту економічної конкуренції. Подальша законопроектна робота буде спрямована на забезпечення термінологічної узгодженості та порогових значень.

Процесуальні засади: повна імплементація Регламенту № 773/2004 стосовно здійснення Комісією процесуальних дій відповідно до статей 81 та 82 Договору про ЄС буде завершена після набрання з 1 січня 2024 р. чинності Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України", що посилить спроможність Антимонопольного комітету України здійснювати державну політику із захисту економічної конкуренції.

Регламент Ради (ЄЕС) № 2988/74 щодо строку давності при розгляді справ та застосуванні санкцій відповідно до положень Європейського Економічного Співтовариства, які стосуються транспорту та конкуренції регулює строки давності для подання заяв та розгляду справ та імплементований на 28 %. Українське законодавство відображає базові засади та процедури, визначені цим регламентом. Потребують

імплементатії положення щодо перебігу та зупинення строку права на подання заяви у справах.

Недобросовісні торгові практики у агропромисловій сфері: до актів, що потребують імплементатії, відноситься Директива (ЄС) 2019/633 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 р. про недобросовісну торговельну практику у відносинах між бізнесом та бізнесом у ланцюгу постачання сільськогосподарської та харчової продукції.

Заборонені угоди: до актів, що потребують імплементатії в цій сфері, відноситься Директива 2014/104/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 листопада 2014 р. про деякі правила, що регулюють позови про відшкодування шкоди відповідно до національного законодавства за порушення положень конкурентного законодавства держав-членів та Європейського Союзу. В частині захисту економічної конкуренції в українське законодавство імплементовано 66 % акта права ЄС. Подальша імплементатія має бути узгоджена із комплексними змінами до процесуальних кодексів.

Концентрації: повна імплементатія Регламенту 139/2004 щодо контролю за концентрацією суб'єктів господарювання буде завершена після набрання з 1 січня 2024 р. чинності Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України". Наразі ступінь імплементатії становить близько 50 %.

Застосування правил конкуренції до державних підприємств: Директива 2002/77/ЄС про конкуренцію на ринках електронних комунікаційних мереж та послуг повністю імплементована до чинного українського законодавства. В свою чергу імплементатія Директиви Комісії 2006/111/ЄС про прозорість фінансових відносин між державами-членами та державними підприємствами, а також про фінансову прозорість в рамках певних підприємств має бути розпочата спільними зусиллями Антимонопольного комітету України, Міністерства економіки України та Міністерства фінансів України.

Державна допомога та інші субсидії: Закон України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" та інші акти, прийняті відповідно до нього, відображають положення Регламенту Ради (ЄС) № 2015/1589 про встановлення детальних правил застосування статті 108 Договору про функціонування Європейського Союзу. Завершення імплементатії має забезпечити ухвалення проекту закону № 5648 від 10 червня 2021 р. "Про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" та інших законодавчих актів України щодо державної допомоги суб'єктам господарювання".

Зобов'язання підприємств: Директива 2008/63/ЄС про конкуренцію на ринку телекомунікаційного термінального обладнання має високий ступінь імплементатії, хоча потребує досягнення термінологічної відповідності.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів права ЄС, полягають у недостатній кількості забезпечення Антимонопольного комітету України людськими ресурсами для стабільної та ефективної роботи над розробкою та впровадженням законодавства, оцінкою регуляторного впливу. Тому експертна підтримка ЄС є визначальною. Також процеси повоєнного відновлення потребуватимуть гнучкості у застосуванні правил державної допомоги, що обумовлюватиме необхідність погодження строків набуття чинності нормативно-правових актів, прийнятих у процесі імплементації актів права ЄС у сфері державної допомоги.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Наближення українського законодавства до актів права ЄС забезпечує вдосконалення діяльності Антимонопольного комітету України та має на меті підвищення ефективності системи розвитку та захисту економічної конкуренції, вдосконалення державної політики у сфері захисту економічної конкуренції, посилення інституційної спроможності Антимонопольного комітету України.

Ефективне конкурентне законодавство також діятиме як каталізатор залучення інвестицій, створюючи рівні конкурентні умови та заохочуючи здорову конкуренцію. Це створює середовище, сприятливе для вітчизняних та іноземних інвесторів, адже для них важливий захист інвестицій від антиконкурентних практик, зловживання монопольним (домінуючим) становищем тощо.

РОЗДІЛ 9.

ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

ЕШІА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Однією з важливих сфер, що потребує системного розвитку в контексті європейської інтеграції України, є сектор фінансових послуг. Ринок фінансових послуг ЄС є невід'ємною складовою внутрішнього ринку продукції, капіталу та робочої сили.

Правове регулювання ринку фінансових послуг в ЄС – це великий масив директив та регламентів, які мають на меті гармонізувати законодавство в таких сферах: страхування, цінні папери, платіжні послуги, ліквідація фінансових установ, захист прав споживачів фінансових послуг та інші.

Відповідно до Підрозділу 6 “Фінансові послуги” Частини 5 Глави 6 “Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею” Угоди про асоціацію, Сторони співробітничать з метою захисту інвесторів, депозитаріїв, власників полісів або осіб, перед якими постачальник фінансових послуг має зобов’язання довірчої особи, а також забезпечення цільності та стабільності фінансової системи. Поступове наближення до актів права ЄС у сфері фінансових послуг здійснюється відповідно до Додатка XVII до Угоди.

Станом на сьогодні, відповідно до показників “Пульсу Угоди”, Україна наблизилася своє законодавство щодо фінансових послуг до актів права ЄС на 67 %.

Первинна оцінка стану імплементації актів права ЄС проводилася за наступними сферами:

06.20.20.10 Страхування

06.20.20.20 Банки

06.20.20.25 Фондові біржі та інші ринки цінних паперів

17.30.20 Інші економічні та комерційні положення

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

471

Загальна кількість актів переговорного розділу

11

Кількість актів, що повністю імплементовані

244

Кількість актів, що не потребують імплементації

216

Кількість актів, що підлягають імплементації

• не імплементовано		176
• розпочато імплементацію	до 20%	5
• деякий рівень імплементації	до 40%	14
• імплементовано частково	до 60%	11
• добрий рівень імплементації	до 80%	8
• значний рівень імплементації	більше 80%	2

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Страхування: протягом останніх років було зроблено важливі кроки з метою забезпечення імплементації законодавства. Зокрема, Національним банком України розроблено та Верховною Радою України прийнято Закон України "Про страхування" від 18 листопада 2021 р. № 1909-IX, який враховує положення Директиви № 2009/138/ЄС від 25 листопада 2009 р. про започаткування та ведення діяльності у сфері страхування та перестрахування (Solvency II) (далі – Директива № 2009/138/ЄС) та Директиви № 2016/97/ЄС від 20 січня 2016 р. про розповсюдження страхових послуг (далі – Директива № 2016/97/ЄС).

Водночас Закон встановлює два різні підходи до вимог платоспроможності – спрощений (за основу був взятий підхід Директиви Solvency I) та базовий (стандартна формула Solvency II). Зокрема, базовий підхід застосовуватиметься до страховиків життя, компаній із ліцензією на класи страхування відповідальності, кредитів, поруки та страхових компаній з великими обсягами діяльності. Нові вимоги до капіталу запроваджуватимуться поетапно. Впродовж перших трьох років після введення в дію нового закону всі страховики мають право здійснювати оцінку платоспроможності за спрощеним підходом.

Таким чином, повна імплементація наступних актів права ЄС очікується з 1 січня 2027 р. шляхом завершення перехідного періоду для застосування базового підходу до розрахунку вимог до платоспроможності страховиків:

- Імплементаційний Регламент Комісії № 2015/2452/ЄС від 2 грудня 2015 р. про встановлення технічних стандартів стосовно процедур, форматів та шаблонів для звіту про платоспроможність та фінансовий стан відповідно до Директиви № 2009/138/ЄС;
- Імплементаційний Регламент Комісії № 2015/2016/ЄС від 11 листопада 2015 р., що встановлює імплементаційні технічні стандарти щодо індексу власного капіталу для симетричного коригування стандартних вимог до власного капіталу відповідно до Директиви № 2009/138/ЄС;
- Імплементаційний Регламент Комісії № 2015/2015/ЄС від 11 листопада 2015 р., що встановлює імплементаційні технічні стандарти щодо процедур оцінки зовнішньої кредитної оцінки відповідно до Директиви № 2009/138/ЄС;
- Імплементаційний Регламент Комісії № 2015/2012/ЄС від 11 листопада 2015 р., що встановлює імплементаційні технічні стандарти щодо процедур прийняття рішень щодо встановлення, розрахунку та скасування надбавок до капіталу відповідно до Директиви № 2009/138/ЄС;
- Делегований Регламент Комісії № 2015/35/ЄС від 10 жовтня 2014 р., що доповнює Директиву 2009/138/ЄС.

Водночас Національним банком України розроблено та Верховною Радою України прийнято Закон України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" від 14 грудня 2021 р. № 1953-IX, який встановлює загальні засади функціонування ринку фінансових послуг, діяльності надавачів фінансових та/або супровідних послуг, державного регулювання та нагляду за такою діяльністю, а також захисту прав клієнтів. Закон враховує положення Директиви № 2009/138/ЄС (Solvency II), Директиви № 2002/87/ЄС

від 16 грудня 2002 р. про додатковий нагляд за кредитними установами, страховими компаніями та інвестиційними фірмами, що належать до фінансового конгломерату, та про внесення змін до директив Ради 73/239/ЄЕС, 79/267/ЄЕС, 92/49/ЄЕС, 92/96/ЄЕС, 93/6/ЄЕС та 93/22/ЄЕС, а також до директив Європейського Парламенту і Ради 98/78/ЄС та 2000/12/ЄС (далі – Директива № 2002/87/ЄС). Закон вводиться в дію з 1 січня 2024 року.

Крім того, з метою імплементації Директиви № 2009/103/ЄС від 16 вересня 2009 р. щодо страхування цивільної відповідальності по відношенню до використання автотранспортних засобів та забезпечення виконання зобов'язань щодо страхування такої відповідальності (далі – Директива № 2009/103/ЄС) Національним банком України був підготовлений проект нової редакції Закону України “Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” (реєстр. № 8300 від 22 грудня 2022 р.). Проект спрямований на удосконалення системи обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та приведення механізму захисту потерпілих у дорожньо-транспортних пригодах до вимог законодавства ЄС.

Разом з цим, у цій сфері міститься Директива № 2002/87/ЄС, яка є кроссекторальним актом і її положення вже частково імplementовані.

Імplementація актів, що вже включені в Угоду про асоціацію, зокрема, Директиви № 2009/138/ЄС, Директиви № 2009/103/ЄС, Директиви № 2002/87/ЄС, здійснюється в пріоритетному режимі.

Щодо підходу до імплементації Директиви Ради № 91/674/ЄЕС від 19 грудня 1991 р. про річну звітність і консолідовану звітність суб’єктів господарювання у сфері страхування, яка також включена в Угоду про асоціацію, зазначено нижче.

Банки. Щодо пруденційного регулювання та нагляду за кредитними установами: важливо зауважити, що удосконалення банківського законодавства відповідно до актів права ЄС відбувається на постійній основі.

Основними актами ЄС у сфері банківського регулювання, зокрема, пруденційного нагляду, є Директива № 2013/36/ЄС від 26 червня 2013 р. про доступ до діяльності кредитних установ і пруденційний нагляд за кредитними установами та інвестиційними фірмами, про внесення змін до Директиви 2002/87/ЄС та про скасування директив 2006/48/ЄС та 2006/49/ЄС (далі – Директива № 2013/36/ЄС) і Регламент № 575/2013/ЄС від 26 червня 2013 р. про пруденційні вимоги для кредитних установ та про внесення змін до Регламенту № 648/2012/ЄС (далі – Регламент № 575/2013/ЄС). Зазначені акти мають достатньо високий рівень імplementації. Незважаючи на це, наближення законодавства до банківського законодавства ЄС продовжується.

За результатами первинної оцінки актів права ЄС було визначено, що повністю імplementованими є окремі акти права ЄС щодо питання авторизації кредитних установ, зокрема, Делегований Регламент Комісії № 2022/2580/ЄС від 17 червня 2022 р., що доповнює Директиву 2013/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо нормативних технічних стандартів, які визначають інформацію, яку необхідно надати в заявці на отримання дозволу як кредитної

установи та визначення перешкод, які можуть заважати ефективному виконанню наглядових функцій компетентних органів та Імплементативний Регламент Комісії № 2022/2581/ЄС від 20 червня 2022 р., що встановлює імплементативні технічні стандарти для застосування Директиви № 2013/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради. Повністю імплементовано Делегований Регламент Комісії № 2021/923/ЄС щодо критеріїв визначення працівників або категорій працівників, професійна діяльність яких має вплив на профіль ризику установи. Відповідно за такими актами права ЄС не передбачається подальших заходів для імплементативі.

Таким чином, положення актів права ЄС за сферою “Банки” в частині пруденційного нагляду та регулювання банків вже частково імплементовані в українське законодавство.

Щодо платіжних послуг: Директива № 2015/2366/ЄС станом на сьогодні має високий рівень імплементативі, а Директива № 2009/110/ЄС від 16 вересня 2009 р. про започаткування та здійснення діяльності установами-емітентами електронних грошей і пруденційний нагляд за нею, про внесення змін до директив № 2005/60/ЄС і № 2006/48/ЄС та про скасування Директиви № 2000/46/ЄС та Делегований Регламент Комісії № 2018/389/ЄС від 27 листопада 2017 р., що доповнює Директиву № 2015/2366/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо нормативних технічних стандартів для надійної автентифікації клієнтів та загальних і безпечних відкритих стандартів зв'язку визнані повністю імплементованими.

Крім того, положення Регламенту № 260/2012/ЄС та Директиви № 2014/92/ЄС частково імплементовані в українське законодавство.

Що стосується імплементативі Регламенту № 2021/1230/ЄС, варто зауважити, що його положення вже частково врегульовані у законодавстві України про валютні операції.

Щодо захисту прав споживачів фінансових послуг: вимоги Директиви № 2021/2167/ЄС від 24 листопада 2021 р. про кредитних обслуговувачів і покупців кредитів та про внесення змін до Директив № 2008/48/ЄС та № 2014/17/ЄС в частині регулювання діяльності з обслуговування та придбання прострочених кредитів, наданих для задоволення потреб, не пов'язаних з підприємницькою, незалежною професійною діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника (споживчих кредитів) наразі вже частково імплементовані в положеннях Закону України “Про споживче кредитування” та деяких нормативно-правових актах Національного банку України.

Що стосується Директиви № 2014/17/ЄС від 4 лютого 2014 р. про кредитні угоди для споживачів щодо житлової нерухомості та про внесення змін до Директив № 2008/48/ЄС та № 2013/36/ЄС та Регламенту № 1093/2010/ЄС, то цей акт наразі не імплементовано в українське законодавство. На сьогоднішній день, законодавством України визначено загальні положення щодо розкриття інформації (більшість застосовується до всіх фінансових послуг, а не лише іпотечних кредитів), а також окремі положення щодо дострокового повернення споживчого кредиту, забезпеченого іпотекою, та за споживчим кредитом на придбання житла. Відповідно з метою імплементативі положень Директиви № 2014/17/ЄС необхідне комплексне доопрацювання законодавства України у сфері іпотечного кредитування. Делегований

Регламент Комісії № 1125/2014/ЄС від 19 вересня 2014 р., що доповнює Директиву № 2014/17/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо нормативних технічних стандартів щодо мінімальної грошової суми страхування професійної відповідальності або порівнянної гарантії, що має бути утримувані кредитними посередниками доповнює Директиву № 2014/17/ЄС в частині уточнення вимог щодо мінімальної суми страхування професійної відповідальності кредитних посередників.

Відповідно важливою передумовою для імплементації цього акта ЄС є створення законодавчого підґрунтя для встановлення вимог щодо страхування професійної відповідальності кредитних посередників. Таке законодавче підґрунтя може бути прийняте в рамках розробки комплексних змін з метою імплементації положень Директиви 2014/17/ЄС.

Щодо бухгалтерського обліку: ця сфера включає Директиву Ради 86/635/ЄЕС від 8 грудня 1986 р. про річну і консолідовану звітність банків та інших фінансових установ та Директиву 89/117/ЄС від 13 лютого 1989 р. про зобов'язання публікації щорічних бухгалтерських документів структурними підрозділами кредитних та фінансових установ, що створені у державах-членах, головний офіс яких знаходиться на території іншої держави-члена. Варто зауважити, що Україною вже здійснено комплекс заходів щодо імплементації актів права ЄС у сфері бухгалтерського обліку та аудиту, зокрема, за напрямом застосування міжнародних стандартів фінансової звітності.

Водночас вбачається, що положення Директиви Ради 86/635/ЄЕС ґрунтуються на принципах і методах бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що не відповідають повною мірою Міжнародним стандартам фінансової звітності (МСФЗ), у зв'язку з чим опрацьовується питання доцільності імплементації акта.

Директива Ради 89/117/ЄЕС передбачає оприлюднення фінансової звітності, складеної відповідно до Директиви 86/635/ЄЕС, однак на сьогодні залишається відкритим питання необхідності імплементації останньої.

Щодо ліквідації кредитних установ та їх участі у системі гарантування вкладів фізичних осіб: на сьогоднішній день розпочато імплементацію Директиви 2014/49/ЄС про схеми гарантування депозитів, яка поширюється на кредитні установи.

Директива 2001/24/ЄС щодо реструктуризації та ліквідації (поширюється на кредитні установи та інвестиційні компанії) має добрий рівень імплементації тих положень, які не стосуються їх транстериторіального застосування в якості держави-члена ЄС. Водночас подальша її імплементація потребує додаткових змін у відповідному законодавстві.

Щодо обмеження відносин з Іраком: у сфері до групи актів права ЄС щодо санкцій проти Іраку, що підлягають імплементації, відноситься Регламент Ради 1210/2003 від 7 липня 2003 р. щодо окремих специфічних обмежень в економічних та фінансових зв'язках з Іраком і щодо скасування Регламенту 2465/96. Положення Регламенту 1210/2003 не імплементовано.

Щодо фондових бірж та інших ринків цінних паперів: українське законодавство частково відповідає положенням основних актів ЄС у сфері ринків капіталу, а саме

Директиви 2014/65/ЄС від 15 травня 2014 р. про ринки фінансових інструментів та про внесення змін до Директиви 2002/92/ЄС (MIFID II), Регламенту 600/2014/ЄС від 15 травня 2014 р. про ринки фінансових інструментів та внесення змін до Регламенту 648/2012/ЄС (MIFIR), Регламенту 648/2012/ЄС від 4 липня 2012 р. щодо позабіржових деривативів, центральних контрагентів і торгових репозиторіїв (EMIR), Директиви 2004/109/ЄС від 15 грудня 2004 р. про гармонізацію вимог щодо прозорості інформації про емітентів, цінні папери яких допущено до торгівлі на регульованому ринку, та про внесення змін до Директиви 2001/34/ЄС (Transparency Directive), Регламенту 2017/1129/ЄС від 14 червня 2017 р. про проспект емісії, що публікується, коли цінні папери пропонуються публічно або допускаються до торгівлі на регульованому ринку, і скасовує Директиву 2003/71/ЄС (Prospectus Regulation) та Регламенту 596/2014/ЄС від 16 квітня 2014 р. про зловживання на ринку і скасування Директиви 2003/6/ЄС, Директиви 2003/124/ЄС, Директиви 2003/125/ЄС та Директиви 2004/72/ЄС (MAR).

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Серед системних проблем, що перешкоджають імplementації зазначених актів ЄС у сфері страхування, можна виокремити наступні:

- відсутність необхідних змін до Закону України “Про страхування” з метою імplementації окремих положень Директиви 2009/138/ЄС та Директиви 2016/97/ЄС, а також відсутність спеціального Закону України щодо інвестиційного страхування життя;
- визначення доцільності імplementації Директиви Ради 91/674/ЄЕС, адже її положення ґрунтуються на принципах і методах бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що не відповідають повною мірою Міжнародним стандартам фінансової звітності (МСФЗ).

Системні проблеми, які перешкоджають імplementації акта щодо пруденційного регулювання та нагляду за кредитними установами:

- неможливість визначення заходів для впровадження певних актів, оскільки важливою передумовою для імplementації таких актів ЄС є попереднє прийняття законодавства щодо сек'юритизації (зокрема, це стосується Делегованого Регламенту Комісії 625/2014/ЄС, Делегованого Регламенту Комісії 523/2014/ЄС, Імplementаційного Регламенту Комісії 2016/1801/ЄС, Імplementаційного у Комісії 602/2014/ЄС) та внесення законодавчих змін з метою імplementації норм Директиви 2014/59/ЄС.

Системні проблеми, які перешкоджають імplementації акта щодо ліквідації кредитних установ та їх участі у системі гарантування вкладів фізичних осіб:

- необхідність повноцінного впровадження Директиви 2014/49/ЄС (має бути впровадженою одночасно з Директивою 2014/59/ЄС).
- необхідність повноцінного впровадження Директиви 2001/24/ЄС (має бути впровадженою одночасно з Директивою 2014/59/ЄС).

Системні проблеми, які перешкоджають імplementації актів ЄС щодо бухгалтерського обліку:

- формування підходу до імплементації Директиви Ради 86/635/ЄЕС та Директиви Ради 89/117/ЄЕС. Вбачається, що положення Директиви Ради 86/635/ЄЕС ґрунтуються на принципах і методах бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що не відповідають повною мірою МСФЗ.

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів ЄС щодо обмеження відносин з Іраком:

- відсутня імплементація санкцій ЄС щодо окремих країн та санкцій проти держави-агресора;
- відсутній єдиний визначений орган влади, що відповідає за санкційну політику.

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів ЄС щодо цінних паперів:

- виявлено, що положення Регламенту 1060/2009/ЄС та Регламенту 648/2012/ЄС у тому числі передбачають передачу державними органами країн-членів ЄС повноважень щодо регулювання авторизації нагляду застосування заходів впливу до панєвропейських наднаціональних органів регулювання, зокрема, таких як European Securities and Markets Authority (ESMA) та European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA). Станом на сьогодні, це питання не врегульовано українським законодавством та потребує міжвідомчого обговорення;
- відсутність достатньої кількості кадрових ресурсів для забезпечення належної імплементації актів права ЄС, відповідальною за які визначено НКЦПФР.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

На сьогоднішній день, законодавство України у сфері фінансових послуг відповідає основним стандартам законодавства ЄС. Однак поряд з низкою позитивних сторін існують деякі невирішені питання, що стосуються страхування, ліквідації фінансових установ, передачі ЄС повноважень щодо регулювання авторизації нагляду застосування заходів впливу до панєвропейських наднаціональних органів регулювання. У разі вирішення усіх вищезазначених проблемних питань, Україна відкриє для себе новий динамічний ринок із 450 млн. потенційними споживачами фінансових послуг.

РОЗДІЛ 10.

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА МЕДІА

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

На початку 2023 р. ЄС оприлюднив оцінку другої частини української заявки на членство в ЄС. Згідно зі звітом, Україна демонструє середній рівень підготовки у сфері цифрової трансформації та медіа. Водночас оцінка цифрового компоненту – well advanced. Україна досягла значного прогресу у сфері надання цифрових послуг громадянам і підприємствам та використання інструментів інформаційного суспільства для підвищення прозорості та ефективності державного управління. Нормативно-правова база, у цілому, відповідає праву ЄС, зокрема, Європейському кодексу електронних комунікацій. Триває робота із забезпечення повної незалежності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку після набуття чинності Закону України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку", що відіграє важливу роль у забезпеченні регуляторної незалежності.

Даний розділ містить дві сфери:

13.20.60 Інформаційні технології, телекомунікація та обробка даних
16.20 Поширення інформації

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Тематично за напрямками розділ можна розділити на питання **електронних комунікацій, кібербезпеки, радіоспектральної політики, е-ідентифікації, аутентифікації та довірчих послуг, е-комерції та цифрових послуг, обігу даних та геопросторові дані та інші**. Блоки щодо статистичних даних та транспортних інформаційних систем дублюються та описані в звітах інших розділів.

Електронні комунікації розглядаються як один із найбільш передових напрямків, а імплементація актів права ЄС спрямована на отримання Україною режиму внутрішнього ринку з ЄС, зокрема, щодо приєднання до політики ЄС Roam Like at Home (далі - RLAN). Відповідно, імплементація актів права ЄС у цьому напрямку має високий рівень пріоритетності.

Правові рамки у сфері електронних комунікацій в Україні включають Закон України "Про електронні комунікації" та Закон України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку", які розроблені у повній відповідності з Кодексом електронних комунікацій ЄС. Наразі триває розроблення актів вторинного законодавства. Також триває активна робота з розробки законодавчих змін для створення умов приєднання України до RLAN. Згідно з оновленими положеннями Доповнення 17-3 Угоди про асоціацію, дедлайн імплементації роумінгового права ЄС встановлено на квітень 2024 року.

Ще одним передовим сектором розділу є **е-ідентифікація, аутентифікація та довірчі послуги**. У 2022 р. було схвалено Закон про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги, що максимально наблизив регулювання сфери до вимог ЄС. Наразі здійснюється підготовка нормативно-правових актів на підставі вказаного Закону. У травні 2023 р. Україну було включено як першу країну не члена ЄС до довірчого списку ЄС. Відтепер українські електронні підписи та печатки на цифрових документах автоматично можуть перевіряти в державах-членах ЄС та підтверджувати їх дійсність. Зі свого боку Україна визнала кваліфіковані довірчі послуги ЄС – громадяни ЄС можуть використовувати е-підписи та печатки своїх країн, щоб вести бізнес в Україні. У вересні 2023 р. Україна направила запит на оцінку відповідності норм законодавства ЄС зобов'язанням з Доповнення 17-3 Угоди про асоціацію у блоці е-ідентифікації, аутентифікації та довірчих послуг з метою подальшого отримання режиму внутрішнього ринку і взаємного визнання. Результат оцінки очікується наприкінці листопада 2023 року.

Рада національної безпеки і оборони України реалізує національну стратегію **кібербезпеки**. Урядова команда реагування на комп'ютерні надзвичайні події України (CERT-UA) отримала міжнародну акредитацію та тісно співпрацює з CERT-EU. У рамках досягнення узгодження українського законодавства із Директивою Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2016/1148 від 6 липня 2016 р. про заходи для високого спільного рівня безпеки мережевих та інформаційних систем на території Союзу та Директивою (ЄС) 2022/2555 Європейського Парламенту та Ради від 14 грудня 2022 р. про заходи для високого загального рівня кібербезпеки в Союзі, внесення змін до Регламенту (ЄС) № 910/2014 і Директиви (ЄС) № 2018/1972, а також про скасування Директиви (ЄС) № 2016/1148, постановою Кабінету Міністрів України від 16 травня 2023 р. № 497 затверджено Порядок пошуку та виявлення потенційної вразливості інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж. Також Верховною Радою України прийнятий у першому читанні проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо невідкладних заходів посилення спроможностей із кіберзахисту державних інформаційних ресурсів та об'єктів критичної інформаційної інфраструктури" (реєстр. № 8087 від 29 вересня 2023 р.), який наразі підготовлений до розгляду Верховною Радою України у другому читанні.

Основними нормативно-правовими актами, якими регулюється питання **радіоспектальної політики**, є Закон України “Про електронні комунікації”, Закон України “Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв’язку”, постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 2006 р. № 815 “Про затвердження Плану використання радіочастотного ресурсу України”. Реалізація політики у сфері радіочастотного спектру сприяла впровадженню проекту LTE900, який стартував у липні 2020 року. Як наслідок, покращений 4G або нового оператора отримали 9,3 млн українців (10,7 тис населених пунктів). У 2020 р. Кабінет Міністрів України затвердив План розвитку 5G, розроблений Міністерством цифрової трансформації України у співпраці з іншими державними органами. За попередніми планами розгортання мереж 5G в Україні могло розпочатися у 2022 р., водночас на сьогодні процес запровадження технології сповільнений через збройну агресію РФ та перешкодами, що викликані повномасштабним вторгненням.

У блоці **цифрової комерції та цифрових послуг** повністю імplementовано Директиву 2000/31/ЄС Європейського парламенту та Ради “Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку” (“Директива про електронну комерцію”) у зв’язку зі схваленням нового Закону “Про захист прав споживачів” та Директиву (ЄС) 2019/770 Європейського Парламенту і Ради від 20 травня 2019 р. про певні аспекти контрактів на постачання цифрового контенту та цифрових послуг у зв’язку зі схваленням Закону України “Про цифровий контент а цифрові послуги”. Водночас здійснено аналіз Регламенту (ЄС) 2022/2065 Європейського Парламенту та Ради від 19 жовтня 2022 р. про єдиний ринок цифрових послуг і внесення змін до Директиви 2000/31/ЄС (Digital Services Act), Регламенту (ЄС) 2022/1925 Європейського Парламенту та Ради від 14 вересня 2022 р. про конкурентні та чесні ринки в цифровому секторі та про внесення змін до Директив (ЄС) 2019/1937 та (ЄС) 2020/1828 (Digital Markets Act) та Регламенту (ЄС) 2019/1150 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 р. про сприяння чесності та прозорості для бізнес-користувачів онлайн-посередницьких послуг, розроблено візію проекту закону “Про цифрові послуги” (попередня робоча назва), яким будуть імplementовані вищеперелічені акти права ЄС та започатковано консультації зі Стороною ЄС. Окрім цього, для належної імplementації Регламенту (ЄС) 2021/784 від 29 квітня 2021 р. щодо розв’язання питань розповсюдження терористичного контенту в Інтернеті вбачається за доцільне розробити проект Закону про боротьбу з розповсюдженням терористичного контенту в Інтернеті.

Національна нормативна база, що регулює інформаційні відносини в Україні, є комплексною, розгалуженою та достатньо детально регулює відносини у сфері поширення та використання/обігу даних у цифровому форматі. Хоча підходи не завжди повністю збігаються із системою та логікою регуляцій ЄС, але при детальному вивченні виявлено не багато розбіжностей. Повністю імplementована Директива (ЄС) 2019/1024 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 р. про відкриті дані та повторне використання інформації державного сектору (Закон України “Про доступ до публічної інформації” та постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 407 “Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835 та від 30 листопада 2016 р. № 867”). Водночас висновки за результатами аналізу Регламенту (ЄС) 2018/1807 Європейського парламенту та Ради від 14 листопада 2018 р. про рамки вільного потоку неперсональних даних у Європейському Союзі і Регламенту (ЄС) 2022/868 Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 2022 р.

про європейське управління даними та внесення змін до Регламенту (ЄС) 2018/1724 демонструють необхідність ревізії та узгодження визначення даних (зокрема, і їх поділу на персональні та неперсональні), а також опрацювання (обробки) даних в окремих законах України. Таке узгодження сприятиме розвитку уніфікованої судової практики, запобігатиме виникненню колізій у застосуванні положень законодавства, та, як результат, передбачуваності відносин у сфері управління даних і стабільному економічному розвитку. Для цього необхідно розробити та затвердити Дорожню карту, яка міститиме покроковий план дій для узгодження національного законодавства з вимогами Регламенту (ЄС) 2018/1807 Європейського парламенту та Ради від 14 листопада 2018 р. про рамки вільного потоку неперсональних даних у Європейському Союзі і Регламенту (ЄС) 2022/868 Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 2022 р. про європейське управління даними та внесення змін до Регламенту (ЄС) 2018/1724, визначити/призначити державний орган, відповідальний за формування політики у сфері управління даними та захисту даних, покласти на такий орган повноваження із забезпечення виконання кроків, передбачених Дорожньою картою, а також створити робочу групу з розроблення проектів законів, спрямованих на гармонізацію національного законодавства з вимогами Регламенту (ЄС) 2018/1807 Європейського парламенту та Ради від 14 листопада 2018 р. про рамки вільного потоку неперсональних даних у Європейському Союзі і Регламенту (ЄС) 2022/868 Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 2022 р. про європейське управління даними та внесення змін до Регламенту (ЄС) 2018/1724 та інших правових актів у сфері управління даними та захисту даних відповідно до кроків, передбачених Дорожньою картою.

Директива Європейського Парламенту і Ради 2007/2/ЄС від 14 березня 2007 р. про створення Інфраструктури просторової інформації у Європейському Співтоваристві (далі – Директива INSPIRE) розглядається в Україні як законодавча основа ЄС, яка спрямована на створення геоінформаційного середовища ЄС з метою створення **геопросторових даних**. 13 квітня 2020 р. Верховною Радою України ухвалено Закон України “Про національну інфраструктуру геопросторових даних”, який набрав чинності з 1 січня 2021 р. та визначив правові та організаційні засади створення, функціонування та розвитку національної інфраструктури геопросторових даних. Таким чином, Україна приєдналась до країн ЄС, які створюють та розвивають інфраструктури геопросторових даних відповідно до Директиви INSPIRE, що є обов’язковою для всіх країн-членів ЄС. Держателі геопросторових даних забезпечують розроблення специфікацій, гармонізованих з Регламентом Комісії (ЄС) № 1089/2010 від 23 листопада 2010 р. про імплементацію Директиви 2007/2/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо інтероперабельності наборів та сервісів просторових даних. Водночас Директива INSPIRE та Регламент Комісії (ЄС) № 1089/2010 від 23 листопада 2010 р. про імплементацію Директиви 2007/2/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо інтероперабельності наборів та сервісів просторових даних частково імплементовані в законодавство України, тому існує необхідність у здійсненні заходів до імплементації їх положень, які ще не імплементовані в законодавство України на цьому етапі.

Окрім цього, частина актів права ЄС переговорного розділу наразі на початковому етапі імплементації в Україні, зважаючи на нещодавній термін прийняття у ЄС (Регламент 2022/2554 про цифрову операційну стійкість фінансового сектору, Регламент 2022/858 про пілотний режим для ринкових інфраструктур на основі технології розподіленої книги, Регламент 2022/1463 про визначення технічних та експлуатаційних специфікацій технічної системи для транскордонного автоматизованого обміну доказами та

застосування принципу “одноразово”, Регламент Ради 2021/1173 про заснування Європейського спільного підприємства з високопродуктивних обчислень).

Директива (ЄС) 2016/2102 Європейського Парламенту та Ради від 26 жовтня 2016 р. про доступність веб-сайтів та мобільних додатків органів державного сектору на початковому рівні імплементації. Частково норми зазначеного акта відображено в Національній стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 р. (розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р), Плані заходів на 2023–2024 рр. з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 р. (розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2023 р. № 372-р), Законах України “Про центральні органи виконавчої влади”, “Про стандартизацію”, “Про медіа”, “Про охорону культурної спадщини та Порядку оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 січня 2002 р. № 3. Щодо імплементації Директиви 2014/55/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 квітня 2014 р. про електронні рахунки-фактури в публічних закупівлях важливо зазначити, що в українському законодавстві відсутнє правове визначення інвойсу (рахунку-фактури). В Україні інвойс, як такий, служить лише підставою для здійснення платежу і не фіксує господарську операцію, наказ або дозвіл провести господарську операцію. Останнє підтверджується первинними бухгалтерськими документами, такими як видаткова накладна та акт приймання-передачі робіт і послуг. Відповідні документи можуть складатися в електронній формі та вважатися оригіналом за умови використання електронного підпису, як передбачено в українському законодавстві. Цей аспект є проблематичним, оскільки електронний інвойс (далі – еінвойс) в ЄС не потребує електронного підпису. Справжність оригіналу та цілісність еінвойсу забезпечується засобами обміну електронними даними. Українське законодавство, що регулює сферу електронних документів, не передбачає такої можливості. Беручи це до уваги, доречним буде впровадження еінвойсів в цілому в Україні для забезпечення їх застосування в тому числі в сфері публічних закупівель. Забезпечення нормативного регулювання та можливостей для застосування еінвойсів на території України надасть можливість для технічної імплементації використання еінвойсів під час здійснення публічних закупівель із застосуванням електронної системи закупівель “Prozorro”.

Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2020/1121 від 29 липня 2020 р. щодо збору та обміну статистикою користувачів і відгуками про послуги єдиного цифрового шлюзу відповідно до Регламенту (ЄС) 2018/1724 Європейського Парламенту та Ради має деякий рівень імплементації. Норми Регламенту, які частково відповідають та/або не впроваджені в постанові Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2021 р. № 864 “Питання організації моніторингу якості надання адміністративних послуг”:

- відповідають статті 8 та 13, однак потребують доопрацювання в загальному контексті імплементації Регламенту;
- частково відповідають статті 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9. Необхідно внесення змін у згадану постанову;
- не впроваджено статті 4, 5, 10, 11, 12. Потребують технічної реалізації та внесення змін у постанову.

У свою чергу Директива (ЄС) 2019/790 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 р. про авторське право та суміжні права на єдиному цифровому ринку

та про внесення змін до Директив 96/9/ЄС та 2001/29/ЄС та Директива (ЄС) 2019/789 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 р., що встановлює правила здійснення авторського права та суміжних прав, що застосовуються до певних онлайн-трансляцій організацій мовлення та ретрансляцій телевізійних і радіопрограм, а також про внесення змін до Директиви Ради 93/83/ЄЕС, що встановлюють правила здійснення авторського права та суміжних прав мають добрий деякий рівень імплементації. Для забезпечення належної імплементації планується розробка та схвалення проектів законів України "Про внесення змін до Законів України "Про авторське право і суміжні права" та "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав".

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів ЄС, полягають у:

- відсутності офіційного перекладу актів права ЄС українською мовою;
- потребі посилення міжнародної технічної допомоги для адаптації законодавства та експертної підтримки, необхідної для посилення інституційної спроможності органів влади;
- відсутності фінансових ресурсів для створення/визначення нових органів влади, передбачених реформами. Наприклад, Координатора цифрових послуг (Digital Services Act, Digital Market Acts) та органа, відповідального за формування політики у сфері управління даними та захисту даних (Регламенти (ЄС) (ЄС) 2018/1807 Європейського парламенту та Ради від 14 листопада 2018 р. про рамки вільного потоку неперсональних даних у Європейському Союзі і Регламенту (ЄС) 2022/868 Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 2022 р. про європейське управління даними та внесення змін до Регламенту (ЄС) 2018/1724).

Водночас найбільш складним для належної імплементації є блок радіоспектральної політики. Відповідно до Угоди про асоціацію, 700 МГц спектр повинен бути гармонізований, а частоти повинні використовуватися для мобільного зв'язку за технологією 5G. Наразі частоти діапазону 790–862 МГц, 694–790 МГц використовуються для потреб радіомовної служби (телебачення) та не можуть бути застосовані для впровадження нових мобільних технологій, що є перешкодою для подальшого розвитку національної мережі мобільного зв'язку. Телевізійні компанії готові поступитись своїм правом на використання радіочастотного спектру державі або операторам мобільного зв'язку у випадку компенсації вартості переналаштування їх обладнання, що становить 8 млн євро. Основна перешкода щодо вивільнення цих частот – це відсутність фінансування на налаштування обладнання на інші частоти компаніями, які використовують частоти діапазону 790–862 МГц, 694–790 МГц для потреб радіомовної служби (телебачення). Також відсутня технічна та фінансова підтримка для проведення наземних випробувань визначення умов EMC (електромагнітна сумісність) між РЕЗ (радіоелектронні засоби) спеціальних користувачів та РЕЗ рухомого (мобільного) зв'язку п'ятого покоління у смугах частот 703–73 МГц та 758–788 МГц, а також відсутня технічна та фінансова підтримка для проведення теоретичних розрахунків електромагнітної сумісності між РЕЗ спеціальних користувачів і РЕЗ рухомого (мобільного) зв'язку п'ятого покоління у смузі частот 3400–3800 МГц, а також проведення наземних випробувань

визначення умов ЕМС між РЕЗ спеціальних користувачів та РЕЗ рухомого (мобільного) зв'язку п'ятого покоління у смугах частот 3400–3800 МГц.

Окрім цього, у зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ на територію України та запровадженням правовим режимом воєнного стану, гармонізація використання деяких смуг радіочастот, які перебувають в користуванні спеціальних користувачів радіочастотного спектра України, є можливою лише після закінчення дії відповідного правового режиму.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Однією з ключових цифрових цілей у рамках євроінтеграції є розвиток широкосмугового доступу до інтернету (ШСД) та запуск 5G. Згідно з Рекомендаціями Світового банку для Міністерства цифрової трансформації України та Уряду, довгострокова економічна вигода від інвестицій у ШСД – 455,5 млн. дол. США. До прикладу, розгортання 5G дає можливість трансформувати цілі сектори економіки, включаючи сільське господарство, виробництво продукції, оборону, транспорт, державну інфраструктуру та охорону здоров'я. Як і в інших країнах, 5G допоможе Україні значно збільшити різноманітність нових прикладних програм і комерційних послуг, а отже, стимулюватиме попит на доступ до Інтернету та появу стартапів, які пропонують нові бізнес-моделі та продукти/послуги.

Приєднання України до RLAN дозволить громадянам України та ЄС здійснювати дзвінки та користуватись інтернетом на теренах дії RLAN без жодних додаткових переплат. Спільна зона роумінгу між Україною та ЄС матиме позитивний вплив на ведення бізнесу, внутрішньоособистісні комунікації між українцями та громадянами ЄС, що призведе до зростання цифрової економіки та транскордонної торгівлі.

Великі можливості також відкриває взаємне визнання довірчих послуг, зокрема, отримання публічних послуг онлайн, укладення контрактів в електронній формі з іноземними контрагентами, отримання міжнародного електронного рахунку тощо.

РОЗДІЛ 11.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ТА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Переговорний розділ "Сільське господарство та розвиток сільських територій" охоплює право ЄС, що стосується загальних питань, національної допомоги, механізму Спільної аграрної політики, приєднання, структурних фондів сільського господарства, Європейського фонду гарантування сільського господарства, Європейського фонду сільського господарства для розвитку сільських територій, Європейського фонду керівництва та гарантій у сільському господарстві, соціально-структурних заходів, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції, мережі даних бухгалтерського обліку, встановлення компенсаційних сум, інших грошових заходів, продуктів, що підлягають організації ринку, вина, продуктів, що не підлягають організації ринку та угоди з країнами, що не є членами ЄС.

Даний розділ містить наступні сфери:

- 03.05 Загальне
- 03.10.10 Національна допомога
- 03.10.20 Механізми Спільної аграрної політики
- 03.10.30 Приєднання
- 03.20 Структурні фонди сільського господарства
- 03.20.10 Загальне
- 03.20.20 Європейський фонд гарантування сільського господарства
- 03.20.30 Європейський фонд сільського господарства для розвитку сільських територій
- 03.20.40 Європейський фонд керівництва та гарантій у сільському господарстві
- 03.30.10 Соціально-структурні заходи
- 03.30.20 Переробка та реалізація сільськогосподарської продукції
- 03.30.30 Мережа даних бухгалтерського обліку
- 03.40.10 Встановлення компенсаційних сум
- 03.40.20 Інші грошові заходи
- 03.60 Продукти, що підлягають організації ринку
- 03.70 Продукти, що не підлягають організації ринку
- 03.80 Угоди з не державами-членами

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

1370

Загальна кількість актів переговорного розділу

11

Кількість актів, що повністю імплементовані

1275

Кількість актів, що не потребують імплементатії

84

Кількість актів, що підлягають імплементатії

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Загальний рівень імплементації переговорного розділу можна визначити як середній. Вагома частина актів права ЄС вже імплементовано в законодавство України. Завершення імплементації потребує гармонізації законодавства України відповідно до тих актів права ЄС, що визначені як пріоритетні. Значний масив роботи полягатиме у приведенні у відповідність українського законодавства та політик із Спільною аграрною політикою Європейського Союзу. Також, у контексті використання фондів ЄС потрібно буде створювати нові органи державної влади, контролюючі механізми та процедури для повної відповідності законодавства України нормам права ЄС.

Національна допомога: загальна кількість актів у цій сфері становить 37. Враховуючи, що 35 актів з них не потребують імплементації, нам необхідно адаптувати 2 акти ЄС, а саме Регламент Комісії (ЄС) 2022/2472 від 14 грудня 2022 р. щодо визнання певних категорій підтримки в сільськогосподарському та лісовому секторах на сільських територіях сумісними з внутрішнім ринком та Імплементацийний Регламент Комісії (ЄС) 2022/129 від 21 грудня 2021 р., що встановлює правила для видів підтримки щодо насіння олійних культур, бавовни та побічних продуктів виноробства згідно з Регламентом (ЄС) 2021/2115 Європейського Парламенту та Ради та щодо вимог до інформації, публічності та видимості, що стосуються підтримки Союзу та стратегічних планів CAP.

Механізми Спільної аграрної політики: у цій сфері 3 акти визначені як такі, що потребують імплементації, 2 з яких визначені як пріоритетні та які будуть імплементовані Законом України “Про виноград та продукти виноградарства” (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.), а саме:

- Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/33 від 17 жовтня 2018 р. що доповнює Регламент (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо заявок на охорону зазначень походження, географічних зазначень та традиційних термінів у винному секторі, процедури заперечень, обмежень використання, внесення змін до специфікацій продукції, скасування охорони, маркування та презентації (довідково – Регламент скасовано та замінено Регламентом (ЄС) 2021/2115 від 2 грудня 2021 р., що встановлює правила щодо підтримки стратегічних планів держав-членів, відповідно до Спільної аграрної політики, що фінансується Європейським аграрним фондом гарантування та Європейським аграрним фондом розвитку сільських територій);
- Виконавчий Регламент Комісії (ЄС) № 2019/34 від 17 жовтня 2018 р. про встановлення правил застосування Регламенту (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо заяв про охорону позначень походження, географічних зазначень та традиційних термінів у винному секторі, процедури заперечення та процедур внесення змін до специфікації продукту, реєстр охоронюваних назв, скасування охорони, використання символів, а також Регламенту (ЄС) № 1306/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо відповідної системи верифікацій.

Структурні фонди сільського господарства: наразі за цією сферою потребують імплементації 14 актів права ЄС. Зважаючи на те, що аграрний сектор є одним із важливих рушіїв національної економіки та продовольчої безпеки не тільки України, а

й світу, та з огляду на те, що в Україні аграрна політика та політика сільського розвитку досі не є достатньо взаємопов'язаними, на відміну від країн ЄС, необхідно провести комплексну роботу з метою імплементації в національне законодавства підходів нової Спільної аграрної політики (далі – САП), які детально зазначені у Регламенті (ЄС) 2021/2115 Європейського Парламенту та Ради та для вимоги до інформації, реклами та видимості, що стосуються підтримки Союзу та стратегічних планів САП та низці інших актів права ЄС.

Європейський фонд гарантування сільського господарства: до групи актів права ЄС щодо європейського фонду гарантування сільського господарства наразі підлягає імплементації лише Регламент Комісії (ЄС) 2023/130 від 18 січня 2023 р., що встановлює правила щодо представлення змісту річного звіту про виконання змісту стратегічних планів САП країн-членів та щодо електронної системи для безпечного обміну інформацією з ЄС.

Європейський фонд сільського господарства для розвитку сільських територій: наразі за даною сферою потребують імплементації 4 акти права ЄС. У цій сфері фігурує група актів європейського права, які стосуються Європейського фонду сільського господарства для розвитку сільських територій та його впливу на сільськогосподарський сектор Європейського Союзу. Сфера включає в себе нормативні акти, які регулюють фінансову підтримку та розвиток сільських територій, зокрема, через реалізацію програм та проектів, а саме:

- Регламент (ЄЕС) № 2681/74 Ради від 21 жовтня 1974 р. про фінансування Співтовариством витрат, пов'язаних із постачанням сільськогосподарської продукції як харчової допомоги;
- Регламент Комісії (ЄС) № 745/96 від 24 квітня 1996 р., щодо певних операцій бенефіціарів, які фінансуються з Європейського сільськогосподарського фонду сільського розвитку (EAFRD);
- Регламент Ради (ЄС) № 1469/95 від 22 червня 1995 р. щодо заходів, які мають бути вжиті щодо певних бенефіціарів операцій, що фінансуються Відділом гарантій EAGGF.

Європейський фонд керівництва та гарантій у сільському господарстві: за цією сферою імплементації підлягає 6 актів права ЄС, 2 з яких визначені як пріоритетні, зокрема:

- Регламент Комісії (ЄС) № 1/2002 від 28 грудня 2001 р., що встановлює детальні правила застосування Регламенту Ради (ЄС) № 1259/1999 щодо спрощеної схеми виплат фермерам за певними схемами підтримки;
- Регламент Ради (ЄС) № 378/2007 від 27 березня 2007 р., що встановлює правила добровільної модуляції прямих виплат, передбачених Регламентом (ЄС) № 1782/2003, що встановлює спільні правила для схем прямої підтримки в рамках спільної сільськогосподарської політики та встановлює певні схеми підтримки для фермерів та внесення змін.

Соціально-структурні заходи: за сферою не імplementовано 12 актів права ЄС, 10 з яких визначені як пріоритетні. До групи актів права ЄС щодо галузі тваринництва, що підлягають імплементації, відносяться:

- Регламент Комісії (ЄС) № 2180/81 від 30 липня 1981 р., що встановлює правила, що встановлюють обмеження щодо інвестиційної допомоги для виробництва свиней;
- Регламент Ради (ЄС) № 1945/81 від 30 червня 1981 р. про обмеження інвестиційної допомоги для свинарства.

Зазначені Регламенти будуть імplementовані постановами Кабінету Міністрів України.

У **виноградарсько-виноробній галузі** до актів права ЄС, що підлягають імplementації, відноситься Регламент Комісії (ЄС) № 555/2008 від 27 червня 2008 р., що встановлює детальні правила імplementації Регламенту Ради (ЄС) № 479/2008 про спільну організацію ринку вина щодо програм підтримки, торгівлі з третіми країнами, виробничого потенціалу та про контроль у виноробному секторі.

Зазначений Регламент буде імplementовано Законом України “Про виноград та продукти виноградарства” (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.), що регулює правові та організаційні відносини, пов’язані з веденням виноградарства, виробництвом та реалізацією винограду, вина та інших продуктів виноградарства та виноробства, ароматизованих винних продуктів, а також визначає особливості підготовки до реєстрації, використання та захисту географічних зазначень щодо вин, ароматизованих винних продуктів, а також контролю щодо таких географічних зазначень.

Переробка та реалізація сільськогосподарської продукції: зазначена сфера включає 16 актів права ЄС, з яких 2 потребують імplementації:

- Директива Ради 66/402/ЄС від 14 червня 1966 р. про торгівлю насінням зернових культур;
- Директива Ради 66/401/ЄС від 14 червня 1966 р. про маркетинг насіння кормових культур.

З метою приведення у відповідність до актів права ЄС, зокрема, зазначених вище, прийнято Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення законодавства у сфері охорони прав на сорти рослин та насінництва і розсадництва у відповідність із положеннями законодавства Європейського Союзу” від 16 листопада 2022 р. № 2763-ІХ.

Мережа даних бухгалтерського обліку: сфера нараховує 5 актів права ЄС, з яких 3 потребують імplementації.

- Імplementаційний Регламент Комісії (ЄС) 2015/220 від 3 лютого 2015 р., що встановлює правила застосування Регламенту Ради (ЄС) № 1217/2009 про створення мережі для збору облікових даних про доходи та бізнес-операції сільськогосподарських холдингів у Європейський Союз;
- Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 1198/2014 від 1 серпня 2014 р., що доповнює Регламент Ради (ЄС) № 1217/2009 про створення мережі для збору облікових даних про доходи та бізнес-операції сільськогосподарських холдингів у Європейському Союзі;
- Регламент Ради (ЄС) № 1217/2009 від 30 листопада 2009 р. про створення мережі

для збору облікових даних про доходи та бізнес-операції сільськогосподарських холдингів у Європейському Співтоваристві.

Вищезазначені акти права ЄС будуть імplementовані підзаконним нормативно-правовим актом після прийняття проекту Закону України “Про засади державної аграрної політики”.

Продукти, що підлягають організації ринку: загальна кількість актів цієї сфери становить 543, з яких по 2 актах розпочато імplementацію, по 4 – деякий рівень імplementації, 2 – частково імplementовано, 2 – добрий рівень імplementації, 5 – значний рівень імplementації, ще 10 актів імplementовано повністю.

Українське законодавство загалом відповідає загальним принципам та визначенням Регламенту (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради від 17 грудня 2013 р. про встановлення спільної організації ринків сільськогосподарської продукції та скасування Регламентів Ради (ЄЕС) № 922/72, (ЄЕС) № 234/79, (ЄС) № 1037/2001 та (ЄС) № 1234/2007, проте не містить відповідних виключень до угод, рішень і практик, які стосуються виробництва або торгівлі сільськогосподарською продукцією.

Водночас Законом України “Про особливості правової охорони географічних зазначень для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, захист прав та застосування схем якості, включаючи традиційні гарантовані особливості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів” від 6 вересня 2022 р. № 2572-IX (далі – Закон № 2572-IX) імplementовано вимоги статей 201-211, додатку XXII-A Угоди про асоціацію, а також положення Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1151/2012 від 21 листопада 2012 р. про схеми якості для сільськогосподарських і харчових продуктів.

Законом України “Про географічні зазначення спиртних напоїв” від 1 грудня 2022 р. № 2800-IX (введення в дію відбудеться 29 грудня 2024 р.) (далі – Закон № 2800-IX) імplementовано до національного законодавства спеціальні норми в сфері географічних зазначень спиртних напоїв, закріплені в Регламенті (ЄС) № 2019/787 Європейського Парламенту та Ради (ЄС) від 17 квітня 2019 р. щодо визначення, опису, представлення та маркування спиртних напоїв, використання назв спиртних напоїв під час представлення та маркування інших харчових продуктів, захисту географічних зазначень спиртних напоїв, використання етилового спирту та дистилятів сільськогосподарського походження в алкогольних напоях та скасування Регламенту (ЄС) № 110/2008.

Продукти, що не підлягають організації ринку: зазначена сфера нараховує 8 актів, 2 з яких підлягають імplementації.

У сфері до групи актів права ЄС щодо галузі **тваринництва**, що підлягають імplementації, відносяться:

- Регламент Комісії (ЄС) № 1744/2006 від 24 листопада 2006 р. про детальні правила надання допомоги щодо шовкопрядів;
- Регламент Комісії (ЄЕС) № 1496/77 від 4 липня 1977 р. про комунікації між державами-членами та Комісією у секторі шовкопряда.

Зазначені Регламенти будуть імplementовані постановами Кабінету Міністрів України.

Інші сфери не містять актів права ЄС, що є обов'язковими для імплементації у законодавство України.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

До системних проблем, що перешкоджають гармонізації законодавства, віднесено:

- необхідність експертної підтримки проекту міжнародної технічної допомоги;
- необхідність посилення інституційної спроможності;
- недостатня кількість кваліфікованих кадрів, обмежений ресурс щодо національних фахівців у даній сфері;
- вивчення, аналіз та узагальнення інформації щодо актів права ЄС в умовах браку кадрів та часу;
- непрогнозованість планування фінансування заходів, пов'язаних із впровадженням САП;
- необхідність створення відповідних органів та установ, що здійснюватимуть виділення, контроль, моніторинг, звітування, зокрема, щодо фінансування Програм та заходів підтримки.

Варто зазначити, що гармонізація законодавства за даним розділом потребуватиме додаткового фінансування, оскільки частина зобов'язань потребуватиме створення нових органів державної влади, закупівлю програмного забезпечення та технічного обладнання.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Подальше наближення українського законодавства у сфері сільського господарства та розвитку сільських територій до стандартів права ЄС сприятиме забезпеченню розвитку галузі, прозорості процедур та відкритості щодо інвестицій. Також це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності та експортного потенціалу України на глобальному ринку завдяки відповідності сучасним стандартам у даній сфері, а також відкриє український ринок для світових постачальників, зокрема, з ЄС.

РОЗДІЛ 12.

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА, ВЕТЕРИНАРНА ТА ФІТОСАНІТАРНА ПОЛІТИКА

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Переговорний розділ “Продовольча безпека, ветеринарна та фітосанітарна політика” містить перелік актів права ЄС, які зосереджені на регулюванні таких основних сфер:

- 1) корми для тварин – передбачає правила щодо якості та безпечності продуктів, призначених для годування тварин, методи визначення залишків небажаних речовин у кормах, правила, що стосуються лікувальних кормів, розміщення їх на ринку та використання, процедуру дозволу на генетично модифіковані продукти харчування та корми, процедуру дозволу для розміщення на ринку добавок, що використовуються в кормах;
- 2) здоров'я рослин – передбачає заходи з виявлення та знищення шкідливих організмів для рослин або продуктів рослинного походження з метою захисту рослин. Вимоги щодо захисту і здоров'я рослин також поширюються на рослини та продукцію рослинного походження, що імпортується;
- 3) здоров'я тварин і зоотехніка – передбачає санітарний контроль і заходи профілактики та боротьби з хворобами домашніх, сільськогосподарських і диких тварин. Зоотехнічне регулювання спрямоване на сприяння вільній торгівлі племінними тваринами та їхнім генетичним матеріалом з огляду на стійкість програм розведення та збереження генетичних ресурсів. Регулювання розведення тварин забезпечує єдину правову основу для правил, що застосовуються до розведення, торгівлі та надходження до ЄС племінних тварин великої рогатої худоби, свиней, овець, кіз і коней та їх племінних (генетичних) ресурсів;
- 4) насіння та садивний матеріал – регулює розміщення на ринку репродуктивного матеріалу сільськогосподарських, овочевих, лісових, фруктових і декоративних видів, а також винограду, забезпечуючи відповідність критеріям ЄС щодо здоров'я та якості. Законодавство ЄС поширюється на роди та види рослин, важливі для внутрішнього ринку, і ґрунтується на реєстрації сортів рослин або матеріалу, а також сертифікації або перевірки партій насіння та матеріалу для розмноження рослин перед продажем. Насіння з країн, що не входять до ЄС, має відповідати критеріям еквівалентності.
- 5) харчові продукти – передбачає обов'язок усіх операторів ринку, а також імпортерів харчових продуктів дотримуватися чітко регламентованих вимог до харчових продуктів по усьому ланцюгу (від виробника до закладів харчування і споживача) з метою недопущення негативного впливу на здоров'я людини, при споживанні харчових продуктів;
- 6) захист тварин встановлює вимоги до благополуччя сільськогосподарських тварин при їх утриманні (в залежності від виду тварини), транспортуванні та умертвінні (у тому числі при оглушенні та забою), а також регулює інші аспекти благополуччя тварин, зокрема, питання захисту тварин, що використовуються в наукових цілях та інших.

Отже, зміст переговорного розділу виглядає наступним чином:

03.50.10 Корми для тварин
03.50.20 Охорона здоров'я рослин
03.50.30 Здоров'я тварин і зоотехніка
03.50.40 Насіння та розсада
13.30.14 Харчові продукти
15.40 Захист тварин

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

У сфері безпеки харчових продуктів, ветеринарної та фітосанітарної політики Україна значно наблизилася до відповідного регулювання, що діє у Європейському Союзі. Зокрема, було прийнято базове законодавство, зокрема:

- Закон України "Про основні принципи та вимоги до безпеки та якості харчових продуктів", що визначає порядок забезпечення безпеки та окремих показників якості харчових продуктів (останні зміни внесено 30 червня 2023 р.);
- Закон України "Про матеріали і предмети, призначені для контакту з харчовими продуктами", що визначає правові та організаційні засади забезпечення безпеки матеріалів і предметів, призначених для контакту з харчовими продуктами (прийнято 3 листопада 2022 р.);
- Закон України "Про ветеринарну медицину", що визначає правові та організаційні засади здійснення діяльності у сферах забезпечення захисту здоров'я та благополуччя тварин, ветеринарної практики, виробництва, обігу та застосування ветеринарних препаратів, а також обігу побічних продуктів тваринного походження (останні зміни внесено 23 серпня 2023 р.);
- Закон України "Про безпеку та гігієну кормів", що визначає правові та

організаційні засади гарантування безпечності кормів у процесі їх виробництва, обігу та використання (останні зміни внесено 30 червня 2023 р.);

- Закон України “Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною” (останні зміни внесено 13 грудня 2022 р.);
- Закон України “Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, ветеринарну медицину та благополуччя тварин” (останні зміни внесено 23 серпня 2023 р.).

На виконання цих законів також було прийнято значну кількість підзаконних актів, які доповнюють регулювання у сфері безпечності харчових продуктів, ветеринарної медицини.

Крім того, 29 червня 2023 р. у першому читанні прийнято проект Закону “Про державне регулювання сфери захисту рослин” (реєстр. № 8340 від 9 січня 2023 р.), що визначає правові та організаційні засади регулювання сфери здоров'я рослин у відповідності до актів права ЄС.

З метою створення комплексного та завершеного регулювання сфер безпечності харчових продуктів, ветеринарної та фітосанітарної політики у відповідності до актів права ЄС, а також враховуючи, що законодавство ЄС постійно вдосконалюється, необхідна подальша робота з оновлення національного законодавства у цій сфері та приведення його до повної та системної відповідності з актами права ЄС.

Корми для тварин: імплементації потребують 12 актів права ЄС: 1 акт – розпочато імплементацію, 1 акт має деякий рівень імплементації, 2 акти імplementовано частково, 1 акт має значний рівень імплементації, 7 актів наразі не імplementовано. Ще 11 актів імplementовано повністю.

Охорона здоров'я рослин: імплементації потребують 141 акт права ЄС: 2 акти – розпочато імплементацію, 6 актів – деякий рівень імплементації, 8 актів мають добрий рівень імплементації, 6 актів – імplementовано частково, 1 акт має значний рівень імплементації, 118 актів – не імplementовано. Ще 8 актів імplementовано повністю.

Здоров'я тварин і зоотехніка: імплементації потребують 59 актів права ЄС: 6 актів мають добрий рівень імплементації, 1 акт – розпочато імплементацію, 5 актів – деякий рівень імплементації, 5 актів імplementовано частково, 7 актів мають значний рівень імплементації, 35 актів не імplementовано. Ще 35 актів імplementовано повністю.

Насіння та садивний матеріал: імплементації потребують 26 актів права ЄС: 5 актів імplementовано повністю, 1 акт має добрий рівень імплементації, 8 актів – деякий рівень імплементації, 1 акт імplementовано частково, 11 актів мають значний рівень імплементації, 13 актів не імplementовано.

Харчові продукти: імплементації потребує 47 актів права ЄС: з яких 3 акти мають добрий рівень імплементації, 5 актів імplementовано частково, 3 акти мають значний рівень імплементації, 36 актів не імplementовано. 20 актів імplementовано повністю.

Захист тварин: імплементації потребують 11 актів права ЄС: за вказаною сферою 1 акт імplementовано повністю, 4 акти – деякий рівень імплементації, 1 акт – добрий рівень імплементації, 4 акти імplementовано частково, 2 акти не імplementовано.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Під час проведення селф-скринінгу було виявлено системні проблеми, які перешкоджають повній та швидкій імплементації законодавства. Зокрема, до системних проблем належать:

- недостатня кількість кваліфікованих кадрів;
- відсутній переклад актів права ЄС.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Досягнення системної сумісності регулювання у сферах безпеки харчових продуктів, санітарних та фітосанітарних заходів створить умови для зниження обмежень на шляху торгівлі продовольчими товарами між Україною та ЄС за рахунок зменшення кількості та спрощення процедур контролю на кордоні, що стимулюватиме експорт такої продукції в держави-члени ЄС.

РОЗДІЛ 13.

РИБАЛЬСТВО ТА АКВАКУЛЬТУРА

ЕШВА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Розділ “Рибальство та аквакультура” охоплюється актами права ЄС, що стосуються збереження рибних ресурсів, спільної політики рибальства, управління зовнішнім рибопромисловим флотом, реєстру рибопромислового флоту, збору, управління та використання рибогосподарських даних та діяльності щодо припинення незаконного, непідзвітнього, неконтрольованого рибальства.

Зазначений розділ містить сферу:

04. Рибальство

Збереження рибних ресурсів
Спільна політика рибальства
Управління зовнішнім рибопромисловим флотом
Реєстр рибопромислового флоту
Збір, управління та використання рибогосподарських даних

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Наразі стан імплементациї переговорного розділу можна охарактеризувати як низький. Акти права ЄС встановлюють відмінні від українського законодавства підходи до регулювання біоресурсів та екосистем водних об'єктів під час здійснення рибогосподарської діяльності – чітко визначено вимоги щодо збереження морських ссавців та запобігання небажаному розповсюдженню чужорідних видів в аквакультурі, а також заходи контролю дотримання цих вимог. Окрім того, приділено увагу та визначено заходи задля мінімізації негативного впливу промислу на морські екосистеми у водах за межами ЄС, що не врегульовано законодавством України. Законодавство України потребує перегляду відповідно до вимог актів права ЄС.

Найбільш суттєві відмінності та прогалини присутні у системах контролю та інспекції рибальства, простежуваності походження водних біоресурсів, організації ринку риби та рибної продукції, а також у підходах до планування та управління промисловими можливостями, управління та контролю рибопромисловою діяльністю.

Також варто зазначити, що присутні суттєві прогалини в українській системі рибогосподарської статистики, зокрема, у питаннях збору соціально-економічних даних у секторах рибальства та аквакультури, збір яких не передбачений національним законодавством. Наявні також суттєві невідповідності щодо деталізації та форматів збору даних стосовно аквакультурного виробництва, промислового рибальства, флоту рибного господарства, виробництва рибної продукції тощо. Окремо варто зазначити щодо відсутності в українському законодавстві відповідальності за неподання звітності про виробництво продукції аквакультури, що призводить до значної тінізації сектору та створює вагомі перешкоди для здійснення аналізу його реального стану та потреб.

Найбільший прогрес щодо імплементації актів права ЄС присутній у сфері боротьби з незаконним, непідзвітним та нерегульованим рибальством, зокрема, в частині видачі документів дозвільного характеру, що підтверджують законність вилову водних біоресурсів, що призначені для вивезення з митної території України. Значно підвищити рівень імплементації положень актів права ЄС у даній сфері передбачається шляхом повноцінного впровадження механізмів, передбачених Законом України “Про рибне господарство та системи дистанційного контролю риболовних суден”, а також прийняття:

- проекту Закону України “Про забезпечення простежуваності водних біоресурсів та продукції, виробленої з водних біоресурсів” (реєстр. № 9545 від 31 липня 2023 р.) – імплементує положення Регламенту (ЄС) № 1380/2013 від 11 грудня 2013 р. про спільну політику щодо рибальства, Регламенту (ЄС) № 1224/2009 від 20 листопада 2009 р. про встановлення контрольної системи Союзу для забезпечення дотримання правил спільної рибогосподарської політики, в частині статті 58, якою зокрема, визначено, що всі партії продуктів рибальства та аквакультури повинні бути простежуваними на всіх етапах виробництва, перероблення та розповсюдження, від виловлення або збирання до етапу роздрібної торгівлі та Регламенту (ЄС) № 1005/2008 від 29 вересня 2008 р. про створення системи Співтовариства для запобігання, стримування та ліквідації незаконного, непідзвітного, нерегульованого рибальства, в частині положень);
- проекту Закону України “Про приєднання України до Угоди про заходи держави порту з недопущення, стримування та ліквідації незаконного, непідзвітного та нерегульованого рибальства” (реєстр. № 0178 від 23 листопада 2022 р.) – імплементує положення Рішення Ради 2011/443/ЄС від 20 червня 2011 р. про схвалення від імені Європейського Союзу Угоди про заходи держави порту з недопущення, стримування та ліквідації незаконного, непідзвітного та нерегульованого рибальства.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Під час проведення селф-скринінгу було виявлено системні проблеми, які перешкоджають повній та швидкій імплементації законодавства.

Зокрема, проблемою є недостатня інституційна спроможність відповідальних за даний переговорний розділ органів влади. Мінагрополітики, як головний виконавець переговорного розділу та головний виконавець, що визначений відповідальним за сферу, потребує більшої кількості фахівців для розробки необхідного законодавства, додаткових фінансових ресурсів, залучення експертної підтримки в рамках міжнародної технічної допомоги.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Подальше наближення українського законодавства у сфері рибальства до стандартів права ЄС сприятиме забезпеченню розвитку галузі, прозорості процедур та відкритості щодо інвестицій. Це також забезпечуватиме підвищення конкурентоспроможності та експортного потенціалу України на глобальному ринку завдяки відповідності сучасним стандартам у сфері рибальства та відкриє український ринок для світових постачальників, зокрема, з ЄС.

РОЗДІЛ 14.

ТРАНСПОРТНА ПОЛІТИКА

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

У ЄС існують спільні правила, що регулюють різні аспекти транспортної політики: лібералізація ринку дорожнього, залізничного, внутрішнього водного, комбінованого, авіаційного та морського транспорту, технічні стандарти, стандарти безпеки, стандарти безпеки, соціальні стандарти та державна допомога.

Положення Угоди про асоціацію спрямовані на підтримку розвитку в Україні ефективної, безпечної та сталої транспортної системи. Угода про асоціацію передбачає прогресивну лібералізацію надання транспортних послуг в Україні у сфері дорожнього, залізничного, внутрішнього водного та морського транспорту. Угода також передбачає прогресивну гармонізацію транспортного законодавства з відповідними актами права ЄС. Поступову інтеграцію України до внутрішнього авіаційного ринку ЄС регулює Угода між Україною та ЄС про спільний авіаційний простір, підписана у жовтні 2021 року. Продовжена у червні 2023 р. до червня 2024 р. Угода у сфері дорожніх перевезень спрямована на лібералізацію двосторонніх та транзитних дорожніх перевезень між Україною та ЄС. Угода також передбачає визнання українських посвідчень водія та сертифікатів професійної компетентності.

Даний розділ складається з двох сфер:

07. Транспортна політика

07.20.40 Структурна гармонізація

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

До групи актів права ЄС щодо транспортної політики, що підлягають імплементатії, відноситься 170 актів; щодо структурної гармонізації – 100 актів. Їх прийняття дозволить наблизити законодавство України до законодавства ЄС у сфері транспорту, проте необхідність імплементатії деяких з них потребує обговорення зі стороною ЄС.

З огляду на те, що певні акти права ЄС є обов'язковими до імплементації відповідно до Угоди про асоціацію, щодо деяких з них визначено пріоритетний статус. Разом з тим, імплементація деяких актів права ЄС можлива лише в момент вступу до ЄС, якщо під час переговорів про вступ до ЄС не буде визначено іншого, а отже імплементація таких актів здійснюватиметься у звичайному режимі.

В основному законодавство України враховує значну частину вимог актів права ЄС, проте законодавство України потребує подальшого удосконалення з метою забезпечення повної імплементації актів ЄС, що підлягають імплементації на даний час.

Варто зазначити, що стосовно актів права ЄС, які не будуть застосовані до України до моменту вступу в ЄС, доцільно опрацювати та здійснити підготовчі заходи з приведення українського законодавства у відповідність до вказаних актів.

У частині **дорожнього транспорту** необхідним є повна імплементація актів права ЄС щодо тахографів, плати за користування дорогами та дорожніх зборів, безпеки дорожнього руху, контролю придатності до експлуатації транспортних засобів.

Стосовно **залізничного транспорту**: пріоритетним є прийняття проекту Закону України "Про залізничний транспорт України", що закладе основу реформування галузі відповідно до права ЄС.

В частині **міжнародного морського транспорту** необхідним є подальше приведення законодавства України до права ЄС шляхом прийняття нормативно-правових актів та/або внесення змін до законів.

Щодо **перевезення небезпечних вантажів**: необхідним є прийняття проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення їх у відповідність із законодавством ЄС у сфері перевезення небезпечних вантажів" з метою імплементації положень Директиви ЄС щодо внутрішніх перевезень небезпечних вантажів.

У **сфері авіації** необхідним є подальша імплементація положень актів права ЄС, хоча Україна досягла значного прогресу у приведенні у відповідність своїх норм в авіаційній сфері до вимог ЄС. Попри війну, Україна змогла зберегти достатній рівень операційної спроможності авіаційного транспорту.

У рамках виконання плану заходів з виконання Угоди про асоціацію, станом на сьогодні, у сфері відповідальності Мінінфраструктури із 133 заходів вищезгаданого плану заходів, 43 повністю завершені, ще 62 знаходяться на завершальній стадії, розроблено відповідні законопроекти та зареєстровані у Верховній Раді України. Так, наразі 10 пріоритетних законопроектів у сфері європейської інтеграції потребують першочергового розгляду Верховною Радою:

- проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання ринку послуг автомобільного транспорту в Україні з метою приведення його у відповідність з актом Європейського Союзу" (реєстр. № 4560 від 30 грудня 2020 р.);
- проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України

щодо суспільно важливих послуг з перевезення пасажирів автомобільним та міським електричним транспортом” (реєстр. № 4583 від 13 січня 2021 р.);

- проект Закону України “Про залізничний транспорт України” (реєстр. № 1196-1 від 6 вересня 2019 р.);
- проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення їх у відповідність із законодавством ЄС у сфері перевезення небезпечних вантажів” (реєстр. № 1193-1 від 20 вересня 2019 р.);
- проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо плати за використання автомобільних доріг загального користування” (реєстр. № 6087 від 23 вересня 2021 р.);
- проект Закону України “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо плати за використання автомобільних доріг загального користування” (реєстр. № 6088 від 23 вересня 2021 р.);
- проект Закону України “Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення вимог законодавства про плату за використання автомобільних доріг загального користування” (реєстр. № 6089 від 29 вересня 2021 р.);
- проект Закону України “Про внесення змін до Закону “Про туризм” та деяких інших законодавчих актів щодо основних засад розвитку туризму” (реєстр. № 4162 від 29 вересня 2020 р.);
- проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання діяльності у сфері охорони життя та пошуку і рятування людей на морі” (реєстр. № 9283 від 10 травня 2023 р.);
- проект Закону України “Про внесення змін до статті 284 Кримінального кодексу України щодо відповідальності капітанів суден за ненадання допомоги людям, які зазнають або зазнали лиха” (реєстр. № 9284 від 10 травня 2023 р.).

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів ЄС, полягають у необхідності експертної консультаційної підтримки під час внесення змін до законодавства України в контексті запровадження вільного руху осіб та додаткового підвищення кваліфікації кадрів, які будуть залучені до імплементації.

Необхідним є прийняття Верховною Радою України проектів законів, розроблених Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України з метою виконання євроінтеграційних зобов’язань та наближення українського законодавства до законодавства ЄС, за результатами прийняття яких здійснюватиметься подальша імплементація актів права ЄС шляхом розроблення відповідних нормативно-правових актів.

Реформи в транспортній сфері завжди викликають значний інтерес серед підприємців і громадськості, оскільки транспорт вважається основою економіки. Отже, при розробці будь-яких правових актів, спрямованих на імплементацію норм права ЄС, що регулюють транспортний ринок, важливо вести конструктивний діалог з усіма зацікавленими сторонами та чітко окреслювати важливість запланованих змін.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Імплементація актів права ЄС у сфері транспорту відкриватиме нові можливості для економічного розвитку ринку транспортних послуг в Україні. Нове правове поле сприятиме підвищенню безпеки дорожнього руху та контролю над технічним станом транспортних засобів. Крім того, це створить основу для реформи залізничної галузі відповідно до стандартів ЄС, що покращить ефективність та конкурентоспроможність залізничного транспорту через створення відкритого економічного простору для залізничних перевезень.

Також імплементація права ЄС допоможе привести українське законодавство у відповідність із нормами міжнародного морського транспорту та перевезення небезпечних вантажів, що сприятиме сталому розвитку морського та портового секторів. У сфері авіації це сприятиме розвитку справедливого конкурентного середовища разом із підвищенням вимог до рівня комфорту та сервісу пасажирів, що забезпечить сталий розвиток авіаційної індустрії.

Загалом, вищезазначені норми створюють передумови для забезпечення прав громадян на користування безпечним, енергоефективним та екологічно нейтральним транспортом, дають бізнесу зрозуміле вільне конкурентне середовище та можливості для виходу на ринки ЄС, і сприяють загальному розвитку транспортної галузі в Україні, що в свою чергу сприятиме економічному зростанню країни.

РОЗДІЛ 15.

ЕНЕРГЕТИКА

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Відповідно до погодженого з Секретаріатом Кабінету Міністрів України підходу цей Звіт складено за підрозділами відповідно до ключових сфер енергетики: електроенергетика, газ, нафта, відновлювальні джерела енергії (ВДЕ), ядерна галузь, енергетична інфраструктура та енергоефективність. Також до Розділу 15 “Енергетика” у сфері вугілля включено 80 актів ЄС, які відповідно до запропонованої методології оцінки визначено як такі, що не потребують імплементації.

Україна набула членства в Енергетичному Співтоваристві у 2011 році. Із підписанням Договору про Енергетичне Співтовариство Україна взяла на себе зобов’язання транспонувати та імплементувати ключові акти права ЄС у сфері енергетики, розробити нормативно-правову базу та лібералізувати свої енергетичні ринки відповідно до вимог права ЄС протягом чітко окреслених часових рамок.

Статтею 337 Глави 1 “Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво” Угоди про асоціацію зазначено, що сторони домовилися продовжувати та активізувати існуюче співробітництво у сфері енергетики з метою підвищення енергетичної безпеки, конкурентоспроможності та стабільності, що є необхідним для просування економічного зростання та досягнення прогресу у напрямку ринкової інтеграції, в тому числі шляхом поступового зближення в енергетичному секторі.

Згідно з положеннями статті 338 Угоди про асоціацію взаємне співробітництво включає, серед іншого, такі сфери:

- модернізацію та посилення наявної енергетичної інфраструктури, яка становить спільний інтерес, зокрема, енергогенеруючі потужності, цілісність, надійність та безпеку енергетичних мереж, поступову інтеграцію електроенергетичної системи України до європейської електроенергетичної мережі, а також повне відновлення енергетичної транзитної інфраструктури і встановлення транскордонної системи обчислення на зовнішніх кордонах України, створення нової енергетичної інфраструктури, яка становитиме спільний інтерес, з метою диверсифікації джерел, постачальників енергії та шляхів і методів її транспортування, що відповідатиме принципам економічної доцільності та збереження навколишнього середовища;
- сприяння енергоефективності та енергозбереженню, у тому числі шляхом формування політики щодо енергоефективності та структури права і нормативно-правової бази з метою досягнення значного прогресу відповідно до стандартів ЄС, зокрема, ефективну генерацію, виробництво, транспортування, розподіл та використання енергії, на основі функціонування ринкових механізмів, а також ефективного використання енергії при застосуванні обладнання, освітленні та у будівлях;
- розвиток та підтримка відновлювальної енергетики з урахуванням принципів економічної доцільності та охорони навколишнього середовища, а також альтернативних видів палива, зокрема, стале виробництво біопалива і співробітництво у сфері нормативно-правових питань, сертифікації та стандартизації, а також технологічного і комерційного розвитку.

Відповідно до статті 342 Угоди про асоціацію, співробітництво забезпечує високий рівень ядерної безпеки, чисте використання ядерної енергії в мирних цілях. Співробітництво охоплює весь спектр діяльності в галузі цивільної ядерної енергетики і всі стадії паливного циклу, зокрема, виробництво та торгівлю ядерними матеріалами, аспекти безпеки ядерної енергії, готовність до надзвичайних ситуацій, а також питання охорони здоров'я, навколишнього середовища і нерозповсюдження ядерної зброї. У цьому контексті співробітництво також включає подальший розвиток політик, структури права та нормативно-правової бази, що ґрунтуються на законодавстві та практиці ЄС, а також на стандартах МАГАТЕ. Сторони сприяють цивільним науковим дослідженням у галузі ядерної безпеки, в тому числі спільним дослідженням і розробкам, навчанню та мобільності вчених.

Даний розділ містить наступні сфери:

- 12.10.10 Загальне
- 12.10.20 Раціональне використання та збереження енергії
- 12.20.10 Сприяння розвитку вугільної промисловості
- 12.20.20 Конкуренція: ставки та інші умови продажу
- 12.20.30 Вугільна продукція
- 12.20.40 Інші заходи щодо вугілля
- 12.30 Електроенергія
- 12.40.10 Запаси палива
- 12.40.20 Електростанції та спільні підприємства
- 12.40.30 Запобіжні заходи
- 12.40.40 Ядерні дослідження
- 12.40.50 Інші заходи щодо ядерної енергетики
- 12.50.10 Постачання та запаси
- 12.50.20 Торгівля всередині Співтовариства
- 12.50.30 Інші заходи щодо нафти чи газу
- 12.60 Інші джерела енергії
- 15.10.20.10 Ядерна безпека та радіоактивні відходи

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

550

Загальна кількість актів переговорного розділу

49

Кількість актів, що повністю імплементовані

433

Кількість актів, що не потребують імплементациї

68

Кількість актів, що підлягають імплементациї

• не імплементовано		37
• розпочато імплементацию	до 20%	4
• деякий рівень імплементациї	до 40%	2
• імплементовано частково	до 60%	9
• добрий рівень імплементациї	до 80%	3
• значний рівень імплементациї	більше 80%	13

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Електроенергетика: відповідно до Закону України “Про ринок електричної енергії”, у 2019 р. відбулось впровадження нового ринку електричної енергії згідно вимог Третього енергетичного пакету в рамках виконання зобов’язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію.

Впровадження нового ринку електричної енергії здійснювалось у два етапи.

З 1 січня 2019 р. стартувала робота роздрібного ринку електричної енергії за новими правилами, а з 1 липня 2019 р. відбулось відкриття оптової частини ринку електричної енергії (ринок “на добу наперед”, внутрішньодобовий ринок, балансуючий ринок та ринок допоміжних послуг).

Основними змінами, які відбулись на роздрібному сегменті ринку електричної енергії з 1 січня 2019 р., стали:

- функціональне та юридичне розділення обленерго на два окремі суб’єкти господарювання – операторів систем розподілу (які здійснюють лише розподіл електричної енергії) та електропостачальників (які займаються лише постачанням електричної енергії);
- покладення на визначених електропостачальників додаткових функцій з забезпечення загальносуспільного інтересу (виконання функцій постачальників універсальних послуг та постачальника “останньої надії”);
- здійснення діяльності операторів систем розподілу та електропостачальників за новими правилами роздрібного ринку електричної енергії;
- вільний вибір постачальника послуг комерційного обліку (гарантованим виконувачем таких послуг тимчасово залишається оператор системи розподілу);
- вільний вибір та зміна електропостачальників споживачами;
- рівноправний (недискримінаційний) доступ електропостачальників до систем розподілу;
- покриття технологічних витрат операторами систем розподілу;
- посилення механізмів забезпечення прав споживачів на якісні послуги електропостачання.

Основними змінами в оптовому сегменті ринку електричної енергії з 1 липня 2019 р. стали:

- сегментація ринку (ринок “на добу наперед”, внутрішньодобовий ринок, балансуючий ринок, ринок допоміжних послуг, двосторонні договори) та лібералізація відносин на них;
- заснування нових суб’єктів господарювання або наділення існуючих новими функціями, зокрема: ДП “Оператор ринку” (забезпечення організації купівлі/продажу електричної енергії на ринку “на добу наперед” та внутрішньодобовому ринку), ДП “Гарантований покупець” (гарантована купівля всієї електричної енергії, виробленої на об’єктах електроенергетики, що використовують альтернативні

джерела енергії, за "зеленим" тарифом та виконання ним обов'язків виконання функцій загальносуспільного інтересу), ПрАТ "НЕК "Укренерго" (функції оператора балансуючого ринку та оператора ринку допоміжних послуг, оператора системи передачі, адміністратора комерційного обліку);

- започаткування нового виду діяльності на ринку – трейдерська діяльність (перепродаж електричної енергії);
- виконання визначеними учасниками ринку покладених на них спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільного інтересу, зокрема, спеціальних обов'язків із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів.

Закон України "Про ринок електричної енергії" забезпечив імплементацію актів законодавства Енергетичного Співтовариства у сфері енергетики, а саме: Директиви 2009/72/ЄС про спільні правила внутрішнього ринку електричної енергії та про скасування Директиви 2003/54/ЄС, Регламенту (ЄС) 714/2009 про умови доступу до мережі транскордонного обміну електроенергією та скасування Регламенту (ЄС) 1228/2003, Директиви 2005/89/ЄС про заходи для забезпечення безпеки інвестування до системи електропостачання та інфраструктури.

Імплементація положень Директиви (ЄС) 2019/944 про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії та внесення змін до Директиви 2012/27/ЄС потребує внесення змін до Закону України "Про ринок електричної енергії" щодо постачання електричної енергії споживачу за договором з динамічною ціною; застосування державного втручання у ціноутворення на роздрібному ринку електричної енергії, впровадження інструментів порівняння пропозицій електропостачальників, володіння, управління чи експлуатації операторами систем розподілу електрозарядних станцій, захисту вразливих споживачів, визначення енергетичної бідності; впровадження інтелектуальних систем обліку; захисту даних постачальників послуг комерційного обліку, застосування вимог до взаємосумісності та процедури доступу до даних.

Для імплементації положень Регламенту (ЄС) 2019/943 про внутрішній ринок електроенергії (далі – Регламент (ЄС) 2019/943) необхідно внести зміни до Закону України "Про ринок електричної енергії", зокрема, врегулювати питання взаємодії оператора системи передачі з регіональним координаційним центром, з операторами систем передачі держав-сторін Енергетичного Співтовариства та/або держав-членів ЄС, зокрема, з метою організації міждержавного балансування, узгодження загальних принципів розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів та управління перевантаженнями, застосування механізмів забезпечення потужності, передиспетчеризації та зустрічної торгівлі.

Відповідно до статті 20 Закону України "Про ринок електричної енергії", Міненерго спільно з НКРЕКП, оператором системи передачі та іншими відповідними установами здійснює моніторинг безпеки постачання електричної енергії та щорічно готує Звіт про результати моніторингу безпеки постачання електричної енергії. Звіт з моніторингу розробляється відповідно до вимог Правил про безпеку постачання електричної енергії, затверджених наказом Міненерговугілля від 27 серпня 2018 р. № 448, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 вересня 2018 р. за № 1076/32528. У Звіті з моніторингу проводиться аналіз поточної ситуації щодо пропозиції та попиту на електричну енергію в Україні, здійснюється аналіз безпеки постачання на довгострокову перспективу. Звіт з моніторингу ґрунтується на даних статистичної звітності, даних, отриманих на запит

від Регулятора, оператора системи передачі та інших суб'єктів ринку електричної енергії.

Імплементація положень Регламенту (ЄС) 2019/941 про готовність до ризиків у секторі електроенергетики та скасування Директиви 2005/89/ЄС (далі – Регламент (ЄС) 2019/941) потребує внесення змін до Закону України “Про ринок електричної енергії” щодо запобігання кризам в електроенергетиці, підготовки до криз в електроенергетиці та управління ними, оцінки ризиків, пов'язаних з безпекою постачання електричної енергії.

З метою імплементації положень Регламенту (ЄС) 2017/2195 про встановлення настанов щодо балансування електроенергії (далі – Регламент (ЄС) 2017/2195) необхідно запровадити правове регулювання, яке дозволить оператору системи передачі здійснювати придбання та продаж послуг з балансування при взаємодії з операторами систем передачі держав-сторін Енергетичного Співтовариства та держав-членів ЄС, а також обмін та/або спільне використання резервів у разі взаємодії з операторами систем передачі синхронної області; запровадити правову основу порядку використання пропускної спроможності міждержавних перетинів для міждержавного балансування.

Імплементація положень Регламенту (ЄС) 2016/1719 про встановлення настанов щодо форвардного розподілу пропускної спроможності (далі – Регламент (ЄС) 2016/1719) потребує внесення змін до Закону України “Про ринок електричної енергії” щодо правового регулювання процедури міждержавного форвардного розподілу пропускної спроможності.

Регламент (ЄС) 2015/1222 про встановлення настанов щодо розподілу пропускної спроможності та управління перевантаженнями (далі – Регламент (ЄС) 2015/1222) встановлює детальні настанови щодо розподілу міжзональної пропускної спроможності та управління перевантаженнями на ринках “на добу наперед” і внутрішньодобових ринках, у тому числі вимоги щодо встановлення спільних методологій визначення обсягів пропускної спроможності, які одночасно доступні між торговими зонами, критерії оцінювання ефективності та процес перегляду для визначення торгових зон, завдання та функції номінованого оператора ринку, оператора системи передачі та торгового агента під єдиного сполучення ринків “на добу наперед” і внутрішньодобових ринків, відшкодування витрат на забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків “на добу наперед” і внутрішньодобових ринків тощо.

З метою імплементації положень Регламенту (ЄС) 2015/1222 необхідно внести зміни до Закону України “Про ринок електричної енергії”, пов'язані з єдиним сполученням ринків “на добу наперед” і внутрішньодобовими ринками.

Регламент (ЄС) 543/2013 про подання та публікацію даних на ринках електроенергії та про внесення змін до Додатку I до Регламенту (ЄС) № 714/2009 Європейського Парламенту та Ради імplementовано повністю, а саме прийнято постанову НКРЕКП від 19 червня 2018 р. № 459 “Про затвердження Порядку збору та передачі даних щодо функціонування ринку електричної енергії для оприлюднення на платформі прозорості ENTSO-E”.

Регламент (ЄС) 838/2010 про встановлення настанов стосовно механізму компенсації між операторами системи передачі та спільного регуляторного підходу

до встановлення плати за передачу електроенергії імплементовано повністю, а саме постанову НКРЕКП від 11 жовтня 2022 р. № 1305 “Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі”, постанова НКРЕКП від 11 жовтня 2022 р. № 1306 “Про затвердження змін до деяких постанов НКРЕКП”.

Прозорість на оптовому ринку електроенергії: положення Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 р. про доброчесність та прозорість на оптовому ринку електроенергії та Імплементативного регламенту Комісії (ЄС) № 1348/2014 від 17 грудня 2014 р. про імплементацию статті 8(2) і статті 8(6) Регламенту (ЄС) 1227/2011 Європейського Парламенту та Ради про доброчесність та прозорість на оптовому енергетичному ринку стосовно повідомлення даних транспоновано Законом України “Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках”, який набрав чинності 2 липня 2023 року. Наразі НКРЕКП розробляє вторинне законодавство.

НКРЕКП схвалено першочергові нормативно-правові акти, визначені зазначеним Законом. 18 липня 2023 р. схвалено проект Порядку реєстрації учасників оптового енергетичного ринку, яким визначаються:

- процедура реєстрації учасників оптового енергетичного ринку; перелік інформації, необхідної для здійснення реєстрації (реєстраційна форма);
- публічна частина реєстру учасників оптового енергетичного ринку, яка буде оприлюднюватися на офіційному веб-сайті НКРЕКП;
- ведення НКРЕКП реєстру учасників оптового енергетичного ринку;
- процедура виключення учасника оптового енергетичного ринку із реєстру учасників оптового енергетичного ринку.

4 серпня 2023 р. схвалено проект Порядку розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку, яким визначаються:

- вимоги та форма повідомлення (заяви) про можливе зловживання на оптовому енергетичному ринку;
- права та обов'язки суб'єктів розслідування;
- повноваження під час проведення розслідувань;
- організація та проведення розслідування; порядок проведення слухань; вимоги до висновку про результати розслідування;
- порядок прийняття рішення за результатами розслідування.

25 серпня 2023 р. схвалено проект Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються НКРЕКП, яким визначаються:

- етапи щодо визначення розміру штрафів за результатами здійснених заходів державного контролю у сферах енергетики та комунальних послуг та за результатами проведених розслідувань зловживань на оптовому енергетичному ринку;
- критерії, які беруться до уваги при визначенні розмірів штрафів: характер, тривалість та серйозність порушення; розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення.

Мережеві кодекси: у сфері до групи актів права ЄС щодо мережевих кодексів, які підлягають імплементації, відносяться:

- Регламент Комісії (ЄС) 2017/1485 від 2 серпня 2017 р., що встановлює настанови щодо експлуатації системи передачі електроенергії;
- Регламент Комісії (ЄС) 2016/1447 від 26 серпня 2016 р. про встановлення мережевого кодексу щодо вимог для приєднання до мережі систем постійного струму високої напруги і приєднаних на постійному струмі модулів енергоцентру;
- Регламент Комісії (ЄС) 2016/1388 від 17 серпня 2016 р. про встановлення мережевого кодексу щодо приєднання енергоспоживачів до мереж;
- Регламент Комісії (ЄС) 2016/631 від 14 квітня 2016 р. про встановлення мережевого кодексу щодо вимог для приєднання виробників електроенергії до мереж;
- Регламент Комісії (ЄС) 2017/2196 від 24 листопада 2017 р. про встановлення мережевого кодексу з аварійних ситуацій в енергетиці та відновлення.

Положення цих актів частково імplementовано Кодексом системи передачі, затвердженим постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 309 (зі змінами).

Так, Кодексом системи передачі врегульовано взаємовідносини оператора системи передачі та користувачів системи передачі щодо планування, розвитку та експлуатації (у тому числі оперативно-технологічного управління) системи передачі у складі об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, а також приєднання та доступу до системи передачі.

Разом з тим, відповідно до положень Регламенту Комісії (ЄС) 2017/1485 від 2 серпня 2017 р., що встановлює настанови щодо експлуатації системи передачі електроенергії, в національне законодавство має бути також імplementовано положення щодо:

- запровадження методології побудови моделей загальної електромережі на основі індивідуальних моделей мереж;
- обов'язку ОСП оновити свою модель індивідуальної мережі та опублікувати її в середовищі даних оперативного планування ENTSO-E у разі, коли ОСП модифікує або помічає модифікацію своїх найкращих оцінок для змінних, що використовуються для визначення індивідуальної моделі електромережі;
- оновлення загальної моделі мережі відповідно до методології, визначеної частиною 1 статті 67 Регламенту, кожного разу, коли оновлюється індивідуальна модель мережі;
- забезпечення доступу в середовищі операційного планування ENTSO-E до такої інформації: (а) модель індивідуальної мережі для кожного ОСП та сценарію, визначеного відповідно до статті 66 Регламенту; (б) модель спільної електромережі за сценарієм, визначеним відповідно до статті 67 Регламенту.

Також, згідно положень Регламенту Комісії (ЄС) 2016/631, з врахуванням положень Регламенту Комісії (ЄС) № 2016/1388 та Регламенту Комісії (ЄС) № 2016/1447, оператор системи передачі повинен проводити аналіз витрат та вигід стосовно поширення вимог (розділ III Кодексу системи передачі) до існуючих генеруючих одиниць та проводити оцінку аналізу витрат та вигід, надану власником/потенційним майбутнім власником генеруючої одиниці. Такий аналіз витрат та вигід повинен виконуватися не тільки

ОСП, а й ОСР та користувачами системи передачі/розподілу при наданні запиту на звільнення від виконання окремих вимог Регламенту (вимог розділу III КСП) щодо нових генеруючих одиниць. На сьогодні відсутня єдина уніфікована методологія проведення подібного аналізу, передбачені лише загальні методологічні рекомендації щодо його проведення.

З метою імплементації положень Регламенту Комісії (ЄС) 2017/2196 необхідно внести зміни до:

- Кодексу системи передачі, зокрема, щодо взаємодії операторів систем передачі та координації в умовах аварійного режиму, процедури ресинхронізації, експлуатації установок зберігання енергії в умовах аварійного режиму;
- Правил ринку щодо правил зупинення та відновлення функціонування ринку електричної енергії.

Першочерговим на сьогодні є реалізація Плану заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства з урахуванням змін, внесених розпорядженням від 7 липня 2023 р. № 642-р "Про внесення змін до плану заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства".

Газ: з 2015 р. розпочалась імплементація 3-го Енергетичного пакету шляхом прийняття Закону України "Про ринок природного газу" та відповідних актів вторинного законодавства.

Для виконання Закону України "Про ринок природного газу" проведено анбандлінг шляхом відокремлення ТОВ "Оператор ГТС України" від НАК "Нафтогаз України" у січні 2020 року.

У 2023 р. було прийнято рішення про сертифікацію оператора підземних газосховищ України – АТ "Укртрансгаз" згідно з європейськими правилами щодо безпеки постачання газу.

Разом з тим, за результатами проведеного аналізу щодо відповідності законодавства України законодавству ЄС, визначено подальші кроки зі вдосконалення положень нормативно-правових актів України у сфері газу.

Акти законодавства ЄС у газовій сфері умовно можна розділити на 4 групи:

- 1) Акти права ЄС, якими закладаються або удосконалюються фундаментальні основи функціонування внутрішнього ринку природного газу ЄС; чітко визначаються та розподіляються обов'язки між суб'єктами ринку природного газу, державами-членами та ЄС; унормовуються запобіжні заходи та шляхи реагування на конкретні порушення постачання газу; створюються рівні умови для учасників ринку природного газу в ЄС:
 - Директива Європейського Парламенту і Ради № 2009/73/ЄС від 13 липня 2009 р. щодо спільних правил для внутрішнього ринку природного газу та про скасування Директиви 2003/55/ЄС;
 - Регламент (ЄС) № 2017/1938 Європейського Парламенту і Ради від 25 жовтня

2017 р. щодо заходів стосовно забезпечення безпеки постачання газу та скасування Регламенту (ЄС) № 994/2010.

Для забезпечення імплементації цих документів необхідно внести зміни до:

- Закону України “Про ринок природного газу”;
 - наказів Міністерства енергетики України від 2 листопада 2015 р. № 686 “Про затвердження Правил про безпеку постачання природного газу” та від 2 листопада 2015 р. № 687 “Про затвердження Національного плану дій”.
- 2) Акти ЄС, спрямовані на завершення створення повністю функціонуючого та інтегрованого внутрішнього енергетичного ринку, який забезпечує постачання доступної та стійкої енергії за конкурентоспроможними цінами на основі високих стандартів обслуговування, а також встановлює недискримінаційні правила доступу до газотранспортної системи:
- Регламент Комісії (ЄС) № 312/2014 від 26 березня 2014 р., яким запроваджується мережевий кодекс балансування газу в транспортних мережах;
 - Регламент (ЄС) № 715/2009 Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 р. про умови доступу до мереж транспортування природного газу та скасування Регламенту (ЄС) № 1775/2005;
 - Регламент Комісії (ЄС) № 2017/459 від 16 березня 2017 р. про встановлення мережевого кодексу щодо механізмів розподілу пропускної спроможності в газотранспортних системах та про скасування Регламенту (ЄС) № 984/2013.
 - Регламент Комісії (ЄС) № 2017/460 від 16 березня 2017 р. про запровадження мережевого кодексу для визначення узгоджених структур тарифів на передачу газу;
 - Регламент Комісії (ЄС) № 2015/703 від 30 квітня 2015 р., що встановлює мережевий кодекс щодо правил взаємодії та обміну даними.

Загалом перелічені акти мають значний рівень імплементації.

Слід зауважити, що в Регламенті Комісії (ЄС) № 312/2014 від 26 березня 2014 р. та в Регламенті (ЄС) № 715/2009 Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 р. є вимога щодо оприлюднення інформації, яка може містити дані, що впливають на національну безпеку в умовах воєнного стану. Імплементувати відповідні норми пропонується після закінчення воєнного стану.

- 3) Акти ЄС, які прийняті у 2022 р. у відповідь на вторгнення РФ в Україну з метою захисту економіки ЄС та потенційних членів ЄС від економічних та політичних загроз у газовій сфері. Ці акти спрямовані на забезпечення стабільного газопостачання шляхом координації закупівель газу, встановлення надійних еталонних цін, заповнення підземних газосховищ держав-членів на зимовий період 2022–2023 та на скорочення попиту на газ:
- Регламент Ради (ЄС) № 2022/2576 від 19 грудня 2022 р. про посилення солідарності шляхом кращої координації закупівель газу, встановлення надійних контрольних цін і обміну газом через кордони.

Для забезпечення імплементації цієї групи актів ЄС потрібні зміни до:

- Закону України “Про ринок природного газу”;
 - нормативно-правових актів НКРЕКП (у разі необхідності).
- 4) Акти ЄС, що стосуються формування статистичної інформації щодо цін на природний газ та електроенергію:
- Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2019/803 від 17 травня 2019 р. щодо технічних вимог щодо змісту звітів про якість європейської статистики цін на природний газ та електроенергію відповідно до Регламенту (ЄС) 2016/1952 Європейського Парламенту та Ради.
 - Регламент (ЄС) 2016/1952 Європейського Парламенту та Ради від 26 жовтня 2016 р. про європейську статистику цін на природний газ та електроенергію та про скасування Директиви 2008/92/ЄС.
 - Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2017/2169 від 21 листопада 2017 р. щодо формату та механізмів передачі європейської статистики про ціни на природний газ та електроенергію відповідно до Регламенту (ЄС) 2016/1952 Європейського Парламенту та Ради.

Всі акти цієї групи повністю імплементовані.

Нафта: Україна належить до країн з дефіцитом власних природних вуглеводневих ресурсів. З точки зору забезпечення нафтою та нафтопродуктами Україна є залежною від зовнішніх постачань.

Рівень енергозалежності України характеризується недостатнім рівнем диверсифікації джерел постачання енергоносіїв. Хоча імпорتنі постачання забезпечували нафтопереробні заводи, щонайменше, з семи різних держав, у структурі імпорту переважали нафтопродукти, вироблені в РФ або з російської сировини (передусім, перероблені у республіці білорусь). У 2016–2020 рр. частка нафтопродуктів походженням із зазначених країн у структурі імпорту становила до 80 %.

Одночасна відмова від цих поставок стала серйозним викликом для енергетичної безпеки України і спровокувала короточасний дефіцит на внутрішньому ринку та стрімке зростання цін.

Відсутність в Україні необхідних запасів нафти і нафтопродуктів унаслідок суттєвої залежності національної економіки від імпорту енергоносіїв становить загрозу енергетичній безпеці країни. У разі припинення надходжень нафти і нафтопродуктів потребу в них країна зможе задовольняти протягом не більш як 10–30 днів за рахунок власного видобутку та наявних запасів.

Створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів для країни є одним з важливих елементів енергетичної незалежності країни і також обумовлено необхідністю, відповідно до рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства від 18 жовтня 2012 р., імплементацією Директиви 2009/119/ЄС щодо зобов’язання держав-членів підтримувати мінімальний рівень резервів сирової нафти та/або нафтопродуктів.

Проаналізовано положення наступних Директив Єврокомісії, Ради ЄС, Європарламенту та Регламенту Ради (ЄС):

- Директива ЄС 2009/119/ЄС від 14 вересня 2009 р. про зобов'язання держав-членів підтримувати мінімальні запаси сирої нафти та/або нафтопродуктів буде імплементовано шляхом прийняття Закону України "Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів", актів Уряду та наказів Міненерго.

10 серпня 2023 р. Верховною Радою України прийнято за основу проект Закону України "Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів" (реєстр. № 9024-д від 28 червня 2023 р.). Проект визначає основні правові, організаційні та фінансово-економічні засади створення і функціонування в Україні мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів (МЗНН) та регулює відносини щодо їх створення, зберігання, фінансування, розкриття, поновлення, використання, заміни та реалізації.

- Директива ЄС 2015/652 від 20 квітня 2015 р., що встановлює методи розрахунку та вимоги до звітності відповідно до Директиви 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо якості бензину та дизельного палива – не імплементовані деякі положення Директиви.
- Директива 2014/77/ЄС від 10 червня 2014 р. про внесення змін до Додатків I та II Директиви 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо якості бензину та дизельного палива – повністю імплементовано і завершено.
- Положення Регламенту ЄС 2964/95 від 20 грудня 1995 р., що запроваджує реєстрацію для імпорту та доставки сирої нафти в Співтоваристві можуть бути імплементовані шляхом прийняття відповідного нормативно-правового акта, який би встановлював механізм звітування імпортерів нафти щодо показників, визначених Регламентом 2964/95 від 20 грудня 1995 року.
- Директива 2009/126/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 жовтня 2009 р. про уловлювання парів бензину на другому етапі під час заправки автомобілів на станціях технічного обслуговування не імплементована.
- Директива Європейського парламенту та Ради 94/63/ЄС від 20 грудня 1994 р. про контроль викидів летких органічних сполук (VOC) у результаті зберігання бензину та його розподілу від терміналів до станцій технічного обслуговування не імплементована.
- З метою імплементції Директив 2009/126/ЄС та 94/69/ЄС пропонується розробити та прийняти спільний наказ Міндовкілля, Мінінфраструктури, Міненерго, Мінекономіки "Про затвердження вимог до устаткування уловлювання парів бензину на станціях технічного обслуговування та автозаправних станціях та контроль викидів летких органічних сполук у результаті зберігання бензину та його розподілу".
- Директива 94/22/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 1994 р. про умови надання та використання дозволів на пошук, розвідку та видобуток вуглеводнів має деякий рівень імплементції. З метою повної імплементції акта необхідно внести зміни до Закону України "Про угоди про розподіл продукції".

Відновлювані джерела енергії: до групи актів ЄС, які стосуються сфери розвитку відновлюваної енергетики відносяться:

- Директива (ЄС) 2018/2001 Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2018 р. про сприяння використанню енергії з відновлюваних джерел.

Частково імплементована законами України “Про альтернативні джерела енергії”, “Про альтернативні види палива”, “Про ринок електричної енергії”, “Про теплопостачання”.

Імплементовано в частині впровадження на законодавчому рівні механізму видачі гарантій походження електричної енергії, виробленої з ВДЕ (стаття 19 Директиви (ЄС) 2018/2001) (30 червня 2023 р. прийнято Закон України № 3220-IX “Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та “зеленої” трансформації енергетичної системи України” (далі – Закон № 3220-IX), та гарантій походження на біометан (21 жовтня 2021 р. прийнято Закон України № 1820-IX “Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку виробництва біометану”).

Для завершення впровадження механізму видачі гарантій походження необхідно прийняти постанову Кабінету Міністрів України “Про затвердження порядку видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії”, постанову НКРЕКП “Про затвердження порядку розкриття інформації споживачам електричної енергії про джерела енергії, у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаної електропостачальником та/або виробленої на його власних електроустановках” та внести зміни до Порядку функціонування реєстру біометану”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2022 р. № 823, постанову НКРЕКП “Про затвердження Порядку формування та ведення реєстру об’єктів електроенергетики та електроустановок споживачів (у тому числі активних споживачів), що використовують альтернативні джерела енергії для виробництва електричної енергії”.

Для забезпечення імплементації механізму проведення аукціонів з розподілу квот підтримки виробництва електричної енергії з ВДЕ, з урахуванням Закону України № 3220-IX, (стаття 4 Директиви (ЄС) 2018/2001) необхідно прийняти постанову Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 23 травня 2018 р. № 420 і від 27 грудня 2019 р. № 1175”, наказ Міненерго “Про внесення змін до Типового договору про проведення електронних аукціонів з розподілу квоти підтримки між замовником аукціону та оператором електронного майданчика”, постанову НКРЕКП “Про затвердження типового договору про надання послуги за механізмом ринкової премії”, а також постанову НКРЕКП “Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 26 квітня 2019 р. № 641” в частині доповнення процедурою укладення договору про надання послуги за механізмом ринкової премії, порядком визначення вартості та сплати послуги за механізмом ринкової премії, а також типовим договором про надання послуги за механізмом ринкової премії.

Крім того, на виконання вимог статей 21–22 Директиви (ЄС) 2018/2001 необхідно прийняти постанову Кабінету Міністрів України “Про затвердження державної цільової економічної програми стимулювання розвитку малої розподіленої генерації з відновлюваних джерел енергії”, а також низка нормативно-правових актів НКРЕКП, спрямованих на імплементацію механізму самовиробництва відповідно до Закону України № 3220-IX.

Також на виконання вимог статті 3 Директиви (ЄС) 2018/2001 необхідно прийняти розпорядження Кабінету Міністрів України “Про Національний план дій

з розвитку відновлюваної енергетики на період до 2030 року". Міненерго спільно з Держенергоефективності було розроблено проект розпорядження Кабінету Міністрів України "Про Національний план дій з розвитку відновлюваної енергетики на період до 2030 р.", який погоджено зі всіма заінтересованими органами та підготовлено для внесення на розгляд Уряду. Однак наразі він знаходиться на доопрацюванні в частині узгодження із цілями та положеннями Енергетичної стратегії України до 2050 р. та Закону № 3220-IX, після чого буде направлений на розгляд Уряду.

- Делегований регламент Комісії (ЄС) 2021/2003 від 6 серпня 2021 р., що доповнює Директиву (ЄС) 2018/2001 Європейського Парламенту та Ради шляхом створення платформи розвитку відновлюваної енергетики Союзу наразі не імplementовано. Доцільність, обсяг та пріоритетність імplementації потребують додаткового вивчення за участі експертів ЄС.
- Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2022/342 від 21 грудня 2021 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2021/1153 Європейського Парламенту та Ради стосовно конкретних критеріїв відбору та деталей процесу відбору транскордонних проєктів у галузі відновлюваної енергетики наразі не імplementовано. Доцільність, обсяг та пріоритетність імplementації потребують додаткового вивчення за участі експертів ЄС.
- Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/807 від 13 березня 2019 р., що доповнює Директиву (ЄС) 2018/2001 Європейського Парламенту та Ради щодо визначення сировини з високим непрямим ризиком зміни землекористування, для якої передбачається значне розширення виробничої площі землі з високим запасом вуглецю спостерігаються та сертифікація біопалива з низьким непрямим ризиком зміни землекористування, рідинних біопалив і палива з біомаси наразі не імplementовано. З метою імplementації необхідно розроблення та прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про встановлення критеріїв для визначення сировини з високим рівнем ризику непрямих змін землекористування та сертифікації біопалива, рідинних біопалив і палива з біомаси з низьким ризиком непрямих змін землекористування".

Питання розвитку відновлюваної енергетики є одним із пріоритетів державної політики України в електроенергетичному комплексі та відповідає прагненням України стати рівноправним суб'єктом нової кліматично-нейтральної політики ЄС.

Протягом останніх років завдяки запровадженню моделі "зеленого" тарифу в Україні спостерігалось різке зростання встановлених потужностей об'єктів відновлюваної енергетики. Так, станом на початок 2022 р. загальний обсяг встановленої потужності об'єктів відновлюваної енергетики за "зеленим" тарифом становив більше 9,5 ГВт (без урахування об'єктів, розташованих та тимчасово окупованих територіях на той час – 0,6 ГВт), а обсяг інвестицій в галузь понад 12 млрд доларів США.

Національною економічною стратегією України на період до 2030 р., затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179, визначено стратегічну ціль із збільшення частки генерації з відновлюваних джерел енергії в загальному виробництві електроенергії на рівні 25 % у 2030 році, порівняно із 13,8 % у 2021 році. Досягнення цієї цілі потребуватиме залучення інвестицій щонайменше 10 млрд доларів США.

Також розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 р. № 373-р було затверджено Енергетичну стратегію України на період до 2050 р., яка, у тому числі,

визначає індикативні показники майбутнього розвитку відновлюваної енергетики.

Подальший розвиток відновлюваної енергетики в Україні планується на конкурентних та ринкових засадах, зокрема, за рахунок проведення аукціонів з розподілу квот підтримки, розвитку самовиробництва та активних споживачів.

Рішенням Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства від 30 листопада 2021 р. № 2021/14/МС-ЕпС Україна прийняла зобов'язання щодо впровадження четвертого енергетичного пакета ЄС "Чиста енергія для європейців", зокрема, щодо гармонізації національного законодавства у відповідність із Директивою 2018/2001/ЄС "Про заохочення використання енергії з відновлюваних джерел" до кінця 2022 р. (RED II), у тому числі щодо запровадження гарантій походження енергії, які використовуються в ЄС як прозорий механізм підтвердження джерела походження енергії.

30 червня 2023 р. Верховною Радою України прийнято розроблений за участі Міненерго Закон № 3220-ІХ, яким, зокрема, передбачається:

- встановлення законодавчих основ для створення і функціонування реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел (вимоги Директиви 2018/2001/ЄС), а також визначення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, уповноваженим органом видачі зазначених гарантій;
- запровадження системи чистого вимірювання net billing (механізм самовиробництва) для стимулювання розвитку малої розподіленої генерації з альтернативних джерел енергії у споживачів, визначення умов її функціонування та особливостей. Побутові та непобутові споживачі матимуть право встановлювати генеруючі установки з відновлюваних джерел для компенсації власного споживання та продажу надлишків електроенергії електропостачальнику на ринкових засадах шляхом взаємозаліку за відпущену і спожиту електричну енергію між постачальником та споживачем в грошових одиницях;
- визначення терміну "активний споживач", його прав та обов'язків;
- визначення нового учасника ринку "агрегатора", діяльності з "агрегації" термінів "агрегована група" та "агрегована електроустановка";
- подовження до кінця поточного р. граничного терміну введення в експлуатацію об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім енергії сонячного випромінювання) суб'єктами господарювання, які уклали договори купівлі – продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом до 31 грудня 2019 р.;
- надання права експорту електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, гарантованому покупцю та виробникам;
- надання можливості виробникам електричної енергії з відновлюваних джерел енергії, яким встановлено зелений тариф, виходити із балансуєної групи гарантованого покупця, здійснювати самостійний продаж електроенергії на ринку електричної енергії та отримувати ринкову премію (механізм Feed-in-Premium);
- введення поняття особливої групи споживачів, визначення додаткових повноважень Держенергонагляду стосовно цієї категорії споживачів;

- підвищення гнучкості аукціонної моделі підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії з урахуванням провідного світового досвіду, а саме:
 - 1) запровадження моделі контрактів на різницю замість фіксованого тарифу;
 - 2) спрощення вимог до учасників аукціонів;
 - 3) проведення аукціонів на будівництво об'єктів відновлюваної енергетики разом із установками зберігання енергії;
 - 4) визначення окремих годин доби протягом яким може надаватися підтримка за результатами проведення аукціону;
 - 5) надання права Кабінету Міністрів України визначати частку аукціонної ціни, яка фіксується в євро, але не менше ніж 50 %;
 - 6) визначення профілів навантажень об'єктів відновлюваної енергетики щодо яких за результатами аукціону набуто право на підтримку.

Ядерна сфера: Міненерго є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у ядерно-промисловому комплексі. Водночас Державна інспекція ядерного регулювання України (Держатомрегулювання) є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії.

Україна є стороною всіх міжнародних конвенцій, укладених під егідою Міжнародного агентства з ядерної безпеки, в тому числі Конвенції про оперативне оповіщення про ядерну аварію та Конвенції про ядерну безпеку. Повністю імplementовано та виконуються зобов'язання та обов'язки, що випливають з міжнародних угод, конвенцій та інших договорів, що підпадають під сферу відповідальності Держатомрегулювання. Чинна національна нормативно-правова база переважною мірою відповідає праву ЄС Євратома у сфері ядерної безпеки. Україна брала участь у добровільних стрес-тестах з ядерної безпеки, організованих ЄС із урахуванням подій на АЕС "Фукусіма", та у першій тематичній партнерській перевірці (ТПП) щодо захисту згідно з Директивою щодо ядерної безпеки¹.

За результатами проведення селф-скринінгу повністю імplementовано наступні акти:

- Регламент Комісії (Євратом) № 302/2005 від 8 лютого 2005 р. про застосування гарантій Євратому.
- Регламент Ради (Євратом) № 1493/93 від 8 червня 1993 р. про перевезення радіоактивних речовин між державами-членами.
- Директива Ради 2006/117/Євратом від 20 листопада 2006 р. про нагляд і контроль за перевезеннями радіоактивних відходів і відпрацьованого палива.
- Директива Ради 2013/59/Євратом від 5 грудня 2013 р., що встановлює основні стандарти безпеки для захисту від небезпек, пов'язаних з впливом іонізуючого випромінювання, і скасовує Директиви 89/618/Євратом, 90/641/Євратом, 96/29/Євратом, 97/43/Євратом і 2003/122/Євратом.

¹

https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/commission-analytical-report-ukraines-alignment-eu-acquis_en

Мають значний рівень імплементації, є пріоритетними, відповідно до Угоди про асоціацію:

- Директива Ради 2009/71/Євратом від 25 червня 2009 р. про встановлення рамок Співтовариства для ядерної безпеки ядерних установок;
- Директива Ради 2014/87/Євратом від 8 липня 2014 р. про внесення змін до Директиви 2009/71/Євратом про встановлення рамок Співтовариства для ядерної безпеки ядерних установок;
- Директива Ради 2011/70/Євратом від 19 липня 2011 р. про встановлення рамок Співтовариства для відповідального та безпечного поводження з відпрацьованим паливом та радіоактивними відходами.

Акти права ЄС, що не імplementовані:

- Регламент Комісії (Євратом) № 66/2006 від 16 січня 2006 р. про звільнення передачі невеликих кількостей руд, вихідних матеріалів і спеціальних матеріалів, що розщеплюються, від правил глави про постачання;
- Регламент Комісії № 1209/2000/ЄС, що визначає процедури для передачі повідомлень, передбачених статтею 41 Договору, що засновує Європейське Співтовариство з Атомної Енергії від 8 червня 2000 року;
- Регламент Ради № 2587/1999/Євратом, що визначає інвестиційні проекти, про які необхідно повідомляти Комісію у відповідності до статті 41 Договору, що засновує Європейське Співтовариство з Атомної Енергії від 2 грудня 1999 року;
- Рада ЄАЕС: Регламент № 3 про імплементацію статті 24 Договору про заснування Європейського співтовариства з атомної енергії.

При ухваленні рішення щодо імплементації цих актів потрібно брати до уваги, що Україна не є стороною Договору про заснування Європейського співтовариства з атомної енергії (Євратом) та членом Євратом. Зазначені регламенти встановлюють норми, що ще не врегульовані українським законодавством.

Енергетична інфраструктура: Регламенти 2022/869 від 30 травня 2022 р. та 347/2013 від 17 квітня 2013 р., що стосуються керівних принципів транс'європейської енергетичної інфраструктури (далі – Регламенти 2022/869 та 347/2013) не імplementовано. Регламент 2022/869 відмінив дію Регламенту 347/2013, крім окремих статей. При цьому значна частина правовідносин, які врегульовувалися Регламентом 347/2013, врегульовано Регламентом 2022/869. Імплементація Регламенту 347/2013 передбачає призначення (створення) координаційного органу для сприяння координації процесу видачі дозволів для проектів спільного інтересу, порядок видачі дозволів для цих проектів, методологію для оцінки інвестицій в інфраструктурні газові та електроенергетичні проекти, тощо. Для цього вже напрацьовані правові засади, зокрема, на сьогодні з урахуванням положень адаптованого Регламенту (ЄС) № 347/2013 розроблено проект Закону України "Про проекти національного інтересу у сфері енергетики" та отримано висновок Секретаріату Енергетичного Співтовариства щодо відповідності цього Регламенту. Проект закону передбачає запровадження зрозумілої та прозорої процедури реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики, сприятиме сталому

розвитку енергетичної інфраструктури України, надійному та безперебійному постачанню енергоресурсів, інтеграції України в енергетичний простір ЄС, розвитку рівноправних взаємовигідних відносин з іншими державами.

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/1745 від 13 серпня 2019 р. імплементовано частково. Регламент вносить зміни до базової Директиви 2014/94/ЄС від 22 жовтня 2014 р. про розгортання інфраструктури для альтернативних видів палива. Для впровадження Регламенту (ЄС) 2019/1745 в українське законодавство необхідно прийняття низку вторинного законодавства, а також внести зміни до існуючого. Зміни мають стосуватись в частині визначення технічних вимог та встановлення відповідних стандартів, а також у запровадженні низки технічних рішень щодо інфраструктурного розміщення електрозарядних станцій під енергетичний ресурс альтернативних видів палива а також постачання водню для автомобільного транспорту та постачання природного газу для автомобільного та водного транспорту.

Для транспонування цього Регламенту мають бути залученні різні ЦОВВ (Мінекономіки, Міненерго, Мінінфраструктури, НКРЕКП, Мінсоцполітики), що будуть займатись розробкою, або внесенням змін до переліку нормативно-правових актів українського законодавства.

Регламент Комісії (ЄС) № 1307/2014 від 8 грудня 2014 р. не імплементовано. З метою імплементатії необхідно розробити та впровадити постанову Кабінету Міністрів України "Про затвердження критеріїв стійкості виробництва біопалива" з урахуванням вимог Директиви 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 1998 р. та Регламенту Комісії (ЄС) № 1307/2014 від 8 грудня 2014 року.

Енергоефективність: у сфері до групи актів права ЄС щодо раціонального використання та енергозбереження, що підлягають імплементатії, відносяться Директива Європейського Парламенту та Ради 2009/125/ЄС від 21 жовтня 2009 р., що встановлює рамки для визначення вимог з екодизайну, що застосовується до енергоспоживчих продуктів та Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2017/1369 від 4 липня 2017 р. про встановлення рамок для енергетичного маркування та скасування Директиви 2010/30/ЄС.

З огляду на те, що запровадження в Україні системи встановлення вимог до екодизайну та енергетичного маркування для енергоспоживчих продуктів є вимогою ЄС, відповідно до Угоди про асоціацію (додаток XXVII до глави 1 "Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику" Розділу V "Економічне і галузеве співробітництво" Угоди про асоціацію), а також зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, передбачених статтею 56 Глави 3 "Технічні бар'єри у торгівлі" Розділу IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціацію, відповідно до якої Україна зобов'язується вживати необхідних заходів з метою поступового досягнення відповідності з технічними регламентами ЄС, імплементатія зазначених актів права ЄС є обов'язковою.

Зазначені акти встановлюють обов'язкові вимоги до екодизайну енергоспоживчої продукції, що забезпечує покращення енергетичних та екологічних характеристик такої продукції, а також встановлюють вимоги до енергетичного маркування енергоспоживчої продукції, що дозволяє надавати споживачам інформацію про рівень

ефективності споживання енергетичних ресурсів відповідною енергоспоживчою продукцією, а також додаткової інформації, що дає можливість споживачам обирати найбільш енергоефективну продукцію.

Також потребує подальшої імплементації Директива 2000/84/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19 січня 2001 р. про встановлення літнього часу. Вказаний акт має значний рівень імплементації (90 %). Неімплементовані положення Директиви 2000/84/ЄС стосуються повноважень Європейської Комісії та обов'язків держав-членів ЄС по відношенню до Європейської Комісії.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів права ЄС, полягають у необхідності:

- залучення проектів технічної допомоги, проведення тренінгів, додаткових консультацій з експертами ЄС, безпосереднього ознайомлення з міжнародним досвідом;
- запровадження конкурентних заробітних плат, що впливає на мотивацію та укомплектованість штатів;
- підвищення кваліфікації фахівців у сфері розроблення нормативно-правових актів, що стосуються імплементації актів права ЄС у даній сфері;
- до припинення воєнного стану імплементація деяких норм може нести загрозу національній безпеці (до прикладу, оприлюднення статистичних даних);
- імплементація Регламенту (ЄС) 2022/869 потребує системного перегляду законодавства, оскільки реалізація інфраструктурних проектів у сфері енергетики, що підпадають під дію положень відповідних Регламентів, в національному законодавстві України врегульована декількома галузями права. Так, необхідним є внесення змін до законодавства, що регулює містобудівну діяльність, земельні правовідносини та ін.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Україна досягла значного прогресу у реформуванні енергетичного сектору у відповідності до законодавства ЄС. У 2019–2021 рр. Україна успішно завершила відокремлення операторів газотранспортної мережі та системи передачі, що підтверджено їх сертифікацією. Були впроваджені ключові структурні зміни на ринках газу та електроенергії. Синхронізація об'єднаної енергосистеми України з Європейською Континентальною Мережею (ENTSO-E) у 2022 р. фактично стала вагомим кроком у напрямку інтеграції України до енергетичних ринків ЄС.

Подальший євроінтеграційний шлях до ЄС, оснований на повній синхронізації з ENTSO-E та наданні українському оператору повноцінного членства в ENTSO-E, що збільшить об'єми транскордонної торгівлі, підвищить безпеку ринків як України, так і ЄС, дасть можливість залучати значні інвестиції в українську енергетику, покращить роботу електрогенерації та підвищить безпеку постачання електричної енергії споживачам.

Енергетична інтеграція України з ЄС передбачає приведення енергетичного сектору України у відповідність зі стандартами, правилами та практиками ЄС, що може призвести до більш прозорого та конкурентного енергетичного ринку в Україні.

Для успішного наближення Україні необхідно розширювати можливості для видобутку, зберігання та постачання природного газу й водночас підтримувати заходи зі зменшення викидів у нафтогазовому секторі.

Підсумовуючи, енергетична інтеграція з ЄС може значно сприяти економічному розвитку України шляхом посилення енергетичної безпеки, залучення інвестицій, покращення інфраструктури, сприяння відновлюваній енергетиці та сприяння більш конкурентоспроможному енергетичному ринку. Це не тільки допомагає Україні досягти більш стабільного та ефективного енергетичного сектору, але й відкриває двері для збільшення торгівлі та економічного зростання.

РОЗДІЛ 16.

ОПОДАТКУВАННЯ

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Головною метою гармонізації податкової політики держав-членів ЄС є забезпечення функціонування єдиного внутрішнього ринку ЄС – території без внутрішніх кордонів, у якій забезпечений вільний рух товарів, осіб, послуг та капіталу.

Податкова політика ЄС складається з двох компонентів: прямого оподаткування і непрямого оподаткування, яке впливає на вільний рух товарів і свободу надання послуг на єдиному ринку. Існують також правила адміністративної співпраці, які забезпечують належне функціонування податкової системи. Не варто забувати і про такий компонент податкової політики ЄС як нагляд за ухиленням сплати податків та уникнення оподаткування.

Відповідно до статті 353 Угоди про асоціацію, наближення до структури оподаткування, визначеної у праві ЄС, здійснюється відповідно до Додатка XXVIII до Угоди. Варто також зазначити, що зобов'язання України за Угодою про асоціацію не охоплюють усі положення директив ЄС.

Станом на сьогодні, Україна наблизила своє податкове законодавство до права ЄС на 89 % відповідно до показників "Пульсу Угоди".

До даного розділу включені наступні сфери:

09.10 Загальне

09.20.10 Податок на прибуток

09.20.20 Корпоративний податок

09.20.30 Усунення подвійного оподаткування

09.30.10 Податок з обороту / ПДВ

09.30.20 Акцизний податок

09.30.30 Податки на капітал та операції з цінними паперами

09.30.40 Індивідуальні податкові пільги

09.40 Інші податки

09.50 Запобігання ухиленню від сплати податків та уникненню оподаткування

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

249

Загальна кількість актів переговорного розділу

233

Кількість актів, що не потребують імплементації

16

Кількість актів, що підлягають імплементації

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Загальне: Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2022/2300/ЄС від 30 серпня 2022 р. доповнює Регламент (ЄС) 2021/847 Європейського Парламенту та Ради положеннями про створення системи моніторингу та оцінки програми Fiscalis для співпраці у сфері оподаткування. Положення Угоди між Україною та ЄС про участь України у програмі ЄС для співробітництва в галузі оподаткування "Fiscalis" (ратифіковано Законом України від 29 червня 2023 р. № 3177-ІХ) містять положення Регламенту 2022/2300/ЄС.

Акти права ЄС сфер **"Податок на прибуток", "Податки на капітал та операції з цінними паперами", "Індивідуальні податкові пільги", "Інші податки"** не потребують імплементації.

Корпоративний податок: Директива 2022/2523/ЄС про встановлення глобального мінімального рівня оподаткування для багатонаціональних груп підприємств і великих внутрішніх груп у Союзі (Pillar Two) встановлює правила для забезпечення мінімального рівня ефективного корпоративного оподаткування для великих багатонаціональних груп, що діють на єдиному ринку. Директива стосується узгодження підходів щодо оподаткування великих міжнародних бізнес-груп в умовах цифрової економіки та направлена на протидію розмиванню бази оподаткування (запровадження Глобальних правил протидії розмиванню бази оподаткування (GloBE)), що забезпечить додаткові податкові надходження до бюджету. Директива Pillar Two не імплементована до національного законодавства України.

Законодавство з питань податку на прибуток підприємств не повністю відповідає принципам Директиви 2011/96/ЄС про материнські та дочірні компанії. Директивою передбачено звільнення від оподаткування виплат дивідендів у державі-члені ЄС, які сплачуються дочірніми компаніями своїм материнським компаніям з іншої держави-члена ЄС. Реалізація Директиви пов'язана із втратами доходів бюджету у сумі більш ніж 1,7 млрд грн. (при відновленні економічної активності українських компаній до довоєнного рівня).

Переглянутий Кодекс поведінки стосується імплементації Конвенції про уникнення подвійного оподаткування у зв'язку з коригуванням прибутків пов'язаних осіб 90/436/ЄЕС від 23 липня 1990 р. (Арбітражної конвенції). З метою ефективною імплементації Арбітражної конвенції Кодексом поведінки встановлюються детальніші правила для платників податків. Арбітражна конвенція ЄС не поширює свою дію на Україну. У цілому положення Податкового кодексу України не суперечать змісту статей Кодексу поведінки. Імплементація можлива після вступу України до ЄС.

Директива Ради 2009/133/ЄС від 19 жовтня 2009 р. про загальну систему оподаткування, що застосовується до злиття, поділу, часткового поділу, передачі активів та обміну акціями стосовно компаній різних держав-членів і до перенесення зареєстрованого офісу SE (Європейська компанія) або SCE (Європейське кооперативне товариство) між державами-членами не імплементована.

Усунення подвійного оподаткування: Директива Ради (ЄС) 2017/1852 від 10 жовтня 2017 р. про механізми вирішення податкових спорів у Європейському Союзі

запроваджено з метою посилення правил щодо прозорості, уникнення подвійного оподаткування та з огляду на необхідність удосконалення чинних механізмів податкових спорів не імplementована до національного законодавства України. З огляду на те, що вона поширює дію виключно на держави-члени ЄС та буде застосовуватися після приєднання України до ЄС, імplementація директиви здійснюватиметься в звичайному режимі. При цьому імplementація зазначеної Директиви потребує додаткового аналізу правозастосування загальних норм законодавства ЄС та приведення термінології українського законодавства у відповідність до її положень.

Законодавство з питань податку на прибуток підприємств не повністю відповідає принципам Директиви 2003/49/ЄС про проценти та роялті. Директивою передбачено звільнення процентів та роялті від податків, що стягуються з цих платежів у державі-члені ЄС, якщо бенефіціаром платежів відсотків або роялті є компанія з іншої держави-члена ЄС. Реалізація Директиви пов'язана із втратами доходів бюджету у сумі більш ніж 4 млрд. грн. (при відновленні економічної активності українських компаній до довоєнного рівня).

Податок з обороту/ПДВ: Директива Ради 2006/112/ЄС від 28 листопада 2006 р. про спільну систему податку на додану вартість (далі – Директива 2006/112/ЄС) майже повністю імplementована в Розділі V “Податок на додану вартість” Податкового кодексу України (далі – Кодекс). Разом з тим, деякі статті Кодексу потребують гармонізації із законодавством ЄС у майбутньому, зокрема, у тих випадках, коли існує ризик подвійного оподаткування або неоподаткування податком на додану вартість.

Директива Ради 2008/9/ЄС від 12 лютого 2008 р., що встановлює детальні правила відшкодування податку на додану вартість, передбаченого Директивою 2006/112/ЄС, платникам податків, які не зареєстровані в державі-члені відшкодування, але засновані в іншій державі-члені не імplementована до національного законодавства країни. У цій директиві детально визначено правила повернення податку на додану вартість, передбачені статтею 170 Директиви 2006/112/ЄС.

Акцизний податок: більшість положень податкового законодавства України у сфері оподаткування акцизним податком відповідають вимогам директив ЄС, визначених Додатком XXVIII до Глави 4 “Оподаткування” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво”.

У національне законодавство було імplementовано положення наступних директив ЄС у сфері оподаткування акцизним податком, зокрема:

- 1) Директиви 2003/96/ЄС щодо віднесення до переліку підакцизних товарів електроенергії – Закон України від 28 грудня 2014 № 71-VIII “Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи”;
- 2) Директиви 92/83/ЄЕС щодо гармонізації класифікації виноробної продукції; встановлення ставки акцизного податку на пиво у гривнях за градус міцності;
- 3) Директиви 2011/64/ЄС щодо поступового підвищення специфічних ставок акцизного податку на сигарети і сигарили та відповідного мінімального акцизного податкового зобов'язання до досягнення у 2025 р. рівня, еквівалентного 90 євро за 1000 шт; впровадження механізму середньозваженої роздрібної ціни продажу

сигарет з 1 січня 2025 р. та дотримання частки акцизного податку у ній на рівні не менше 60 %.

Листом Представництва України при ЄС від 20 грудня 2022 р. повідомлено про те, що доопрацьоване податкове законодавство щодо Директиви Ради 2011/64/ЄС відповідає на поставлені завдання ЄС. Таким чином, у контексті імплементації Угоди про асоціацію з ЄС, процес обговорення акцизних податків на тютюнові вироби можна вважати закритим.

Запобігання ухиленню від сплати податків та уникненню оподаткування: метою Директиви 2016/1164/ЄС про протидію ухиленню від оподаткування є забезпечення мінімального рівня захисту національних систем оподаткування прибутку підприємств від практик ухилення від сплати податків на всій території ЄС. Україна впровадила у національне законодавство певні глобальні стандарти оподаткування щодо подолання ухилення від сплати податків та уникнення подвійного оподаткування. Оскільки директиви щодо боротьби з ухиленням від сплати податків реалізують окремі кроки плану дій BEPS, важливу частину з них вже інтегровано в українське законодавство.

В Україні відсутні правила щодо податку на вихід з юрисдикції, які еквівалентні правилам, зазначеним у Директиві про протидію ухиленню від оподаткування. Досі не впроваджено загальне правило протидії зловживанням (GAAR), що є частиною цієї Директиви.

Директива 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю встановлює правила та процедури, згідно з якими держави-члени повинні співпрацювати для цілей обміну інформацією, що має значення для адміністрування та забезпечення виконання національного законодавства держав-членів про податки. В частині адміністративної співпраці досягнуто певного рівня імплементації. У повному обсязі імплементація Директиви про адміністративну співпрацю можлива після приєднання України до ЄС.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів ЄС, полягають у необхідності:

- здійснення та оновлення офіційного перекладу положень директив;
- проведення перемовин стосовно перехідного періоду щодо імплементації Директиви про материнські та дочірні компанії та Директиви про проценти та роялті;
- експертної консультаційної підтримки під час розробки, внесення змін до законодавства України;
- розробки змін до профільного законодавства в тих випадках, де податкове законодавство є похідним;
- актуалізації положень європейського законодавства з урахуванням внесених змін, а також своєчасного здійснення офіційного перекладу таких змін;
- імплементації профільного законодавства (зокрема, приведення у відповідність

із законодавством ЄС митних правил, окремих правил, пов'язаних із галузевими особливостями, наприклад, такими як постачання електроенергії та газу).

Щодо актів ЄС сфери "Акцизний податок" проблеми полягають у наступному:

- забезпечення доопрацювання інформаційно-телекомунікаційної системи Державної податкової служби України у контексті імплементації норм директив ЄС щодо функціонування електронної системи контролю за рухом підакцизних товарів (EMCS);
- експертної консультаційної підтримки під час внесення змін до законодавства України в контексті оподаткування акцизним податком, а також наборі та підвищенні кваліфікації кадрів, які будуть залучені до процесу імплементації;
- проведення консультацій з інституціями ЄС щодо відтермінування ключових питань оподаткування продуктів енергії;
- для зменшення інтеграційних шоків для українського бізнесу, та запобігання зростанню євроскептицизму необхідний системний аналіз можливостей відступів (derogations) та спеціальних схем, в першу чергу у непрямих податках, які можуть бути застосовні до українського бізнесу і які мають бути ініційовані українською стороною та погоджені Європейською Радою.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Ефективно функціонуюча податкова система є однією з визначальних складових забезпечення економічного зростання держави. Повна імплементація податкового законодавства ЄС потребуватиме внесення подальших змін до законодавства.

Для успішного наближення Україні потрібно слідувати плану дій BEPS (певну частину якого уже впроваджено в українське законодавство), а також обов'язково імплементувати Директиву щодо боротьби з ухиленням від сплати податків та Директиву про адміністративне співробітництво.

Слідування усім вище перерахованим заходам сприятиме забезпеченню функціонування єдиного внутрішнього ринку, у якому функціонує вільний рух товарів, осіб, послуг та капіталу. Оскільки без справної податкової політики це не буде можливим.

РОЗДІЛ 17.

ЕКОНОМІЧНА ТА МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА

ЕШВА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Право ЄС у сфері економічної та монетарної політики містить конкретні правила, що вимагають незалежності центральних банків у державах-членах, забороняють пряме фінансування державного сектору центральними банками та забороняють привілейований доступ державного сектору до фінансових інституцій. Очікується, що держави-члени координуватимуть свою економічну політику і підпадатимуть під дію Пакту про стабільність і зростання в частині фіскального нагляду.

Право ЄС складається з положень Установчих договорів та протоколів, регламентів і рішень, переважаюча частина яких не потребують транспозиції в національне законодавство. Проте, як зазначено в ст. 109 Договору про ЄС, кожна держава-член повинна забезпечити, щоб її національне законодавство, включаючи статuti її центрального банку, було сумісним з Договором про заснування ЄС та Статутом Європейської системи центральних банків (ЄСЦБ).

Відповідно до Глави 6 “Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля” та Глави 7 “Поточні платежі та рух капіталу” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею” Угоди про асоціацію, Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства ЄС. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до актів права ЄС. Україна зобов’язується завершити лібералізацію операцій на рахунку операцій з капіталом і фінансовому рахунку платіжного балансу відповідно до рівня лібералізації в Стороні ЄС до дати надання режиму внутрішнього ринку у сфері фінансових послуг відповідно до статті 4(3) Додатка XVII до цієї Угоди.

Станом на сьогодні, відповідно до показників “Пульсу Угоди”, ступінь наближення законодавства України до права ЄС у фінансовому секторі становить 67 %.

Первинна оцінка стану імплементації актів права ЄС за переговорним розділом проводилася за наступними сферами:

10.10 Головне

10.20 Монетарна політика

10.30 Економічна політика

- Відновлення платоспроможності і врегулювання кредитних установ та інвестиційних фірм
- Виготовлення та використання медалей та жетонів
- Депозитарна система
- Державне статистичне спостереження

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ.

Головне: сфера не містить актів права ЄС, які є обов'язковими для імплементациї в українське законодавство.

Під час переговорного процесу про вступ України до ЄС у межах розділу 17 "Монетарна та економічна політика" здійснюватиметься аналіз статусу Національного банку України та монетарної політики на предмет відповідності положенням Договору про ЄС стосовно незалежності центрального банку, цінової стабільності як основної мети монетарної політики та заборони монетарного фінансування.

Окрім цього, стаття 4 Договору про ЄС передбачає, що валютою ЄС є євро. Стаття 99 Конституції України визначає, що грошовою одиницею України є гривня, а забезпечення стабільності грошової одиниці є основною функцією Національного банку України. У цьому зв'язку, з метою досягнення відповідності положенням Договору є необхідним внесення змін до Конституції України, зокрема, стосовно положень про пріоритетну ціль Національного банку України та національної валюти.

Монетарна політика: Регламент 2016/792 про гармонізовані індекси споживчих цін та індекс цін на житло та Імплементацийний Регламент Комісії 2020/1148, що встановлює методологічні та технічні специфікації відповідно до Регламенту 2016/792, мають значний рівень імплементациї в національне законодавство. Разом з цим, потребують усунення невідповідності щодо розрахунку гармонізованого індексу споживчих цін та подання Євростату звіту з якості. Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Зміни цін на ринку житла" буде оновлено відповідно до стандартів SIMS Державною службою статистики України (далі – Держстат) до 4 кварталу 2025 року.

Економічна політика: на сьогодні в Україні розпочато імплементацию Директиви 2014/59 про встановлення рамок для встановлення платоспроможності і врегулювання кредитних установ та інвестиційних фірм: функціонують окремі органи з нагляду та врегулювання неплатоспроможності кредитних установ; частково

запроваджені положення щодо планів відновлення платоспроможності банків; мають часткову відповідність положення щодо загальних принципів врегулювання неплатоспроможності банків; мають часткову відповідність положення щодо надзвичайного управління та загальних принципів інструментів врегулювання неплатоспроможності; частково відповідають положення щодо повноважень щодо органів врегулювання неплатоспроможності та обміну інформацією, у тому числі конфіденційною.

Решта положень Директиви 2014/59 (більше 80 %) наразі не імplementовано і разом з Директивою 2014/49/ЄС про схеми гарантування депозитів та Директивою 2001/24/ЄС про реструктуризацію та ліквідацію кредитних установ передбачають глобальну реформу, яка вимагатиме:

- змін в етапах моніторингу, раннього реагування та виведення неплатоспроможних установ з ринку;
- приведення у відповідність до вимог законодавства ЄС термінології, зокрема, терміну “кредитна установа” та повноцінного впровадження врегулювання неплатоспроможності для інвестиційних компаній;
- доступ до всієї необхідної інформації для підготовки та проведення заходів з врегулювання неплатоспроможності;
- зміни до механізмів фінансування процедур врегулювання неплатоспроможності, що може стати додатковим навантаженням для учасників ринку і не є доцільним під час дії військового стану.

Регламент № 1445/2007 про встановлення спільних правил надання базової інформації стосовно паритетів купівельної спроможності, їх розрахунку та розповсюдження має значний рівень імplementації. Україна бере участь у Програмі міжнародних зіставлень валового внутрішнього продукту у групі країн Євростату. Водночас відсутня можливість надавати Євростату наступну базову інформацію:

- щодо оплати праці найманих працівників;
- щодо цін на об'єкти будівництва.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми в імplementації актів права ЄС в рамках реформи монетарної та економічної політики полягають в обмеженнях, обумовлених правовим режимом воєнного стану (дія підпункту 1 пункту 1 Закону України “Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни” від 3 березня 2022 р. № 2115-ІХ, що не дозволяє зібрати облікові, фінансові, бухгалтерські та інші звіти до припинення чи скасування воєнного стану або стану війни), браку людських та фінансових ресурсів у відповідальних виконавців, недостатній ефективності координації дій регуляторів.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.

Наближення українського законодавства до актів права ЄС у сфері економічної та монетарної політики дозволить підвищити ефективність банківської системи та збирання статистичної інформації. Зокрема, запровадження регуляторних практик ЄС забезпечуватиме більш ефективне відновлення та реструктуризацію кредитних установ та інвестиційних компаній шляхом впровадження структурованого підходу до управління збанкрутіними банками, зменшуючи ймовірність системних криз і сприяючи підвищенню довіри до банківського сектору. У свою чергу, це сприятиме надходженню прямих іноземних інвестицій.

РОЗДІЛ 18.

СТАТИСТИКА

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

На сьогодні співпраця між Україною та ЄС здійснюється в рамках положень Глави 5 "Статистика" Розділу V "Економічне та галузеве співробітництво" Угоди про асоціацію.

Правила ЄС вимагають, щоб держави-члени були здатні виробляти статистику на основі принципів професійної незалежності, неупередженості, надійності, прозорості та конфіденційності. Існують спільні правила стосовно методології збору, вироблення та розповсюдження статистичної інформації.

Даний розділ містить наступні сфери:

01.07 Статистика
02.07 Статистика
03.07 Статистика
04.07 Статистика
05.07 Статистика
06.07 Статистика
07.07 Статистика
10.07 Статистика
12.07 Статистика
14.07 Статистика
15.07 Статистика
16.07 Статистика
Інші акти права ЄС з питань статистики

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

За результатами первинної оцінки стану імплементації актів права ЄС переговорного розділу 18 “Статистика” виявлено, що на сьогодні повністю впровадженими в національне законодавство є 245 актів. В той же час, деякі вимоги права ЄС наразі залишаються невтіненими в національне законодавство України.

Загальні результати оцінки свідчать про необхідність продовження подальшого виконання заходів, спрямованих на імплементацію актів права ЄС зі статистики в Україні, зокрема, щодо втілення європейських статистичних вимог у національне законодавство. Важливо звернути увагу на виявлені прогалини та недоліки в національному законодавстві та практиці реалізації, а також на забезпечення необхідних ресурсів для виконання стандартів ЄС. Для досягнення повної та ефективної імплементації актів права ЄС, віднесених до переговорного розділу 18 “Статистика”, є необхідним здійснення відповідних заходів щодо внесення змін у національне законодавство, збільшення фінансування та підвищення якості технічного та людського забезпечення.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів ЄС:

- дія воєнного стану в Україні, що не дозволяє зібрати облікові, фінансові, бухгалтерські та інші звіти до припинення чи скасування воєнного стану або стану війни;
- відсутність видатків загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою “Статистичні спостереження”, які передбачені для підготовки та проведення Всеукраїнського перепису населення;
- укомплектованість фахівцями підрозділів з перепису населення апарату Держстату складає 43 % від штатних посад;
- необхідність впровадження нових видів діяльності, які раніше не застосовувались в органах державної статистики, та їх широке узгодження із державною політикою у сфері національної інфраструктури геопросторових даних, за реалізацію якої відповідає Держгеокадастр;
- необхідність експертної консультаційної підтримки з боку Євростату з питань імплементації положень регламентів стосовно “територіальних типологій Євросоюзу” та інтеграції геопросторових та статистичних даних;
- необхідність створення у Держстаті спеціального окремого підрозділу, до повноважень якого належали б питання створення та функціонування в органах державної статистики системи геопросторової статистичної інформації, та укомплектування його фахівцями, які мають професійні знання у сфері геоінформаційних систем (ГІС) та геопросторових даних та аналізу;
- необхідність забезпечення навчання персоналу Держстату з питань географічних інформаційних систем та геопросторового аналізу;
- недостатній рівень доступу органів статистики до адміністративних джерел даних, що також впливає на якість та ефективність роботи.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Застосування європейських стандартів у сфері статистики сприятиме покращенню процесів з ухвалення рішень як у публічній, так і в приватній сферах на основі надійних і перевірених даних. Така інформація надає можливість для порівнянь даних між країнами світу щодо всіх сфер. Це, в свою чергу, сприятиме створенню сприятливого бізнес та інвестиційного середовища для подальшого економічного розвитку.

РОЗДІЛ 19.

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА ЗАЙНЯТІСТЬ

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Правила ЄС у сфері соціальної політики та зайнятості включають мінімальні стандарти трудового права, рівності, охорони праці та техніки безпеки і недискримінації, а також охорона здоров'я та безпека на робочому місці. Вони також сприяють соціальному діалогу на рівні ЄС.

В Угоді про асоціацію передбачене зобов'язання України щодо наближення її законодавства до значної кількості директив ЄС у сфері зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей. Як член Міжнародної організації праці (МОП), Україна ратифікувала 71 конвенцію МОП, 61 з яких є чинною.

Аналіз переговорного розділу 19 проводився в рамках наступних сфер:

05.20.05 Загальносоціальні положення

05.20.20 Умови праці

05.20.30 Зайнятість і безробіття

05.20.50 Наближення окремих соціальних положень

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Загальносоціальні положення: основні положення зазначених актів права ЄС у цій сфері наразі вже імплементовано до українського законодавства. До цієї сфери віднесені акти про баланс між роботою та особистим життям для батьків та опікунів; про процесуальні гарантії для дітей, які є підозрюваними або обвинуваченими у кримінальному провадженні; про заходи, що сприяють здійсненню прав, наданих працівникам у контексті свободи пересування працівників; про реалізацію принципу рівних можливостей та рівного ставлення до чоловіків і жінок у сфері зайнятості та професійної діяльності; про встановлення загальних рамок для рівного ставлення у сфері зайнятості та професійної діяльності.

Умови праці: у цій сфері до групи актів права ЄС, що підлягають імplementації, належать акти стосовно прозорості та передбачуваних умов праці; заробітної плати; про засоби індивідуального захисту; про єдину процедуру подання заявок на отримання єдиного дозволу для громадян третіх країн на проживання та роботу на території держави-члена та про спільний набір прав для працівників з третіх країн, які легально проживають у державі-члені; щодо громадського здоров'я та безпеки і гігієни праці; про захист працівників у випадку неплатоспроможності їхнього роботодавця; про захист працівників від ризиків, пов'язаних з впливом на робочому місці та інші.

У рамках цієї сфери імplementовано багато актів. У той же час, оскільки Україна не є державою-членом ЄС, відповідні положення можуть бути імplementовані після вступу України до ЄС.

Зайнятість і безробіття: у зазначеній сфері є директиви, які стосуються сфери соціального діалогу і з якими українське законодавство загалом узгоджене, а саме в частині покращення права на інформацію та консультації працівників на підприємствах; про встановлення загальних рамок для інформування та консультування; щодо залучення працівників до участі у справах європейських публічних товариств шляхом встановлення механізмів відповідно до переговорних процедур між працівниками та роботодавцями. Директива Ради 2001/23/ЄС від 12 березня 2001 р. про наближення законодавства держав-членів щодо захисту прав працівників у разі передачі підприємств, компаній або частин підприємств чи компаній має добрий рівень імplementації.

Основні положення Директиви Ради 98/59/ЄС від 20 липня 1998 р. про наближення законодавства держав-членів щодо колективних звільнень імplementовано у національне законодавство. Директива 2008/94/ЄС від 22 жовтня 2008 р. про захист працівників у разі неплатоспроможності роботодавця потребує узгодження із національним законодавством. Значний рівень імplementації має Директива 2002/44/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25 червня 2002 р. про мінімальні вимоги до здоров'я та безпеки щодо впливу на працівників ризиків, що виникають від фізичних факторів (вібрації). Наразі потребують впровадження в українське законодавство норми Директиви Ради 89/105/ЄЕС від 21 грудня 1988 р. щодо прозорості заходів, що регулюють ціни на лікарські засоби для використання людиною, та їх включення до сфери національних систем медичного страхування.

Наближення окремих соціальних положень: у сфері до групи актів права ЄС, що підлягають імplementації, відносяться акти про загальноєвропейський персональний пенсійний продукт; про встановлення стандартів, що деталізують рівень обслуговування та безпеки безпечних і надійних автостоянок, а також процедури їх сертифікації; про співпрацю та обмін інформацією між компетентними органами та Європейським органом страхування і професійних пенсій; щодо відповідних форматів передачі даних, результатів, що підлягають передачі, та критеріїв оцінки якості для модуля ESSPROS про чисті виплати соціального захисту та інші.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

До основних проблем можна віднести наступні:

- недостатня укомплектованість органів виконавчої влади відповідними фахівцями;
- відсутність достатньої кількості кадрових та фінансових ресурсів для забезпечення належної імплементації актів права ЄС.

Разом з цим необхідне додаткове підвищення кваліфікації з питань адаптації законодавства України до актів права ЄС для кадрів, які будуть залучені до даного процесу.

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів права ЄС, також полягають у необхідності перекладу актів права ЄС українською мовою та експертної підтримки проектів міжнародної технічної допомоги. Не менш важливим є і посилення інституційної спроможності.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Попри повномасштабну війну, Україна активно продовжує виконувати зобов'язання за Угодою про асоціацію, досягнувши помітного результату у сфері соціальної політики та зайнятості.

Впровадження європейських практик у сфері соціальної політики та зайнятості дозволить розвивати висококонкурентну соціальну ринкову політику, яка спрямована на повну зайнятість і соціальний прогрес.

Забезпечення стандартів у сферах трудового права, забезпечення рівності, здоров'я та безпеки на робочому місці, боротьби з дискримінацією дозволить покращити умови праці, підвищити мобільність працівників, протидіяти соціальній ексклюзії та дискримінації, сприятиме соціальній справедливості, рівності між жінками та чоловіками, солідарності між поколіннями та захисту прав дитини.

РОЗДІЛ 20.

ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ІНДУСТРІАЛЬНА ПОЛІТИКА

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Розвиток підприємництва та індустріальної політики на основі спільних правил і процедур ЄС є ключовим фактором стійкого економічного зростання України, що в свою чергу позитивно сприятиме вирішенню соціальних питань.

Одним із основних пріоритетів політики підприємництва та індустріальної політики України є створення сприятливого бізнес-середовища, що заохочує як внутрішні, так і зовнішні інвестиції.

Наближення законодавства України до законодавства ЄС охоплюється зобов'язаннями України, передбаченими у рамках Глави 10 "Політика у сфері промисловості та підприємництва" Розділу V "Економічне та галузеве співробітництво" Угоди про асоціацію.

Відповідно до Статті 378 Угоди про асоціацію, Україна взяла на себе зобов'язання розвивати та зміцнювати співробітництво з питань політики у сфері промисловості та підприємництва, і таким чином покращувати умови для підприємницької діяльності для всіх суб'єктів господарювання з особливою увагою до малих та середніх підприємств (МСП). Поглиблене співробітництво має покращити адміністративну структуру та нормативно-правову базу для українських і європейських суб'єктів господарювання в Україні та ЄС та повинно ґрунтуватися на політиці ЄС щодо розвитку малого і середнього підприємництва та промисловості з урахуванням визнаних на міжнародному рівні принципів та практики в цих сферах.

Цей розділ містить такі сфери:

13.10.10 Загальне

13.10.20 Програми та статистика

13.10.30 Дослідження та технологічний розвиток

13.20.10 Чорна металургія

13.20.20 Суднобудування

13.20.30 Авіаційна промисловість

13.20.40 Текстиль

13.20.70 Інші галузі промисловості

13.40 Внутрішній ринок: політика щодо підприємств

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Загальне: у сфері до групи актів права ЄС, що підлягають імплементатії, відноситься Регламент (ЄС) № 1221/2009 Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2009 р. про добровільну участь організацій у схемі екологічного менеджменту та аудиту Співтовариства (EMAS), що скасовує Регламент (ЄС) № 761/2001 та Комісії Рішення 2001/681/ЄС та 2006/193/ЄС. Наразі розпочато імплементатію акта права ЄС.

Програми та статистика: значна частина положень права ЄС імплементована в Законі України "Про офіційну статистику" та у відомчих актах Державної служби статистики України.

Дослідження та технологічний розвиток: акти права ЄС цієї групи регулюють відносини у сфері досліджень та інновацій. Базовим актом в ЄС, що регулює відносини у цій сфері, є Регламент (ЄС) 2021/695 Європейського Парламенту і Ради від 28 квітня 2021 р. про заснування Горизонт Європа – Рамкової програми з досліджень та інновацій. З метою його імплементатії 24 травня 2021 р. було підписано розпорядження Президента України № 490/2021-рп "Про делегацію України для участі в переговорах з Європейською Комісією щодо долучення України до участі в Рамковій програмі Європейського Союзу з досліджень та інновацій "Горизонт Європа".

Делегацією було проведено серію перемовин та підготовлено спільно з європейськими партнерами текст Угоди про участь України в програмі. 12 жовтня 2021 р. Угода між Україною, з однієї сторони, і Європейським Союзом та Європейським співтовариством з атомної енергії, з іншої сторони, про участь України у Рамковій програмі з досліджень та інновацій "Горизонт Європа" та Програмі з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії (2021–2025), комплементарній до Рамкової програми з досліджень та інновацій "Горизонт Європа", була підписана сторонами. Зазначена Угода ратифікована Законом України "Про ратифікацію Угоди між Україною, з однієї сторони, і Європейським Союзом та Європейським співтовариством з атомної енергії, з іншої сторони, про участь України у Рамковій програмі з досліджень та інновацій "Горизонт Європа" та Програмі

з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії (2021–2025), комплементарній до Рамкової програми з досліджень та інновацій “Горизонт Європа” від 3 травня 2022 р. № 2233-IX.

У сферах **“Чорна металургія”, “Текстиль”** відсутні акти права ЄС, що підлягають імплементації.

Суднобудування: у сфері до групи актів права ЄС, що підлягають імплементації, відноситься Регламент (ЄС) 2016/1035 Європейського Парламенту та Ради від 8 червня 2016 р. про захист суден від неправильного ціноутворення (кодифікація).

Авіаційна промисловість: у сфері до актів права ЄС, що підлягають імплементації, належить Заява Ради від 14 березня 1977 р. про промислову політику в авіаційному секторі.

Інші галузі промисловості: у зазначеній сфері імплементації підлягає Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/425 від 9 березня 2016 р. про засоби індивідуального захисту та скасування Директиви Ради 89/686/ЄЕС.

Положення Регламенту 2016/425/ЄС імplementовано у національне законодавство шляхом прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 771 “Про затвердження Технічного регламенту засобів індивідуального захисту”. Певні положення Регламенту 2016/425/ЄС в законодавстві України врегульовано Законом України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”, Законом “Про акредитацію органів з оцінки відповідності”, Законом України “Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції”, Законом України “Про загальну безпечність нехарчової продукції”. Значний рівень імплементації (більше 80 %). Не імplementовані положення Регламенту 2016/425/ЄС стосуються повноважень Європейської Комісії та обов’язків держав-членів ЄС по відношенню до Європейської Комісії. Оскільки Україна не є державою-членом ЄС, відповідні положення можуть бути імplementовані після вступу України до ЄС.

Також у сфері до групи актів ЄС щодо експорту товарів військового призначення, що підлягають імплементації, належить Директива 2009/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 6 травня 2009 р. про спрощення умов передачі оборонної продукції в межах Співтовариства та Директива Комісії 2010/80/ЄС від 22 листопада 2010 р. про внесення змін до Директиви 2009/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо переліку продукції, пов’язаної з обороною.

Внутрішній ринок: політика щодо підприємств: у сфері до групи актів права ЄС, що підлягають імплементації, відносяться:

- Регламент (ЄС) № 345/2013 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2013 р. про європейські фонди венчурного капіталу;
- Регламент (ЄС) № 346/2013 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2013 р. про європейські фонди соціального підприємництва;
- Директива 2004/25/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 квітня 2004 р. про пропозиції поглинання;
- Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/819 від 1 лютого 2019 р., що доповнює

Регламент (ЄС) № 346/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо конфлікту інтересів, вимірювання соціального впливу та інформації для інвесторів у сфері європейської соціальної сфери фонди підприємництва;

- Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/820 від 4 лютого 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) № 345/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо конфлікту інтересів у сфері європейських фондів венчурного капіталу.

Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах” від 23 березня 2017 р. № 1983-VIII було введено до вітчизняного законодавства процедури squeeze-out та sell-out у відповідності до Директиви ЄС № 2004/25 від 21 квітня 2004 р. про поглинання.

Крім того, для забезпечення повної відповідності законодавства України Директиві 2004/25/ЄС від 21 квітня 2004 р. існує необхідність в імплементації норм щодо процесу набуття контролю (контрольного пакету акцій) товариства.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

У ході селф-скринінгу було виявлено системні проблеми, які перешкоджають повній та швидкій імплементації законодавства. Зокрема, однією з таких є недостатня інституційна спроможність відповідальних за даний переговорний розділ органів влади.

Також існує необхідність у перекладі актів права ЄС українською мовою та експертній підтримці на етапі розробки нормативно-правових актів.

Крім того, Держстат потребує здійснення експертами ЄС оцінки існуючої методології та організації проведення державних статистичних спостережень (у частині джерел інформації, звітно-статистичного інструментарію, системи статистичних показників, методології їх формування та поширення) за напрямками статистики підприємств та надання експертами ЄС консультативної допомоги та рекомендацій з питань внесення змін до існуючої методології державних статистичних спостережень зазначеної сфери статистики.

Також важливим є залучення експертної консультативної підтримки з питань подальших змін законодавства України щодо засобів індивідуального захисту у разі прийняття рішення про вступ України до ЄС.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Подальше наближення законодавства України до стандартів ЄС у сфері підприємництва та індустріальної політики сприятиме підвищенню конкурентоспроможності і експортного потенціалу українських підприємств на міжнародних ринках унаслідок відповідності сучасним вимогам до продукції, а також сприятиме пришвидшенню укладення угоди про оцінювання відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА) у певних секторах.

РОЗДІЛ 21.

ТРАНС'ЄВРОПЕЙСЬКІ МЕРЕЖІ

EUWA

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Метою політики транс'європейських мереж (TEN) є інтеграція сумісної європейської інфраструктури у сферах транспорту, енергетики та телекомунікацій. Створення та розвиток транс'європейських мереж і сприяння належному взаємозв'язку та сумісності національних мереж спрямовані на сприяння економічному зростанню та створенню робочих місць у ЄС.

За даним розділом оцінка стану імплементації актів права ЄС проводилася за однією сферою:

13.60 Транс'європейські мережі

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

43

Загальна кількість актів переговорного розділу

17

Кількість актів, що підлягають імплементації

• не імплементовано

17

26

Кількість актів, що не потребують імплементації

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Розділ про транс'європейські мережі (TEN) складається з трьох частин: транспорт, енергетика та телекомунікації.

Основною сферою TEN-Transport (TEN-T) є побудова фізичної інфраструктури "Єдиного європейського транспортного простору" з метою полегшення транспортних послуг для товарів, людей і послуг між державами-членами. Для досягнення цієї мети політика TEN-T містить наступні принципи:

- мережевий підхід для всіх інвестицій в інфраструктуру;
- взаємозв'язок різних видів транспорту та створення інтермодальних вузлів для покращення інтермодальності;
- впровадження спільних технічних стандартів для існуючих і запланованих інвестицій;
- максимальне використання ІТС для забезпечення ефективності та дієвості нової інфраструктури.

Метою мереж TEN-Energy є забезпечення створення необхідних газопроводів для транспортування енергетичних ресурсів у регіонах Каспійського моря, Близького Сходу та Північної Африки до європейських ринків та електричних мереж для торгівлі електроенергією між державами-членами та країнами-кандидатами та забезпечення, щоб ці взаємозв'язки могли працювати в координації.

Нарешті, метою TEN-телекомунікацій (TEN-Telecom) є створення загальноєвропейської інтегрованої телекомунікаційної мережі та інформаційного суспільства.

На сьогодні, акти розділу 21 не є імplementованими до національного законодавства, оскільки стосуються взаємозв'язків саме між державами-членами, та спрямовані на забезпечення координованого розвитку відповідних інфраструктур у державах-членах. Імplementація цих актів не передбачена Угодою про асоціацію, а реалізація передбаченими актами розділу вимог потребує значних капітальних вкладень у інфраструктуру.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми, які перешкоджають імplementації актів ЄС, полягають у необхідності значних інвестицій у оновлення інфраструктури залізничного та дорожнього транспорту, а також відповідного рухомого складу відповідно до вимог законодавства ЄС щодо Транс'європейських транспортних мереж.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Необхідним є реалізація проектних пропозицій щодо оптимізації та модернізації транспортних потоків з точки зору пропускної здатності інфраструктури на міжнародних автомобільних та залізничних пунктах пропуску, а також сумісності та ефективності послуг перетину кордону за рахунок використання можливостей Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, про участь України у програмі ЄС "Механізм "Сполучення Європи". Участь України дозволить залучати фінансування ЄС для розвитку транспортних артерій та підтримки стійких транс'європейських мереж у сферах транспорту, енергетики та цифрових послуг.

РОЗДІЛ 22.

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА КООРДИНАЦІЯ СТРУКТУРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Розділ 22 “Регіональна політика та координація структурних інструментів” регулює політику регіонального розвитку ЄС, спрямовану на зміцнення економічної, соціальної та територіальної згуртованості. Правові засади регіонального розвитку закладені Статтями 174-178 Договором про функціонування Європейського Союзу (ДФЄС), де наголошується на необхідності скорочення диспропорцій між регіонами та поширення інструментів/фондів згуртування.

Акти розділу 22 включають переважно рамкові та імплементаційні положення, які не потребують транспозиції у національне законодавство. Ці положення визначають правила розробки, затвердження та реалізації програм фондів політики згуртування на національному та регіональному рівнях. Хоча Європейська Комісія веде переговори і погоджує ці програми, їхня реалізація є відповідальністю держав-членів, які повинні дотримуватися законодавства ЄС у галузях державних закупівель, конкуренції, навколишнього середовища тощо.

Ключовими елементами Розділу 22 є формування законодавчої бази, інституційної основи, адміністративної спроможності, програмування, моніторингу й оцінки, а також фінансового управління та контролю. Держави-члени мають розробити законодавство, що забезпечує можливості для багаторічного програмування, гнучкість бюджету та ефективний фінансовий контроль. Вони також повинні сформувати необхідні інституції, координаційні механізми та партнерства для реалізації програм. Належна адміністративна спроможність, включаючи кваліфікований персонал та організаційні механізми, має вирішальне значення. Держави-члени повинні підготувати стратегічні та операційні документи, залучити зацікавлені сторони, забезпечити реалізацію проектів, створити системи моніторингу й оцінки, а також сформувати структури для здійснення фінансового управління та контролю.

За даним розділом оцінка стану імплементації актів права ЄС проводилася за наступними сферами:

05.20.10 Європейський соціальний фонд

14.10 Загальні принципи, програми та статистика

14.20 Європейський фонд регіонального розвитку

14.30 Моніторинг та координація регіональної державної допомоги

14.40 Автономна регіональна дія

14.50 Узгодження структурних інструментів

14.60 Фонд економічного та соціального згуртування

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

418

Загальна кількість актів переговорного розділу

4

Кількість актів, що підлягають імплементації

414

Кількість актів, що не потребують імплементації

• не імплементовано		2
• імплементовано частково	до 60%	1
• добрий рівень імплементації	до 80%	1

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Чотири акти, які були визначені такими, що підлягають подальшій імплементації, на сьогодні мають наступний ступінь імплементації в українському законодавстві:

- добрий рівень імплементації: Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1303/2013 від 17 грудня 2013 р. про встановлення спільних положень щодо Європейського фонду регіонального розвитку, Європейського соціального фонду, Фонду гуртування, Європейського сільськогосподарського фонду розвитку сільських територій та Європейського фонду морського та рибного господарства та про встановлення загальних положень щодо Європейського фонду регіонального розвитку, Європейського соціального фонду, Фонду гуртування та Європейського фонду морського і рибного господарства та скасування Регламенту Ради (ЄС) № 1083/2006.
- імплементовано частково: Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1082/2006 від 5 липня 2006 р. про Європейське групування територіального співробітництва (ЄГТС).
- не імплементовано: (1) Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2019/1140 від 3 липня 2019 р. про встановлення моделей звітів щодо контролю та щорічних аудиторських звітів щодо фінансових інструментів, які впроваджуються ЄІБ та іншими міжнародними фінансовими установами, акціонером яких є держава-член, відповідно до Регламенту (ЄС) № 1303/2013 Європейського Парламенту та Ради та (2) Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2023/67 від 20 жовтня 2022 р. що доповнює Регламент (ЄС) 2021/1060 Європейського Парламенту та Ради шляхом встановлення стандартизованих стандартних методологій вибірки та умов для охоплення одного або кількох періодів програмування.

Інші сфери не містять актів права ЄС, що є обов'язковими для імплементації у законодавство України.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів ЄС, полягають у необхідності збільшення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування щодо поточного і майбутнього освоєння та використання ресурсів у рамках програм Політики згуртування ЄС та використання коштів відповідних структурних фондів, включаючи можливості щодо підготовки проектних заявок та пропозицій відповідно до правил та принципів відповідних інструментів ЄС, погодження, реалізації, моніторингу та аудиту відповідних проектів, а також загального підвищення спроможності до системного планування розвитку громад та територій. Також, існує потреба у консультативній допомозі ЄС щодо визначення необхідності та формату імплементації окремих актів щодо бюджетування та фінансового аудиту залучення та використання коштів структурних фондів ЄС.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Однією з ключових складових процесу інтеграції до ЄС є регіональна політика та координація структурних інструментів, оскільки відкриває широкий спектр можливостей для розвитку різних регіонів України.

Однією з цих можливостей є покращання інфраструктури. Розширення дорожньої мережі, розвиток логістичних центрів і підтримка транспортної логістики сприяють підвищенню обсягів торгівлі та зменшенню витрат на транспортування товарів.

Також, регіональна політика спрямована на підтримку підприємництва. Створення бізнес-інкубаторів, надання фінансової підтримки та сприяння розвитку малого та середнього бізнесу сприяють створенню нових робочих місць і підвищенню конкурентоспроможності компаній.

Головною метою регіональної політики має стати стале економічне зростання в різних частинах країни. Це включає в себе створення сприятливих умов для інвестицій, розвиток виробництва та розподіл фінансових ресурсів.

РОЗДІЛ 23.

СУДОВА ВЛАДА ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПРАВА

ЕШП

УКРАЇНА

—

ЄВРОПА

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Основні цінності ЄС включають верховенство права та повагу до прав людини. У даному розділі окреслюється специфіка євроінтеграції України щодо взаємної співпраці у напрямку судової влади та фундаментальних прав.

Однією з політичних цілей Угоди про асоціацію визначено, зокрема, зміцнення поваги до демократичних принципів, верховенства права та доброго врядування, прав людини та основоположних свобод, у тому числі прав осіб, які належать до національних меншин, недискримінації осіб, які належать до меншин, і поваги до різноманітності, а також внесок у консолідацію внутрішніх політичних реформ.

Виходячи з концепцій рівної людської гідності та недискримінації, верховенство права має забезпечити рівність перед законом, а це означає, що всі підпадають під дію закону і всі користуються рівним захистом закону. Тому, перш за все, верховенство права служить для підтримки прав людини та справедливості. Ефективна (незалежна, якісна) судова система має першочергове значення, як і повага до основних прав у законі та на практиці.

Поруч з цим, варто пам'ятати про важливість спільного управління міграційними потоками між Україною та територіями держав-членів ЄС. Сторони і надалі продовжують розвивати всеохоплюючий діалог щодо всіх питань у сфері міграції, зокрема, нелегальної міграції, легальної міграції, незаконного переправлення осіб через державний кордон та торгівлі людьми, а також включення проблемних питань у сфері міграції до національних стратегій економічного та соціального розвитку регіонів, звідки походять мігранти.

Цей розділ складається з двох сфер:

20.10 Свобода переміщення осіб
20.20 Громадянство ЄС

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Незважаючи на повномасштабне вторгнення російських військ в Україну та динамічні зміни законодавства ЄС, станом на сьогоднішній день, Україна вже має певний рівень імплементації права ЄС та європейських стандартів у сфері судочинства та основоположних прав. Було досягнуто прогресу у сфері оформлення та забезпечення захисту документів, що посвідчують особу громадянина України, зокрема, паспорт громадянина України та паспорт громадянина України для виїзду за кордон¹.

Серед іншого, врегульовано питання перебування на території України громадян ЄС на строк, що не перевищує 90 днів, проте залишається необхідність унормування питання права громадян ЄС та членів їхніх сімей пересуватися та вільно проживати в межах території України понад 3 місяці та / або постійно згідно з умовами європейського права.

Вирішення потребує також питання визначення порядку оформлення закордонними дипломатичними установами України проїзного документа ЄС згідно з вимогами Директиви Ради (ЄС) 2019/997 від 18 червня 2019 р. про створення Екстреного проїзного документа ЄС та скасування Рішення 96/409/CFSP з урахуванням наведених у додатках до цієї Директиви технічних характеристик щодо формату та змісту цього документа. Екстрений проїзний документ ЄС є одним із видів консульської допомоги, що надається посольствами та консульствами держав-членів непереданим громадянам ЄС. Питання можливо буде вирішити після вступу України до ЄС та набуття статусу держави-члена ЄС.

Разом з тим, відкритим залишається питання врегулювання механізмів реалізації права голосу та балотування кандидатом на місцевих виборах громадянами ЄС та права голосу та права бути кандидатом на виборах до Європейського Парламенту для громадян ЄС, які проживають у державі-члені, громадянами якої вони не є. Оскільки реалізація зазначених прав безпосередньо пов'язана з членством держави у ЄС, імплементація положень нормативних актів ЄС у цій сфері може бути здійснена на останніх етапах приведення законодавства України у відповідність до права ЄС.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Серед системних проблем можна виокремити:

- необхідність запровадити абсолютно нову концепцію правового регулювання статусу іноземців та осіб без громадянства, пов'язану з належністю особи до громадянства ЄС, яке надаватиме такому іноземцю та членам його сім'ї істотно ширший обсяг прав щодо вільного пересування та проживання в Україні. Окремі з цих прав, зокрема, виборчі права, потребують також внесення змін до Конституції України;
- потребу гармонізації виборчого законодавства України та права ЄС.

¹ Regulation (EU) 2019/1157 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on strengthening the security of identity cards of Union citizens and of residence documents issued to Union citizens and their family members exercising their right of free movement; Council Regulation (EC) 2252/2004 of 13 December 2004 on standards for security features and biometrics in passports and travel documents issued by Member States – акти імплементовано повністю

Право вільно обирати і бути обраним до органів місцевого самоврядування на конституційному рівні закріплено лише за громадянами України, у зв'язку з цим, з метою адаптації українського законодавства до європейських вимог першочергово потребуватимуть змін приписи Конституції України в частині наділення громадян інших держав-членів ЄС, які постійно проживають в Україні, правом обирати та бути обраними до органів місцевого самоврядування.

Окрім цього, українське національне законодавство не регулює порядок проведення виборів до Європейського Парламенту, тому першочергово врегулювання потребуватимуть саме ці питання з метою визначення засадничих положень щодо організації виборів до Європейського Парламенту, умов здійснення права голосу та висування кандидатів на таких виборах тощо. Таке врегулювання можна здійснити або шляхом прийняття нового закону, або шляхом перегляду чинного законодавства.

Зміна засадничих підходів до виборчого законодавства потребуватиме внесення змін до відповідних положень Конституції України. Разом з тим, при подальшій роботі та плануванні у цій сфері необхідно враховувати, що вносити зміни до Основного закону та проводити всеукраїнські і місцеві референдуми в умовах воєнного стану забороняється.

Оскільки реалізація зазначених прав безпосередньо пов'язана з членством держави у ЄС, імплементація положень нормативних актів ЄС у цій сфері може бути здійснена на останніх етапах приведення законодавства України у відповідність до права ЄС.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Верховенство права та повага до прав людини є фундаментальними основами для стабільного, стійкого, справедливого та демократичного політичного, економічного та соціального середовища в ЄС. Тому у контексті євроінтеграційних зобов'язань України, в тому числі, у зв'язку з набуттям статусу кандидата на членство в ЄС, повага до фундаментальних прав у законодавстві та на практиці, ефективність судової системи мають першорядне значення. Разом з тим, повага до верховенства права та прав людини є фундаментом для взаємодії України з усіма державами-членами ЄС.

Попри повномасштабну війну, Україна активно продовжує виконувати зобов'язання за Угодою про асоціацію, досягнувши помітного результату за напрямом судової реформи та захисту прав людини.

Реформа та ефективна робота судової системи є предметом особливої уваги ЄС, беручи до уваги, що стабільна судова система необхідна для здійснення верховенства права. Так, одним з пріоритетних завдань, передбачених рекомендаціями ЄС до України щодо заявки України на членство в ЄС, була реформа Конституційного Суду та прозорий відбір кандидатів до складу Вищої ради правосуддя і Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Тобто реалізація судової реформи закладає підґрунтя майбутніх переговорів щодо членства в ЄС. Станом на сьогодні, Україна досягла значних успіхів за цим напрямком.

Водночас російська агресія, що супроводжувалась окупацією українських територій, тотальним знищенням житлового фонду, соціальної та енергетичної інфраструктури, геноцидом населення, спричинила масову міграцію громадян України. Тому вже сьогодні, працюючи над питаннями зростання української економіки у повоєнний час, повернення людей до України, залучення міжнародних інвестицій, створення сприятливих умов для започаткування нового та відновлення у повному обсязі роботи малого та великого бізнесу, ми маємо забезпечити подальшу стабільну, ефективну та у відповідності до європейських стандартів роботу національної судової системи.

І саме тому імплементація актів у розділі “Судова влада та фундаментальні права” та подальші заходи, спрямовані на реформування судової влади, дозволять Україні показати себе не лише надійним партнером, а й надасть у майбутньому можливість робити свій вагомий внесок в економічний розвиток ЄС.

РОЗДІЛ 24.

ПРАВОСУДДЯ, СВОБОДА ТА БЕЗПЕКА

ЕШП

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Метою простору правосуддя, свободи та безпеки в ЄС є забезпечення вільного руху людей та надійний захист громадян Союзу.

Зазначена сфера включає міграційну політику, політику у сфері надання притулку, поліцейське та судове співробітництво, питання захисту зовнішнього кордону, боротьбу з організованою транскордонною злочинною діяльністю, захист персональних даних, питання заборони дискримінації та європейського громадянства.

Україна та ЄС розпочали співпрацю у цій сфері відповідно до Угоди про асоціацію. Наразі України розвиває міграційну політику, спрямовану на те, щоб на всіх етапах забезпечити ефективне регулювання міграційних потоків, справедливе поводження з громадянами третіх країн, які на законних підставах перебувають на її території, запобігати та вживати посилені заходи з боротьби проти нелегальної міграції й торгівлі людьми.

Одним із першочергових завдань для України, поруч з дотриманням фундаментальних прав людини та громадянина, є надійна охорона державного кордону, реформування судової та правоохоронної системи, боротьба з корупцією та тероризмом.

За цим розділом закріплені наступні сфери:

19.10.10 Ліквідація контролю на внутрішніх кордонах
19.10.20 Перетин зовнішніх кордонів
19.10.30 Політика притулку
19.10.40 Імміграція та права громадян третіх країн
19.20 Судове співробітництво у цивільних справах
19.30 Поліцейське співробітництво та судове співробітництво у кримінальних та митних справах
19.40 Програми
19.50 Зовнішні зносини

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

924 Загальна кількість актів переговорного розділу

13 Кількість актів, що повністю імплементовані

805 Кількість актів, що не потребують імплементациї

106 Кількість актів, що підлягають імплементациї

• не імплементовано		48
• розпочато імплементацию	до 20%	6
• деякий рівень імплементациї	до 40%	16
• імплементовано частково	до 60%	9
• добрий рівень імплементациї	до 80%	11
• значний рівень імплементациї	більше 80%	16

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Модернізуючи своє законодавство, Україна вже досягла прогресу в багатьох сферах. Є положення, які в значній мірі імплементовані в національне законодавство. Є положення, які імплементовані, однак потребують здійснення додаткових заходів/ кроків для повного врегулювання питань, серед іншого і після набуття Україною статусу держави-члена ЄС. Крім цього, існує низка питань, які залишаються відкритими на сьогоднішній день.

В чинному законодавстві України в значній мірі регламентовано питання, пов'язані з іноземцями та особами без громадянства.

Україна досягла значного прогресу у сфері посилення системи санкцій, що запобігають сприянню нелегальній імміграції. Кримінальний кодекс України (далі – ККУ) та Кодекс України про адміністративні правопорушення (КУпАП) враховують загальні підходи у праві ЄС.

Передбачено дві окремі процедури щодо надання дозволу на проживання та надання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства. В частині щодо обсягу прав громадян третіх країн, яким надано єдиний дозвіл на проживання та працевлаштування, положення законодавства України відповідають положенням права ЄС¹. Однак з метою запровадження єдиної процедури та єдиного дозволу на проживання та працевлаштування необхідно внести окремі зміни до законодавства України. Також врегульовано питання щодо видачі документу на повернення, який видається іноземцю або особі без громадянства у випадках, передбачених міжнародними договорами України про реадмісію, що загалом узгоджується з правом ЄС².

Варто відзначити, що законодавство України щодо притулку значною мірою відповідає праву ЄС у цій сфері. Водночас необхідно доповнити перелік термінів, частина з яких вживається у законодавстві України, але без надання їм визначення: "звернення за захистом", "заявник", "міжнародний захист", "повторна заява про захист", "остаточне рішення", "уповноважений орган" тощо.

Потребують приведення у відповідність до вимог права ЄС питання щодо виокремлення заявників, які потребують особливих процедурних гарантій та передбачення спеціальних умов для проходження ними процедури визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту. Необхідно також унормувати питання подання повторної заяви, переглянути підстави (умови) для неприйняття заяви та проведення спеціального інтерв'ю для прийняття рішення щодо неприйняття заяви, створити умови для можливого проведення процедури звернення за захистом у пунктах пропуску через державний кордон. Потрібно удосконалити положення, що регулюють питання затримання заявників з метою ідентифікації та інших причин, визначити категорію заявників з особливими потребами в прийманні, у тому числі жертв тортур та насильства, запровадити оцінку особливих потреб в прийманні для уразливих

¹ Директива 2011/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 р. про єдину процедуру подання заявок на отримання єдиного дозволу для громадян третіх країн на проживання та роботу на території держави-члена та про спільний набір прав для працівників з третіх країн, які легально проживають у державі-члені

² Регламент (ЄС) 2016/1953 Європейського Парламенту та Ради від 26 жовтня 2016 р. про запровадження європейського проїзного документа для повернення незаконно перебуваючих громадян третіх країн та скасування Рекомендації Ради від 30 листопада 1994 р.

категорій заявників, запровадити матеріальні умови приймання, умови їхнього надання та позбавлення, а також гарантувати особам, які перебувають у процедурі розгляду заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, право не тільки на безоплатну екстрену медичну допомогу, а й на первинну медичну допомогу на безоплатній основі.

Переважно узгоджуються з положеннями права ЄС³ положення національного законодавства, що регламентують питання надання тимчасового захисту, а також визначення термінів "тимчасовий захист", "особи, які потребують тимчасового захисту" тощо. Однак існує необхідність удосконалити окремі положення, зокрема, в частині визначення терміну "масовий наплив (прибуття)", збільшення строку перебування іноземців та осіб без громадянства у статусі тимчасового захисту ще на один рік, забезпечення безперешкодності доступу (зменшення формальностей) при в'їзді осіб, які потребують тимчасового захисту, на територію держави, надання доступу до ринку праці та права на первинну медичну допомогу на безоплатній основі, а також передбачити умови залишення (тимчасового перебування) на території держави на певний строк після позбавлення тимчасового захисту та можливість оскарження рішень уповноваженого органу щодо позбавлення тимчасового захисту.

Врегульовано питання стосовно:

- права іноземця або особи без громадянства, яка звернулася для встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми на території України, на тимчасове перебування в Україні;
- права іноземця та особи без громадянства, якій встановлено статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, на постійне проживання на території України в порядку, встановленому законодавством, що корелюється з вимогами права ЄС⁴.

Разом з тим, потребують удосконалення та врегулювання окремі положення. Зокрема, ККУ передбачає конфіскацію майна, проте як додаткове покарання, але застосування такого виду покарання не є обов'язковим (відповідно до норм права ЄС компетентні органи мають право вилучати та конфісковувати знаряддя злочину та доходи від злочинів торгівлі людьми). Крім цього, чинним законодавством України не передбачено відповідальності юридичних осіб за протиправні діяння, пов'язані з торгівлею людьми.

Значною мірою імplementовано норми, пов'язані з боротьбою з сексуальним насильством і сексуальною експлуатацією дітей та дитячою порнографією. Однак чинне законодавство України сьогодні не передбачає приписи, які визнають дитину потерпілою у разі її експлуатації у проституції або втягнення у неї, як того вимагають приписи права ЄС⁵.

³ Директиви Ради Європейського Союзу 2001/55/ЄС від 20 липня 2001 р. про мінімальні стандарти для надання тимчасового захисту у разі масового напливу переміщених осіб та про заходи, що сприяють збалансованості зусиль між державами-членами щодо приймання таких осіб та відповідальності на наслідки такого приймання.

⁴ Директива 2011/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 5 квітня 2011 р. про запобігання та боротьбу з торгівлею людьми та захист її жертв, що замінює Рамкове рішення Ради 2002/629/ЖНА – в частині запобігання та протидії торгівлі людьми та захисту її жертв імplementація відповідної Директиви потребуватиме розроблення дорожньої карти щодо відповідних змін до законодавства, зокрема, до ККУ.

⁵ Директива 2011/93/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 р. про боротьбу з сексуальним насильством, сексуальною експлуатацією дітей та дитячою порнографією, що замінює Рамкове рішення Ради 2004/68/ЖНА

У частині криміналізації корупційних кримінальних правопорушень та правових наслідків їх вчинення, поняття неправомірної вигоди законодавство України відповідає кращим європейським стандартам. Водночас залишаються окремі фрагментарні невідповідності, які не мають системного чи концептуального характеру, зокрема:

- наймані працівники фізичних осіб-підприємців *de lege lata* в Україні не є суб'єктами пасивного підкупу у приватному секторі (як того вимагає Рамкове рішення Ради 2003/568/JHA від 22 липня 2003 р. про боротьбу з корупцією в приватному секторі);
- до юридичних осіб не у всіх випадках вчинення її уповноваженими особами корупційних кримінальних правопорушень у приватному секторі можуть бути застосовані відповідні заходи кримінально-правового характеру чи співмірні пропорційні та стримуючі не кримінальні санкції.

Україною було досягнуто прогресу і у сфері боротьби з шахрайством та підробкою безготівкових платіжних засобів, атак на інформаційні системи та щодо боротьби з організованою злочинністю⁶.

Врегульовано питання щодо контролю по відношенню до супроводжуваних або несупроводжуваних готівкових коштів на суму 10 000 євро або більше, які ввозяться або залишають територію ЄС, щоб доповнити встановлену правову базу для запобігання відмиванню грошей і фінансуванню тероризму. Разом з тим, у майбутньому при прийнятті рішення щодо входження України до зони євро потребуватимуть імплементації відповідні акти ЄС.

Також в цілому положення національного законодавства регламентують європейські стандарти⁷ у сфері боротьби з підробкою євро та інших валют. Водночас необхідно узгодити норми в частині підвищення максимального строку позбавлення волі за відповідні правопорушення.

Деякого прогресу Україна досягла у сфері заморожування та конфіскації засобів і доходів, одержаних злочинним шляхом, в ЄС та взаємного визнання наказів про заморожування та наказів про конфіскацію, що застосовується безпосередньо та охоплює різні аспекти правового співробітництва у кримінальних справах⁸.

На сьогоднішній день залишаються неімplementованими положення регламентів у сфері судового співробітництва у цивільних справах, хоча за результатами оцінки відповідності законодавства України актам права ЄС у сфері судового співробітництва у цивільних справах можна дійти висновку, що законодавство України містить інститути і процедури, близькі за своєю суттю, характером та принципами дії до тих, що передбачені у актах ЄС, однак передбачається зміна механізму взаємодії компетентних органів України та держав ЄС. Разом з тим, Україною вже ратифіковано і застосовуються

⁶ Директива (ЄС) 2019/713 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 р. про боротьбу з шахрайством та підробкою безготівкових платіжних засобів, що замінює Рамкове рішення Ради 2001/413/JHA; Директива (ЄС) 2013/40 Європейського Парламенту та Ради від 12 серпня 2013 р. про атаки на інформаційні системи, що замінює Рамкове рішення Ради 2005/222/JHA; Рамкове рішення Ради 2008/841/JHA від 24 жовтня 2008 р. про боротьбу з організованою злочинністю – імplementовано повністю

⁷ Директива 2014/62/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 р. про захист євро та інших валют від підробки кримінальним законодавством, що замінює Рамкове рішення Ради 2000/383/JHA

⁸ Регламент ЄС 2018/1805 Європейського Парламенту і Ради від 14 листопада 2018 р. про взаємне визнання наказів про заморожування та конфіскацію та Директива 2014/42/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 3 квітня 2014 р. про заморожування та конфіскацію засобів і доходів, одержаних злочинним шляхом, в Європейському Союзі

конвенції Гаазької конференції з міжнародного приватного права (які також є частиною права ЄС, а відтак не потребують імплементації).

Поруч з цим, на даний час у законодавстві України відсутнє правове регулювання інституту зареєстрованого партнерства, тому вбачається, що застосування регламентів, що регулюють питання, пов'язані з цим інститутом, можливо лише у правовідносинах з іноземним елементом тобто коли партнерство зареєстровано за кордоном або якщо одна зі сторін або обидві сторони цих правовідносин є іноземцями або особами без громадянства.

Варто відзначити, що Україною в значній мірі досягнуто прогресу в кримінальній сфері. Імплементовано більшість положень⁹ стосовно:

- правил щодо права підозрюваних або обвинувачених на інформацію щодо їхніх прав у кримінальному провадженні та висунутого проти них обвинувачення, регламентовано питання про безоплатну правову допомогу підозрюваним та обвинуваченим у кримінальних провадженнях, щодо презумпції невинуватості, а саме щодо тягара доказування винуватості особи;
- тлумачення сумнівів щодо винуватості особи на її користь;
- права особи зберігати мовчання щодо кримінального злочину, у вчиненні якого вона підозрюється або обвинувачується, або не свідчити проти себе;
- необхідності врахування поведінки особи, яка сприяє розкриттю кримінального правопорушення, як обставини, яка пом'якшує покарання;
- права бути присутнім при розгляді справи, зокрема, щодо гарантій забезпечення презумпції невинуватості при розгляді справи за відсутності підозрюваного або обвинуваченого;
- права на новий судовий розгляд справи, якщо не були забезпечені гарантії щодо презумпції невинуватості при розгляді справи за відсутності підозрюваного або обвинуваченого;
- можливості використання комунікаційних технологій для здійснення перекладу;
- щодо відшкодування витрат на переклад у кримінальному провадженні за рахунок держави;
- щодо дотримання вимог конфіденційності при здійсненні перекладу;
- права відмовитися від здійснення перекладу;
- процедури реєстрації процесуальних дій, щодо яких відбувався переклад, що кореспондується з європейськими вимогами, однак є положення, які ще не імплементовано в законодавстві України, зокрема, щодо правової допомоги особам у провадженнях за Європейським ордером на арешт, запровадження комплексної системи, яка дозволяє країнам ЄС отримувати докази в інших країнах ЄС для кримінальних справ, пов'язаних із більш ніж однією країною.

Також частково впроваджені в українське законодавство і положення, які встановлюють, що расизм і ксенофобія становлять загрозу для груп осіб, які є об'єктами такої поведінки.

⁹ Директива 2012/13/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 травня 2012 р. про право на інформацію в кримінальному провадженні

Національне законодавство потребує доповнення та уточнення, зокрема, щодо:

- оцінки та врахування особливих потреб жертв злочинів, у тому числі потерпілих у кримінальному провадженні;
- забезпечення механізмів уникнення повторної віктимізації потерпілих;
- надання додаткових процесуальних гарантій неповнолітнім у кримінальному провадженні;
- змісту та мови пам'ятки про права підозрюваних або обвинувачених у кримінальному провадженні;
- змісту права на доступ до матеріалів справи;
- підвищення кваліфікації суддів, прокурорів, співробітників поліції та інших компетентних органів щодо права на інформацію про права підозрюваного або обвинуваченого у кримінальному провадженні.

Неврегульованим залишається впровадження європейських стандартів стосовно гармонізації візової політики¹⁰, потребують врегулювання питання уніфікованого формату візи та бланків для проставлення візи, виданої державами-членами особам, які мають проїзні документи, не визнані державою-членом, та щодо визначення третіх країн, громадяни яких підлягають чи звільнені від візової вимоги.

У рамках протидії тероризму, укріплення національної безпеки і безпеки кордонів необхідним є врегулювання питань, що стосуються обов'язку перевізників передавати дані про пасажирів. На сьогодні в Україні частково врегульовано можливість отримання такої інформації від авіаперевізників, але відсутній законодавчий механізм збирання інформації про пасажирів.

Розпочато процес імплементації європейських приписів стосовно заборони працевлаштування громадян третіх країн, які нелегально перебувають в державах-членах ЄС, а також стосовно санкцій щодо роботодавців, які порушують таку заборону¹¹. Наразі потребує доопрацювання термінологія законодавства України з урахуванням вимог Директиви. Крім того, в законодавстві України відсутній такий інститут як агентство тимчасового працевлаштування. Також потребує перегляду питання про відповідальність та санкції щодо роботодавців, які порушили заборону на працевлаштування іноземців та осіб без громадянства, які нелегально перебувають на території України.

Положеннями українського законодавства не встановлено шаблони для певних форм, а також технічні правила для ефективного обміну інформацією про контроль за готівкою, що ввозиться або вивозиться з ЄС. Це питання потребує консультацій із Стороною ЄС.

Серед іншого, існує необхідність врегулювання розбіжностей між українським та європейським правом стосовно прекурсорів наркотичних засобів та правил

¹⁰ Регламент Ради (ЄС) № 1683/95 від 29 травня 1995 р., що встановлює єдиний формат віз; Регламент Ради (ЄС) № 333/2002 від 18 лютого 2002 р. про уніфікований формат бланків для проставлення візи, виданої державами-членами особам, які мають проїзні документи, не визнані державою-членом, яка складає форму; Регламент (ЄС) 2018/1806 Європейського Парламенту та Ради від 14 листопада 2018 р. про перелік третіх країн, громадяни яких повинні мати візи під час перетину зовнішніх кордонів, і тих, громадяни яких звільнені від цієї вимоги

¹¹ Директива 2009/52/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18 червня 2009 р., що передбачає мінімальні стандарти щодо санкцій та заходів проти роботодавців громадян третіх країн, які нелегально перебувають на території ЄС

моніторингу торгівлі прекурсорами наркотиків між Співтовариством і третіми країнами.

Потребуватимуть врегулювання правила щодо обміну інформацією та співпраці для цілей Eurosur, включаючи обізнаність про ситуацію, аналіз ризиків і для підтримки планування та проведення операцій прикордонного контролю¹². Eurosur використовується для прикордонних перевірок в дозволених пунктах перетину кордону та для спостереження за зовнішніми наземними, морськими та повітряними кордонами, включаючи моніторинг, виявлення, ідентифікацію, відстеження, запобігання та перехоплення несанкціонованого перетину кордону з метою виявлення, запобігання та боротьба з нелегальною імміграцією та транскордонною злочинністю та сприяння забезпеченню захисту та порятунку життя мігрантів.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ.

Серед основних викликів можна виокремити наступне:

- потреба бюджетного фінансування (створення нових органів або покладення повноважень на вже існуючі державні органи потребуватимуть перегляду структури, функцій та фінансування державних органів;
- розбудова та адаптація (модифікація) інфраструктури України щодо приєднання до IT-систем ЄС;
- запровадження європейських стандартів щодо умов прийому, матеріальних умов прийому для осіб, які звертаються за захистом в Україні, гарантування вказаним особам права на первинну медичну допомогу на безоплатній основі, а також запровадження інтеграційних програм для визнаних біженців та осіб, які потребують додаткового захисту);
- необхідність додаткового підвищення кваліфікації для кадрів державних органів, які будуть залучені до даного процесу імплементації, застосування законодавчих новел та адаптації технічного/фактичного впровадження інформаційних систем.

Разом з цим, станом на сьогоднішній день, імплементація, адаптація та застосування положень більшості актів можлива виключно після набуття Україною статусу держави-члена ЄС.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.

Євроінтеграція – це не тільки про торгівлю, розвиток економічної, освітньої, культурної сфери, це й про світогляд. Подальший рух України до членства в ЄС є можливим лише у разі вжиття ефективних і дієвих заходів у сфері дотримання фундаментальних прав, безпекової політики, укріпленню інституцій усіх рівнів у сфері управління загалом та правоохоронних і судових органів, запобігання і протидії корупції.

В реаліях сьогодення перед Україною постає завдання здійснення докорінних

¹² Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2021/581 від 9 квітня 2021 р. про ситуаційні знімки Європейської системи прикордонного контролю (EUROSUR)

політичних, соціально-економічних, правових та інституційних реформ, спрямованих на розбудову розвинутої і сталої демократії та ринкової економіки.

Нині світова спільнота визнає, що глобальною проблемою кожної країни є корупція, і цю проблему слід розв'язати спільними зусиллями шляхом реформування судової, правоохоронної сфери. Також потребує уніфікації шляхи боротьби з тероризмом, так само як і ефективної боротьби з ризиками щодо відмивання грошей і фінансування тероризму.

Зазначені кроки, які не є виключними, ведуть до покращення життя українців та стають новим світоглядним маяком, де стандартом є відповідальність, повага один до одного, до права та гідності.

РОЗДІЛ 25.

НАУКА ТА ДОСЛІДЖЕННЯ

ЕШУА

УКРАЇНА

—

ЄВРОПА

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Положеннями Угоди про асоціацію передбачено співробітництво в сфері науки та технологій. Зокрема, положеннями статті 374 визначено, що Сторони розвивають та посилюють наукове та технологічне співробітництво з метою як наукового розвитку як такого, так і зміцнення свого наукового потенціалу для вирішення національних та глобальних викликів. Сторони докладають зусиль для досягнення прогресу в набутті наукових та технологічних знань, важливих для забезпечення сталого економічного розвитку, шляхом розвитку дослідних потужностей та людського потенціалу. Накопичення та обмін науковою інформацією сприяють підвищенню конкурентоспроможності Сторін шляхом розширення можливостей їх економіки щодо набуття та використання знань для комерціалізації нових продуктів та послуг. Врешті-решт, Сторони розвивають свій науковий потенціал з метою дотримання глобальної відповідальності та зобов'язань у таких сферах, як охорона здоров'я, захист навколишнього середовища, зокрема, зміна клімату, та інші глобальні виклики.

Розділ 25 “Наука і дослідження” складається з трьох сфер:

03.30.50 Дослідження в сільському господарстві

16.10.10 Загальні принципи

16.10.20 Дослідницькі сектори

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Дослідження в сільському господарстві: до зазначеної сфери відносяться акти права ЄС, що регулюють відносини у сфері охорони прав на нові сорти рослин. Базовим актом в ЄС є Регламент 2100/94/ЄС Європейської Ради від 27 липня 1994 р. про права на сорти рослин. З метою приведення у відповідність до цього регламенту прийнято Закон України від 16 листопада 2022 р. № 2763-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення законодавства у сфері охорони

прав на сорти рослин та насінництва і розсадництва у відповідність із положеннями законодавства Європейського Союзу”.

Акти права ЄС у цій сфері, що вже є імplementованими:

- Регламент 2100/94/ЄС Європейської Ради від 27 липня 1994 р. про права на сорти рослин;
- Регламент 1238/95/ЄС Європейської Комісії від 31 травня 1995 р., що встановлює імplementаційні правила застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 щодо зборів, що сплачують Офісу сортів рослин.

Інші акти визначені як пріоритетні, та знаходяться в стадії розробки.

Загальні принципи: до групи актів за цією сферою належить Угода про створення Українського науково-технологічного центру, яка підписана кількома мовами, у тому числі українською та затверджена Указом Президента України від 4 травня 1994 р. № 202/94.

Український науково-технологічний центр – це міжнародна міжурядова організація, створена з метою запобігання розповсюдженню знань та досвіду, пов’язаних зі зброєю масового знищення. Таким чином, країни, що фінансують цей центр, намагаються зробити свій внесок у забезпечення міжнаціональної безпеки.

У сфері до групи актів ЄС щодо **досліджень у галузі екології та природних ресурсів**, що підлягають імplementації, належить Нагойський протокол про доступ до генетичних ресурсів та справедливий і рівноправний розподіл вигод від їхнього використання до Конвенції про біологічне різноманіття (далі – Нагойський протокол).

Нагойський протокол був прийнятий 29 жовтня 2010 р. і ратифікований Верховною Радою України 2 грудня 2021 р. Законом України “Про ратифікацію Нагойського протоколу про доступ до генетичних ресурсів та справедливий і рівноправний розподіл вигод від їхнього використання до Конвенції про біологічне різноманіття”.

Для України з багатими природними ресурсами, інтеграція до міжнародних правил та процедур використання стимулюватиме збереження природних ресурсів як джерела прибутку та покращення навколишнього середовища.

Крім того, до групи актів ЄС щодо **досліджень у галузі медицини та фармакології**, що підлягають імplementації, належить Регламент № 2021/2282 Європейського Парламенту та Ради від 15 грудня 2021 р. щодо оцінки медичних технологій та внесення змін до Директиви 2011/24/ЄС (далі – Регламент № 2021/2282), імplementацію якого розпочато Міністерством охорони здоров’я України.

Подальшу імplementацію Регламенту № 2021/2282 Міністерство охорони здоров’я України передбачає після набуття Україною статусу держави-члена ЄС, але не раніше 12 січня 2025 року.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Головною проблемою щодо імплементації актів права ЄС є відсутність офіційних перекладів актів, які визначені як такі, що потребують імплементації.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Імплементація актів права ЄС та інтеграція в європейський науково-дослідний простір у сферах досліджень в сільському господарстві, охорони прав на нові сорти рослин, а також в галузі досліджень екології та природних ресурсів призведе до кількох важливих результатів:

- покращення якості інновацій в сільському господарстві: це дозволить Україні впроваджувати сучасні методи та технології для покращення врожаїв та розвитку аграрної галузі;
- зміцнення науково-дослідної бази: участь в європейських дослідницьких проектах підвищить рівень наукового потенціалу України, що сприятиме розвитку нових технологій та наукових відкриттів;
- виконання міжнародних зобов'язань: це важливо для дотримання міжнародних норм та стандартів у сферах, які стосуються охорони навколишнього середовища та боротьби зі зміною клімату;
- підвищення конкурентоспроможності: заходи з імплементації допоможуть підвищити конкурентоспроможність українських продуктів на світовому ринку, зокрема, у сільському господарстві та екологічних технологіях.

Загалом, це створює сприятливі умови для наукового та технологічного розвитку, а також сприяє виконанню міжнародних зобов'язань, що може мати позитивний вплив на економіку та довкілля України.

РОЗДІЛ 26.

ОСВІТА ТА КУЛЬТУРА

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Сфера освіти та культури є компетенцією держав-членів ЄС. ЄС у даній сфері має додаткову компетенцію, а саме підтримує або доповнює дії держав-членів шляхом фінансування програм і координації політик за допомогою відкритого методу координації.

Згідно з Угодою про асоціацію, держави-члени ЄС та Україна зобов'язані співпрацювати у сфері освіти. Така співпраця охоплює вищу освіту, навчання, молодіжну політику та працю, неформальну освіту, культуру та спорт.

Цей розділ складається з двох сфер:

16.30 Освіта та навчання

16.40 Культура

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

За сферою **“Освіта та навчання”** значна частина положень права ЄС частково імплементована в Законах України “Про професійну (професійно-технічну) освіту”, “Про освіту”, “Про повну загальну середню освіту”, Бюджетному кодексі України в частині окремих аспектів бюджетування та управління закладом освіти, співпраці з батьками.

У сфері професійної освіти і підготовки імплементация актів права ЄС потребує змін до Закону України “Про освіту” (або передбачити у новому Законі України “Про професійну (професійно-технічну) освіту”) та відповідних підзаконних актів – в частині імплементациї Регламенту (ЄС) № 2019/128 Європейського Парламенту та

Ради від 16 січня 2019 р. про створення Європейського центру розвитку професійної освіти (Cedefop) та анулювання Регламенту Ради (ЄЕС) № 337/75. Водночас у частині імплементації Загальних рекомендацій щодо складання програми дій Співтовариства з професійної підготовки необхідність у першочерговому внесенні змін до законодавства України для приведення його у відповідність до акта ЄС відсутня. Потенційні зміни до законодавства України у цій сфері не потребують включення до переліку проектів актів майбутньої Національної програми імплементації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС).

Імплементація Конвенції, що визначає Статут Європейських шкіл, потребуватиме внесення змін до Закону України “Про повну загальну середню освіту” щодо створення та функціонування такого типу закладів освіти.

До групи актів права ЄС щодо статистики у сфері освіти належать п’ять актів, які підлягають подальшій імплементації:

- Регламент Комісії (ЄС) № 452/2008 від 23 квітня 2008 р. щодо виробництва та розробки статистичних даних про освіти та навчання впродовж життя, що наразі частково імплементований;
- Регламент Комісії (ЄС) № 912/2013 від 23 вересня 2013 р. про імплементацію Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 452/2008 стосовно вироблення та розвитку статистики у галузі освіти та навчання впродовж життя в частині статистики систем освіти та навчання, який має значний ступінь імплементації;
- Регламент (ЄС) № 1552/2005 Європейського Парламенту і Ради від 7 вересня 2005 р. про статистичні дані щодо професійного навчання на підприємствах;
- Регламент Комісії (ЄС) № 198/2006 від 3 лютого 2006 р., який запроваджує Регламент (ЄС) № 1552/2005 Європейського Парламенту та Ради зі статистики щодо професійного навчання на підприємствах;
- Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2021/861 від 21 травня 2021 р. щодо визначення технічних елементів набору даних та встановлення технічних форматів для передачі інформації про організацію вибіркового опитування у сфері освіти та навчання відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради.

Останні три акти наразі не імплементовано.

Акт, який регулює відкриття архівів – Регламент Ради (ЄЕС, Євратом) № 354/83 від 1 лютого 1983 р. щодо відкриття для громадськості історичних архівів Європейського Економічного Співтовариства та Європейського Співтовариства з атомної енергії – має значний рівень імплементації (8 з 9 статей повністю відповідають законодавству України, а одна (стаття 8) – частково). Статтею 8 Регламенту передбачено, що кожна установа може зберігати свої історичні архіви в будь-якому місці, яке вона вважає найбільш відповідним, що у певній мірі узгоджується зі статтею 31 Закону України “Про Національний архівний фонд та архівні установи”, відповідно до якої державні органи, органи місцевого самоврядування, державні і комунальні підприємства, установи та організації зобов’язані після закінчення строків тимчасового зберігання документів Національного архівного фонду, в тому числі електронних, кіно-, відео-, фото-,

фонодокументів, науково-технічних документів, передати їх у порядку, встановленому Міністерством юстиції України, на постійне зберігання до центральних державних архівів України, галузевих державних архівів, місцевих державних архівних установ або архівних відділів міських рад.

Водночас порядок передачі документів на постійне зберігання до державних архівів встановлено Правилами організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях, затвердженими наказом Міністерства юстиції України від 18 червня 2015 р. № 1000/5, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 18 червня 2023 р. за № 736/27181, якими передбачено, що юридичні особи передають документи на постійне зберігання архівним установам, у зоні комплектування яких вони знаходяться.

Інша група актів права ЄС встановлює правила щодо підготовки за окремими професіями: Директива (ЄС) 2022/993 Європейського Парламенту та Ради від 8 червня 2022 р. про мінімальний рівень підготовки моряків (імплементована частково), Директива (ЄС) 2022/2561 Європейського Парламенту та Ради від 14 грудня 2022 р. про початкову кваліфікацію та періодичну підготовку водіїв деяких видів автомобільного транспорту для перевезення вантажів або пасажирів (має добрий рівень імплементації).

Відсутні системні проблеми стосовно імплементації актів щодо статистики у сфері освіти, також відсутні системні проблеми стосовно імплементації акта щодо відкриття архівів – імплементація не потребує системного перегляду законодавства, кардинальної зміни інституційних механізмів, широких узгоджень з законодавством в інших сферах та/або узгодження змін із змінами в інших сферах тощо.

За сферою **“Культура”** положення актів права ЄС встановлюють норми, що частково врегульовані актами законодавства України, зокрема, питання видачі свідоцтв на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей, повноважень компетентних органів, здійснення митних формальностей. Частково в українському законодавстві невідповідними є положення про визначення самого терміну “культурні цінності” та віднесення до нього певних предметів (об’єктів) культури, а також положення щодо санкцій за порушення (відповідальності) та звітування.

У цій сфері до групи актів права ЄС, що підлягають імплементації, віднесено шість актів, два з яких імплементовано повністю:

- Регламент (ЄС) 2021/818 Європейського парламенту та Ради від 20 травня 2021 р. про заснування програми “Креативна Європа” (2021–2027) та скасування Регламенту (ЄС) № 1295/2013;
- Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/1974 від 17 травня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) № 1295/2013 Європейського Парламенту та Ради встановленням додаткових якісних та кількісних показників ефективності.

Ще 4 акти перебувають на різних стадіях імплементації.

Зокрема, Директива 2014/26/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. про колективне управління авторським правом і суміжними правами та мультитериторіальне ліцензування прав на музичні твори для онлайн використання на внутрішньому ринку в електронній таблиці має статус виконання “добрий рівень

імплементативні” (до 80 %). Ця директива стосується права інтелектуальної власності і першочергово включена та проаналізована у рамках переговорного розділу 7 “Право інтелектуальної власності”.

Регламент (ЄС) 2019/880 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 р. про переміщення та ввезення культурних цінностей, Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2021/1079 від 24 червня 2021 р., що встановлює детальні правила імплементативних положень Регламенту (ЄС) 2019/880 Європейського Парламенту та Ради щодо переміщення та ввезення культурних цінностей і Директива 2014/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 р. про повернення предметів культури, незаконно вивезених з території держави-члена, та про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1024/2012 (нова редакція) мають статус “розпочато імплементативні” (до 20 %).

Не імплементованими є норми про ініціювання міжнародних проваджень для забезпечення повернення предметів культури, що були незаконно вивезені, а також щодо видачі дозволів на ввезення культурних цінностей (в Україні видаються документи тільки на вивезення предметів культури). Попри те, що відповідні акти не будуть застосовуватися до України до моменту вступу в ЄС, доцільно опрацювати та привести термінологію українського законодавства у відповідність до їх положень та запровадити зміни в частині здійснення проваджень для забезпечення повернення незаконно вивезених предметів культури та видачі дозвільних документів і здійснення відповідних митних процедур для переміщення культурних цінностей через митний кордон.

Щодо групи пріоритетних актів, то прийняття окремих актів для їх імплементативності (зокрема, Положення про інституційну акредитацію закладів вищої освіти та Положення про акредитацію незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти) є можливим лише протягом 6 місяців з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Також існує потреба в технічній допомозі, зокрема, в частині розвитку інституційної спроможності, в тому числі, в рамках інструменту технічної допомоги Європейської Комісії TAIEX та інструменту інституціональної розбудови ЄС Twinning.

Окремі положення європейського законодавства, які стосуються повноважень Європейської Комісії, обов’язків держав-членів ЄС по відношенню до Європейської Комісії та централізованих процедур, можуть бути імплементовані тільки після вступу України до ЄС.

Загалом, Україна досягнула середнього рівня узгодженості та має великий потенціал для участі в освітніх, професійних та молодіжних програмах ЄС. Проте для підвищення адміністративної та фінансової спроможності України будуть необхідні додаткові зусилля, щоб повною мірою імплементувати право ЄС у всіх сферах.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

У ході проведення первинної оцінки стану імплементації актів права ЄС було виявлено деякі системні проблеми, що перешкоджають повній та швидкій імплементації законодавства, серед яких варто виділити:

- потребу в офіційному перекладі окремих актів права ЄС;
- брак інституційної спроможності щодо імплементації актів права ЄС в законодавство України;
- потребу в спеціалізованому навчанні;
- імплементація окремих актів права ЄС, зокрема, тих, що передбачають набуття членства в міжнародних організаціях, створення нових установ та/або закладів освіти потребуватимуть додаткового фінансування з державного бюджету.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Усвідомлюючи важливість освіти і підготовки кадрів для своїх економічних і соціальних цілей, інтеграція в європейський простір надасть можливість для розширення доступу до європейської системи освіти, забезпечення рівності освітніх можливостей, підвищення ефективності та якості освіти в українських навчальних закладах, а також зближення освітніх систем.

Беззаперечним є факт, що культура впливає на розвиток людського потенціалу та соціально-економічний розвиток держави, тому наближення українського законодавства у сфері культури до європейських стандартів сприяє відкриттю кордонів для руху українських культурних продуктів та працівників, зростанню інвестицій у секторі культури України. Крім того участь України у культурному середовищі Європейського Союзу значно підвищує імідж країни у світі.

Імплементація актів права ЄС та інтеграція в європейський простір у сферах освіти та культури відкриє для України ширші можливості щодо реалізації та повноправної участі в освітніх, професійних, молодіжних та культурних програмах та проектах ЄС.

РОЗДІЛ 27.

ДОВКІЛЛЯ ТА ЗМІНА КЛІМАТУ

ЕШД

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Переговорний розділ “Довкілля та зміна клімату” охоплює право ЄС, що стосується забезпечення сталого розвитку, охорони навколишнього природного середовища, покращення якості довкілля, води, повітря, створення дієвої системи управління відходами, контролю за промисловим забрудненням, а також хімічними та генетично модифікованими організмами, збереження лісів, дикої флори і фауни та ефективне управління біологічними ресурсами, запобігання зміні клімату та збереження озонового шару, а також запобігання шумовому забрудненню.

Відповідно до статей 363 та 365 Угоди про асоціацію, поступове наближення до права та політики ЄС у сфері охорони навколишнього природного середовища та імплементація політики з питань зміни клімату здійснюються відповідно до Додатків XXX та XXXI до Угоди про асоціацію. Водночас зобов'язання України за Угодою про асоціацію охоплюють не усі положення Директив ЄС.

Даний розділ включає наступні сфери:

03.30.60 Ліси та лісове господарство

15.10.10 Загальні положення та програми

15.10.20 Забруднення та шкода

15.10.30 Космос, довкілля та природні ресурси

15.10.40 Міжнародне співробітництво

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

911

Загальна кількість актів переговорного розділу

25

Кількість імплементованих міжнародних Протоколів та Конвенцій

13

Кількість актів, що повністю імплементовані

156

Кількість актів, що підлягають імплементациї

• не імплементовано		67
• розпочато імплементацию	до 20%	10
• деякий рівень імплементациї	до 40%	38
• імплементовано частково	до 60%	14
• добрий рівень імплементациї	до 80%	12
• значний рівень імплементациї	більше 80%	15

717

Кількість актів, що не потребують імплементациї

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Оцінка впливу на довкілля та стратегічна екологічна оцінка: забезпечено повну імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку впливу на стан навколишнього природного середовища окремих проектів та програм та Директиви 2011/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 р. про оцінювання впливу деяких публічних і приватних проектів на довкілля шляхом внесення змін до законодавства про оцінку впливу на довкілля, яким запроваджено консультації уповноваженого органу з питань оцінки впливу на довкілля з іншими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, а також додатково оцифровано окремі етапи процедури оцінки впливу на довкілля. Також забезпечено правові підстави проведення громадських слухань у рамках процедури оцінки впливу на довкілля у режимі відеоконференції з огляду на дію режиму воєнного стану в Україні.

Якість атмосферного повітря та промислове забруднення: запроваджено систему моніторингу довкілля, в рамках якої діє процедура встановлення точок спостереження та розроблення планів моніторингу за якістю атмосферного повітря, та наразі вже розроблено і схвалено один такий план. Прийнято Закон України щодо удосконалення механізму регулювання викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від 9 липня 2022 р. № 2393-IX. Наразі важливим є прийняття Закону України щодо імплементації Директиви Європейського Парламенту і Ради 2010/75/ЄС від 24 листопада 2010 р. про промислове забруднення (інтегроване запобігання та контроль забруднення) (далі – Директива 2010/75/ЄС) та подальше законодавче врегулювання всіх аспектів запобігання промислового забрудненню.

Управління водними ресурсами: схвалено стратегію та державну програму моніторингу вод до 2026 року. У зв'язку з прийняттям Закону України "Про водовідведення та очищення стічних вод" від 12 січня 2023 р. № 2887-IX розроблено законопроект про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, який наразі зареєстровано у Верховній Раді України. З метою досягнення відповідності стандартам ЄС в частині інфраструктури питної води та якості води, призначеної для споживання людиною, МОЗ працює над оновленням законодавства, спрямованого на впровадження оновлених вимог до якості води, призначеної для споживання людиною. Україна оновила свій Водний кодекс та визначила райони річкових басейнів.

Управління відходами: схвалено новий рамковий Закон України "Про управління відходами" від 20 червня 2022 р. № 2320-IX та триває активна розробка нормативних актів на виконання його вимог, зокрема, щодо розширеної відповідальності виробника та регіональних планів управління відходами. Проте значні зусилля будуть потрібні для забезпечення функціонування реформи та модернізації інфраструктури поводження з відходами.

Управління хімічними речовинами та хімічної безпеки: в Україні наразі відсутні правила і критерії, які б поширювалися на хімічну продукцію, що виробляється, використовується та надається на ринку України, або виробляється на території України без надання на ринку. Прийнято Закон України "Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією" від 1 грудня 2022 р. № 2804-IX з метою

запобігання небезпечному впливу хімічної продукції на довкілля та здоров'я людини. Варто зазначити, що жоден з актів права ЄС у цій сфері не охоплюється Угодою про асоціацію.

Лісове господарство: наразі в Україні відбувається комплексне реформування системи управління лісами для забезпечення охорони та захисту лісів від пожеж, незаконних рубок, шкідників і хвороб, пошкоджень внаслідок антропогенного та іншого шкідливого впливу та інших правопорушень лісового та природного законодавства. Важливим є прийняття законопроекту про ринок деревини, який вже зареєстровано у Верховній Раді України, та який стане основою для подальшої імплементації актів права ЄС.

Захист природи: з метою законодавчого врегулювання визначення територій Смарагдової мережі та управління ними в Україні для збереження природних оселищ та видів фауни і флори, що підлягають особливій охороні, розроблено відповідний законопроект, який наразі розглядається Верховною Радою України. Затверджено порядок створення заповідних територій для збереження біорізноманіття в лісах та видів Червоної книги України. Створено проект інформаційно-комунікаційної системи про заповідні території для відображення достовірних даних. Також триває активна робота щодо вдосконалення механізмів видачі дозволів щодо торгівлі видами дикої фауни та флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES).

Шумове забруднення: дана сфера в Україні мало впроваджена, адже наразі відсутнє чітке визначення кола осіб відповідальних за цю сферу, а тому значні зусилля будуть потрібні для створення інституційної бази для врегулювання нової сфери правовідносин.

Зміна клімату: Урядом схвалено оновлений національно визначений внесок України до Паризької угоди (НВВ) до 2030 р., а також прийнято стратегію адаптації до зміни клімату. Триває розробка плану заходів з досягнення цілі НВВ, а також секторальних та регіональних оцінок вразливості та підготовки регіональних планів з адаптації до зміни клімату. Комплексність європейського законодавства щодо кліматичного врядування та звітності має серед іншого бути відображена у кліматичному законодавстві України та наразі розробляється комплексний рамковий закон про клімат. Такі заходи сприятимуть розвитку системи національної звітності щодо впроваджених політик та заходів, а також забезпечить можливість належної оцінки результативності державної політики у всіх сферах щодо впливу на кліматичні показники. Також запроваджено систему моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів на рівні установок, що забезпечить наявність достовірних верифікованих даних, та розпочато розробку комплексного законодавства щодо національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Імплементація актів права ЄС до законодавства України у сфері довкілля та зміни клімату потребуватиме значних системних змін, розроблення та прийняття великої кількості нових законодавчих актів та системного перегляду існуючого законодавства, створення нових інституційних механізмів та кардинальної зміни низки існуючих, запровадження нових інструментів та кола нових правовідносин, створення технічних передумов та впровадження цифрових рішень.

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів права ЄС, полягають у:

- відсутності офіційних перекладів актів права ЄС українською мовою та необхідності термінологічної перевірки та узгодження технічних перекладів;
- недостатній укомплектованості органів виконавчої влади відповідними фахівцями та необхідності додаткового підвищення кваліфікації кадрів з питань адаптації законодавства України до актів права ЄС з метою посилення інституційної спроможності, а також необхідності створення нових профільних органів за окремими напрямками;
- необхідності залучення зовнішньої експертної та технічної підтримки для комплексного врегулювання нового кола правовідносин та практики застосування актів права ЄС за прикладом країн-членів ЄС;
- необхідності проведення регулярних консультацій з інституціями та організаціями ЄС щодо ключових питань сфери довкілля та зміни клімату;
- обмеженості фінансових ресурсів з державного бюджету для забезпечення належної імплементації актів права ЄС та необхідності залучення значних додаткових інвестицій та залучення проектів міжнародної технічної допомоги;
- необхідності здійснення оцінки впливу та необхідних витрат для впровадження актів права ЄС;
- необхідності проведення перемовин з ЄС стосовно строків, перехідних періодів або відтермінування, а також підходів щодо імплементації низки актів ЄС.

Окрім загальних системних проблем, існують також комплексні труднощі за сферами управління, що пов'язані зі збройним вторгненням на територію України:

- ускладнено отримання верифікованих даних в рамках системи моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів, оскільки установки, що регулюються цим законодавством зазнали значних збитків та руйнувань або опинилися на тимчасово окупованих територіях. Це, в свою чергу, ускладнює запуск національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів відповідно до Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 13 жовтня 2003 р. про встановлення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у межах Союзу та внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС, оскільки відсутність верифікованих даних створить високі операційні ризики дисфункції системи, які можуть її дискредитувати як ефективний інструмент скорочення викидів парникових газів;
- ускладнено імплементацію Директиви 2010/75/ЄС, оскільки у зв'язку із значними збитками та руйнуваннями її впровадження під час воєнного стану та повоєнного періоду матиме додаткове фінансове навантаження для бізнесу та за експертними даними обсяг капіталовкладень бізнесу становитиме в енергетичній галузі 4,130 млрд. євро до 2033 р. та в коксохімічній промисловості 2,4 млрд. доларів США для заміни біля 30 коксових батарей;
- ускладнено реалізацію заходів, спрямованих на імплементацію Директиви Європейського Парламенту і Ради 2008/56/ЄС від 17 червня 2008 р., що встановлює рамки діяльності Співтовариства у сфері політики з морського середовища (Рамкова Директива про морську стратегію), в частині затвердження плану дій для досягнення та підтримки "доброго" екологічного стану Азовського

і Чорного морів на період 2022–2027 років, через проведення активних бойових дій, особливо на територіях Донецької, Запорізької, Миколаївської, Одеської та Херсонської областей.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Імплементація директив та регламентів ЄС у сфері захисту довкілля забезпечить створення комплексної системи доступу до екологічної інформації, раціонального використання природних ресурсів, збереження та відтворення природних екосистем та біорізноманіття, управління відходами та небезпечними хімічними речовинами, зменшення промислового забруднення. Це створить передумови для дотримання права громадян на безпечне та чисте довкілля, повітря, водні ресурси.

У сфері зміни клімату, реалізації заходів щодо скорочення викидів парникових газів сприятиме поступовому переходу до низьковуглецевого розвитку, при цьому забезпечуючи активний економічний розвиток. Впровадження заходів з адаптації забезпечить підвищення стійкості регіонів, що потерпають від підвищення температури, підняття рівня води або від екстремальних погодних явищ, а також підвищить якість життя населення.

РОЗДІЛ 28.

ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ТА ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

EUWA

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Зобов'язання України за напрямом захисту прав споживачів передбачені Главою 20 "Захист прав споживачів" Розділу V "Економічне та галузеве співробітництво" Угоди про асоціацію, який включає співробітництво щодо сприяння обміну інформацією, систем захисту прав споживачів, застосування експертизи щодо правового та технічного потенціалу у цій сфері з метою впровадження відповідних систем законодавства та ринкового нагляду, удосконалення інформації, що надається споживачам, навчання представників органів влади та інших представників інтересів споживачів, заохочення розвитку незалежних асоціацій споживачів та контактів між представниками споживачів.

Відповідно до статті 417 Угоди про асоціацію, Україна поступово наближає своє законодавство до права ЄС відповідно до Додатка XXXIX до цієї Угоди, при цьому уникаючи створення бар'єрів у торгівлі.

До даного розділу належать наступні сфери:

15.20.10 Загальні питання

15.20.20 Інформування, освіта та представництво споживачів

15.20.30 Охорона здоров'я та безпека

15.20.40 Захист економічних інтересів

15.30 Охорона здоров'я

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

2362 Загальна кількість актів переговорного розділу

67 Кількість актів, що повністю імплементовані

2159 Кількість актів, що не потребують імплементациї

136 Кількість актів, що підлягають імплементациї

• не імплементовано		85
• розпочато імплементацию	до 20%	6
• деякий рівень імплементациї	до 40%	15
• імплементовано частково	до 60%	11
• добрий рівень імплементациї	до 80%	11
• значний рівень імплементациї	більше 80%	8

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Загальний рівень імплементації переговорного розділу можна визначити як середній. Вагома частина актів права ЄС вже є імplementованими повністю в законодавство України. Щодо окремих актів, що не будуть застосовуватись до України до моменту вступу в ЄС, доцільно привести термінологію українського законодавства у відповідність до таких актів. Завершення імплементації потребує гармонізації законодавства України відповідно до тих актів права ЄС, що визначені головним виконавцем як пріоритетні.

Загальні питання: зазначена сфера містить 3 акти, що підлягають імплементації. З них Директива 2002/58/ЄС Директива Європейського Парламенту і Ради 12 липня 2002 р. про обробку персональних даних і захист приватності в секторі електронних комунікацій (Директива про приватність та електронні комунікації) визначена пріоритетною для імплементації.

При цьому, два акти сфери імplementовано повністю:

- Директива (ЄС) 2019/770 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2019 р. про деякі аспекти, що стосуються контрактів на постачання цифрового контенту та цифрових послуг (далі – Директива (ЄС) 2019/770);
- Директива Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2019/771 від 20 травня 2019 р. про деякі аспекти, що стосуються договорів про продаж товарів, про внесення змін до Регламенту (ЄС) 2017/2394 і Директиви 2009/22/ЄС та про скасування Директиви 1999/44/ЄС (далі – Директива (ЄС) 2019/771).

Положення Директиви (ЄС) 2019/770 та Директиви (ЄС) 2019/771 імplementовані до Закону України “Про захист прав споживачів” (нова редакція).

Інформування, освіта та представництво споживачів: зазначена сфера містить 40 актів, що підлягають імплементації. З них 8 визначено пріоритетними. При цьому, 19 актів сфери імplementовано повністю, значний рівень імплементації мають 2 акти, частково імplementовано один акт, деякий рівень імплементації мають 3 акти та 15 актів не імplementовані.

За результатами первинної оцінки стану імплементації актів права ЄС, у зазначеній сфері встановлено, що Регламент (ЄС) 2017/2394 Європейського Парламенту та Ради від 12 грудня 2017 р. про співпрацю між національними органами, відповідальними за дотримання законодавства про захист прав споживачів, та скасування Регламенту (ЄС) № 2006/2004 (далі – Регламент 2017/2394) частково імplementований. Деякі норми Регламенту 2017/2394 впроваджені в Законах України “Про захист прав споживачів” (нова редакція), “Про звернення громадян”, “Про авторське право і суміжні права”, “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”, “Про забезпечення функціонування української мови як державної”, постанові Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. № 667 “Про затвердження Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів”.

У цій сфері до акта права ЄС щодо правил захисту колективних інтересів споживачів відноситься Директива (ЄС) 2020/1828 Європейського Парламенту та Ради від

25 листопада 2020 р. про представницькі позови для захисту колективних інтересів споживачів та про скасування Директиви 2009/22/ЄС (далі – Директива (ЄС) 2020/1828), що має деякий рівень імплементації. Підґрунтя для створення в Україні та функціонування системи представницьких позовів закладено Законом України “Про захист прав споживачів” від 10 червня 2023 р. № 3153-ІХ.

В основному Директива 2020/1828 встановлює норми, що ще не врегульовані українським законодавством. Україна має зобов’язання щодо визначення процедурного механізму, який дозволить кваліфікованим організаціям подавати представницькі позови як для цілей судових заборон, так і для заходів відшкодування; вимог для кваліфікованих організацій, критеріїв для визначення суб’єкта як кваліфікованого суб’єкта з метою пред’явлення національних представницьких позовів тощо.

Охорона здоров’я та безпека: зазначена сфера містить 89 актів, що підлягають імплементації. З них 14 визначено пріоритетними. При цьому, 26 актів сфери імплементовано повністю, значний рівень імплементації мають 3 акти, добрий рівень імплементації мають 3 акти, частково імплементовано 6 актів, деякий рівень імплементації мають 4 акти та 44 акти не імплементовані.

У цій сфері акти права ЄС стосуються таких напрямів як: безпека харчових продуктів, захист працівників від шкідливих умов праці, імпорту та експорту прекурсорів і наркотиків, використання пестицидів та біоцидів, безпеки середовища життєдіяльності, медичні вироби.

У сфері розділу до групи актів ЄС, що підлягають імплементації, належить також Рішення № 768/2008/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 р. про загальні рамки для маркетингу продукції та скасування Рішення Ради 93/465/ЄЕС (далі – Рішення 768/2008/ЄС).

Положення Рішення 768/2008/ЄС імплементовано у національне законодавство шляхом прийняття Закону України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”, Закону України “Про акредитацію органів з оцінки відповідності”, Закону України “Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції”, Закону України “Про загальну безпечність нехарчової продукції”, постанови Кабінету Міністрів України від 13 січня 2016 р. № 95 “Про затвердження модулів оцінки відповідності, які використовуються для розроблення процедур оцінки відповідності, та правил використання модулів оцінки відповідності”, постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1184 “Про затвердження форми, опису знака відповідності технічним регламентам, правил та умов його нанесення”, постанови Кабінету Міністрів України від 13 січня 2016 р. № 56 “Про затвердження спеціальних вимог до призначених органів з оцінки відповідності”, а також галузевих технічних регламентів.

Положення Рішення 768/2008/ЄС стосуються повноважень Європейської Комісії та обов’язків держав-членів ЄС по відношенню до Європейської Комісії. Оскільки Україна не є державою-членом ЄС, відповідні положення можуть бути імплементовані після вступу України до ЄС.

Захист економічних інтересів: зазначена сфера містить 29 актів, що підлягають імплементації. З них 15 визначено пріоритетними. При цьому, 10 актів сфери імплементовано повністю, значний рівень імплементації мають 2 акти, добрий

рівень імплементації має один акт, частково імплементовано 2 акти, деякий рівень імплементації мають 2 акти та 11 актів не імплементовані.

В основному Регламент (ЄС) № 524/2013 Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2013 р. про онлайн-розв'язання споживчих спорів і внесення змін до Регламенту (ЄС) № 2006/2004 і Директиви 2009/22/ЄС (Положення про споживче ODR) (далі – Регламент № 524/2013) та Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2015/1051 від 1 липня 2015 р. про умови виконання функцій платформи для вирішення суперечок в режимі онлайн, про умови електронної форми скарги та про умови співпраці між контактними особами, передбачені в Регламенті (ЄС) № 524/2013 Європейського парламенту та Ради щодо вирішення споживчих спорів онлайн (далі – Імплементаційний Регламент Комісії 2015/1051) встановлюють норми, що ще не врегульовані українським законодавством. Україна має зобов'язання щодо визначення процедурного механізму позасудового вирішення спорів між споживачами та суб'єктами господарювання в Інтернеті, створення “платформи ODR”, встановлення правил надання онлайн-посередницьких послуг і послуг онлайн-пошукових систем для бізнес-користувачів та користувачів корпоративних веб-сайтів тощо.

Директива 2013/11/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2013 р. про альтернативне вирішення споживчих спорів та внесення змін до Регламенту (ЄС) № 2006/2004 Директиви 2009/22/ЄС (Директива про ADR споживачів) (далі – Директива 2013/11) має деякий рівень імплементації. Підґрунтя для створення в Україні та функціонування системи позасудового вирішення споживчих спорів закладено Законом України “Про захист прав споживачів” від 10 червня 2023 р. № 3153-IX, постановою Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів”.

В основному Директива 2013/11 встановлює норми, що ще не врегульовані українським законодавством. Україна має зобов'язання щодо визначення процедурного механізму позасудового вирішення внутрішніх та транскордонних спорів споживачів, критеріїв для визначення суб'єкта позасудового вирішення внутрішніх та транскордонних спорів, вимоги до суб'єкта позасудового вирішення спорів та його вебсайту, визначення Контактного центру, звітування суб'єкта позасудового вирішення спорів та інші питання, пов'язані з процедурою позасудового вирішення спорів.

Охорона здоров'я: зазначена сфера містить 42 акти, що підлягають імплементації. З них 6 визначено пріоритетними. 10 актів сфери імплементовано повністю, значний рівень імплементації мають 2 акти, добрий рівень імплементації мають 6 актів, частково імплементовано 2 акти, деякий рівень імплементації мають 6 актів та 14 актів не імплементовані.

Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 2 жовтня 2018 р. № 1394 “Про затвердження Технічного регламенту щодо обмеження викидів летких органічних сполук внаслідок використання органічних розчинників у лакофарбових матеріалах для будівель та ремонту колісних транспортних засобів”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2018 р. за № 1228/32680 визначено вимоги до лакофарбових матеріалів для будівель та ремонту колісних транспортних засобів щодо вмісту летких органічних сполук, що входять до їх складу. Даний Технічний

регламент розроблено на основі Директиви 2004/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 квітня 2004 р. про обмеження викидів летких органічних сполук через використання органічних розчинників у певних фарбах і лаках та продуктах повторної обробки автомобілів і про внесення змін до Директиви 1999/13/ЄС.

Серед базових нормативно-правових документів ЄС у визначеній сфері, та таких які вимагатимуть особливої уваги, а також обговорення можливості встановлення перехідних періодів під час переговорного процесу, варто відзначити:

- Регламент (ЄС) 2022/2371 Європейського Парламенту та Ради від 23 листопада 2022 р. про серйозні транскордонні загрози здоров'ю та скасування Рішення № 1082/2013/ЄС. Зазначений регламент є ключовим елементом безпекової політики ЄС та елементом окремої домовленості про співпрацю в галузі охорони здоров'я між Європейською Комісією та МОЗ. Разом з тим, його реалізація потребує системної роботи експертів, формування інформаційних каналів, розбудови спеціальної інфраструктури на кордонах.
- Регламент (ЄС) № 536/2014 Європейського Парламенту та Ради від 16 квітня 2014 р. про клінічні випробування лікарських засобів для використання людиною та про скасування Директиви 2001/20/ЄС. 31 січня 2022 р. набув чинності європейський Регламент з клінічних досліджень та вводиться в дію Інформаційна система клінічних досліджень.
- Директива 2011/24/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 9 березня 2011 р. про застосування прав пацієнтів у сфері транскордонного медичного обслуговування.

Законодавство України фрагментарно регулює відносини щодо надання транскордонних медичних послуг, що цілком зрозуміло, адже Україна лише на шляху до членства в ЄС і є країною з обмеженими ресурсами та перехідною економікою. Відтепер держава обмежує реалізацію прав українських пацієнтів на вибір постачальника медичних послуг у країнах ЄС та на відшкодування вартості наданих медичних послуг низкою умов. Незавершеність вітчизняного регулювання відносин з надання транскордонних медичних послуг виявлятиметься у відсутності як цілісних правових механізмів, так і окремих інститутів забезпечення прав пацієнтів на рівні вимог законодавства ЄС. Крім того, існує низка неспецифічних для транскордонних медичних послуг проблем щодо забезпечення прав пацієнтів, зокрема, щодо врегулювання ряду правовідносин, які виникають у зв'язку з обробкою персональних даних в електронній системі охорони здоров'я. На порядку денному – запровадження в національне законодавство узгоджених положень законодавства ЄС про охорону здоров'я, приєднання України до єдиного медичного простору ЄС та імплементація актів ЄС щодо транскордонних медичних послуг, зокрема, Директиви 2011/24/ЄС.

Директива 2004/23/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 31 березня 2004 р. про встановлення стандартів якості та безпеки для донорства, отримання, тестування, обробки, збереження, зберігання та розподілу тканин і клітин людини безпосередньо стосується людських гамет, ембріонів і ліній ембріональних стовбурових клітин та висуває низку вимог щодо якості, безпеки процедури, питань контролю, застосування, зберігання, консервації, поширення і переміщення біологічного матеріалу між кордонами, особливо, якщо такі дії пов'язані з законодавчими обмеженнями, які існують в державах-учасниках. Україна лише частково наблизилась до імплементації

цього документу і потребує розширення дії умов директиви ЄС на всі види тканин і клітин.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації окремих актів ЄС, полягають у необхідності:

- системного перегляду законодавства, зміни інституційних механізмів, широких узгоджень із законодавством в інших сферах та узгодження змін із змінами в інших сферах;
- посилення лабораторних спроможностей центрів контролю та профілактики хвороб та кадрового потенціалу лабораторій центрів контролю та профілактики хвороб (навчання персоналу);
- проведення навчання фахівцям та вивчення досвіду європейських країн, зокрема, і в сфері обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, прекурсорів для імплементації;
- внесення змін до електронної системи охорони здоров'я, створення реєстрів та впровадження інших цифрових рішень;
- посилення кадрового потенціалу виконавців з метою якісної реалізації імплементації.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Подальше наближення української системи захисту прав споживачів до стандартів права ЄС сприятиме забезпеченню вдосконалення внутрішнього ринку продукції та послуг за допомогою створення нових механізмів та можливостей для забезпечення захисту потреб споживачів, як передумови ефективного функціонування спільного ринку між Україною та ЄС.

РОЗДІЛ 29.

МИТНИЙ СОЮЗ

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Україна виявила намір стати членом ЄС, що означає повну уніфікацію свого митного законодавства із законодавством ЄС. Адже всі країни-члени ЄС є частиною Митного союзу ЄС і дотримуються однакових митних правил і процедур.

Відповідно до аналітичного звіту Європейської Комісії про рівень наближення законодавства України до актуального права ЄС, Україна продемонструвала достатньо високий рівень готовності у сфері митного законодавства. Проте митне законодавство України потребує подальшого доопрацювання для досягнення подальшого узгодження із митним законодавством Союзу.

Відповідно до Глави 5 "Митні питання і сприяння торгівлі" Розділу IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціацію, Сторони співробітничать з метою забезпечення того, щоб відповідне законодавство та процедури, а також адміністративна спроможність відповідних адміністративних органів, головним чином, відповідали цілям ефективного контролю та підтримки сприянню законній торгівлі.

Поступове наближення до митного законодавства ЄС здійснюється відповідно до Додатка XV до цієї Угоди.

Станом на сьогодні, Україна наблизила своє митне законодавство до права ЄС на 60 % відповідно до показників "Пульсу Угоди".

Даний розділ включає такі сфери:

02.05 Загальне

02.10.10 Спільна митна територія

02.10.30 Визначення декларанта

02.10.60 Відновлення або звільнення від обов'язків

02.10.70 Постмитне стягнення мита

02.10.80 Інформація, обов'язкова до виконання

02.20.10 Митні тарифи

02.20.30 Походження товару

02.30.10 Тарифна класифікація

02.30.20 Окремі напрямки

02.30.30 Відступи від тарифів

02.30.50 Звільнення від податків

02.40.10.10 Вільний рух товарів

02.40.10.11 Транзит через співтовариство

02.40.10.12 Інші заходи щодо руху товарів

02.40.10.13 Турція

02.40.10.20 Торговля за межами Співтовариства: угоди ЄАВТ

02.40.10.30 Експортні процедури

02.40.10.40 Усунення бар'єрів у торгівлі

02.40.20.20 Переробка на зовнішній території та гармонізація стандартної торгівлі

02.40.20.30 Вільні зони, митні склади, обробка

02.40.20.40 Інші господарські митні заходи
 02.50.10 При застосуванні митних або сільськогосподарських правил
 02.50.20 Для стягнення претензій на митниці чи сільському господарстві
 02.60.20 Запобігання порушенням законодавства Співтовариства)
 02.70 Міжнародне митне співробітництво

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

У сфері **“Загальне”** до групи актів ЄС, що підлягають імплементациї, належать:

- Регламент 2021/444/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2021 р. про заснування Митної програми співпраці в галузі митниці та скасування Регламенту 1294/2013/ЄС;
- Делегований Регламент Комісії 2022/2565/ЄС від 11 жовтня 2022 р., що доповнює Регламент 2021/444/ЄС Європейського Парламенту та Ради положеннями про створення системи моніторингу та оцінки.

Вказані акти імплементовані до українського законодавства шляхом укладення Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України в “Митниці”, Програмі Союзу для співробітництва в митній сфері, яку ратифіковано Законом України від 29 червня 2023 р. № 3176-IX “Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України в “Митниці”, Програмі Союзу для співробітництва в митній сфері”.

У сфері **“Спільна митна територія”** до групи актів ЄС, що підлягають імплементациї, належать:

- Регламент № 952/2013/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 9 жовтня 2013 р., що встановлює Митний кодекс Союзу;
- Делегований регламент Комісії № 2015/2446/ЄС від 28 липня 2015 р. на доповнення Регламенту Європейського Парламенту і Ради № 952/2013/ЄС стосовно детальних правил щодо певних положень Митного кодексу Союзу;
- Імплементативний регламент Комісії № 2015/2447/ЄС від 24 листопада 2015 р. щодо детальних правил імплементування певних положень Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 про встановлення Митного кодексу Союзу.

Слід зауважити, що митне законодавство України в більшості своїй наближене до Митного кодексу ЄС та пов'язаних з ним актів права ЄС, зокрема, у таких важливих сферах, як транзит, авторизовані економічні оператори, оцінка, захист прав інтелектуальної власності.

Також у сфері до актів права ЄС, що підлягають імплементативі, відносяться акти, прийняті для впровадження електронних систем, необхідних для застосування Митного кодексу ЄС (Регламент № 952/2013/ЄС):

- Імплементативний регламент Комісії 2021/414/ЄС від 8 березня 2021 р. про технічні заходи щодо розробки, підтримки та використання електронних систем для обміну та зберігання інформації відповідно до Регламенту № 952/2013/ЄС Європейського Парламенту та Ради;
- Імплементативне рішення Комісії 2019/2151/ЄС від 13 грудня 2019 р. про встановлення робочої програми розроблення та розгортання електронних систем, передбачених у Митному кодексі ЄС.

За вказаними актами права ЄС у України відсутні зобов'язання в рамках Угоди про асоціацію. Водночас гармонізоване митне законодавство України не діятиме повною мірою без ІТ-систем, адаптованих до вимог ЄС.

Митні тарифи: Регламент Ради (ЄЕС) № 2658/87/ЄС від 23 липня 1987 р. про тарифну і статистичну номенклатуру та про спільний митний тариф, який в Україні імплементовано частково в частині встановлення в Митному тарифі України кодів товарів у відповідності до Комбінованої номенклатури ЄС, однак ставки мита спільного митного тарифу та особливості оподаткування ввезим митом, а також інтегрований митний тариф ЄС – TARIC, в якому наявні всі інструменти митно-тарифного та нетарифного регулювання, чинні для країн-членів ЄС, наразі не можуть бути імплементовані до українського законодавства до моменту вступу України до ЄС.

У сфері **"Окремі напрямки"** до актів ЄС, що підлягають імплементативі, належить Директива № 79/802/ЄЕС від 6 вересня 1979 р. про товари, надіслані для внутрішньої переробки, які, якщо імпортуються для випуску у вільний обіг, отримують переваги від сприятливих тарифних домовленостей через їх кінцеве використання. Вказана Директива імплементована до українського законодавства у статті 75 Митного кодексу України (умови розміщення товарів у митний режим імпорту), де встановлено, що у разі наявності авторизації на застосування процедури кінцевого використання товарів та дотримання умов процедури кінцевого використання товарів окремі

іноземні товари можуть бути випущені у вільний обіг на митній території України за зниженими ставками ввізного мита, встановленими Митним тарифом України.

У сфері **“Звільнення від податків”** до групи актів ЄС, що підлягають імплементації, належить Регламент Ради № 1186/2009/ЄС від 16 листопада 2009 р. про встановлення у Співтоваристві системи звільнень від сплати мита та пов’язані з ним імплементаційні регламенти Комісії. На сьогодні положення Регламенту 1186/2009 щодо звільнення від оподаткування ввізним митом окремих товарів вже частково враховано у Митному кодексі України (статті 269, 282, 287, 370, 374, 376), законах України “Про гуманітарну допомогу” від 22 жовтня 1999 р. № 1192-XIV, “Про Митний тариф України” від 19 жовтня 2022 р. № 2697-IX.

У сфері **“Транзит через співтовариство”** до актів ЄС, що підлягають імплементації, належить Конвенція про процедуру спільного транзиту. З 1 жовтня 2022 р. Україна стала повноправною країною-учасницею Конвенції про процедуру спільного транзиту і розпочала міжнародне застосування NCTS. Виходячи положень частини першої статті 1 Митного кодексу України Конвенції про процедуру спільного транзиту наразі є складовою законодавства України з питань митної справи.

У сфері **“Запобігання порушенням законодавства Співтовариства”** до групи актів ЄС, що підлягають імплементації, належать:

- Регламент Європейського Парламенту і Ради № 608/2013/ЄС від 12 червня 2013 р. щодо забезпечення митними органами дотримання прав інтелектуальної власності та про скасування Регламенту Ради № 1383/2003/ЄС;
- Імплементаційний регламент Комісії № 1352/2013/ЄС від 4 грудня 2013 р. про встановлення форм, передбачених у Регламенті Європейського Парламенту і Ради № 608/2013/ЄС щодо забезпечення митними органами дотримання прав інтелектуальної власності.

Вказані акти, на виконання положень статті 84 та додатку XV до Угоди про асоціацію, імplementовані до українського законодавства шляхом внесення змін до Митного кодексу України відповідно до Закону України від 17 жовтня 2019 р. № 202-IX “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України”.

В той же час, робота над адаптацією положень Митного законодавства України у відповідність до законодавства ЄС триває. Відповідні підзаконні акти, спрямовані на узгодження з актами права ЄС, були прийняті та окремі розробляються.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Україні необхідно повністю привести свій Митний кодекс у відповідність до Митного кодексу Союзу та працювати над подальшим узгодженням своєї правової бази з правилами ЄС, зокрема, у сферах вільних зон, форм обробки та внутрішньої обробки, інформації перед відправленням, спрощеної декларації на в’їзд (інформація до прибуття) і право бути почутим. Відмінності у захисті прав інтелектуальної власності також потребують уточнення та вирішення. Подальший розвиток та вдосконалення ІТ-систем митниці залишається пріоритетом на найближчі роки.

Системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів ЄС, полягають у необхідності:

- уніфікації проходження митних процедур з ЄС;
- розширення практичної реалізації вже запроваджених в Україні митних процедур ЄС;
- забезпечення відповідності критеріям країни-кандидата на вступ до ЄС у частині ІТ-митниці;
- переорієнтації зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану;
- надання інструментів для розвитку внутрішнього виробництва;
- полегшення доступу вітчизняних учасників зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) на європейські та світові ринки, в тому числі як підготовчий крок до єдиного митного простору з ЄС.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Україна вже досягла значного успіху у наближенні митного законодавства до ЄС. Подальша імплементація має на меті підвищення ефективності митного співробітництва між Україною та ЄС, спрощення доступу українських експортерів на європейський ринок та в кінцевому результаті, приєднання України до єдиного митного простору з ЄС.

РОЗДІЛ 30.

ЗОВНІШНІ ВІДНОСИНИ

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Розділ містить акти права ЄС, які в основному належать до права ЄС прямого застосування, та не потребують імплементації.

Відповідно до Глави 1 “Національний режим та доступ товарів на ринки” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею” Угоди про асоціацію, Сторони підтвердили свої права та обов’язки відповідно до Статті VI ГАТТ 1994, Угоди про застосування Статті VI ГАТТ 1994, Угоди про субсидії та компенсаційні заходи. Крім того, Сторони домовилися, що антидемпінгові та компенсаційні заходи повинні застосовуватися у повній відповідності з вимогами права СОТ та повинні ґрунтуватися на справедливій та прозорій системі.

Переважна більшість актів цього розділу – договори з третіми країнами.

У передвступний період, у ході формування складів переговорних груп і їхніх повноважень, українська сторона визначиться стосовно виключень, які необхідні в рамках денонсації угод про вільну торгівлю з третіми країнами. Україна, на відміну від ЄС, наразі не застосовує систему односторонніх преференцій, а також не є членом митних союзів. Водночас Україна має власну мережу зон вільної торгівлі – угоди діють з 47-ма країнами, враховуючи 27 країн-членів ЄС.

Даний розділ охоплює такі сфери:

08.70 Внутрішня демпінгова практика у Співтоваристві

11.10 Загальне

11.30.10 Відносини в контексті Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ)

11.30.20 Міжнародні товарні угоди

11.30.30 Багатостороннє митне співробітництво

11.30.40 Співпраця з міжнародними та неурядовими організаціями

11.30.50 Багатостороннє транспортне співробітництво

11.30.60 Багатостороннє співробітництво з охорони навколишнього середовища, дикої фауни і флори та природних ресурсів

11.30.70 Інші сфери багатостороннього співробітництва

11.40.10 Країни Європи

11.40.10.30 Країни з перехідною економікою

11.40.20 Близький і Середній Схід

11.40.30 Група держав Африки, Карибського басейну та Тихого океану

11.40.40 Північна Америка

11.40.50 Центральна та Латинська Америка

11.40.60 Країни Азії

11.40.70 Країни Океанії

11.50.10 Європейський банк реконструкції та розвитку

11.50.20 Фінансово-економічна допомога

11.50.30 Спеціальна допомога

11.60.10 Загальне

11.60.20 Продовження або поновлення угод з країнами державної торгівлі

11.60.30 Торгівельні домовленості

11.60.30.10 Пільгові умови
 11.60.30.40 Експортні гарантії та фінансування
 11.60.40 Захист торгівлі
 11.60.50 Інші заходи комерційної політики
 11.70.10 Загальне
 11.70.20 Допомога країнам, що розвиваються
 11.70.30 Узагальнена система преференцій
 11.70.40 Асоціації

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Україна поступово узгоджуватиме свою торговельну політику щодо третіх країн та міжнародних організацій із політикою та позиціями, прийнятими ЄС та його державами-членами, з метою формування умов для реалізації спільної торговельної політики ЄС на момент вступу до ЄС.

Імплементатія загальних підходів до застосування країнами ЄС Керівних принципів, що містяться в Угоді про офіційно підтримані експортні кредити, буде здійснюватись, у тому числі, шляхом приєднання до вказаної Угоди, а також до Робочої групи з експортних кредитів та кредитних гарантій ОЕСР.

Інструменти торговельного захисту (антидемпінгові, компенсаційні та спеціальні заходи) в Україні ґрунтуються на правилах СОТ і значною мірою подібні до правил, що застосовуються в ЄС. Тим не менш, вже розроблено проекти законів України, що відповідають положенням відповідних регламентів.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Системні проблеми полягають у багатоаспектності предмету правового регулювання правових актів цього розділу. При цьому, ефективна координація відповідальних органів ускладнена триваючими процесами їх реформування. Іншими ключовими проблемами залишаються недостатня інституційна спроможність відповідальних виконавців для забезпечення належної імплементації актів ЄС.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Удосконалення правового регулювання захисних заходів дозволить покращити ступінь захисту національних виробників, закласти основи до подальшого економічного зростання України. У свою чергу, розширення міжнародного співробітництва України дозволить більш ефективно відстоювати свої інтереси на світовій арені, використовувати найкращі міжнародні практики для реалізації політичних та економічних устремлінь нашої держави.

РОЗДІЛ 31.

ЗОВНІШНЯ, БЕЗПЕКОВА ТА ОБОРОННА ПОЛІТИКА

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Переговорний розділ сконцентровано на питаннях координації зовнішньої політики країн-членів ЄС з питань безпеки і оборони, зокрема, за такими напрямками як: протидія незаконній міграції, обмеження економічних та фінансових взаємовідносин, обмеження руху товарів, які несуть небезпеку для людини, зокрема, товарів подвійного призначення, питання консультативних, безпекових та стабілізаційних місій до різних країн, зокрема, поза Європейським континентом.

Значну частину розділу складають регламенти та рішення щодо запровадження ЄС санкцій щодо країн та посадових осіб у зв'язку з порушенням прав людини та основоположних свобод, використанням зброї, зокрема, масового ураження та невибіркової дії, здійсненням кібератак тощо.

Зазначений переговорний розділ включає наступні сфери:

11.20 Європейська політична співпраця

18. Спільна зовнішня та безпекова політика

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Структурно акти у переговорному розділі розділено на дві частини, які стосуються питань Європейської політичної співпраці (7 актів) та Спільної зовнішньої та безпекової політики (790 актів).

Європейська політична співпраця: до сфери включено різнопланові акти права ЄС, зокрема, регламенти щодо припинення торговельних преференцій та скасування обмежень у торговельних та фінансових зв'язках ЄС з Федеративною Республікою Югославія. Також сфера містить регламенти, які забороняють відшкодування економічними операторами ЄС позовів у зв'язку з контрактами чи операціями з державами, на які резолюціями Ради Безпеки ООН (далі – РБ ООН) було накладено ембарго (Лівія, Югославія, Гаїті). Вочевидь, такі акти стосуються лише держав, які мали відповідні транзакції чи контракти на момент ухвалення резолюцій РБ ООН, будучи на той час членами ЄС. Враховуючи зазначене, усі сім актів, які віднесені до цієї сфери, не потребують імплементації.

На цій підставі надалі опис щодо імплементації актів не наводиться.

Спільна зовнішня та безпекова політика: до цієї сфери включено дві директиви:

- Директива (ЄС) № 2022/2557 Європейського Парламенту та Ради від 14 грудня 2022 р. про стійкість критичних об'єктів та скасування Директиви Ради № 2008/114/ЄС (далі – Директива (ЄС) № 2022/2557).

Більшість статей директиви та додаток частково відповідають українському законодавству. Наявні невідповідності необхідно усунути до початку та в рамках переговорного процесу щодо вступу України до ЄС.

- Директива Ради № 2008/114/ЄС від 8 грудня 2008 р. про ідентифікацію і визначення європейських критичних інфраструктур та оцінювання необхідності покращення їх охорони та захисту.

Директива втрачає чинність 18 жовтня 2024 р., тому, на думку Адміністрації Держспецзв'язку, відсутня необхідність її імплементації.

Значну частину сфери складають регламенти та рішення щодо запровадження ЄС санкцій. Законодавством України створено належні та ефективні механізми для запровадження як автономних санкцій, так і санкцій, запроваджених рішеннями РБ ООН. Українські санкції проти Росії є здебільшого синхронізованими з санкціями, які запровадив ЄС. Водночас відсутня повна синхронізація із санкціями, які запровадив ЄС щодо третіх держав. Вони лише частково імплементовані у разі, якщо запроваджувалися у зв'язку з відповідними резолюціями РБ ООН. В інших випадках Україна переважно лише приєднувалася до відповідних заяв ЄС без подальших кроків для імплементації цих санкцій.

Це саме стосується і санкцій, які ЄС запровадив у зв'язку з порушенням прав людини, використанням хімічної зброї, здійсненням кібератак, проти терористичних груп та осіб. Україна переважно імплементувала ці санкції лише у частині обмежень, які запроваджувалися проти громадян РФ.

У контексті створення належної системи безпеки обміну інформацією з обмеженим доступом Україна забезпечила належні правові рамки для безпечного обміну інформацією, уклавши відповідні угоди як з ЄС, так і з НАТО .

Щодо Угоди між ЄС та Міжнародним кримінальним судом (далі – МКС) про співробітництво та допомогу, то попри схвалення Закону України про внесення змін до

Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо співробітництва з МКС, питання потребуватиме ратифікації Україною Римського статуту, як це передбачено ст. 8 Угоди про асоціацію.

Регламент (ЄС) 2019/125 Європейського Парламенту та Ради від 16 січня 2019 р. щодо торгівлі певними товарами, які можуть бути використані для смертної кари, тортур або інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання ще не імplementований Україною.

Право ЄС не охоплює заяви/декларації ЄС з міжнародних та регіональних питань. Разом з тим, рівень приєднання країни-кандидата до них береться до уваги ЄС під час переговорів щодо розділу 31. Україна за останні роки вийшла на високий рівень приєднань (2023: 89 %, 2022: 93 %, 2021: 79 %, 2020: 81 %, 2019: 62 %, 2018: 46 %, 2017: 80 %). Доцільно і надалі забезпечувати максимально високий рівень приєднань до заяв/декларацій ЄС.

Україна налагодила активний і регулярний політичний діалог з ЄС, його державами-членами у різних форматах та органах, що також є важливою передумовою для початку переговорів за розділом 31.

Рішення Ради ЄС стосовно започаткування місій та операцій ЄС для підтримання стабільності та безпеки у світі, функціонування Європейського оборонного агентства (ЄОА), Європейського фонду миру, реалізації проектів Постійної структурованої співпраці PESCO не потребують безпосередньої імplementації Україною. Разом з тим, під час переговорів ЄС здійснюватиме оцінку спроможності та досвіду України в участі у місіях/операціях ЄС, взаємодії в оборонній сфері тощо.

Важливими маркерами у цьому зв'язку є розгортання у 2014 р. в Україні Консультативної місії ЄС (EUAM), а у 2022 р. – військової місії EUMAM, підписання адміністративної угоди між Міноборони України та ЄОА у 2015 р., фінансування постачань військового обладнання Україні з боку держав-членів ЄС через Європейський фонд миру, а також ініціювання Україною її залучення до реалізації проектів PESCO. Також про досвід України свідчить участь України у Військово-морській операції ЄС у Сомалі (ATALANTA) у 2010–2011 рр. та січні – лютому 2014 р.; участь у чергуванні в рамках Бойових тактичних груп ЄС у період з 2011 по 2020 рр. (HELBROC, V4). підготовка до участі в місії ЄС ALTHEA в Боснії і Герцеговині, яка не була реалізована через агресію РФ.

За результатами аналізу імplementації актів ЄС з питань експортного контролю можна зробити висновок про відсутність системних проблем, які перешкоджають усуненню невідповідностей законодавства України у сфері експортного контролю відповідним актам права ЄС¹. Разом з тим, необхідно внести певні зміни до нормативно-правових актів України у сфері державного експортного контролю.

¹ Регламент (ЄС) 2021/821 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2021 р. про встановлення режиму Союзу для контролю за експортом, брокерською діяльністю, технічною допомогою, транзитом і передачею товарів подвійного використання (переглянутий); Спільна позиція Ради ЄС 2008/944/CFSP, що визначає загальні правила контролю за експортом військових технологій та обладнання; Перелік товарів, перелічених у Додатку I до Регламенту Ради № 1334/2000, що встановлює режим Співтовариства з контролем за експортом товарів і технологіями подвійного використання; Регламент (ЄС) № 258/2012 Європейського Парламенту та Ради щодо імplementації статті 10 Протоколу Організації Об'єднаних Націй проти незаконного виготовлення та обігу вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності (Протокол ООН про вогнепальну зброю), та про запровадження заходів з надання дозволів на експорт, а також заходів з імпорту та транзиту вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів.

Щодо оцінки участі в міжнародних угодах щодо нерозповсюдження, роззброєння. Україна є стороною Договору про нерозповсюдження ядерної зброї; Конвенції про заборону хімічної зброї; Конвенції про заборону біологічної та токсинної зброї; Конвенції про певні види звичайної зброї та відповідні протоколи, що додаються до неї; Конвенції про заборону використання, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їх знищення (Оттавська конвенція). Україна також підписала Гаазький кодекс поведінки проти розповсюдження балістичних ракет і вживає заходи з дотримання і імплементації згаданих міжнародно-правових документів.

Україна бере активну участь у різних форумах міжнародного співробітництва у сфері боротьби з незаконним обігом зброї, боєприпасів і вибухових речовин. Як держава-член ООН, Україна дотримується вимог Програми дій із запобігання та викорінення незаконної торгівлі стрілецькою зброєю та легкими озброєннями в усіх її аспектах та боротьби з нею. Як учасник багатосторонніх режимів експортного контролю (Вассенаарська домовленість, Режим контролю за ракетними технологіями, Група ядерних постачальників, Комітет Цангера та Австралійська група), Україна керується їхніми документами. Згідно з міжнародними зобов'язаннями, Україна подає звіти про міжнародні поставки окремих категорій товарів військового призначення до Реєстру звичайних озброєнь ООН, ОБСЄ, Секретаріату Вассенаарської домовленості. Україна підписала Договір про торгівлю озброєннями у 2014 році та продовжує роботу над процедурною підготовкою до подальшої ратифікації.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Оскільки всі 7 актів за сферою "Європейська політична співпраця" не потребують імплементації, системні проблеми, які перешкоджають імплементації актів ЄС стосуються лише сфери "Спільна зовнішня і безпекова політика", а саме Директива 2022/2557 знаходиться в процесі імплементації державами-членами ЄС до 18 жовтня 2024 р., а це означає відсутність можливості використання практичного досвіду імплементації цього акта права ЄС окремими державами-членами ЄС.

Потребуватиме синхронізації політика України у питаннях санкцій щодо окремих третіх країн (за виключенням випадків, коли ці санкції запроваджені на виконання рішень РБ ООН) та тематичних санкцій (щодо порушень прав людини, боротьби з тероризмом тощо). Крім того, імплементація санкцій ЄС щодо окремих країн (зокрема, щодо Білорусі, Туреччини) потребуватиме схвалення рішень на вищому політичному рівні.

Враховуючи триваючу військову агресію проти України, слід очікувати, що особливу увагу в контексті започаткування і проведення переговорів за розділом 31 ЄС приділятиме заходам України щодо запобігання та протидії незаконному обігу зброї, боєприпасів та вибухових речовин, здійсненню санкційної політики.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Внаслідок імплементації відповідних актів права ЄС, з урахуванням набутого досвіду в ході збройного протистояння агресивним діям РФ проти України та одночасно проти демократичного світопорядку, для України буде розширено можливості щодо участі з проектах та заходах у сферах захисту критичної інфраструктури, санкційної політики, підтримання миру і стабільності на континенті та у світі, експортного контролю і обігу предметів та матеріалів військового та подвійного призначення, протидії тероризму, співробітництва з МКС тощо.

РОЗДІЛ 32.

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Переговорний розділ 32 “Фінансовий контроль” є базовим з питань фінансового контролю. Зазначені акти права ЄС підпадають під категорії актів, що не потребують імплементації до законодавства України.

Слід зазначити, що Європейською Комісією за розділом 32 “Фінансовий контроль” для формування звіту стосовно країн у рамках підготовки Пакета розширення 2023 зазначено про відсутність спеціальних актів права ЄС, які мають бути відображені в національному законодавстві в частині державного внутрішнього фінансового контролю та зовнішнього незалежного аудиту.

Крім того, відповідно до п. 3 статті 347 Угоди про асоціацію, запровадження державного внутрішнього фінансового контролю здійснюється шляхом гармонізації з міжнародно визнаними стандартами та методологіями, а також найкращою практикою ЄС щодо внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в державних органах.

Єдиною сферою, яка передбачена у даному розділі, є:

01.60.60 Фінансовий контроль

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

71

Загальна кількість актів переговорного розділу

71

Кількість актів, що не потребують імплементації

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

У зв'язку із відсутністю у Розділі 32 актів права ЄС, які необхідно імплементувати, опис поточного стану імплементації переговорного розділу не здійснювався.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

У зв'язку із відсутністю у Розділі 32 актів права ЄС, які необхідно імплементувати, опис системних проблем не здійснювався.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Подальший євроінтеграційний шлях до ЄС розширить можливості для покращення фінансового контролю в Україні. Україна отримує можливість налагодження сучасних систем контролю фінансових потоків, що сприятиме боротьбі з корупцією та підвищенню довіри як місцевих, так і зарубіжних інвесторів.

Подальші реформи в сфері фінансового контролю дозволять ефективніше виявляти та запобігати фінансовим порушенням, забезпечуючи прозорість та чесність у фінансових операціях. Важливою складовою є розвиток інфраструктури для моніторингу та аналізу фінансових процесів, що сприятиме підвищенню ефективності адміністрування фінансового ринку на різних рівнях.

Крім того, ця інтеграція надає українським компаніям можливість доступу до європейського ринку, що розширює їхні можливості для росту та розвитку. Важливою частиною цього процесу є підвищення стандартів управління фінансами та фінансової відповідальності, що сприятиме сталому економічному розвитку.

РОЗДІЛ 33.

ФІНАНСОВІ ТА БЮДЖЕТНІ ПОЛОЖЕННЯ

ЕШУА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Цей розділ містить правила, що стосуються фінансових ресурсів, необхідних для наповнення бюджету ЄС ("власні ресурси"). Ці ресурси складаються, головним чином, з так званих традиційних власних ресурсів – митних та сільськогосподарських зборів, а також зборів на цукор, які стягуються державами-членами від імені ЄС; крім того, ресурси, що базуються на податку на додану вартість; і, нарешті, ресурси, що базуються на валовому національному доході кожної держави-члена. Держави-члени повинні мати відповідну адміністративну спроможність, щоб належним чином координувати та забезпечувати правильний розрахунок, збір, сплату та контроль за власними ресурсами. Законодавство у цій сфері має пряму юридичну силу і не потребує транспозиції в національне законодавство.

Відповідно до Глави 3 "Управління державними фінансами: бюджетна політика, внутрішній контроль і зовнішній аудит" Розділу V "Економічне та галузеве співробітництво" Угоди про асоціацію, Сторони погодились, що співробітництво в галузі управління державними фінансами спрямовується на забезпечення розвитку бюджетної політики і надійних систем внутрішнього контролю та зовнішнього аудиту, що базуються на міжнародних стандартах, а також відповідають основоположним принципам підзвітності, прозорості, економності, ефективності та результативності.

На сьогоднішній день, відповідно до показників "Пульсу Угоди", законодавство України за напрямком "Управління державними фінансами" наближено до права ЄС на 90 %.

Цей розділ складається з наступних сфер:

01.60.10 Одиниця обліку

01.60.20 Бюджет

01.60.30 Власні ресурси

01.60.40 Європейське об'єднання вугілля та сталі (ЄОВС)

01.60.50 Інші доходи

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

314

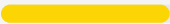
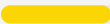
Загальна кількість актів переговорного розділу

311

Кількість актів, що не потребують імплементації

3

Кількість актів, що підлягають імплементації

- не імплементовано **2**
- значний рівень імплементації більше 80% **1**

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Для завершення імплементації Директиви Ради 2011/85/ЄС від 8 листопада 2011 р. про вимоги до бюджетних рамок держав-членів (далі – Директива Ради 2011/85/ЄС) потрібно у рамках запровадження Європейської системи рахунків (ESA) необхідно розробити та затвердити таблиці переходу від показників, визначених за касовим методом, до показників, визначених за стандартами ESA (метод нарахувань).

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Запровадження Європейської системи рахунків (ESA) потребує системного перегляду підходів до формування показників, що застосовуються в бюджетному процесі. Виконання цього завдання потребує на першому етапі залучення експертів, консультантів ЄС для розробки нових підходів, на другому – навчання фахівців усіх учасників бюджетного процесу для належного застосування нових підходів.

Необхідна додаткова допомога для головного виконавця розділу:

- здійснення офіційного перекладу актів ЄС, зокрема, Директиви Ради 2011/85/ЄС;
- залучення експертної підтримки задля отримання консультацій та роз'яснень щодо положень актів ЄС з метою їх повної імплементації (для розробки відповідних актів законодавства, підготовки до їх впровадження);
- забезпечення навчання фахівців усіх учасників бюджетного процесу.

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Бюджет ЄС об'єднує ресурси на європейському рівні для фінансування реалізації внутрішньої та зовнішньої політики ЄС, ліквідації наслідків надзвичайних подій та гуманітарних катастроф. Ресурси бюджету ЄС дозволяють Європейській Комісії підтримувати менш заможні країни-члени в їхньому економічному розвитку, а також сприяти реформам та процесам вступу нових держав-членів. Саме тому, можна прогнозувати, що членство в ЄС принесе Україні значні надходження із бюджету ЄС, які перевищуватимуть її внески до бюджету ЄС.

Наближення до права ЄС у сфері бюджетних відносин сприятиме вдосконаленню правового регулювання та як наслідок підвищення ефективності функціонування системи управління державними фінансами.

РОЗДІЛ 34.

ІНСТИТУЦІЇ

ЕШІА

У К Р А Ї Н А

—

Є В Р О П А

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Розділ 34 “Інституції” охоплює акти права, які переважно стосуються інституційних та процедурних правил ЄС, які регламентують функціонування органів ЄС. Під час вступу нової держави до ЄС до цих правил вносяться зміни для забезпечення її належного представлення в інституціях ЄС і функціонування відповідних процедур прийняття рішень. Держава, що набуває членство в ЄС, повинна забезпечити свою повноцінну участь у прийнятті рішень ЄС, передбачивши необхідні органи та механізми для призначення підготовлених представників до інституцій ЄС.

За результатами аналізу практики інших держав-кандидатів на членство в ЄС з’ясовано, що скринінг держави-кандидата за розділом 34 Європейською Комісією не проводиться. Цей розділ не входить до переговорних розділів, а є предметом перемовин після завершення переговорів про вступ на останньому етапі процесу приєднання, коли держава-кандидат звітує про свою готовність до призначення власних представників до інституцій ЄС відповідно до правил установчих договорів ЄС та внутрішніх регламентів таких інституцій.

Водночас цей розділ містить також низку актів, які безпосередньо не стосуються функціонування органів ЄС і вже частково імплементовані в українське законодавство або потребуватимуть імплементації.

Даний розділ охоплює такі сфери:

- 01.10 Принципи, цілі і завдання Договорів**
- 01.20 Загальні положення**
- 01.30 Зміст Договорів**
- 01.40.10 Загальне**
- 01.40.20 Парламент**
- 01.40.30 Рада**
- 01.40.40 Комісія**
- 01.40.50 Суд**
- 01.40.60 Палата аудиторів**
- 01.40.65 Європейський комітет регіонів**
- 01.40.70 Економічний і соціальний комітет**
- 01.40.75 Європейський центральний банк**
- 01.40.80 Європейський інвестиційний банк**
- 01.40.85 Європейський монетарний інститут**
- 01.40.90 Консультативний комітет Європейського об’єднання вугілля та сталі**
- 01.40.95 Європейська система центральний банків**
- 01.50 Регламенти щодо адміністрації і персоналу**

2. СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПОТОЧНОГО СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПЕРЕГОВОРНОГО РОЗДІЛУ

Принципи, цілі і завдання Договорів; Загальні положення; Зміст Договорів; Загальне: серед актів права ЄС, які належать до згаданих сфер, є такі, імплементация яких може відбуватися ще до набуття членства в ЄС. Зокрема, ці акти стосуються візового кодексу ЄС, безпеки біометричних документів, питань гендерної рівності, виборчих процесів, захисту прав викривачів, проведення перепису населення тощо. Переважна більшість відповідних актів розділу 34 дублюються в інших переговорних розділах.

Парламент; Рада; Комісія; Суд; Палата аудиторів; Європейський комітет регіонів; Економічний і соціальний комітет: до цих сфер належать акти права ЄС, які регулюють питання, пов'язані з функціонуванням Європейського Парламенту, Ради ЄС, Європейської Ради, Європейської Комісії, Суду ЄС, Палати аудиторів, Європейського комітету регіонів, Економічного і соціального комітету. Україна та її представники будуть зобов'язані дотримуватися відповідних правил і виконувати ці рішення після набуття нашою державою членства в ЄС. На сьогоднішньому етапі ці акти права ЄС не підлягають імплементациї.

Європейський центральний банк: до цієї сфери належать акти права ЄС, які регулюють питання, пов'язані з функціонуванням Європейського центрального банку. Україна та її представники будуть зобов'язані дотримуватися і виконувати ці рішення після набуття нашою державою членства в ЄС. Наразі переважна більшість цих актів права ЄС не підлягають імплементациї.

У сфері до групи актів, які підлягають імплементациї, відноситься Регламент (ЄС) 1161/2005 Європейського Парламенту та Ради від 6 липня 2025 р. про складання квартальних нефінансових рахунків за інституційними секторами економіки (далі – Регламент (ЄС) 1161/2005), який має значний рівень імплементациї.

Для забезпечення імплементациї Регламенту (ЄС) 1161/2005 необхідно після припинення чи скасування дії воєнного стану усунути невідповідності законодавства в частині запровадження розроблення показників D.42 "Розподілений дохід корпорацій",

D.43 "Реінвестований дохід від прямих іноземних інвестицій", D.44 "Інші інвестовані доходи", D.45 "Рента" і B.4G "Валовий підприємницький дохід у кварталних національних рахунках за інституційними секторами".

Сумісність національного законодавства та практик з правовими актами ЄЦБ стане актуальною для держави-члена ЄС в межах процесу запровадження у цій державі євро.

Європейський інвестиційний банк: до цієї сфери належать акти права ЄС, які регулюють питання, пов'язані з функціонуванням Європейського інвестиційного банку. Україна та її представники будуть зобов'язані дотримуватися і виконувати ці рішення після набуття нашою державою членства в ЄС. На сьогоднішньому етапі ці акти права ЄС не підлягають імплементації.

Європейський монетарний інститут: у межах сфери акти ЄС не підлягають імплементації.

Консультативний комітет Європейського об'єднання вугілля та сталі: до цієї сфери належать акти права ЄС, які регулюють питання, пов'язані з функціонуванням Консультативного комітету Європейського об'єднання вугілля та сталі. Україна та її представники будуть зобов'язані дотримуватися і виконувати ці рішення після набуття нашою державою членства в ЄС. Ці акти права ЄС наразі не підлягають імплементації.

Європейська система центральних банків: у межах сфери значна частина актів ЄС на даному етапі не підлягає імплементації.

Сумісність національного законодавства з правовими актами ЄЦБ стане актуальною для держави-члена ЄС в межах процесу запровадження у цій державі євро.

Регламенти щодо адміністрації і персоналу: до цієї сфери належать акти права ЄС, які регулюють питання, пов'язані з регулюванням сфери управління та персоналу.

Чинне законодавство про працю передбачає в обов'язковому порядку оплату праці у підвищеному розмірі на важких роботах, на роботах із шкідливими і небезпечними умовами праці, на роботах з особливими природними географічними і геологічними умовами та умовами підвищеного ризику для здоров'я. Перелік таких робіт визначається Кабінетом Міністрів України.

Наразі загальний перелік робіт для всіх видів господарювання не визначений.

Право на доплату за несприятливі умови праці і розміри доплат за видами робіт затверджуються керівником підприємства за погодженням з профспілковим комітетом на підставі висновків атестаційної комісії за результатами атестації робочих місць за умовами праці.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС СИСТЕМНИХ ПРОБЛЕМ

Принципи, цілі і завдання Договорів; Загальні положення; Зміст Договорів; Загальне: враховуючи, що Європейська Комісія не проводить скринінг держави-кандидата за розділом 34, а також той факт, що більшість актів цього розділу стосуються порядку функціонування інституцій ЄС та участі в їх роботі представників держав-членів, доцільно провести окремі консультації з Європейською Комісією щодо порядку імплементації цього розділу, орієнтовно після схвалення рішення про відкриття переговорів про вступ.

Щодо імплементації Директиви 94/80/ЄС від 19 грудня 1994 р., що визначає принципи права участі в муніципальних виборах громадян Союзу, які мешкають у державі-члені, що не є державою їх національного громадянства (далі – Директива 94/80/ЄС):

- в умовах воєнного стану Конституція України не може бути змінена (частина друга статті 157 Конституції України, стаття 19 Закону України “Про правовий режим воєнного стану”);
- зміни до розділу III “Вибори. Референдум” Конституції України (стаття 70) затверджуються всеукраїнським референдумом, який призначається Президентом України (стаття 156 Конституції України);
- в умовах воєнного стану забороняється проведення всеукраїнського референдуму (стаття 19 Закону України “Про правовий режим воєнного стану”, стаття 20 Закону України “Про всеукраїнський референдум”);
- витрати на підготовку і проведення всеукраїнського референдуму здійснюються за рахунок коштів державного бюджету (статті 64, 65 Закону України “Про всеукраїнський референдум”);
- потреба у системному перегляді законодавства України після внесення відповідних змін до Конституції України.

Пропозиції:

- системні проблеми, пов’язані з необхідністю перегляду норм Конституції України, можуть бути вирішені після припинення чи скасування воєнного стану в Україні та на більш пізніх стадіях приведення українського законодавства у відповідність до права ЄС, оскільки реалізація виборчих прав в Україні громадянами Європейського Союзу нерозривно пов’язана з набуттям Україною членства в ЄС. Водночас з огляду на необхідність вчасно здійснити імплементацію Директиви Ради 94/80/ЄС вже сьогодні може бути розпочата робота щодо напрацювання відповідних законодавчих пропозицій та пошуку можливих шляхів вирішення зазначених системних проблем на експертному та фаховому рівнях і, зокрема, із залученням інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій та експертів, діяльність яких пов’язана зі сферою виборів.

Щодо імплементації Регламенту (ЄЕС, Євратом) № 1182/71 Ради від 3 червня 1971 р., що визначає правила, що застосовуються до періодів, дат і часових обмежень, Регламенту Комісії (ЄС) 2017/712 від 20 квітня 2017 р. про встановлення базового року та програми статистичних даних і метаданих для переписів населення та житлового фонду, передбачених Регламентом (ЄС) № 763/2008 Європейського Парламенту та Ради, а також Імплементаційного регламенту Комісії (ЄС) 2017/543

від 22 березня 2017 р., що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) № 763/2008 Європейського Парламенту та Ради щодо переписів населення та житла щодо технічних специфікацій:

- дія воєнного стану в Україні не дозволяє визначити строки та методи проведення Всеукраїнського перепису населення (далі – ВПН);
- відсутність видатків загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою “Статистичні спостереження”, які передбачені для підготовки та проведення ВПН;
- укомплектованість фахівцями підрозділів з перепису населення апарату Держстату складає 43 % від штатних посад.

Пропозиції:

- після припинення чи скасування дії воєнного стану прийняти:
- нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України щодо визначення строків та методів проведення ВПН, здійснення заходів, пов’язаних з підготовкою ВПН, його проведенням, а також обробленням, узагальненням, поширенням та використанням його результатів;
- нормативно-правові акти Держстату щодо затвердження: програми ВПН; переписного інструментарію, який використовується у процесі підготовки та проведення ВПН, оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів; Календарного плану підготовки і проведення ВПН; Концепції технології оброблення даних ВПН; програми розроблення матеріалів ВПН;
- передбачити видатки загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою “Статистичні спостереження”, необхідні для підготовки та проведення ВПН після припинення чи скасування дії воєнного стану;
- укомплектувати штатні посади структурних підрозділів з перепису населення апарату Держстату та територіальних органів Держстату.

Європейський центральний банк: дія підпункту 1 пункту 1 Закону України “Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни” від 3 березня 2022 р. № 2115-IX, що не дозволяє зібрати облікові, фінансові, бухгалтерські та інші звіти до припинення чи скасування воєнного стану або стану війни.

Укомплектованість фахівцями департаменту статистики національних рахунків Державної служби статистики України складає 76 % від штатних посад.

Пропозиції:

- після припинення чи скасування дії воєнного стану зібрати облікові, фінансові, бухгалтерські та інші звіти за весь період неподання звітності чи зобов’язати подати документи;
- укомплектувати штатні посади департаменту статистики національних рахунків Державної служби статистики України фахівцями з відповідними навичками (знання системи національних рахунків, бухгалтерського обліку тощо).

5. КОРОТКИЙ ОПИС ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

З огляду на те, що розділ містить акти права, які регламентують правила функціонування органів ЄС, імплементація актів права ЄС цього розділу не матиме безпосереднього впливу на розвиток економіки України. Водночас акти, що видають інституції, безпосередньо регулюють всі сфери взаємовідносин в межах ЄС, впливаючи на, зокрема, економічний розвиток країни-члена ЄС в рамках дії кожного конкретного акта.

ЕШІА

УКРАЇНА

—

ЄВРОПА

Євроінтеграція – це про торгівлю, розвиток економічної, освітньої, культурної сфери, а найголовніше – це про світогляд та спільні цінності.

У реаліях сьогодення перед Україною постає завдання здійснення докорінних політичних, соціально-економічних, правових та інституційних реформ, спрямованих на розбудову розвинутої і сталої демократії та ринкової економіки.

Зазначені кроки ведуть до покращення життя українців та стають новим світоглядним маяком, де цінностями є повага до людської гідності, свобода, демократія, рівність, верховенство права, повага до прав людини, зокрема прав меншин.

Протягом шести місяців, в умовах повномасштабного військового вторгнення, міністерства та інші заінтересовані органи державної влади провели масштабну аналітичну експертизу українського законодавства на предмет його відповідності праву ЄС.

У ході селф-скринінгу було виявлено системні проблеми, які перешкоджають повній та швидкій імплементації законодавства. Такими є, зокрема, недостатня інституційна спроможність відповідальних органів державної влади, які потребують більшої кількості фахівців для розробки необхідного законодавства, додаткових фінансових ресурсів, залучення експертної підтримки в рамках міжнародної технічної допомоги. За окремими напрямками було виявлено потребу у створенні нових профільних органів. Низка актів не може бути імплементована у зв'язку з правовим режимом воєнного стану.

Окремі положення європейського законодавства, які стосуються повноважень Європейської Комісії, обов'язків держав-членів ЄС по відношенню до Європейської Комісії та централізованих процедур, можуть бути імплементовані тільки після вступу України до ЄС.

Також існує потреба у перекладі актів права ЄС українською мовою та навпаки, у проведенні термінологічної перевірки та узгодженні технічних перекладів.

Серед інших пріоритетних заходів – поглиблене вивчення та аналіз актів права ЄС з урахуванням браку кадрів та часу, підвищення кваліфікації з питань адаптації законодавства України до актів права ЄС для кадрів, які в подальшому будуть залучені до даного процесу.

Усі ці заходи потребуватимуть залучення фінансування для матеріально-технічного забезпечення органів управління.

Разом з цим, на даному етапі за результатами проведеної первинної оцінки маємо такі результати у розрізі переговорних розділів:

- найбільша кількість актів права ЄС, що вже повністю імплементовані в українське законодавство, міститься в таких розділах:

29 "Митний Союз"
(742 акти)

18 "Статистика"
(245 актів)

12 "Продовольча безпека, ветеринарна та фітосанітарна політика" (80 актів)

30 "Зовнішні відносини"
(160 актів)

28 "Захист прав споживачів та охорона здоров'я" (67 актів)

- найбільша кількість актів права ЄС, що підлягають подальшій повній та/або частковій імплементації, міститься в таких розділах:

14 "Транспортна політика"
(399 актів)

9 "Фінансові послуги"
(216 актів)

12 "Продовольча безпека, ветеринарна та фітосанітарна політика" (304 акти)

1 "Свобода руху товарів"
(289 актів)

3 "Свобода підприємництва і надання послуг" (263 акти)

Важливо також зазначити, що результати, отримані в ході проведення селф-скринінгу, будуть враховані у Національній програмі адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС). Це програмний документ, який встановлюватиме стратегічні завдання гармонізації українського законодавства з правом ЄС за переговорними розділами та стане основою переговорної позиції України щодо вступу до ЄС.

Більше того, результати селф-скринінгу напряду вплинуть на початок глобального процесу реформ в усіх сферах правового поля України в рамках тривалого шляху євроінтеграції.

Водночас первинна оцінка має вкрай практичне значення під час вступу до ЄС, оскільки забезпечила повноцінне кроссекторальне розуміння масштабів законодавчої та інституційної готовності України до вступу в ЄС, що є підставою для посилення внутрішніх процесів.

До того ж, селф-скринінг є показником для ЄС щодо проактивної ініціативи та потужної мотивації нашої держави на шляху вступу до ЄС, адже сприйняття України в

інституціях ЄС є не менш вагомим фактором вступу, ніж зусилля держави.

Україна – єдина держава, де прагнення євроінтеграції було ознаменовано Революцією гідності. Це перша держава, де був проведений селф-скринінг – до офіційного скринінгу Європейської Комісії, що вже є орієнтиром для інших держав-кандидатів на членство в ЄС.

Євроінтеграційний шлях є абсолютним пріоритетом для України – після протистояння збройній агресії РФ. Більше того, саме євроінтеграція є невід’ємним елементом такого протистояння. Тому висока динаміка подальшого руху ЄС та якість євроінтеграційних процесів залишаються ключовою ціллю для реформування законодавства та формування загальнодержавних політик.

1. СВОБОДА РУХУ ТОВАРІВ

Нижче наводиться перелік пріоритетних актів права ЄС та відповідних заходів для їх імплементації:

1. Регламент (ЄС) № 1025/2012 Європейського Парламенту та Ради від 25 жовтня 2012 р. про європейську стандартизацію, що вносить зміни до Директив Ради 89/686/ЄЕС та 93/15/ЄЕС та Директив 94/9/ЄС, 94/25/ Європейського парламенту та Рада та скасовує Рішення Ради 87/95/ЄЕС та Рішення № 1673/2006/ЄС Європейського Парламенту та Ради:
 - внесення відповідних змін до законодавства України, що стосуються повноважень Європейської Комісії та обов'язків держав-членів ЄС по відношенню до Європейської Комісії;
 - внесення змін до Закону України "Про стандартизацію", Закону України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності", Закону України "Про електронні комунікації", Закону України "Про захист прав споживачів" та Господарського кодексу України.
2. Регламент (ЄС) № 765/2008 Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 р., що встановлює вимоги до акредитації та ринкового нагляду, що стосуються маркетингу продукції, і скасовує Регламент (ЄЕС) № 339/93:
 - внесення відповідних змін до Закону України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" і Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності";
 - прийняття акта про втрату чинності постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1184 "Про затвердження форми, опису знака відповідності технічним регламентам, правил та умов його нанесення" та внесення змін до технічних регламентів, які передбачають маркування продукції знаком відповідності технічним регламентам.
3. Рішення № 768/2008/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 р. про загальні рамки для маркетингу продукції та скасування Рішення Ради 93/465/ЄЕС:
 - прийняття Закону України про внесення змін до Закону України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" в частині доповнення положеннями щодо нотифікації органів з оцінки відповідності, декларації ЄС про відповідність, участі нотифікованих органів в роботі відповідних органів, утворених в ЄС;
 - прийняття постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 13 січня 2016 р. № 95 "Про затвердження модулів оцінки відповідності, які використовуються для розроблення процедур оцінки відповідності, та правил використання

модулів оцінки відповідності”, від 13 січня 2016 р. № 56 “Про затвердження спеціальних вимог до призначених органів з оцінки відповідності”, технічних регламентів, які передбачають здійснення оцінки відповідності.

4. Директива 2014/45/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 3 квітня 2014 р. про періодичні перевірки придатності до експлуатації автотранспортних засобів та їх причепів та про скасування Директиви 2009/40/ЄС:
 - розроблення та прийняття Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо періодичних перевірок придатності до експлуатації колісних транспортних засобів та їхніх причепів у відповідності з актами Європейського Союзу”.
5. Директива 2014/47/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 3 квітня 2014 р. про технічну придорожню перевірку придатності до експлуатації комерційних транспортних засобів, що пересуваються в Союзі, і визнання Директиви 2000/30/ЄС такою, що втратила чинність:
 - внесення відповідних змін до законодавства України;
 - внесення змін до Закону України “Про автомобільний транспорт” у частині визначення поняття, процедури та обсягу (меж) здійснення технічної придорожньої перевірки комерційних транспортних засобів, співпраці та обміну інформацією із державами-членами ЄС про здійснення таких перевірок;
 - закріплення засад системи рейтингу ризику автомобільних перевізників з урахуванням результатів процедури здійснення технічної придорожньої перевірки комерційних транспортних засобів.
6. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) № 901/2014 від 18 липня 2014 р. про імплементативний Регламенту (ЄС) № 168/2013 Європейського Парламенту та Ради стосовно адміністративних вимог щодо схвалення та ринкового нагляду за дво- або триколісними транспортними засобами та квадроциклами:
 - розроблення та прийняття акта щодо внесення зміни до законодавства щодо адміністративних вимог щодо схвалення та ринкового нагляду за дво- чи триколісними транспортними засобами та квадроциклами;
 - розроблення та прийняття акта щодо внесення змін до Порядку затвердження конструкції транспортних засобів, їх частин та обладнання, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України від 17 вересня 2012 р. № 521, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 вересня 2012 р. за № 1586/21898.
7. Директива Ради 96/53/ЄС від 25 липня 1996 р., про встановлення для деяких дорожніх транспортних засобів, що перебувають в обігу в межах Співтовариства, максимальних дозволених розмірів для внутрішнього та міжнародного дорожнього руху та максимальної дозволеної маси для міжнародного дорожнього руху:
 - розроблення та прийняття акта щодо внесення зміни до законодавства щодо встановлення для певних дорожніх транспортних засобів, що рухаються в межах Співтовариства, максимальні дозволени розміри в національному та міжнародному русі та максимальну дозволену вагу в міжнародному русі.

8. Директива 2014/32/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. про гармонізацію законодавства держав-членів, що стосуються надання на ринку засобів вимірювальної техніки:
- розроблення та прийняття постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 163 "Про затвердження Технічного регламенту засобів вимірювальної техніки".
9. Директива 2014/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. про гармонізацію законодавства держав-членів щодо надання на ринку неавтоматичних зважувальних приладів:
- розроблення та прийняття постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1062 "Про затвердження Технічного регламенту щодо неавтоматичних зважувальних приладів".
10. Імплементативне Рішення Комісії (ЄС) 2021/1402 від 25 серпня 2021 р. щодо гармонізованих стандартів для лічильників газу та інших вимірювальних приладів, розроблених на підтримку Директиви 2014/32/ЄС Європейського Парламенту та Ради:
- розроблення та прийняття наказу Мінекономіки "Про затвердження переліку національних стандартів для цілей застосування Технічного регламенту засобів вимірювальної техніки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 163".
11. Директива Ради 75/107/ЄЕС від 19 грудня 1974 р. про наближення законодавства держав-членів щодо пляшок, які використовуються як мірні ємності:
- розроблення та прийняття постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 607 "Про затвердження Технічного регламенту щодо пляшок, які використовуються як мірні ємності".
12. Директива 2014/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. про гармонізацію законодавства держав-членів щодо електромагнітної сумісності:
- розроблення та прийняття постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1077 "Про затвердження Технічного регламенту з електромагнітної сумісності обладнання".
13. Директива 2014/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. про гармонізацію законодавства держав-членів стосовно надання на ринку електричного обладнання, призначеного для використання в певних межах напруги:
- розроблення та прийняття постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1067 "Про затвердження Технічного регламенту низьковольтного електричного обладнання".

14. Директива 2006/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 6 вересня 2006 р. про батареї та акумулятори та про відходи батарей і акумуляторів, а також про скасування Директиви 91/157/ЄЕС:

- прийняття Закону України "Про батареї та акумулятори";
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Правил позначення ємності перезаряджувальних портативних та автомобільних батарей і акумуляторів та методики визначення їх ємності";
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку реєстрації у Реєстрі виробників продукції, на які поширюються системи розширеної відповідальності виробника та Реєстрі ОКРВВ та ОІРВВ для продукції, на які поширюються системи розширеної відповідальності виробника";
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження методики розрахунку мінімальних цільових показників ефективності рециклінгу відходів батарей і акумуляторів та відходів від їх оброблення та порядку надання звітності щодо їх виконання";
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про встановлення розміру плати за реєстрацію і перебування у реєстрах, та порядок її використання";
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку здійснення додаткової перевірки звітності ОКРВВ чи ОІРВВ та висновків аудитора".

15. Регламент Комісії (ЄС) № 1103/2010 від 29 листопада 2010 р. про встановлення, відповідно до Директиви 2006/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради, правил щодо маркування потужностей портативних вторинних (таких, що перезаряджаються) та автомобільних акумуляторних батарей та акумуляторів:

- прийняття Закону України "Про батареї та акумулятори".

16. Сьома Директива Комісії 96/45/ЄС від 2 липня 1996 р. щодо методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів:

- прийняття наказу Міністерства охорони здоров'я України стосовно методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів.

17. Шоста Директива Комісії 95/32/ЄС від 7 липня 1995 р. щодо методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів:

- прийняття наказу Міністерства охорони здоров'я України стосовно методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів.

18. П'ята Директива Комісії 93/73/ЄЕС від 9 вересня 1993 р. про методи аналізу, необхідні для перевірки складу косметичних продуктів:

- прийняття наказу Міністерства охорони здоров'я України стосовно методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів.

19. Четверта Директива Комісії 85/490/ЄЕС від 11 жовтня 1985 р. про наближення законодавства держав-членів щодо методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів:

- прийняття наказу Міністерства охорони здоров'я України стосовно методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів.
20. Третя Директива Комісії 83/514/ЄЕС від 27 вересня 1983 р. про наближення законодавства держав-членів щодо методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів:
- прийняття наказу Міністерства охорони здоров'я України стосовно методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів.
21. Друга Директива Комісії 82/434/ЄЕС від 14 травня 1982 р. про наближення законів держав-членів щодо методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів:
- прийняття наказу Міністерства охорони здоров'я України стосовно методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів.
22. Перша Директива Комісії 80/1335/ЄЕС від 22 грудня 1980 р. про наближення законодавства держав-членів щодо методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів:
- прийняття наказу Міністерства охорони здоров'я України стосовно методів аналізу, необхідних для перевірки складу косметичних продуктів.
23. Директива Комісії 93/86/ЄЕС від 4 жовтня 1993 р. про адаптацію до технічного прогресу Директиви Ради 91/157/ЄЕС про батареї та акумулятори, що містять певні небезпечні речовини:
- прийняття Закону України "Про батареї та акумулятори".
24. Консолідований текст: Регламент (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради від 18 грудня 2006 р. про реєстрацію, оцінку, авторизацію та обмеження хімічних речовин (REACH), засновуючи Європейське агентство з хімічних речовин, вносячи зміни до Директиви 1999/45/ЄС та скасовує Регламент Ради (ЄЕС) № 793/93 і Регламент Комісії (ЄС) № 1488/94, а також Директиву Ради 76/769/ЄЕС і Директиви Комісії 91/155/ЄЕС, 93/67/ЄЕС, 93/105/ЄС та 2000/21/ЄС:
- внесення зміни до Закону України "Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією";
 - прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про порядок видачі (відмови у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку";
 - прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про порядок ведення Державного реєстру хімічних речовин";
 - прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про порядок створення та адміністрування Інформаційної системи забезпечення хімічної безпеки";
 - прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції".
25. Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2020/1435 від 9 жовтня 2020 р. про обов'язки, покладені на реєстрантів щодо оновлення їхніх реєстрацій відповідно

до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради щодо реєстрації, оцінки, авторизації та обмеження використання хімічних речовин (REACH):

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції”.

26. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2016/9 від 5 січня 2016 р. про спільне подання даних та обмін даними відповідно до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради щодо реєстрації, оцінки, авторизації та обмеження хімічних речовин (REACH):

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції”.

27. Регламент Ради (ЄС) № 440/2008 від 30 травня 2008 р., що встановлює методи випробувань відповідно до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради про реєстрацію, оцінку, авторизацію та обмеження використання хімічних речовин (REACH):

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції” із зазначенням методів випробувань небезпечних властивостей хімічних речовин з посиланнями на національні стандарти, міжнародні стандарти, стандарти інших країн (у разі відсутності ідентичного ДСТУ) та керівництво ОЕСР;
- прийняття необхідних національних стандартів.

28. Регламент Комісії (ЄС) № 340/2008 від 16 квітня 2008 р. про платежі та збори, що сплачуються Європейському хімічному агентству відповідно до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради щодо реєстрації, оцінки, авторизації та Обмеження хімічних речовин (REACH):

- внесення змін у пункт 3 частини 19 статті 38 Закону України “Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією”;
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції”, враховуючи положення щодо оновлення реєстраційного досьє при досягненні вищого діапазону тоннажу).

29. Директива 2014/68/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 р. про гармонізацію законодавства держав-членів щодо надання на ринку обладнання, що працює під тиском:

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 16 січня 2019 р. № 27 “Про затвердження Технічного регламенту обладнання, що працює під тиском”.

30. Директива 2014/33/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. про гармонізацію законодавства держав-членів щодо ліфтів і компонентів безпеки для ліфтів:

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 червня 2017 р. № 438 “Про

затвердження Технічного регламенту ліфтів і компонентів безпеки для ліфтів”.

31. Директива 2014/34/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. про гармонізацію законодавства держав-членів щодо обладнання та захисних систем, призначених для використання в потенційно вибухонебезпечних середовищах:
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1055 “Про затвердження Технічного регламенту обладнання та захисних систем, призначених для використання в потенційно вибухонебезпечних середовищах”.
32. Директива 2014/29/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. про гармонізацію законодавства держав-членів щодо надання на ринку простих посудин високого тиску:
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1025 “Про затвердження Технічного регламенту простих посудин високого тиску”.
33. Директива 2009/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18 червня 2009 р. про безпеку іграшок:
- прийняття постанови про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2018 р. № 151 “Про затвердження технічного регламенту безпечності іграшок”.
34. Директива 2006/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 травня 2006 р. про машини і механізми та внесення змін до Директиви 95/16/ЄС:
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України про визнання такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 62 “Про затвердження Технічного регламенту безпеки машин”.
35. Регламент (ЄС) 2023/1230 Європейського Парламенту та Ради від 14 червня 2023 р. про продукцію машинобудування та скасування Директиви 2006/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради та Директиви Ради 73/361/ЄЕС:
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України про визнання такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 62 “Про затвердження Технічного регламенту безпеки машин” та затвердження Технічного регламенту безпеки машин.
36. Директива 2000/14/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 8 травня 2000 р. про наближення законодавства держав-членів щодо шумового випромінювання у навколишнє середовище від обладнання, що використовується ззовні приміщень:
- прийняття постанови про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1186 “Про затвердження Технічного регламенту шумового випромінювання у навколишнє середовище від обладнання, що використовується ззовні приміщень”.

37. Регламент (ЄС) 2019/943 про внутрішній ринок електроенергії:

- розроблення проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про ринок електричної енергії" (щодо транспозиції положень Регламенту (ЄС) 2019/943 про внутрішній ринок електроенергії);
- внесення змін до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 307;
- внесення змін до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 309;

38. Регламент Комісії (ЄС) 2016/631 від 14 квітня 2016 р. про встановлення мережевого кодексу щодо вимог до підключення генераторів до мережі:

- внесення змін до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 309 (зі змінами).

39. Директива 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 1998 р. щодо якості бензину та дизельного палива та внесення змін до Директиви Ради 93/12/ЄЕС:

- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 927 "Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив";
- прийняття Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язковості використання рідкого біопалива (біокомпонентів) у галузі транспорту;
- розроблення постанови Кабінету Міністрів України про затвердження Порядку верифікації відповідності критеріям сталості біопалива.

40. Директива (ЄС) 2016/802 Європейського Парламенту та Ради від 11 травня 2016 р. щодо зниження вмісту сірки в деяких видах рідкого палива (кодифікація):

- розроблення акта щодо методів зменшення викидів;
- схвалення методів зменшення викидів для використання на борту суден, що плавають під прапором держави-члена;
- випробування нових методів скорочення викидів, критеріїв для використання методів зниження викидів.

41. Директива Ради 76/211/ЄЕС від 20 січня 1976 р. про наближення законодавства держав-членів стосовно приготування певних фасованих продуктів за масою чи за об'ємом:

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1193 "Про затвердження Технічного регламенту щодо деяких товарів, які фасують за масою та об'ємом у готову упаковку".

42. Регламент (ЄС) 2016/426 Європейського Парламенту та Ради від 9 березня 2016 р. про прилади, що працюють на газоподібному паливі, та про скасування Директиви 2009/142/ЄС:

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 4 липня 2018 р. № 814 "Про затвердження Технічного регламенту приладів, що працюють на газоподібному паливі".

43. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/2014 від 11 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного маркування побутових пральних машин і побутових прально-сушильних машин і скасовує Делегований Регламент Комісії (ЄС)) № 1061/2010 та Директива Комісії 96/60/ЕС:

- прийняття наказу Мінінфраструктури "Про затвердження Технічного регламенту з енергетичного маркування побутових пральних машин та побутових прально-сушильних машин".

44. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/2015 від 11 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного маркування джерел світла та скасовує Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 874/2012:

- прийняття наказу Мінінфраструктури "Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування джерел світла".

45. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/2017 від 11 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного маркування побутових посудомийних машин і скасовує Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 1059/2010:

- прийняття наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України "Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування побутових посудомийних машин".

46. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/2016 від 11 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного маркування холодильного обладнання та скасовує Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 1060/2010:

- прийняття наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України "Про затвердження Технічного регламенту з енергетичного маркування холодильних приладів".

47. Директива 2007/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11 липня 2007 р. про здійснення певних прав акціонерів у лістингованих компаніях:

- розроблення законопроекту щодо приведення законодавства України у відповідність до законодавства ЄС у сфері законодавства про компанії та корпоративного управління;
- розроблення та затвердження нормативно-правових актів НКЦПФР щодо окремих питань функціонування акціонерних товариств.

48. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/2013 від 11 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного

маркування електронних дисплеїв і скасовує Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 1062/2010:

- прийняття наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України "Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування електронних дисплеїв".

49. Регламент Комісії (ЄС) 2019/2021 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для електронних дисплеїв відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради, вносить зміни до Регламенту Комісії (ЄС) № 1275/2008 та скасовує Регламент Комісії (ЄС) № 642/2009:

- прийняття наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України "Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для електронних дисплеїв".

50. Регламент Комісії (ЄС) 2019/2022 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для побутових посудомийних машин відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради про внесення змін до Регламенту Комісії (ЄС) № 1275/2008 та про скасування Регламенту Комісії (ЄС) № 1016/2010:

- прийняття наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України "Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для побутових посудомийних машин".

51. Регламент Комісії (ЄС) 2019/2019 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для холодильних приладів відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради та скасовує Регламент Комісії (ЄС) № 643/2009:

- прийняття наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України "Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для холодильних приладів".

52. Регламент Комісії (ЄС) 2019/2023 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для побутових пральних машин і побутових прально-сушильних машин відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради, вносить зміни до Регламенту Комісії (ЄС) № 1275/2008 та скасовує Регламент Комісії (ЄС) № 1015/2010:

- прийняття наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України "Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для побутових пральних машин і побутових прально-сушильних машин".

53. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/2018 від 11 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного маркування холодильних приладів із функцією прямих продажів:

- прийняття наказу Мінінфраструктури "Про затвердження Технічного регламенту з енергетичного маркування холодильних приладів з функцією прямого продажу".

54. Регламент Комісії (ЄС) 2019/2020 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для джерел світла та окремих контрольних приладів відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради та скасовує Регламенти Комісії (ЄС) № 244/2009, (ЄС) № 245/2009 та (ЄС) № 1194/2012:

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для джерел світла та відокремлених пускорегулювальних апаратів”.

55. Регламент Комісії (ЄС) 2019/2024 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для холодильних приладів із функцією прямих продажів відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради:

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для холодильних приладів з функцією прямого продажу”.

56. Регламент Комісії (ЄС) 2019/1782 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для зовнішніх джерел живлення відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради та скасовує Регламент Комісії (ЄС) № 278/2009:

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для зовнішніх джерел живлення”.

57. Регламент Комісії (ЄС) 2019/1781 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для електродвигунів і приводів із змінною швидкістю відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради, вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 641/2009 з щодо вимог екодизайну для безсальникових автономних циркуляційних насосів і безсальникових циркуляційних насосів, інтегрованих у продукти, і скасування Регламенту Комісії (ЄС) № 640/2009:

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для електродвигунів та приводів із змінною швидкістю”.

58. Регламент Комісії (ЄС) 2019/1784 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для зварювального обладнання відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради:

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для зварювального обладнання”.

2. СВОБОДА ПЕРЕМІЩЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ

До пріоритетних актів у переговорному розділі 2 “Свобода переміщення працівників” віднесено наступні:

1. Директива 2005/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 7 вересня 2005 р. про визнання професійних кваліфікацій.

Перелік заходів, що необхідні для імплементації даного акта права ЄС:

- розробка плану впровадження системи регульованих професій відповідно до Директиви 2005/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 7 вересня 2005 р. про визнання професійних кваліфікацій;
- проект Закону щодо запровадження системи регульованих професій;
- проект підзаконного нормативного акта щодо запровадження системи регульованих професій;
- проект Закону України "Про національну систему кваліфікацій";
- проект Закону України "Про самоврядування в сфері охорони здоров'я";
- положення "Про лікарську резидентуру";
- низка професійних стандартів;
- створення реєстру регульованих професій;
- аналіз та приведення у відповідність вимог до результатів навчання, змісту навчання та оцінювання за спеціальностями, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (зазначених у Директиві).

2. Директива Ради 89/105/ЄЕС від 21 грудня 1988 р. щодо прозорості заходів, що регулюють ціни на лікарські засоби для використання людиною, та їх включення до сфери національних систем медичного страхування.

Для імплементації, серед іншого, необхідно внести зміни до наступних постанов Кабінету Міністрів України:

- постанови Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2019 р. № 426 "Про референтне ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти";
- постанови Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 240 "Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби";
- постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 р. № 854 "Деякі питання реімбурсації лікарських засобів за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення".

Серед інших заходів також можна виокремити:

1. необхідність експертної консультативної підтримки:
 - для імплементації положень директиви у національне законодавство;
 - під час внесення змін до законодавства України в контексті запровадження вільного руху осіб;
2. необхідність підвищення кваліфікації з питань адаптації законодавства України до актів права ЄС для фахівців, які будуть залучені до процесу імплементації;
3. необхідність створення окремого відділу в МОЗ щодо контролю над цінами на лікарські засоби для використання людиною або обмеження асортименту лікарських засобів, які охоплюються їх національними системами медичного страхування.

3. СВОБОДА ПІДПРИЄМНИЦТВА І НАДАННЯ ПОСЛУГ

До пріоритетних актів права ЄС, які потребують імплементації, віднесено наступні:

1. Директива 2005/36/ЄС про визнання професійних кваліфікацій.

Перелік заходів та проектів актів, необхідних для імплементації зазначеної директиви:

- проект Закону України "Про самоврядування в сфері охорони здоров'я";
- проект Закону України "Про національну систему кваліфікацій";
- проект Закону України щодо запровадження системи регульованих професій;
- затвердження професійних стандартів;
- створення реєстру регульованих професій.

2. Директива 98/84/ЄС про правовий захист послуг, що базуються на умовному доступі або складаються з нього.

Перелік заходів, що необхідні для імплементації даного акта права ЄС:

- проект Закону України "Про захист послуг, що надаються із застосуванням системи умовного доступу";
- проект Закону України "Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо захисту послуг, що надаються із застосуванням системи умовного доступу".

3. Директива (ЄС) 2019/2034 про пруденційний нагляд за інвестиційними фірмами та про внесення змін до директив 2002/87/ЄС, 2009/65/ЄС, 2011/61/ЄС, 2013/36/ЄС, 2014/59/ЄС та 2014/65/ЄС.

Перелік заходів, що необхідні для імплементації даного акта права ЄС:

- розробка законопроекту щодо приведення законодавства України у відповідність до законодавства ЄС щодо пруденційного нагляду за професійними учасниками ринків капіталу;
- розробка та затвердження нормативно-правових актів НКЦПФР щодо пруденційного нагляду за професійними учасниками ринків капіталу.

4. Регламент (ЄС) 2017/1129 Європейського Парламенту та Ради про проспекти, що підлягають публікації у випадку публічної пропозиції цінних паперів або їх допуску до торгів на регульованому ринку, а також про скасування Директиви 2003/71/ЄС.

Імплементація акта передбачає виконання наступних заходів:

- забезпечення супроводження розгляду у Верховній Раді України проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" та деяких інших законодавчих актів України щодо регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках" (реєстр. № 5865 від 26 серпня 2021 р.);
- розробка та затвердження нормативно-правових актів НКЦПФР про публічну пропозицію.

5. Директива 2014/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 р. про ринки фінансових інструментів та внесення змін до Директиви 2002/92/ЄС та Директиви 2011/61/ЄС (нова редакція).

Перелік заходів, що необхідні для імплементації даного акта права ЄС:

- забезпечення супроводження розгляду у Верховній Раді України проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" та деяких інших законодавчих актів України щодо регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках" (реєстр. № 5865 від 26 серпня 2021 р.);
- розробка законопроекту щодо приведення законодавства України у відповідність до законодавства ЄС щодо фінансових інструментів;
- розробка та затвердження нормативно-правових актів НКЦПФР щодо приведення законодавства України у відповідність до законодавства ЄС щодо фінансових інструментів.

6. Регламент (ЄС) № 596/2014 Європейського Парламенту та Ради від 16 квітня 2014 р. про зловживання на ринку (Регламент про зловживання на ринку) та скасування Директиви 2003/6/ЄС Європейського Парламенту та Ради та Директив Комісії 2003/124 /ЄС, 2003/125/ЄС та 2004/72/ЄС.

Серед заходів, необхідних для імплементації даного акта права ЄС:

- забезпечення супроводження розгляду у Верховній Раді України проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" та деяких інших законодавчих актів України щодо регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках" (реєстр. № 5865 від 26 серпня 2021 р.);
- розробка та затвердження нормативно-правових актів НКЦПФР щодо протидії зловживанням на ринках капіталу.

7. Директива 74/556/ЄЕС що встановлює детальні положення щодо перехідних заходів, пов'язаних з діяльністю, торгівлею та розповсюдженням токсичних продуктів, а також діяльністю, що передбачає професійне використання таких продуктів, включаючи діяльність посередників;

8. Директива Ради 74/557/ЄЕС про досягнення свободи заснування та свободи надання послуг щодо діяльності самозайнятих осіб та посередників, які займаються торгівлею та розповсюдженням токсичних продуктів.

9. Директива 98/5/ЄС про полегшення здійснення адвокатської діяльності на постійній основі в іншій державі-члені, ніж та, в якій була отримана кваліфікація;

10. Директива 77/249/ЄЕС про полегшення ефективного здійснення адвокатами свободи надання послуг.

- Імплементація акта передбачає внесення змін до Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність".

4. СВОБОДА РУХУ КАПІТАЛУ

Серед пріоритетних актів права ЄС за розділом 4 можна виокремити наступні:

1. Директива 2015/2366/ЄС від 25 листопада 2015 р. про платіжні послуги на внутрішньому ринку, про внесення змін до Директив 2002/65/ЄС, 2009/110/ЄС та 2013/36/ЄС і Регламенту 1093/2010/ЄС та про скасування Директиви 2007/64/ЄС

Серед заходів, необхідних для імплементації даного акта права ЄС:

- зміни до Закону України "Про платіжні послуги";
 - зміни до Положення про порядок здійснення авторизації діяльності надавачів фінансових платіжних послуг та обмежених платіжних послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 7 жовтня 2022 р. № 217;
 - зміни до Положення про залучення комерційних агентів для надання фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 2 серпня 2022 р. № 168.
2. Директива 2002/47/ЄС від 6 червня 2002 р. щодо механізмів застосування фінансової застави.
 3. Директива 98/26/ЄС від 19 травня 1998 р. про остаточність розрахунків у платіжних системах та системах розрахунків за операціями із цінними паперами.
 4. Директива 97/9/ЄС від 3 березня 1997 р. про схеми компенсації інвесторам.

Імплементація останніх трьох актів передбачає розробку проекту Закону України та нормативно-правових актів НКЦПФР.

Серед інших заходів також можна виокремити:

- здійснення перекладу Регламенту 2018/1672/ЄС від 23 жовтня 2018 р. про контроль над готівкою, яка ввозиться або вивозиться з Союзу, і скасовує Регламент № 1889/2005/ЄС та Імплементаційного Регламенту Комісії 2021/776/ЄС від 11 травня 2021 р., що встановлює шаблони для певних форм, а також технічні правила для ефективного обміну інформацією відповідно до Регламенту 2018/1672/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо контролю над введенням готівки або вихід із Союзу;
- імплементація Регламенту Ради 1210/2003/ЄС від 7 липня 2003 р. щодо санкцій проти Іраку.

5. ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ

Серед пріоритетних актів права ЄС за розділом 5 можна виокремити наступні:

1. Директива 2014/24/ЄС від 26 лютого 2014 р. про публічні закупівлі та про скасування Директиви 2004/18/ЄС.

2. Директива 2014/25/ЄС про здійснення суб'єктами закупівель у водній, енергетичній, транспортній галузях та в галузі поштових послуг і про скасування Директиви 2004/17/ЄС.
 - Імплементація зазначених директив передбачається шляхом внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі".
3. Директива 2009/81/ЄС про координування процедур укладення окремих видів контрактів на виконання робіт, закупівлю товарів і надання послуг у сфері оборони та безпеки.
 - Для імплементації цього акта необхідно внести зміни до Закону України "Про оборонні закупівлі" та нормативно-правових актів, які регламентують порядок та механізми здійснення оборонних закупівель.
4. Директива Ради 89/665/ЄЕС про узгодження законів, нормативно-правових актів та адміністративних положень, які стосуються застосування процедур оскарження рішень про присудження договорів закупівлі товарів та робіт за державні кошти.
 - У рамках імплементації вбачається внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі".

6. КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО

Серед пріоритетних актів права ЄС за розділом 6 можна виокремити наступні:

1. Директива 2007/36/ЄС від 11 липня 2007 р. про здійснення певних прав акціонерів у компаніях, зареєстрованих на біржі.

Перелік заходів, що необхідні для імплементації даного акта права ЄС:

- розробка законопроекту щодо приведення законодавства України у відповідність до законодавства ЄС у сфері законодавства про компанії та корпоративного управління, а також розробка та затвердження нормативно-правових актів НКЦПФР щодо окремих питань функціонування акціонерних товариств.
2. Директива 2004/25/ЄС від 21 квітня 2004 р. про пропозиції поглинання.
 - Імплементація цього акта передбачає розробку проекту Закону України та нормативно-правових актів НКЦПФР.
 3. Делегований Регламент Комісії № 241/2014/ЄС від 7 січня 2014 р., що доповнює Регламент № 575/2013/ЄС Європейського Парламенту та Ради стосовно нормативних технічних стандартів щодо вимог до власних коштів для установ.

Заходи, необхідні для імплементації зазначеного регламента:

- внесення змін до Закону України "Про банки і банківську діяльність". Відповідний проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо формування капіталу банків" направлено НБУ до Верховної Ради України листом від 15 серпня 2023 р.;
- прийняття нормативно-правових актів НБУ щодо регулятивного капіталу (на індивідуальній та консолідованій основі) буде забезпечено за результатами внесення відповідних змін до Закону України "Про банки і банківську діяльність".

4. Директива 2011/96/ЄС про материнські та дочірні компанії.
 - Імплементация директиви передбачає прийняття Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України".
5. Директива 2003/49/ЄС про проценти та роялті.
 - Серед заходів, спрямованих на імплементации цієї директиви, – прийняття Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України".

7. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

У зазначеному розділі чотири акти права ЄС були визначені пріоритетними для імплементации, а саме:

1. Регламент (ЄС) 2021/1873 Європейського Парламенту та Ради від 20 жовтня 2021 р. про продовження терміну дії прав Співтовариства на сорти рослин виду *Asparagus officinalis* L. та видових груп квіткових цибулин, дерев'янистих дрібних плодів і дерев'янистих декоративних рослин:
 - затвердження процедури продовження терміну дії прав на сорти рослин наказом Мінагрополітики;
 - проведення термінологічної перевірки та затвердження перекладу регламенту.
2. Регламент Ради (ЄС) № 2470/96 від 17 грудня 1996 р., що передбачає продовження терміну дії права на сорт рослин у Співтоваристві щодо картоплі:
 - затвердження процедури встановлення особливих умов щодо прав на сорти картоплі наказом Мінагрополітики;
 - проведення термінологічної перевірки та затвердження перекладу регламенту українською.
3. Регламент Ради (ЄС) № 2100/94 від 27 липня 1994 р. про права на сорт рослин у Співтоваристві:
 - прийняття наказу Мінагрополітики, яким передбачено затвердження Порядку складання, подання та розгляду заявки на сорт та Порядку проведення кваліфікаційної експертизи.
4. Регламент Комісії (ЄС) № 874/2009 від 17 вересня 2009 р., що встановлює імплементацийні правила застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 стосовно проваджень у Відомстві з охорони сортів рослин Співтовариства:
 - прийняття постанови Кабінету Міністрів України, якою буде визначено механізми функціонування та формування відомостей державних реєстрів у сфері охорони прав на сорти рослин, і буде включено у Порядок адміністрування та ведення бази даних сортів та реєстрів у сфері охорони прав на сорти рослин;
 - проведення термінологічної перевірки та затвердження перекладу перекладу регламенту.

Серед інших заходів, які сприятимуть імплементації вищезгаданих актів, можна виокремити:

- здійснення перекладу актів права ЄС;
- внесення змін до законодавства України;
- залучення експертної консультативної підтримки.

8. АНТИМОНОПОЛЬНА ПОЛІТИКА

За розділом 8 до пріоритетних віднесено наступні акти:

1. Директива (ЄС) 2019/1 Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2018 р. про надання повноважень органам з питань конкуренції держав-членів бути більш ефективними правозастосувачами та забезпечувати належне функціонування внутрішнього ринку.
 - Імплементація передбачена після набрання з 1 січня 2024 р. чинності Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України".
2. Регламент Ради (ЄС) № 1/2003 від 16 грудня 2002 р. про імплементацію правил конкуренції, викладених у статтях 81 і 82 Договору.
 - Імплементація передбачена після набрання з 1 січня 2024 р. чинності Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України".
3. Регламент Ради (ЄС) № 2015/1589 від 13 липня 2015 р. про встановлення детальних правил застосування статті 108 Договору про функціонування Європейського Союзу (кодифікація).
 - Імплементація передбачена після прийняття та набуття чинності проектом Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" та інших законодавчих актів України щодо державної допомоги суб'єктам господарювання" (реєстр. № 5648 від 10 червня 2021 р.).
4. Регламент Комісії (ЄС) № 1407/2013 від 18 грудня 2013 р. про застосування статей 107 і 108 Договору про функціонування Європейського Союзу до допомоги de minimis.
5. Регламент Комісії (ЄС) № 360/2012 від 25 квітня 2012 р. про застосування статей 107 та 108 Договору про функціонування Європейського Союзу до допомоги de minimis, наданої суб'єктам господарювання, які надають послуги, що становлять загальноекономічний інтерес.

Серед заходів, спрямованих на імплементацію:

- внесення змін до Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання";

- прийняття відповідного розпорядження Антимонопольного комітету України.

9. ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

Серед пріоритетних актів права ЄС та відповідних заходів в рамках їх імплементації за розділом 9 можна виокремити наступні:

1. Директива 2016/97/ЄС від 20 січня 2016 р. про розповсюдження страхових послуг:
 - внесення змін до Закону України від 18 листопада 2021 р. № 1909-IX “Про страхування”;
 - розробка проекту Закону України щодо інвестиційного страхування життя;
 - прийняття нормативно-правового акта Національного банку “Про затвердження Положення про розкриття інформації та розміщення інформаційного документу про стандартний страховий продукт на веб-сайтах”;
 - прийняття проекту постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Положення про особливості укладення договорів страхування зі споживачами”.

2. Директива 2009/138/ЄС від 25 листопада 2009 р. про започаткування та ведення діяльності у сфері страхування та перестрахування (Solvency II).

Розробка/прийняття нормативно-правових актів Національного банку щодо:

- переліку ризиків у межах класів страхування, характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, ризиків у межах класів страхування;
 - ліцензування небанківських фінансових установ;
 - порядку застосування Національним банком заходів впливу, коригувальних заходів, заходів раннього втручання;
 - встановлення вимог до платоспроможності страховиків;
 - формування технічних резервів;
 - встановлення вимог до системи управління страховика;
 - розкриття інформації страховиками;
 - внесення змін до нормативно-правових актів, що регламентують порядок консолідованого нагляду за небанківськими фінансовими групами, до складу яких входять страховики;
 - запровадження уніфікованих звітів згідно з вимогами Директиви Європейського Парламенту і Ради 2009/138/ЄС від 25 листопада 2009 р.;
 - внесення змін до Закону України від 18 листопада 2021 р. № 1909-IX “Про страхування” та/ або Закону України від 14 грудня 2021 р. № 1953-IX “Про фінансові послуги та фінансові компанії”.
3. Директива 2002/87/ЄС від 16 грудня 2002 р. про додатковий нагляд за кредитними установами, страховими компаніями та інвестиційними фірмами, що належать до фінансового конгломерату, та про внесення змін до директив Ради 73/239/

ЄЕС, 79/267/ЄЕС, 92/49/ЄЕС, 92/96/ЄЕС, 93/6/ЄЕС та 93/22/ЄЕС, а також до директив Європейського Парламенту і Ради 98/78/ЄС та 2000/12/ЄС:

- зміни до закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" № 1953-ІХ від 14 грудня 2021 р.;
 - зміни до закону України "Про страхування" № 1909-ІХ від 18 листопада 2021 р.;
 - прийняття нормативно-правових актів Національного банку на імплементацію законів України № 1909-ІХ, № 1953-ІХ;
 - зміни до Положення про порядок нагляду на консолідованій основі за небанківськими фінансовими групами, затвердженого постановою Правління НБУ від 2 грудня 2021 р. № 128;
 - зміни до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг, затвердженого постановою Правління НБУ від 1 лютого 2021 р. № 12;
 - запровадження уніфікованих звітів згідно з вимогами Директиви 2002/87/ЄС від 16 грудня 2002 року.
4. Директива Ради 91/674/ЄЕС від 19 грудня 1991 р. про річну звітність та консолідовану звітність страхових компаній:
- опрацювання питання формування підходу до імплементації Директиви Ради 91/674/ЄЕС у контексті обов'язковості МСФЗ для небанківських фінансових установ.
5. Директива 2019/2034/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 листопада 2019 р. про пруденційний нагляд за інвестиційними компаніями та внесення змін до Директив 2002/87/ЄС, 2009/65/ЄС, 2011/61/ЄС, 2013/36 /ЄС, 2014/59/ЄС та 2014/65/ЄС.

Внесення змін до:

- рішення Комісії від 30 грудня 2021 р. № 1289 "Про затвердження Стандарту № 2 "Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Організація та функціонування системи внутрішнього контролю в професійних учасниках, які є підприємствами, що становлять суспільний інтерес та які не є банками", зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28 лютого 2022 р. за № 258/37594;
- рішення Комісії від 30 грудня 2021 р. № 1290 "Про затвердження Стандарту № 3 "Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Організація та функціонування системи внутрішнього контролю в професійних учасниках, які є системно важливими професійними учасниками та які не є банками", зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28 лютого 2022 р. за № 267/37603;
- рішення Комісії від 30 грудня 2021 р. № 1291 "Про затвердження Стандарту № 4 "Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Організація та функціонування системи внутрішнього контролю в професійних учасниках, які не належать до підприємств, що становлять суспільний інтерес та до системно важливих

професійних учасників”, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28 лютого 2022 р. за № 263/37599.

6. Директива 2015/2366/ЄС від 25 листопада 2015 р. про платіжні послуги на внутрішньому ринку, про внесення змін до Директив 2002/65/ЄС, 2009/110/ЄС та 2013/36/ЄС і Регламенту 1093/2010/ЄС та про скасування Директиви 2007/64/ЄС.

Перелік заходів, що необхідні для імплементації даного акта права ЄС:

- зміни до Закону України “Про платіжні послуги”;
 - зміни до Положення про порядок здійснення авторизації діяльності надавачів фінансових платіжних послуг та обмежених платіжних послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 7 жовтня 2022 р. № 217;
 - зміни до Положення про залучення комерційних агентів для надання фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 2 серпня 2022 р. № 168.
7. Директива 2013/36/ЄС від 26 червня 2013 р. про доступ до діяльності кредитних установ і пруденційний нагляд за кредитними установами та інвестиційними фірмами, про внесення змін до Директиви 2002/87/ЄС та про скасування директив 2006/48/ЄС та 2006/49/ЄС і Регламент 575/2013/ЄС від 26 червня 2013 р. про пруденційні вимоги для кредитних установ та про внесення змін до Регламенту № 648/2012/ЄС:
- розробка нормативно-правового акта Національного банку України про порядок оцінки ризиків та встановлення Національним банком підвищених значень економічних нормативів для банків за результатами оцінки ризиків банків. Крім того, оскільки частина норм не підлягає імплементації, так як Україна не є членом ЄС, відповідно після набуття Україною членства ЄС буде визначена потреба внесення відповідних змін.
8. Регламент 575/2013/ЄС від 26 червня 2013 р. про пруденційні вимоги для кредитних установ та про внесення змін до Регламенту № 648/2012/ЄС.

Прийняття:

- проекту нормативно-правового акта щодо пруденційних нормативів (на індивідуальній та консолідованій основі);
- проекту нормативно-правового акта щодо регулятивного капіталу (на індивідуальній та консолідованій основі);
- проекту нормативно-правового акта щодо запровадження коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR) та коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR) на консолідованій основі;
- проекту нормативно-правового акта щодо визначення кредитного ризику, що включається до розрахунку нормативів достатності капіталу (SA–CR);
- проекту нормативно-правового акта щодо мінімального розміру ризику розрахунків (SR);
- проекту нормативно-правового акта щодо розміру ризику коригування кредитної оцінки (CVA);

- проекту нормативно-правового акта щодо ліміту значних експозицій (LEX);
 - проекту нормативно-правового акта щодо коефіцієнту левериджу (LR);
 - проекту нормативно-правового акта щодо розкриття інформації банками України (загальні підходи та принципи розкриття інформації, певні шаблони для розкриття інформації).
9. Директива 2001/24/ЄС щодо реструктуризації та ліквідації:
- внесення змін до Закону України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб”.
10. Директива 89/117/ЄС від 13 лютого 1989 р. про зобов’язання публікації щорічних бухгалтерських документів структурними підрозділами кредитних та фінансових установ, що створені у державах-членах, головний офіс яких знаходиться на території іншої держави-члена:
- розробка проекту змін до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” в частині обов’язкової публікації щорічної фінансової звітності структурними підрозділами фінансових установ, що створені у державах-членах, головний офіс яких знаходиться на території іншої держави-члена.
11. Директива 2014/65/ЄС від 15 травня 2014 р. про ринки фінансових інструментів та про внесення змін до Директиви 2002/92/ЄС.
12. Регламент 596/2014/ЄС від 16 квітня 2014 р. про зловживання на ринку і скасування Директиви 2003/6/ЄС, Директиви 2003/124/ЄС, Директиви 2003/125/ЄС та Директиви 2004/72/ЄС.
13. Регламент 648/2012/ЄС від 4 липня 2012 р. щодо позабіржових деривативів, центральних контрагентів і торгових репозитаріїв:
- розробка необхідного проекту Закону України та нормативно-правових актів НКЦПФР.

10. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА МЕДІА

У розділі 10 визначено наступні пріоритетні акти права ЄС та заходи/проекти актів, спрямовані на їх імплементацію:

1. Делегований регламент Комісії (ЄС) 2022/30 від 29 жовтня 2021 р., що доповнює Директиву 2014/53/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо застосування основних вимог, зазначених у статті 3(3), пункти (d), (e) і (f), цієї Директиви:
 - затверджений переклад Делегованого регламенту Комісії (ЄС) 2022/30 від 29 жовтня 2021 р., що доповнює Директиву 2014/53/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо застосування основних вимог, зазначених у статті 3(3), пункти (d), (e) і (f), цієї Директиви;
 - внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 р. № 355 “Про затвердження Технічного регламенту радіообладнання”.
2. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2022/612 від 6 квітня

2022 р. про роумінг у мережах мобільного зв'язку загального користування в межах Європейського Союзу:

- проект Закону України "Про внесення змін до законів України "Про електронні комунікації" та "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку";
 - затверджений переклад Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2022/612 від 6 квітня 2022 р. про роумінг у мережах мобільного зв'язку загального користування в межах Європейського Союзу.
3. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/1971 від 11 грудня 2018 р. про створення Органу європейських регуляторів електронних комунікацій (BEREC) та Агентства з підтримки BEREC (Офіс BEREC), внесення змін до Регламенту (ЄС) 2015/2120 та скасування Регламенту (ЄС) № 1211/2009:
- проект Закону України "Про внесення змін до законів України "Про електронні комунікації" та "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку".
4. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2016/2286 від 15 грудня 2016 р., що встановлює детальні правила щодо застосування політики добросовісного використання та методології для оцінки стійкості скасування роздрібної плати за роумінг, а також щодо заявки, яку подає постачальник послуг роумінгу для цілей такої оцінки:
- проект Закону України "Про внесення змін до законів України "Про електронні комунікації" та "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку";
 - проект нормативно-правового акта НКЕК щодо порядку надання послуг роумінгу між Україною та ЄС;
 - проект нормативно-правового акта НКЕК щодо порядку застосування політики добросовісного користування регульованих роздрібних послуг роумінгу та механізму сталості;
 - затверджений переклад регламенту.
5. Рішення (ЄС) 2017/899 Європейського Парламенту та Ради від 17 травня 2017 р. про використання смуг радіочастот 470–790 МГц на території Союзу, яке набуло чинності 14 червня 2017 р.:
- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні".
6. Імплементативне Рішення Комісії (ЄС) 2016/687 від 28 квітня 2016 р. про гармонізацію смуги частот 694–790 ГГц для наземних систем, здатних забезпечувати надання бездротових широкосмугових електронних комунікаційних послуг, для гнучкого використання на національному рівні в Співтоваристві (С (2016) 2268):

- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні”.
7. Імплементативне Рішення Комісії 2012/688/ЄС від 5 листопада 2012 р. про гармонізацію смуг радіочастот 1920–1980 МГц та 2110–2170 МГц для наземних систем, здатних забезпечувати надання електронних комунікаційних послуг на території Союзу:
 - внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні”.
 8. Рішення 243/2012/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 14 березня 2012 р., що засновує багаторічну програму політики радіочастотного діапазону, яке набуло чинності 10 квітня 2012 р.:
 - внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні”.
 9. Рішення Комісії 2008/411/ЄС від 21 травня 2008 р. про гармонізацію смуги частот 3400–3800 МГц для наземних систем, здатних забезпечувати надання електронних комунікаційних послуг у Співтоваристві:
 - внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні”.
 10. Рішення Комісії 2007/344/ЄС від 16 травня 2007 р. про гармонізований доступ до інформації щодо використання діапазону в межах Співтовариства:
 - внесення інформації щодо використання радіочастотного спектра в Україні до системи інформації про радіочастоти (EFIS) Європейського бюро радіозв’язку.
 11. Імплементативне Рішення Комісії (ЄС) 2015/1506 від 8 вересня 2015 р. щодо специфікацій стосовно форматів удосконалених електронних підписів та удосконалених печаток, які повинні визнавати органи публічного сектору відповідно до статей 27(5) та 37(5) Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 910/2014 про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій на внутрішньому ринку:
 - проект наказу Міністерства цифрової трансформації України “Про затвердження форми відомостей про засоби електронної ідентифікації в контексті схем електронної ідентифікації для їх використання у сфері електронного урядування”;
 - проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження вимог до форматів удосконалених електронних підписів та печаток, які використовуються для надання електронних публічних послуг, та вимог до створення та перевірки удосконалених електронних підписів, що базуються на кваліфікованих сертифікатах відкритих ключів”.
 12. Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2015/1501 від 8 вересня 2015 р. про рамки інтероперабельності відповідно до статті 12(8) Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 910/2014 про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій на внутрішньому ринку:

- проект наказу Міністерства цифрової трансформації України “Про затвердження форми відомостей про засоби електронної ідентифікації в контексті схем електронної ідентифікації для їх використання у сфері електронного урядування”;
- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження вимог до форматів удосконалених електронних підписів та печаток, які використовуються для надання електронних публічних послуг, та вимог до створення та перевірки удосконалених електронних підписів, що базуються на кваліфікованих сертифікатах відкритих ключів”.

13. Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2015/1502 від 8 вересня 2015 р. про встановлення мінімальних технічних специфікацій та процедур для рівнів надійності засобів електронної ідентифікації відповідно до статті 8(3) Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 910/2014 про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій на внутрішньому ринку:

- проект наказу Міністерства цифрової трансформації України “Про затвердження форми відомостей про засоби електронної ідентифікації в контексті схем електронної ідентифікації для їх використання у сфері електронного урядування”;
- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження вимог до форматів удосконалених електронних підписів та печаток, які використовуються для надання електронних публічних послуг, та вимог до створення та перевірки удосконалених електронних підписів, що базуються на кваліфікованих сертифікатах відкритих ключів”.

14. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2022/2279 від 1 серпня 2022 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради, шляхом зазначення кількості та назв змінних для використання статистичної області інформаційно-комунікаційних технологій на довідковий 2023 рік (далі – Регламент 2022/2279):

- проект акта про внесення змін до методології та звітно-статистичної документації державного статистичного спостереження “Обстеження умов життя домогосподарств”;
- затверджений переклад регламенту.

15. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2022/1399 від 1 серпня 2022 р., що визначає технічні елементи набору даних, встановлює технічні формати для передачі інформації та визначає порядок і зміст звітів про якість організації вибіркового обстеження під час використання в області інформаційних та комунікаційних технологій для базового 2023 року відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:

- проект акта про внесення змін до методології та звітно-статистичної документації державного статистичного спостереження “Обстеження умов життя домогосподарств”;
- проект акта про внесення змін до Методологічних положень з підготовки стандартних звітів щодо якості результатів державних вибірових обстежень населення (домогосподарств);
- затверджений переклад регламенту.

16. Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради від 10 жовтня 2019 р., що встановлює загальну основу для європейської статистики щодо осіб і домогосподарств на основі даних на індивідуальному рівні, зібраних із вибірок, вносить зміни до Регламентів (ЄС) № 808/2004, (ЄС) № 452/2008 та (ЄС) № 1338/2008 Європейського Парламенту та Ради, а також про скасування Регламенту (ЄС) № 1177/2003 Європейського Парламенту та Ради та Регламенту Ради (ЄС) № 577/98:
- проект акта про внесення змін до методології та звітно-статистичної документації державного статистичного спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств";
 - проект акта про внесення змін до методології та звітно-статистичної документації щодо обстеження робочої сили;
 - проект акта про внесення змін до методології та звітно-статистичної документації вибіркового обстеження щодо доходів та умов життя;
 - затверджений переклад регламенту.
17. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 763/2008 від 9 липня 2008 р. про переписи населення та житлового фонду:
- нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України щодо визначення строків та методів проведення Всеукраїнського перепису населення, здійснення заходів, пов'язаних з його підготовкою та проведенням, а також обробленням, узагальненням, поширенням та використанням його результатів;
 - пропозиції до бюджетної програми за КПКВК 0414020 "Статистичні спостереження" щодо видатків, необхідних для підготовки та проведення Всеукраїнського перепису населення;
 - укомплектувати штатні посади структурних підрозділів з перепису населення апарату Держстату та територіальних органів Держстату.
18. Регламент (ЄС) № 862/2007 Європейського Парламенту та Ради від 11 липня 2007 р. про статистику Співтовариства щодо міграції та міжнародного захисту та про скасування Регламенту Ради (ЄЕС) № 311/76 про зведення статистики про іноземних працівників:
- план заходів із виконання програми розвитку офіційної статистики до 2028 року;
 - внесення змін до наказу Державної міграційної служби України від 8 лютого 2016 р. № 22 "Про оптимізацію форм відомчої статистичної звітності ДМС";
 - створення та впровадження інформаційної системи статистичного виробництва органів державної статистики (ІССВ ОДС);
 - здійснення заходів щодо вивчення можливості залучення міжнародної експертної підтримки з питань навчання персоналу та доступу до інструментів фінансової допомоги;
 - затверджений переклад регламенту.

19. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2023/212 від 3 листопада 2022 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради визначенням кількості та назви змінних в області доходу та умов життя щодо доступу до послуг:
- проект акта про затвердження методології та звітно-статистичної документації модуля обстеження "Статистика доходів і умов життя (EU-SILC)" щодо доступу до послуг;
 - затверджений переклад регламенту.
20. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2023/126 від 21 жовтня 2022 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради визначенням кількості та назви змінних для області споживання:
- проект акта про внесення змін до методології та звітно-статистичної документації державного статистичного спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств";
 - затверджений переклад регламенту.
21. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2021/466 від 17 листопада 2020 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради визначенням кількості та назви змінних для сфери доходу та умов життя щодо здоров'я та якості життя:
- проект акта про затвердження методології та звітно-статистичної документації модуля обстеження "Статистика доходів і умов життя (EU-SILC)" щодо здоров'я та якості життя;
 - затверджений переклад регламенту.
22. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2020/1642 від 5 листопада 2020 р., що визначає технічні елементи набору даних для спеціального предмета 2022 р. "робочі навички" та восьмирічних змінних щодо "пенсії та участі на ринку праці" у сфері робочої сили відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:
- проект акта про затвердження методології та звітно-статистичної документації модуля щодо пенсій та участі на ринку праці;
 - затверджений переклад регламенту.
23. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2020/256 від 16 грудня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради шляхом встановлення багаторічного поточного планування (далі – Регламент 2020/256):
- проект акта про затвердження Програми розвитку офіційної статистики до 2028 року;
 - затверджений переклад регламенту.
24. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2020/258 від 16 грудня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради, вказуючи кількість і назви змінних для області доходу та умов життя:
- проект акта про внесення змін до методології та звітно-статистичної

документації обстеження щодо доходів та умов життя;

- затверджений переклад регламенту.

25. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2019/2242 від 16 грудня 2019 р., що визначає технічні елементи наборів даних, встановлює технічні формати та визначає детальні заходи та зміст звітів про якість організації вибіркового обстеження в області доходів та умов життя відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:

- проект акта про внесення змін до методології та звітно-статистичної документації вибіркового обстеження щодо доходів та умов життя;
- проект акта про внесення змін до Методологічних положень з підготовки стандартних звітів з якості державних вибірових обстежень населення (домогосподарств);
- затверджений переклад регламенту.

26. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2019/2240 від 16 грудня 2019 р., що визначає технічні елементи набору даних, встановлює технічні формати для передачі інформації та визначає детальні заходи та зміст звітів про якість організації вибіркового обстеження в області робочої сили відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:

- проект акта про внесення змін до методології та звітно-статистичної документації обстеження робочої сили;
- проект акта про внесення змін до Методологічних положень з підготовки стандартних звітів з якості державних вибірових обстежень населення (домогосподарств);
- затверджений переклад регламенту.

27. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2019/2181 від 16 грудня 2019 р., що визначає технічні характеристики щодо елементів, спільних для кількох наборів даних відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:

- проект акта про внесення змін до методології та звітно-статистичної документації щодо обстеження робочої сили;
- проект акта про внесення змін до методології та звітно-статистичної документації щодо обстеження умов життя домогосподарств;
- проект акта про внесення змін до методології та звітно-статистичної документації щодо обстеження щодо доходів та умов життя;
- затверджений переклад регламенту.

28. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) № 205/2014 від 4 березня 2014 р., що встановлює уніфіковані умови для імплементативного Регламенту (ЄС) № 1260/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо європейської демографічної статистики в частині розбивки даних, термінів і перегляду даних:

- план заходів із виконання програми розвитку офіційної статистики до 2028 року;

- створення та впровадження інформаційної системи статистичного виробництва органів державної статистики (ICCB ОДС);
- затверджений переклад регламенту.

29. Регламент Комісії (ЄС) № 351/2010 від 23 квітня 2010 р. про імплементацію Регламенту (ЄС) № 862/2007 Європейського Парламенту та Ради про статистику Співтовариства з міграції та міжнародного захисту в частині визначень категорій груп країни народження, груп країни попереднього постійного проживання, груп країни наступного постійного проживання і груп громадянства:

- план заходів із виконання програми розвитку офіційної статистики до 2028 року;
- створення та впровадження інформаційної системи статистичного виробництва органів державної статистики (ICCB ОДС);
- затверджений переклад регламенту.

11. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ТА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Нижче наводиться перелік пріоритетних актів права ЄС та відповідних заходів або проектів актів, необхідних для їх імплементації:

1. Регламент (ЄС) № 138/2004 Європейського Парламенту та Ради від 5 грудня 2003 р. про економічні рахунки для сільського господарства в Співтоваристві:
 - внесення змін до Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження "Економічні рахунки сільського господарства" (затверджені наказом Держстату № 385 від 31 грудня 2020 р.) в частині формування регіональних економічних рахунків (положення, що визначені актом ЄС у "Annex I, VII. Regional Economic Accounts for Agriculture ('REAA')".
2. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/33 від 17 жовтня 2018 р., про доповнення Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1308/2013 про заявки на охорону назв місця походження, географічних зазначень і традиційних позначень у секторі вина, процедуру заперечення, обмеження використання, внесення змін до специфікацій продуктів, скасування охорони, маркування та представлення:
 - прийняття проекту Закону України "Про виноград та продукти виноградарства" (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.).
3. Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2019/34 від 17 жовтня 2018 р., що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради в частині заявок на охорону назв місця походження, географічних зазначень і традиційних позначень у секторі вина, процедури заперечення, внесення змін до специфікацій продуктів, реєстру охоронюваних найменувань, скасування охорони та використання символів і Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1306/2013 в частині належної системи перевірок:
 - прийняття проекту Закону України "Про виноград та продукти виноградарства" (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.).

4. Регламент (ЄС) 2021/2115 Європейського Парламенту та Ради від 2 грудня 2021 р., що встановлює правила щодо підтримки стратегічних планів, що розробляються державами-членами в рамках спільної сільськогосподарської політики (Стратегічні плани CAP) і фінансуються Європейським сільськогосподарським гарантійним фондом (ЄСГФ) та Європейським сільськогосподарським фондом розвитку сільської місцевості (ЄСФРСМ) та скасовує Регламент (ЄС) № 1305/2013 та Регламент (ЄС) № 1307/2013:
- розробка та прийняття законопроекту “Про засади державної аграрної політики”;
 - Стратегія аграрного та сільського розвитку у відповідності із цілями САП на 2023–2027 рр., План Заходів до стратегії (розробка відповідних нормативно-правових актів);
 - державні програми підтримки, порядки використання коштів, нормативно-правовий акт щодо створення системи AKIS (система передачі знань та інновацій в с/г);
 - зміни та доповнення до Закону України “Про сільськогосподарську дорадчу діяльність”, зокрема, в частині інтеграції дорадників та дорадчих служб у систему AKIS;
 - розробка програми LEADER (CLLD) (місцевий розвиток, очолюваний громадою).
5. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2022/128 від 21 грудня 2021 р., що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) 2021/2116 Європейського парламенту та Ради стосовно платіжних установ та інших органів, фінансового менеджменту, оформлення рахунків, чеків, цінних паперів і прозорості:
- розробка нормативно-правового акта щодо процедур з фінансового управління, перевірки рахунків, чеків, цінних паперів та забезпечення прозорості.
6. Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 907/2014 від 11 березня 2014 р., що доповнює Регламент (ЄС) № 1306/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо платіжних установ та інших органів, фінансового управління, оформлення рахунків, цінних паперів та використання євро:
- проект Закону України “Про організаційні засади реалізації державної аграрної політики”.
7. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) № 908/2014 від 6 серпня 2014 р., що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) № 1306/2013 Європейського Парламенту та Ради стосовно платіжних установ та інших органів, фінансового менеджменту, оформлення рахунків, чеків, цінних паперів і прозорості:
- проект Закону України “Про організаційні засади реалізації державної аграрної політики”.
8. Регламент Комісії (ЄС) № 1/2002 від 28 грудня 2001 р., що встановлює детальні правила застосування Регламенту Ради (ЄС) № 1259/1999 щодо спрощеної схеми виплат фермерам за певними схемами підтримки:

- проект Закону “Про організаційні засади реалізації державної аграрної політики”.
9. Регламент Ради (ЄС) № 378/2007 від 27 березня 2007 р., що встановлює правила добровільної модуляції прямих виплат, передбачених Регламентом (ЄС) № 1782/2003, що встановлює спільні правила для схем прямої підтримки в рамках спільної сільськогосподарської політики та встановлює певні схеми підтримки для фермерів та внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1290/2005:
- проект Закону України “Про організаційні засади реалізації державної аграрної політики”.
10. Регламент (ЄС) 2021/2116 Європейського Парламенту та Ради від 2 грудня 2021 р. про фінансування, управління та моніторинг спільної сільськогосподарської політики та про скасування Регламенту (ЄС) № 1306/2013:
- розробка та прийняття законопроекту “Про засади державної аграрної політики”;
 - Стратегія аграрного та сільського розвитку у відповідності із цілями САП на 2023–2027 рр., План Заходів до стратегії (розробка відповідних нормативно-правових актів);
 - державні програми підтримки, порядки використання коштів, нормативно-правовий акт щодо створення системи AKIS (система передачі знань та інновацій в с/г);
 - зміни та доповнення до Закону України “Про сільськогосподарську дорадчу діяльність”, зокрема, в частині інтеграції дорадників та дорадчих служб у систему AKIS;
 - розробка програми LEADER (CLLD) (місцевий розвиток, очолюваний громадою).
11. Регламент (ЄС) № 1306/2013 Європейського Парламенту та Ради від 17 грудня 2013 р. про фінансування, управління та моніторинг спільної сільськогосподарської політики та про скасування Регламентів Ради (ЄЕС) № 352/78, (ЄС) № 165/ 94, (ЄС) № 2799/98, (ЄС) № 814/2000, (ЄС) № 1290/2005 та (ЄС) № 485/2008:
- розробка та прийняття законопроекту “Про засади державної аграрної політики”;
 - Стратегія аграрного та сільського розвитку у відповідності із цілями САП на 2023–2027 рр., План Заходів до стратегії (розробка відповідних нормативно-правових актів);
 - державні програми підтримки, порядки використання коштів, нормативно-правовий акт щодо створення системи AKIS (система передачі знань та інновацій в с/г);
 - зміни та доповнення до Закону України “Про сільськогосподарську дорадчу діяльність”, зокрема, в частині інтеграції дорадників та дорадчих служб у систему AKIS;
 - розробка програми LEADER (CLLD) (місцевий розвиток, очолюваний громадою).

12. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2022/1172 від 4 травня 2022 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2021/2116 Європейського Парламенту та Ради щодо інтегрованої системи адміністрування та контролю в спільній сільськогосподарській політиці та застосування та розрахунку адміністративних штрафів за обумовленістю:
- розробка та прийняття законопроекту "Про засади державної аграрної політики";
 - Стратегія аграрного та сільського розвитку у відповідності із цілями САП на 2023–2027 рр., План Заходів до стратегії (розробка відповідних нормативно-правових актів);
 - державні програми підтримки;
 - порядки використання коштів;
 - нормативно-правовий акт щодо створення системи AKIS (система передачі знань та інновацій в с/г);
 - зміни та доповнення до Закону України "Про сільськогосподарську дорадчу діяльність", зокрема, в частині інтеграції дорадників та дорадчих служб у систему AKIS;
 - розробка програми LEADER (CLLD) (місцевий розвиток, очолюваний громадою).
13. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2022/1173 від 31 травня 2022 р., що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) 2021/2116 Європейського Парламенту та Ради щодо інтегрованої системи адміністрування та контролю в спільній сільськогосподарській політиці:
- розробка та прийняття законопроекту "Про засади державної аграрної політики";
 - Стратегія аграрного та сільського розвитку у відповідності із цілями САП на 2023–2027 рр., План Заходів до стратегії (розробка відповідних нормативно-правових актів);
 - державні програми підтримки;
 - порядки використання коштів.
14. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2022/127 від 7 грудня 2021 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2021/2116 Європейського Парламенту та Ради правилами щодо платіжних установ та інших органів, фінансового управління, оформлення рахунків, цінних паперів та використання євро:
- проект Закону України "Про організаційні засади реалізації державної аграрної політики".
15. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) № 809/2014 від 17 липня 2014 р., що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) № 1306/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо інтегрованої системи адміністрування та контролю, заходів розвитку сільської місцевості і перехресної відповідності:
- проект Закону України "Про організаційні засади реалізації державної аграрної політики".

16. Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 640/2014 від 11 березня 2014 р., що доповнює Регламент (ЄС) № 1306/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо інтегрованої системи адміністрування і контролю та умов для відмови або скасування платежів та адміністративних штрафів що застосовуються до прямих платежів, підтримки розвитку сільської місцевості та перехресної відповідності:
- проект Закону України “Про організаційні засади реалізації державної аграрної політики”.
17. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) № 641/2014 від 16 червня 2014 р., що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) № 1307/2013 Європейського Парламенту та Ради, що встановлює правила для прямих виплат фермерам за схемами підтримки в рамках спільної сільськогосподарської політики:
- проект Закону України “Про організаційні засади реалізації державної аграрної політики”.
18. Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 639/2014 від 11 березня 2014 р., що доповнює Регламент (ЄС) № 1307/2013 Європейського Парламенту та Ради, що встановлює правила для прямих виплат фермерам за схемами підтримки в рамках спільної сільськогосподарської політики та внесення змін до Додатку Х до цього Регламенту:
- прийняття проекту Закону України “Про виноград та продукти виноградарства” (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.).
19. Регламент Комісії (ЄС) № 555/2008 від 27 червня 2008 р., що встановлює детальні правила імплементативного Регламенту Ради (ЄС) № 479/2008 про спільну організацію ринку вина щодо програм підтримки, торгівлі з третіми країнами, виробничого потенціалу та про контроль у виноробному секторі:
- наказ Міністерства охорони здоров’я України “Про затвердження Порядку подання інформації, передбаченої статтею 11-1 Закону України “Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров’я населення”;
 - постанова Кабінету Міністрів України “Порядок попередньої ідентифікації віку користувачів з використанням документа, що посвідчує особу”.
20. Директива 2014/40/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 3 квітня 2014 р. про наближення законів, підзаконних актів та адміністративних положень держав-членів щодо виробництва, представлення та продажу тютюнових виробів і супутніх виробів та про скасування Директиви 2001/ 37/ЄС:
- прийняття проекту Закону України “Про виноград та продукти виноградарства” (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.).
21. Регламент (ЄС) № 251/2014 Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. щодо визначення, опису, представлення, маркування та захисту географічних зазначень ароматизованих виноробних продуктів і скасування Регламенту Ради (ЄЕС) № 1601/91:
- прийняття проекту Закону України “Про об’єднання сільськогосподарських товаровиробників” (реєстр. № 8149 від 24 жовтня 2022 р., прийнятий у першому читанні);

- прийняття проекту наказу Мінагрополітики “Про затвердження Вимог щодо класифікації туш ВРХ, свиней і овець”;
- прийняття проекту Закону України “Про розвиток галузі бджільництва, охорону, захист та збереження бджіл” та підзаконних актів до нього;
- прийняття проектів наказів Мінагрополітики: “Про затвердження Вимог до деяких видів частково або повністю зневодненого консервованого молока, призначеного для споживання людиною” та “Про затвердження Вимог до молока, молочних продуктів та інших подібних харчових продуктів”;
- прийняття проекту Закону України “Про виноград та продукти виноградарства” (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.);
- внесення змін до Закону України “Про захист економічної конкуренції”;
- внесення змін до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб’єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України за № 317/6605 від 1 квітня 2002 р.;
- прийняття проекту Закону України “Про хміль та хмелепродукти” (реєстр. № 9234 від 24 квітня 2023 р.);
- прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про правову охорону географічних зазначень”;
- внесення змін до наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 12 березня 2021 р. № 536-2 “Про затвердження Правил складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію географічного зазначення”.

22. Регламент (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради від 17 грудня 2013 р. про встановлення спільної організації ринків сільськогосподарської продукції та скасування Регламентів Ради (ЄЕС) № 922/72, (ЄЕС) № 234/79, (ЄС) № 1037/2001 та (ЄС) № 1234/2007.

Вимагає прийняття нормативно-правових актів Держстату щодо затвердження:

- методологічних положень державного статистичного спостереження “Виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин і забезпеченість їх кормами”;
- форми державного статистичного спостереження № 24 (річна) “Звіт про виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин і забезпеченість їх кормами”;
- форми державного статистичного спостереження № 24-сг (місячна) “Звіт про виробництво продукції тваринництва та кількість сільськогосподарських тварин”;
- номенклатури продукції сільського господарства.

23. Регламент (ЄС) № 1165/2008 Європейського Парламенту та Ради від 19 листопада 2008 р. щодо статистики худоби та м’яса та скасування Директив Ради 93/23/ЄЕС, 93/24/ЄЕС та 93/25/ЄЕС:

- прийняття проекту Закону України “Про виноград та продукти виноградарства” (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.).
24. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/934 від 12 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо виноробних районів, у яких міцність алкоголю може бути збільшена, дозволених енологічних практик та застосовних обмежень до виробництва та збереження виноградної продукції, мінімального відсотка алкоголю для побічних продуктів і їх утилізації, а також стосовно публікації файлів OIV:
- прийняття проекту Закону України “Про виноград та продукти виноградарства” (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.).
25. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2018/274 від 11 грудня 2017 р., про встановлення правил застосування Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1308/2013 про систему дозволів на виноградні насадження, сертифікацію, реєстр прибуттів і вибуттів, обов’язкові декларації та повідомлення і Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1306/2013 в частині відповідних перевірок та про скасування Делегованого регламенту Комісії (ЄС) 2015/561:
- прийняття проекту Закону України “Про виноград та продукти виноградарства” (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.).
26. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2017/1182 від 20 квітня 2017 р., що доповнює Регламент (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо шкал Союзу для класифікації туш яловичини, свиней і овець, а також щодо звітності ринкових цін на окремі категорії туш і живих тварин:
- прийняття відповідного наказу Мінагрополітики.
27. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2017/1184 від 20 квітня 2017 р., що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо шкал Союзу для класифікації яловичини, свиней та овець туш і щодо звітності про ринкові ціни на певні категорії туш і живих тварин:
- прийняття відповідного наказу Мінагрополітики.
28. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2017/670 від 31 січня 2017 р., що доповнює Регламент (ЄС) № 251/2014 Європейського Парламенту та Ради щодо дозволених виробничих процесів для отримання ароматизованих виноробних продуктів:
- прийняття проекту Закону України “Про виноград та продукти виноградарства” (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.).
29. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) № 631/2012 від 12 липня 2012 р. про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1295/2008 щодо імпорту хмелю з третіх країн:
- прийняття проекту Закону України “Про хміль та хмелепродукти” (реєстр. № 9234 від 24 квітня 2023 р.).
30. Директива Ради 2011/64/ЄС від 21 червня 2011 р. про структуру та ставки акцизного збору, що застосовуються до тютюнових виробів:

- прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України”.
31. Регламент Комісії (ЄС) № 1850/2006 від 14 грудня 2006 р., що встановлює детальні правила сертифікації хмелю та хмелепродуктів:
- прийняття проекту Закону України “Про хміль та хмелепродукти” (реєстр. № 9234 від 24 квітня 2023 р.).
32. Регламент Комісії (ЄС) № 1402/2003 від 1 серпня 2003 р., що встановлює список таблиць і встановлює визначення, що стосуються базових статистичних досліджень площ під виноградниками.
- Вимагає прийняття нормативно-правових актів Держстату щодо затвердження:
- методологічних положень державного статистичного спостереження “Виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин і забезпеченість їх кормами”;
 - форми державного статистичного спостереження № 24 (річна) “Звіт про виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин і забезпеченість їх кормами”;
 - номенклатури продукції сільського господарства.
33. Регламент Комісії (ЄС) № 1295/2008 від 18 грудня 2008 р. про імпорт хмелю з третіх країн:
- прийняття проекту Закону України “Про хміль та хмелепродукти” (реєстр. № 9234 від 24 квітня 2023 р.).
34. Директива Комісії 2003/91/ЄС від 6 жовтня 2003 р., що встановлює імплементаційні заходи для цілей статті 7 Директиви Ради 2002/55/ЄС щодо характеристик, які мають бути охоплені експертизою, та мінімальних умов для експертизи певних сортів овочевих видів:
- прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку погодження допуску на ринок насіння овочевих культур у разі подання заявки на сорт”.

До інших пріоритетних завдань віднесено:

- здійснення перекладу актів права ЄС;
- внесення відповідних змін до законодавства України;
- залучення експертно-консультативної підтримки та залучення фінансування для матеріально-технічного забезпечення органів управління в галузі рибного господарства.

12. ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА, ВЕТЕРИНАРНА ТА ФІТОСАНІТАРНА ПОЛІТИКА

До пріоритетних актів права ЄС належать:

1. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2022/2404 від 14 вересня 2022 р., який

доповнює Регламент (ЄС) 2016/2031 Європейського Парламенту та Ради шляхом встановлення детальних правил для обстежень щодо карантинних шкідників у захищеній зоні та скасовує Директиву Комісії 92/70/ЄС;

2. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2022/2389 від 7 грудня 2022 р., що встановлює правила для єдиного застосування частоти перевірок ідентифікації та фізичних перевірок партій рослин, рослинних продуктів та інших об'єктів, що ввозяться до Союзу;
3. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2022/1941 від 13 жовтня 2022 р. про заборону інтродукції, переміщення, утримання, розмноження або випуску певних шкідливих організмів відповідно до статті 30(1) Регламенту (ЄС) 2016/2031 Європейського Парламенту та Ради;
4. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/827 від 13 березня 2019 р. щодо критеріїв, яким повинні відповідати професійні оператори, щоб відповідати умовам, викладеним у статті 89(1) пункт (а) Регламенту (ЄС) 2016/2031 від Європейського Парламенту та Ради, а також процедури для забезпечення дотримання цих критеріїв;
5. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/829 від 14 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2016/2031 Європейського Парламенту та Ради щодо заходів захисту від шкідників рослин, що дозволяють державам-членам передбачити тимчасові відступи з огляду на офіційне тестування, у наукових або освітніх цілях, для випробування, відбору сортів або розведення;
6. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2018/631 від 7 лютого 2018 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/625 Європейського Парламенту та Ради шляхом створення референс-лабораторій Європейського Союзу для шкідників рослин;
7. Директива № 2009/128/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 жовтня 2009 р., яка встановлює порядок денний дій Співтовариства, спрямованих на досягнення сталого використання пестицидів:
 - для імплементативності цих актів права ЄС необхідним є прийняття проекту Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин" (реєстр. № 8340 від 9 січня 2023 р.), який 29 червня 2023 р. прийнято за основу у першому читанні.
8. Регламент (ЄС) № 1107/2009 Європейського Парламенту та Ради від 21 жовтня 2009 р. щодо розміщення засобів захисту рослин на ринку та скасування Директив Ради 79/117/ЄЕС та 91/414/ЄС;
9. Регламент Комісії (ЄС) № 546/2011 від 10 червня 2011 р. про імплементативний Регламенту (ЄС) № 1107/2009 Європейського Парламенту та Ради щодо єдиних принципів оцінки та авторизації засобів захисту рослин:
 - для імплементативності необхідним є прийняття проекту Закону України "Про засоби захисту рослин і агрохімікати", проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку оцінки та схвалення діючих речовин засобів захисту рослин антидотів та синергістів", проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження критеріїв схвалення діючих речовин засобів захисту рослин, антидотів та синергістів".
10. Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) № 2020/178 від 31 січня 2020 р. про надання інформації пасажиром, які прибувають з третіх країн, та клієнтам поштових

служб і певних професійних операторів щодо заборон на ввезення рослин, рослинних продуктів та інших об'єктів на територію Співтовариства відповідно до Регламенту (ЄС) 2016/2031 Європейського Парламенту і Ради:

- імплементація передбачає прийняття проекту Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин", проекту наказу Мінагрополітики "Про Вимоги до форми, змісту та розміщення інформації щодо заборон та обмежень, встановлених щодо ввезення (пересилання) на митну територію України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів у ручній поклажі, багажі або поштовому відправленні".

11. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2019/2148 від 13 грудня 2019 р. щодо спеціальних правил стосовно випуску рослин, рослинних продуктів та інших об'єктів із карантинних станцій та місць зберігання відповідно до Регламенту (ЄС) 2016/2031 Європейського Парламенту та Ради:

- необхідним є прийняття проекту Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин", проекту наказу Мінагрополітики "Про затвердження Правил вивільнення рослин, рослинних продуктів та інших предметів із карантинних станцій і ізольованих об'єктів для утримання та вимоги до маркування, пов'язані з таким випуском або переміщенням для наукових цілей та державних випробувань".

12. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2019/2072 від 28 листопада 2019 р. про встановлення єдиних умов для імплементації Регламенту (ЄС) 2016/2031 Європейського Парламенту та Ради щодо захисних заходів проти шкідників рослин та скасування Регламенту Комісії (ЄС) № 690/2008 та про внесення змін до Імплементативного регламенту Комісії (ЄС) 2018/2019:

- імплементація передбачає прийняття проекту Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин", проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Переліків для цілей державного контролю та інших офіційних заходів у сфері захисту рослин".

13. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2017/2313 від 13 грудня 2017 р., що встановлює специфікації формату паспорта рослин для переміщення територією Союзу та паспорта рослин для інтродукції та переміщення в охоронній зоні:

- для імплементації необхідно прийняти проект Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин", проект наказу Мінагрополітики "Про затвердження вимог до форми паспорту рослини".

14. Регламент Комісії (ЄС) № 547/2011 від 8 червня 2011 р. про імплементацію Регламенту (ЄС) № 1107/2009 Європейського Парламенту та Ради стосовно вимог до маркування засобів захисту рослин.

Серед заходів, спрямованих на імплементацію:

- прийняття проекту Закону України "Про засоби захисту рослин і добривні засоби", проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку оцінки та схвалення діючих речовин засобів захисту рослин антидотів та синергістів", проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження критеріїв схвалення діючих речовин засобів захисту рослин,

антидотів та синергістів”, проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку маркування засобів захисту рослин та добривних засобів”.

15. Регламент Комісії (ЄС) № 1597/2002 від 6 вересня 2002 р., що встановлює детальні правила застосування Директиви Ради 1999/105/ЄС щодо формату національних списків базового матеріалу лісового репродуктивного матеріалу:
 - імплементація передбачає прийняття проекту Закону України “Про лісові репродуктивні ресурси”, проекту наказу Міндовкілля “Про затвердження Вимог до лісового базового матеріалу та порядок його схвалення (атестації) за категоріями лісового репродуктивного матеріалу”.
16. Регламент Комісії (ЄС) № 2301/2002 від 20 грудня 2002 р., що встановлює детальні правила застосування Директиви Ради 1999/105/ЄС щодо визначення малих кількостей насіння;
17. Директива Ради 1999/105/ЄС від 22 грудня 1999 р. про продаж лісового репродуктивного матеріалу:
 - імплементація вищеперерахованих актів передбачена шляхом прийняття проекту Закону України “Про лісові репродуктивні ресурси”.
18. Регламент Комісії (ЄС) № 1598/2002 від 6 вересня 2002 р., що встановлює детальні правила застосування Директиви Ради 1999/105/ЄС щодо надання взаємної адміністративної допомоги офіційними органами:
 - може бути імплементований шляхом прийняття проекту Закону України “Про лісові репродуктивні ресурси”, проекту наказу Міндовкілля “Про затвердження Порядку інформування щодо переміщення лісового репродуктивного матеріалу та його відповідність”, проекту наказу Міндовкілля “Про затвердження Методики моніторингу лісового насінництва та розсадництва і лісового репродуктивного матеріалу”.
19. Регламент Комісії (ЄС) № 1602/2002 від 9 вересня 2002 р., що встановлює детальні правила для застосування Директиви Ради 1999/105/ЄС щодо дозволу державі-члена забороняти продаж зазначеного лісового репродуктивного матеріалу кінцевому споживачеві:
 - необхідним є прийняття проекту Закону України “Про лісові репродуктивні ресурси”, проекту наказу Міндовкілля “Про затвердження Інструкції здійснення заходів з відтворення”, проекту наказу Міндовкілля “Про затвердження Схеми (мапи) регіоналізації лісового репродуктивного матеріалу”.
20. 2004/842/ЄС: Рішення Комісії від 1 грудня 2004 р. щодо правил імплементації, за якими держави-члени можуть дозволити розміщення на ринку насіння, що належить до сортів, для яких подано заявку на внесення до національного каталогу сортів сільськогосподарських видів рослин або видів овочів;
21. Директива Комісії 2003/91/ЄС від 6 жовтня 2003 р., що встановлює імплементаційні заходи для цілей статті 7 Директиви Ради 2002/55/ЄС щодо характеристик, які мають бути охоплені експертизою, та мінімальних умов для експертизи певних сортів овочевих видів:

- імплементація вищеперерахованих актів передбачена шляхом прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України "Порядок погодження допуску на ринок насіння овочевих культур у разі подання заявки на сорт".
22. Директива Комісії 2008/62/ЄС від 20 червня 2008 р., яка передбачає певні відступи для визнання сільськогосподарських місцевих сортів і сортів, які природно пристосовані до місцевих і регіональних умов і яким загрожує генетична ерозія, а також для продажу насіння та насінневої картоплі цих старовинних сортів і сортів:
- необхідним є прийняття проекту наказу Мінагрополітики "Порядок складання, подання та розгляду заявок на сорти рослин".
23. Регламент (ЄС) № 2065/2003 Європейського Парламенту та Ради від 10 листопада 2003 р. про копильні смако-ароматичні добавки, використовувані чи призначені для використання в або на харчових продуктах.
- Серед заходів для імплементації:
- прийняття проекту наказу МОЗ "Про затвердження вимог до копильні ароматизатори, які використовуються або призначені для використання в харчових продуктах або на них".
24. Директива 1999/2/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 лютого 1999 р. про наближення законодавства держав-членів стосовно харчових продуктів та харчових інгредієнтів, оброблених іонізуючим випромінюванням;
25. Директива 1999/3/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 лютого 1999 р. про створення Співтовариством списку харчових продуктів та харчових інгредієнтів, оброблених іонізуючим випромінюванням:
- імплементація вищеперерахованих актів передбачена шляхом прийняття проекту наказу МОЗ "Про затвердження вимог до харчових продуктів та харчових інгредієнтів, що піддаються дії іонізуючого випромінювання".
26. Регламент Комісії (ЄС) 2022/1616 від 15 вересня 2022 р. про перероблені пластикові матеріали та вироби, призначені для контакту з харчовими продуктами, і про скасування Регламенту (ЄС) № 282/2008:
- для імплементації необхідним є внесення змін до Закону України "Про матеріали і предмети, призначені для контакту з харчовими продуктами".
27. Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) № 872/2012 від 1 жовтня 2012 р. про затвердження переліку смако-ароматичних речовин, як передбачено Регламентом Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2232/96, про включення переліку до додатка I до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1334/2008 та про скасування Регламенту Комісії (ЄС) № 1565/2000 і Рішення Комісії 1999/217/ЄС;
28. Регламент Комісії (ЄС) № 873/2012 від 1 жовтня 2012 р. про перехідні заходи щодо списку смако-ароматичних добавок і сировинних матеріалів Союзу, наведеного в додатку I до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1334/2008;
29. Регламент Комісії (ЄС) № 231/2012 від 9 березня 2012 р. про встановлення специфікацій для харчових добавок, перелічених у додатках II та III до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1333/2008;

30. Регламент Комісії (ЄС) № 1129/2011 від 11 листопада 2011 р. про внесення змін до Додатку II до Регламенту (ЄС) № 1333/2008 Європейського Парламенту та Ради шляхом створення переліку харчових добавок;
31. Регламент Комісії (ЄС) № 545/2013 від 14 червня 2013 р. про внесення змін до Додатку I до Регламенту (ЄС) № 1334/2008 Європейського Парламенту та Ради щодо ароматичної речовини 3-ацетил-2,5-диметилтіофен:
- імплементація вищеперерахованих актів передбачена шляхом прийняття проекту наказу МОЗ "Про затвердження показників безпечності (вимог) до харчових ароматизаторів, показників безпечності (вимог) харчових добавок та показників безпечності (вимог) харчових ензимів".
32. Регламент Комісії (ЄС) № 234/2011 від 10 березня 2011 р. про імплементацію Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1331/2008 щодо встановлення спільної процедури надання дозволів на харчові добавки, харчові ензими та харчові смако-ароматичні добавки:
- необхідним є прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку державної реєстрації об'єктів санітарних заходів, а також вимоги до форми та змісту документів".
33. Регламент Комісії (ЄС) № 10/2011 від 14 січня 2011 р. про пластикові матеріали та вироби, призначені для контакту з харчовими продуктами:
- імплементація передбачає прийняття проекту наказу МОЗ "Про затвердження спеціальних вимог до пластикових матеріалів та предметів, призначених для контакту з харчовими продуктами".
34. Регламент Комісії (ЄС) № 1895/2005 від 18 листопада 2005 р. про обмеження використання певних епоксидних похідних у матеріалах і виробах, призначених для контакту з харчовими продуктами:
- може бути імплементований шляхом прийняття проекту наказу МОЗ "Про затвердження вимог щодо обмеження застосування деяких епоксидних похідних в матеріалах і предметах, призначених для контакту з харчовими продуктами".
35. Директива Ради 85/572/ЄС від 19 грудня 1985 р., що встановлює перелік імітаторів, які будуть використовуватися для перевірки міграції складових пластикових матеріалів і виробів, призначених для контакту з харчовими продуктами:
- в рамках імплементації необхідним є прийняття проекту нормативно-правового акта (проект наказу МОЗ).
36. Директива Ради 82/711/ЄС від 18 жовтня 1982 р., що встановлює основні правила, необхідні для перевірки міграції складових пластикових матеріалів і виробів, призначених для контакту з харчовими продуктами:
- для імплементації передбачається прийняття проекту наказу МОЗ "Про затвердження Правил дослідження міграції компонентів пластикових матеріалів та предметів, призначених для контакту з харчовими продуктами".
37. Регламент (ЄС) № 1185/2009 Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2009 р. щодо статистики пестицидів;

38. Регламент Комісії (ЄС) № 408/2011 від 27 квітня 2011 р. про імплементацію Регламенту (ЄС) № 1185/2009 Європейського Парламенту та Ради щодо статистики пестицидів стосовно формату передачі:

- необхідним є прийняття проекту нормативно-правового акта Держстату.

13. РИБАЛЬСТВО ТА АКВАКУЛЬТУРА

Нижче наводиться перелік пріоритетних актів права ЄС та відповідних заходів для їх імплементації:

1. Регламент (ЄС) № 1026/2012 Європейського Парламенту та Ради від 25 жовтня 2012 р. про окремі заходи з метою збереження рибних запасів щодо країн, які дозволяють нестійке рибальство:
 - прийняття проекту Закону України "Про приєднання України до Угоди про заходи держави порту з недопущення, стримування та ліквідації незаконного, непідзвітнього та нерегульованого рибальства";
 - розроблення постанови Кабінету Міністрів України "Про певні заходи з метою збереження рибних запасів щодо країн, які дозволяють нестійке рибальство".
2. Регламент Комісії (ЄС) № 535/2008 від 13 червня 2008 р. що встановлює детальні правила імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 708/2007 щодо використання чужорідних та місцево відсутніх видів в аквакультурі:
 - розроблення постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження порядку функціонування, наповнення та ведення єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства" з напрацюванням модулю відслідковування дозволів на інтродукцію чужорідних видів або переміщення місцево відсутніх видів".
3. Регламент Ради (ЄС) № 708/2007 від 11 червня 2007 р. щодо використання чужорідних та місцево відсутніх видів в аквакультурі:
 - внесення змін до Закону України "Про аквакультуру";
 - розроблення постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку видачі дозволу на використання чужорідних та місцево відсутніх видів в аквакультурі".
4. Регламент Ради (ЄС) № 847/96 від 6 травня 1996 р. запровадження додаткових умов для щорічного управління ТАСs та квотами:
 - внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2012 р. № 1149 "Про порядок установлення лімітів спеціального використання, визначення прогнозу допустимого вилову водних біоресурсів та нелімітованих водних біоресурсів";
 - внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 р. № 992 "Про затвердження Порядку здійснення спеціального використання водних біоресурсів у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), внутрішніх морських водах, територіальному морі,

виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України”;

- внесення змін до наказу Мінагрополітики “Про затвердження Правил промислового рибальства в басейні Чорного моря”.
5. Регламент (ЄС) 2017/1004 Європейського Парламенту та Ради від 17 травня 2017 р. про створення основ Союзу для збору, управління та використання даних у секторі рибальства та підтримки наукових консультацій щодо спільної політики рибальства та скасування Регламенту Ради (ЄС) № 199/2008:
 - розроблення постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження положення збору, управління та використання даних у секторі рибальства та підтримки наукових консультацій щодо спільної рибальської політики”.
 6. Регламент Комісії (ЄС) № 1303/2007 від 5 листопада 2007 р. що встановлює детальні правила для імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 1966/2006 про електронний запис і звітність про рибальську діяльність і засоби дистанційного зондування:
 - прийняття Закону України “Про забезпечення простежуваності водних біоресурсів та продукції, виробленої з водних біоресурсів”.
 7. Регламент (ЄС) № 1380/2013 Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2013 р. про спільну політику рибальства, що вносить зміни до Регламенту Ради (ЄС) № 1954/2003 та (ЄС) № 1224/2009 та замінює Регламенти Ради (ЄС) № 2371/2002 та (ЄС) № 639/2004 та Рішення Ради 2004/585/ЄС:
 - розробка проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів”;
 - розробка проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про аквакультуру”.
 8. Регламент (ЄС) № 1379/2013 Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2013 р. про спільну організацію ринків продуктів рибальства та аквакультури, внесення змін до регламенту Ради (ЄС) № 1184/2006 та (ЄС) № 1224/2009 та скасування Регламенту Ради (ЄС) № 104/2000:
 - розробка проекту Закону України “Про спільну організацію ринків продуктів рибальства та аквакультури”.
 9. Регламент Ради (ЄС) № 1224/2009 від 20 листопада 2009 р. про встановлення спільної системи контролю для забезпечення відповідності правилам спільної політики рибальства, внесення змін до Регламентів (ЄС) № 847/96, (ЄС) № 2371/2002, (ЄС) № 811/2004, (ЄС) № 768/2005, (ЄС) № 2115/2005, (ЄС) № 2166/2005, (ЄС) № 388/2006, (ЄС) № 509/2007, (ЄС) № 676/2007, (ЄС) № 1098/2007, (ЄС) № 1300/2008, (ЄС) № 1342/2008 та про скасування Регламентів (ЄС) № 2847/93, (ЄС) № 1627/94 та (ЄС) № 1966/2006:
 - прийняття Закону України “Про забезпечення простежуваності водних біоресурсів та продукції, виробленої з водних біоресурсів”.

10. Виконавчий Регламент Комісії (ЄС) № 404/2011 від 8 квітня 2011 р., що встановлює детальні правила для імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 1224/2009 про створення системи контролю Співтовариства для забезпечення дотримання правил Спільної рибальської політики:

- прийняття Закону України “Про забезпечення простежуваності водних біоресурсів та продукції, виробленої з водних біоресурсів”;
- розробка проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів”;
- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 р. № 992 “Про затвердження Порядку здійснення спеціального використання водних біоресурсів у внутрішніх рибогосподарських водних об’єктах (їх частинах), внутрішніх морських водах, територіальному морі, виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України”;
- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2012 р. № 1149 “Про порядок установлення лімітів спеціального використання, визначення прогнозу допустимого вилову водних біоресурсів та нелімітованих водних біоресурсів”;
- розробка постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження порядку спеціального використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України”;
- розробка постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Порядку проведення рибоохоронних рейдів”;
- розробка постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з промислового вилову водних біоресурсів за межами юрисдикції України”.

11. Регламент (ЄС) 2017/2403 Європейського Парламенту та Ради від 12 грудня 2017 р. щодо сталого управління зовнішніми рибопромисловими флотами та заміни Регламенту Ради (ЄС) № 1006/2008:

- розроблення постанови Кабінету Міністрів України “Про стале управління зовнішніми рибальськими флотами”.

12. Виконавчий Регламент Комісії (ЄС) 2017/218 від 6 лютого 2017 р. про реєстр рибопромислового флоту Союзу:

- розроблення постанови Кабінету Міністрів України “Про реєстр флоту риболовних суден”.

13. Регламент (ЄС) 2017/1130 Європейського Парламенту та Ради від 14 червня 2017 р. про визначення характеристик рибопромислових суден:

- розроблення наказу Мінагрополітики “Про визначення характеристики рибальських суден”.

14. Регламент (ЄС) № 217/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 р. стосовно подання даних щодо номінального вилову риби державами-

членами, які ведуть промисел у Північно-Західній Атлантиці.

Нормативно-правові акти щодо затвердження:

- методологічних положень державного статистичного спостереження "Рибогосподарська діяльність";
- форми державного статистичного спостереження № 1-риба (річна) "Звіт про добування водних біоресурсів".

15. Регламент (ЄС) № 762/2008 Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 р. про подання державами-членами статистичних даних щодо аквакультури та скасування Регламенту (ЄС) № 788/96:

- нормативно-правові акти Мінагрополітики щодо затвердження форми звітності № 1А-риба (річна) "Виробництво продукції аквакультури за 20__р." та інструкції щодо її заповнення".

16. Регламент (ЄС) № 1921/2006 Європейського Парламенту та Ради від 18 грудня 2006 р. щодо подання статистичних даних про вивантаження рибних продуктів у державах-членах та скасування Регламенту Ради (ЄЕС) № 1382/91.

Нормативно-правові акти щодо затвердження:

- методологічних положень державного статистичного спостереження "Рибогосподарська діяльність";
- форми державного статистичного спостереження № 1-риба (річна) "Звіт про добування водних біоресурсів".

17. Регламент Ради (ЄС) № 1005/2008 від 29 вересня 2008 р. про створення системи Співтовариства для запобігання, стримування та ліквідації незаконного, непідзвітнього, неконтрольованого рибальства:

- прийняття Закону України "Про забезпечення простежуваності водних біоресурсів та продукції, виробленої з водних біоресурсів".

До інших пріоритетних завдань віднесено:

- здійснення перекладу актів права ЄС;
- залучення експертно-консультативної підтримки та залучення фінансування для матеріально-технічного забезпечення органів управління в галузі рибного господарства.

14. ТРАНСПОРТНА ПОЛІТИКА

Пріоритетними актами права ЄС є:

1. Регламент (ЄС) 2021/782 Європейського Парламенту та Ради від 29 квітня 2021 р. про права та обов'язки пасажирів залізничного транспорту.
 - Імплементация передбачається шляхом прийняття проекту Закону України "Про залізничний транспорт України".
2. Регламент (ЄС) 2019/1239 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 р. про запровадження системи Європейського морського "єдиного

вікна” та скасування Директиви 2010/65/ЄС.

- Для імплементації необхідним є прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання діяльності у сфері охорони життя та пошуку і рятування людей на морі”.
3. Директива 2014/45/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 3 квітня 2014 р. про періодичні перевірки придатності до експлуатації автотранспортних засобів та їх причепів та про скасування Директиви 2009/40/ЄС.
- Імплементація може бути досягнута шляхом прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо періодичних перевірок придатності до експлуатації колісних транспортних засобів та їхніх причепів у відповідності з актами Європейського Союзу”.
4. Директива 2014/47/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 3 квітня 2014 р. про технічну придорожню перевірку придатності до експлуатації комерційних транспортних засобів, що пересуваються в Союзі, і визнання Директиви 2000/30/ЄС такою, що втратила чинність.
- Серед заходів, спрямованих на імплементацію: прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання ринку послуг автомобільного транспорту в Україні з метою приведення його у відповідність з актом Європейського Союзу” з урахуванням підготовлених правок до законопроекту реєстр. № 4560 між 1 та 2 читанням щодо включення норм Директиви.
5. Регламент (ЄС) № 165/2014 Європейського Парламенту та Ради від 4 лютого 2014 р. про тахографи в автомобільному транспорті, який скасовує Регламент Ради (ЄЕС) № 3821/85 щодо записуючого обладнання в автомобільному транспорті та вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 561 /2006 Європейського Парламенту та Ради про гармонізацію певного соціального законодавства, що стосується автомобільного транспорту.
- Імплементація передбачається шляхом прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання ринку послуг автомобільного транспорту в Україні з метою приведення його у відповідність з актом Європейського Союзу” з урахуванням підготовлених правок до законопроекту реєстр. № 4560 між першим та другим читанням щодо включення норм Регламентів (ЄС) 561/2006 та № 3821/85 (технічне обслуговування тахографів), а також внесення змін до законодавства щодо відповідальності перевізників та водіїв, дотриманням вимог щодо робочого часу та часу відпочинку екіпажів транспортних засобів, невідповідного використання реєструвального обладнання.
6. Регламент (ЄС) № 1071/2009 Європейського Парламенту та Ради від 21 жовтня 2009 р., що встановлює загальні правила щодо умов, яких необхідно дотримуватися для зайняття професією автомобільного транспортного оператора, та скасовує Директиву Ради 96/26/ЄС.
- Необхідним є прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання ринку послуг автомобільного транспорту в Україні з метою приведення його у відповідність з актом Європейського Союзу”.

7. Регламент (ЄС) № 1073/2009 Європейського Парламенту та Ради від 21 жовтня 2009 р. про загальні правила доступу до міжнародного ринку автобусних перевезень та внесення змін до Регламенту (ЄС) № 561/2006.
 - Для імплементації необхідно внести зміни до законодавства щодо загальних правил доступу до міжнародного ринку автобусних перевезень.
8. Регламент (ЄС) № 1072/2009 Європейського Парламенту та Ради від 21 жовтня 2009 р. про спільні правила доступу до ринку міжнародних автомобільних перевезень вантажів.
 - Імплементація передбачається шляхом внесення змін до законодавства щодо встановлення спільних правил доступу до ринку міжнародних автомобільних перевезень вантажів.
9. Директива 2009/16/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 р. про контроль державою порту.
 - Необхідним є прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що стосуються забезпечення безпеки мореплавства, портової діяльності та державного нагляду за мореплавством”.
10. Директива 2009/15/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 р. про загальні правила та стандарти для організацій з інспекції та огляду суден та відповідної діяльності морських адміністрацій.
 - Для імплементації необхідно прийняти проект Закону України “Про затвердження Порядку уповноваження класифікаційного товариства (визнаної організації) на здійснення нагляду за виконанням на морських суднах вимог, встановлених законодавством України та міжнародними договорами України у сфері торговельного мореплавства”.
11. Регламент (ЄС) № 391/2009 Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 р. про загальні правила та стандарти для організацій з інспекції та огляду суден.
 - Імплементація передбачається шляхом затвердження наказу Мінінфраструктури “Про затвердження Порядку уповноваження класифікаційного товариства (визнаної організації) на здійснення нагляду за виконанням на морських суднах вимог, встановлених законодавством України та міжнародними договорами України у сфері торговельного мореплавства”.
12. Директива 2009/45/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 6 травня 2009 р. про правила та стандарти безпеки для пасажирських суден.
 - В рамках імплементації зазначеної директиви необхідним є затвердження наказу Мінінфраструктури “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства транспорту України та Міністерства інфраструктури України”, яким вносяться зміни, серед іншого, до наказу Міністерства транспорту України від 17 липня 2003 р. № 545 щодо здійснення контролю за пасажирськими суднами типу “ро-ро” та швидкісними пасажирськими суднами.

13. Регламент (ЄС) № 1370/2007 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 р. про громадські послуги пасажирських перевезень залізничним і дорожнім транспортом та скасування регламентів Ради (ЄЕС) № 1191/69 та № 1107/70.
- Вказаний регламент може бути імплементований шляхом прийняття проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо суспільно важливих послуг з перевезення пасажирів автомобільним та міським електричним транспортом".
14. Директива № 2007/59 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 р. про сертифікацію машиністів, локомотивів і потягів на залізниці в Співтоваристві.
- Серед заходів, спрямованих на імплементацію:
- прийняття проекту Закону України "Про залізничний транспорт України";
 - прийняття підзаконного нормативно-правового акта щодо переліку вимог до навчальних центрів та кваліфікаційних вимог до спеціалістів, які здійснюють підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації машиністів.
15. Директива 2006/126/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 грудня 2006 р. про водійські права.
- Пропоновані заходи для імплементації:
- затвердження наказу МВС "Про затвердження Вимог до уповноважених працівників територіальних сервісних центрів МВС, на яких згідно з посадовими обов'язками покладено функцію прийняття іспитів для отримання права на керування транспортними засобами";
 - прийняття проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про дорожній рух" щодо імплементації законодавства" (реєстр. № 8082 від 28 вересня 2022 року).
16. Регламент (ЄС) № 336/2006 Європейського Парламенту та Ради від 15 лютого 2006 р. про імплементацію Міжнародного кодексу управління безпекою в межах Співтовариства та скасування Регламенту Ради (ЄС) № 3051/95.
- Необхідним є затвердження наказу Мінінфраструктури "Про внесення змін до наказу Міністерства транспорту України від 20 листопада 2003 р. № 904", яким вносяться зміни до чинних наказів Мінінфраструктури.
17. Директива 2001/96/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 грудня 2001 р., що встановлює гармонізовані вимоги та процедури безпечного завантаження та розвантаження балкерів.
- Імплементація передбачається шляхом затвердження наказу Мінінфраструктури "Про внесення змін до Правил надання послуг у морських портах України".
18. Директива 1999/62/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 1999 р. про стягнення плати з великовантажних транспортних засобів за користування певною інфраструктурою.
- Для імплементації необхідним є прийняття проекту закону "Про внесення змін до деяких законів України щодо плати за використання автомобільних доріг загального користування".

19. Директива Ради 1999/37/ЄС від 29 квітня 1999 р. про реєстраційні документи для транспортних засобів.
- Заходи, спрямовані на імплементацію акта, передбачають внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 р. № 844 "Про затвердження зразків бланків і технічних описів бланків національного та міжнародного посвідчень водія, свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу, тимчасового реєстраційного талона транспортного засобу та зразка розпізнавального автомобільного знака України та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України".
20. Директива Ради 96/53/ЄС від 25 липня 1996 р., про встановлення для деяких дорожніх транспортних засобів, що перебувають в обігу в межах Співтовариства, максимальних дозволених розмірів для внутрішнього та міжнародного дорожнього руху та максимальної дозволеної маси для міжнародного дорожнього руху.
- Потребується внесення змін до законодавства щодо встановлення для певних дорожніх транспортних засобів, що рухаються в межах Співтовариства, максимальні дозволени розміри в національному та міжнародному русі та максимальну дозволену вагу в міжнародному русі.
21. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2023/205 від 7 листопада 2022 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1239 Європейського Парламенту та Ради щодо створення набору даних про європейське морське єдине вікно та вносить зміни до його Додатку.
- Імплементація передбачає прийняття проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання діяльності у сфері охорони життя та пошуку і рятування людей на морі".
22. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/424 від 9 березня 2016 р. про канатні дороги та скасування Директиви 2000/9/ЄС.
- В рамках імплементації зазначеного регламента необхідним є прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2019 р. № 342 "Про затвердження Технічного регламенту канатних доріг".
23. Регламент Комісії (ЄС) № 6/2003 від 30 грудня 2002 р. щодо поширення статистичних даних про перевезення вантажів автомобільним транспортом.
- Для імплементації зазначеного регламента необхідним є затвердження програми розвитку офіційної статистики до 2028 р. та методології державного статистичного спостереження.
24. Директива Ради 92/29/ЄЕС від 31 березня 1992 р. про мінімальні вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я для покращеного медичного обслуговування на борту суден.
- Для імплементації зазначеної директиви необхідним є прийняття відповідного нормативно-правового акта або внесення змін до законодавства щодо мінімальних вимог стосовно безпеки та охорони здоров'я для покращеного медичного обслуговування на борту суден.

25. Директива Ради 91/672/ЄЕС від 16 грудня 1991 р. про взаємне визнання національних свідоцтв капітана для перевезення вантажів і пасажирів внутрішніми водними шляхами.

- Для імплементації зазначеної директиви необхідним є прийняття відповідного нормативно-правового акта або внесення змін до законодавства щодо взаємного визнання національних свідоцтв капітана для перевезення вантажів і пасажирів внутрішніми водними шляхами.

26. Директива (ЄС) 2016/802 Європейського Парламенту та Ради від 11 травня 2016 р. щодо зниження вмісту сірки в деяких видах рідкого палива.

- Для імплементації зазначеної директиви необхідним є внесення змін до законодавства щодо встановлення: методів зменшення викидів; методів зменшення викидів для використання на борту суден, що плавають під прапором держави-члена, а також випробування нових методів скорочення викидів.

27. Директива (ЄС) 2015/2193 Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2015 р. про обмеження викидів певних забруднюючих речовин у повітря від середніх спалювальних установок.

- Для імплементації зазначеної директиви необхідним є розроблення та прийняття наказу Міндовкілля про обмеження викидів певних забруднюючих речовин у повітря із середніх спалювальних установок.

28. Регламент (ЄС) № 649/2012 Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 р. щодо експорту та імпорту небезпечних хімічних речовин.

- Для імплементації зазначеного регламента необхідним є розробка законопроекту "Про процедуру попередньої згоди згоди відносно експорту та імпорту окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів" та внесення змін до Закону України "Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією".

29. Директива 2010/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 листопада 2010 р. про промислове забруднення (інтегроване запобігання та контроль забруднення).

Для імплементації зазначеної директиви необхідним є:

- прийняття проекту Закону України "Про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля" (реєстр. № 6004-д від 4 січня 2023 р.);
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку проведення узгоджувальної наради";
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження форми заяви на отримання (внесення змін до) інтегрованого довкільного дозволу та вимог до її змісту";
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження форми та вимог до змісту висновків щодо видачі (внесення змін до) інтегрованого довкільного дозволу";

- прийняття наказу Міндовкілля “Про затвердження форми інтегрованого довкільного дозволу”;
- прийняття наказу Міндовкілля “Про затвердження форми та вимог до змісту базового звіту, оцінки стану забруднення земель та підземних вод, та методики оцінки стану забруднення”;
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку створення, функціонування, ведення Єдиного державного реєстру інтегрованих довкільних дозволів”;
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку організації та проведення громадських слухань у процесі видачі (внесення змін до) інтегрованого довкільного дозволу”;
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про Порядок розроблення, затвердження висновків найкращих доступних технологій та методів управління, залучення інших органів виконавчої влади до їх розроблення та інформування про них”;
- створення Єдиного державного реєстру інтегрованих довкільних дозволів, оприлюднення та обговорення довідкових референтних документів з найкращих доступних технологій та методів управління/BREFs.

30. Директива 2008/50/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2008 р. про якість атмосферного повітря та чистіше повітря в Європі.

- Імплементация передбачає прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 827 “Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря” та змін до наказу МВС від 21 квітня 2021 р. № 300, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 13 травня 2021 р. за № 635/36257 “Про затвердження Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях”.

31. Регламент (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради від 18 грудня 2006 р. щодо реєстрації, оцінки, авторизації та обмеження хімічних речовин (REACH), заснування Європейського хімічного агентства, внесення змін до Директиви 1999/45/ЄС та скасування Регламент Ради (ЄЕС) № 793/93 і Регламент Комісії (ЄС) № 1488/94, а також Директива Ради 76/769/ЄЕС і Директиви Комісії 91/155/ЄЕС, 93/67/ЄЕС, 93/105/ЄС та 2000/21/ЄС.

Для імплементації зазначеного регламенту необхідним є внесення змін до:

- Закону України “Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією”;
- постанови Кабінету Міністрів України, якою затверджується Технічний регламент щодо безпечності хімічної продукції;
- постанови Кабінету Міністрів України, якою затверджується Порядок ведення Державного реєстру хімічних речовин;
- постанови Кабінету Міністрів України, якою затверджується Порядок створення та адміністрування Інформаційної системи забезпечення хімічної безпеки.

32. Директива 2004/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 квітня 2004 р. про екологічну відповідальність щодо запобігання та усунення шкоди, завданої навколишньому середовищу.

Для імплементації зазначеної директиви необхідним є:

- прийняття Закону України "Про встановлення рамки екологічної відповідальності";
- внесення змін до Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища";
- внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

33. Директива 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 р. про встановлення схеми торгівлі дозволами на викиди парникових газів у межах Співтовариства та внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС.

- Імплементація передбачає прийняття Закону України "Про національну систему торгівлі квотами на викиди парникових газів".

34. Директива 2003/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 травня 2003 р., що передбачає участь громадськості у розробці певних планів і програм, що стосуються довкілля, і вносить зміни щодо участі громадськості та доступу до правосуддя в Директивах Ради 85/337/ЄЕС та 96/61/ЄС.

- Для імплементації зазначеної директиви необхідним є внесення змін до законодавства щодо передбачення участі громадськості у розробці певних планів і програм, що стосуються довкілля.

35. Директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2000 р., що встановлює основу для дій Співтовариства у сфері водної політики.

Для імплементації необхідним є:

- схвалення наказом Міндовкілля "Методики віднесення масиву підземних вод до одного з класів кількісного та хімічного станів масиву підземних вод";
- внесення змін до статті 1 Водного кодексу України;
- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 р. № 465 "Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами";
- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1996 р. № 269 "Про затвердження Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення";
- внесення змін до Бюджетного кодексу України в частині спрямування рентних та податкових платежів на заходи планів управління річковими басейнами;
- схвалення Верховною Радою України законопроекту "Про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля" (реєстр. № 6004-д від 4 січня 2023 р.);
- затвердження акта про екологічні нормативи якості масивів поверхневих вод;
- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 вересня 1996 р. № 1100 "Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично

допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується”.

36. Директива 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 1998 р. щодо якості бензину та дизельного палива та внесення змін до Директиви Ради 93/12/ЄЕС.

Імплементація може бути досягнута шляхом:

- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 927 “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив”;
- прийняття проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов’язковості використання рідкого біопалива (біокомпонентів) у галузі транспорту;
- розробки постанови Кабінету Міністрів України про затвердження Порядку верифікації відповідності критеріям сталості біопалива.

37. Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2020/1435 від 9 жовтня 2020 р. про обов’язки, покладені на реєстрантів щодо оновлення їхніх реєстрацій відповідно до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради щодо реєстрації, оцінки, авторизації та обмеження використання хімічних речовин (REACH).

- Для імплементації зазначеного регламенту необхідним є прийняття Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції, підзаконного акта Закону України “Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією”.

38. Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2016/9 від 5 січня 2016 р. про спільне подання даних та обмін даними відповідно до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради щодо реєстрації, оцінки, авторизації та обмеження хімічних речовин (REACH).

- Для імплементації потрібно прийняти постанову Кабінету Міністрів України “Про Технічний регламент щодо безпечності хімічної продукції”.

39. Директива Комісії 2009/90/ЄС від 31 липня 2009 р., що встановлює, відповідно до Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради, технічні специфікації для хімічного аналізу та моніторингу стану води.

Імплементація передбачає:

- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758 “Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод” в частині обов’язкової атестації лабораторій за ДСТУ EN ISO/IEC 17025:2019;
- внесення змін до наказу Міністерства екології та природних ресурсів України від 14 січня 2019 р. № 5 “Про затвердження Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод”.

40. Директива Ради 91/676/ЄЕС від 12 грудня 1991 р. щодо захисту вод від забруднення нітратами з сільськогосподарських джерел.

Для імплементації зазначеної директиви необхідними є:

- розробка та схвалення планів управління зонами вразливими до накопичення нітратів до грудня 2023 р.;
- внесення змін до Водного кодексу;
- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 р. № 465 "Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами".

41. Директива Ради 91/271/ЄЕС "Про очистку міських стічних вод" від 21 травня 1991 року.

- Для імплементації зазначеної директиви необхідним є прийняття відповідних постанов Кабінету Міністрів України та наказів Мінінфраструктури.

42. Директива (ЄС) 2019/904 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 р. зменшення впливу певного пластику продукції на навколишнє середовище.

Імплементація передбачає:

- прийняття Закону України "Про обмеження виробництва та обігу пластикової продукції одноразового використання на території України";
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку маркування пластикової продукції одноразового використання".

43. Регламент Ради (ЄС) № 440/2008 від 30 травня 2008 р., що встановлює методи випробувань відповідно до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради про реєстрацію, оцінку, авторизацію та обмеження використання хімічних речовин (REACH):

- Для імплементації зазначеного регламенту необхідним є прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про Технічний регламент щодо безпеки хімічної продукції".

15. ЕНЕРГЕТИКА

Нижче наводиться перелік пріоритетних актів права ЄС за сферами та відповідних заходів/проектів актів для їх імплементації.

Сфера електроенергетики

1. Регламент Комісії (ЄС) 2017/1485 від 2 серпня 2017 р., що встановлює настанови щодо експлуатації системи передачі електроенергії:

- внесення змін до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 309 (зі змінами).

2. Регламент Комісії (ЄС) 1348/2014 від 17 грудня 2014 р. про імплементацію статті 8(2) і статті 8(6) Регламенту (ЄС) 1227/2011 Європейського Парламенту та Ради

про доброчесність та прозорість на оптовому енергетичному ринку стосовно повідомлення даних:

- затвердження Порядку подання інформації щодо вчинення господарсько-торговельних операцій з оптовими енергетичними продуктами.

3. Регламент (ЄС) 2019/943 про внутрішній ринок електроенергії:

- розроблення проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про ринок електричної енергії" (щодо транспозиції положень Регламенту (ЄС) 2019/943);
- розроблення проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про ринок електричної енергії" (щодо транспозиції положень Регламенту (ЄС) 2019/943);
- внесення змін до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 307;
- внесення змін до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 309.

4. Директива (ЄС) 2019/944 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 р. про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії та внесення змін до Директиви 2012/27/ЄС (зі змінами):

- проект Закону про внесення змін до Закону України "Про ринок електричної енергії";
- внесення змін до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 307;
- внесення змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 312;
- внесення змін до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 309;
- внесення змін до Кодексу системи розподілу, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 310;
- внесення змін до Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 311;
- внесення змін до Правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку", затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 308.

5. Регламент (ЄС) 2019/941 про готовність до ризиків у секторі електроенергетики та скасування Директиви 2005/89/ЄС:

- розроблення проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про ринок електричної енергії".

6. Регламент Комісії (ЄС) 2017/2196 від 24 листопада 2017 р. про встановлення мережевого кодексу з аварійних ситуацій в енергетиці та відновлення:

- внесення змін до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 309.

7. Регламент Комісії (ЄС) 2017/2195 про встановлення настанов щодо балансування електроенергії:
 - розроблення проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про ринок електричної енергії" (щодо міждержавного балансування);
 - внесення змін до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 307.
8. Регламент Комісії (ЄС) 2016/1719 про встановлення настанов щодо форвардного розподілу пропускної спроможності:
 - розроблення проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про ринок електричної енергії" (щодо впровадження європейських підходів до форвардного розподілу пропускної спроможності).
9. Регламент Комісії (ЄС) 2016/1447 від 26 серпня 2016 р. про встановлення мережевого кодексу щодо вимог для приєднання до мережі систем постійного струму високої напруги і приєднаних на постійному струмі модулів енергоцентру:
 - внесення змін до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 309 (зі змінами).
10. Регламент Комісії (ЄС) 2016/1388 від 17 серпня 2016 р. про встановлення мережевого кодексу щодо приєднання енергоспоживачів до мереж:
 - внесення змін до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 309 (зі змінами).
11. Регламент Комісії (ЄС) 2016/631 від 14 квітня 2016 р. про встановлення мережевого кодексу щодо вимог для приєднання виробників електроенергії до мереж:
 - внесення змін до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 309 (зі змінами).
12. Регламент Комісії (ЄС) 2015/1222 про встановлення настанов щодо розподілу пропускної спроможності та управління перевантаженнями:
 - розроблення проекту Закону України про внесення змін до Закону України про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг;
 - розроблення проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про ринок електричної енергії" (щодо єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків);
 - внесення змін до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 309;
 - внесення змін до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 р. № 307;
 - внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з передачі електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 9 листопада 2017 р. № 1388.

13. Регламент (ЄС) № 1227/2011 Європейського Парламенту та Ради від 25 жовтня 2011 р. щодо доброчесності та прозорості оптового енергетичного ринку:
- затвердження Порядку реєстрації учасників оптового енергетичного ринку;
 - затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Регулятором;
 - затвердження Порядку розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку;
 - затвердження приведених у відповідність із Законом від 10 червня 2023 р. № 3141-ІХ нормативно-правових актів.
14. Регламент Комісії (ЄС) № 543/2013 від 14 червня 2013 р. про подання та публікацію даних на ринках електроенергії та про внесення змін до Додатку І до Регламенту (ЄС) № 714/2009 Європейського Парламенту та Ради – імплементовано повністю;
15. Регламент Комісії (ЄС) № 838/2010 від 23 вересня 2010 р. про встановлення вказівок щодо механізму компенсації між операторами системи передачі та спільного регуляторного підходу до стягнення плати за передачу – імплементовано повністю.

Газ

1. Регламент (ЄС) № 2017/1938 Європейського Парламенту і Ради від 25 жовтня 2017 р. стосовно заходів щодо забезпечення безпеки постачання газу та скасування Регламенту (ЄС) № 994/2010:
- проект Закону України про внесення змін до Закону України “Про ринок природного газу”;
 - проект наказу Міністерства енергетики України про внесення змін до наказу Міністерства енергетики України від 2 листопада 2015 р. № 686 “Про затвердження Правил про безпеку постачання природного газу”;
 - проект наказу Міністерства енергетики України про внесення змін до наказу Міністерства енергетики України від 2 листопада 2015 р. № 687 “Про затвердження Національного плану дій” (зі змінами).
2. Директива Європейського Парламенту і Ради № 2009/73/ЄС від 13 липня 2009 р. щодо спільних правил для внутрішнього ринку природного газу та про скасування Директиви 2003/55/ЄС:
- проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо імплементації Директиви 2009/73/ЄС.
3. Регламент Комісії (ЄС) № 312/2014 від 26 березня 2014 р., яким запроваджується мережевий кодекс балансування газу в транспортних мережах:
- проект постанови НКРЕКП “Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 30 вересня 2015 р. № 2493 “Про затвердження Кодексу газотранспортної системи”.
4. Регламент (ЄС) № 715/2009 Європейського Парламенту та Ради від 13 липня

2009 р. про умови доступу до мереж транспортування природного газу та скасування Регламенту (ЄС) № 1775/2005:

- проект постанови НКРЕКП “Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 30 вересня 2015 р. № 2493 “Про затвердження Кодексу газотранспортної системи”.
5. Регламент Комісії (ЄС) 2017/459 від 16 березня 2017 р. про встановлення мережевого кодексу щодо механізмів розподілу пропускної спроможності в газотранспортних системах та про скасування Регламенту (ЄС) № 984/2013:
- проект постанови НКРЕКП “Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 30 вересня 2015 р. № 2493 “Про затвердження Кодексу газотранспортної системи”.
6. Регламент Комісії (ЄС) 2017/460 від 16 березня 2017 р. про встановлення мережевого кодексу щодо узгоджених структур тарифів на передачу газу:
- проект постанови НКРЕКП щодо внесення змін до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу транспортування природного газу проведення консультацій при встановленні тарифів та публікації даних.
7. Регламент Комісії (ЄС) № 2015/703 від 30 квітня 2015 р., що встановлює мережевий кодекс щодо правил взаємодії та обміну даними:
- провести консультації з метою визначення доцільності розроблення проекту акта стосовно встановлення вимог або запровадження стандартів щодо якості природного газу на ринку України.

Нафта

1. Директива Ради 2009/119/ЄС від 14 вересня 2009 р. щодо зобов'язання держав-членів підтримувати мінімальний рівень резервів сирої нафти та/або нафтопродуктів:
- проект Закону України “Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів”;
 - проект постанови Кабінету Міністрів України про затвердження Порядку функціонування та ведення електронної системи репортингу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;
 - проект постанови Кабінету Міністрів України про затвердження Порядку створення, управління та функціонування в Україні системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;
 - проект постанови Кабінету Міністрів України про затвердження Порядку проведення моніторингу обсягів на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні;
 - проект постанови Кабінету Міністрів України про затвердження Плану дій щодо подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України;
 - проект наказу Міненерго про затвердження Методики обчислення рівня

- мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що базується на методології;
- проект наказу Міністерства енергетики та теплоенергетики про затвердження типової форми тікетс-угоди.
2. Директива Європейського парламенту та Ради 94/63/ЄС від 20 грудня 1994 р. про контроль викидів летких органічних сполук (VOC) у результаті зберігання бензину та його розподілу від терміналів до станцій технічного обслуговування:
- утворення міжвідомчої робочої групи за участі Міністерства внутрішніх справ, Міністерства інфраструктури, Міністерства енергетики та теплоенергетики щодо розробки дорожньої карти імплементації Директиви з подальшим визначенням термінів імплементації, пріоритетності та коригування проектів нормативно-правових актів, якими необхідно імплементувати зазначену директиву;
 - розроблення та прийняття спільного наказу Міністерства внутрішніх справ, Міністерства інфраструктури, Міністерства енергетики та теплоенергетики "Про затвердження вимог до устаткування уловлювання парів бензину на станціях технічного обслуговування та автозаправних станціях та контроль викидів летких органічних сполук у результаті зберігання бензину та його розподілу".
3. Директива 94/22/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 1994 р. про умови надання та використання дозволів на пошук, розвідку та видобуток вуглеводнів має деякий рівень імплементації:
- внесення змін до Закону України "Про угоди про розподіл продукції".

Відновлювані джерела енергії

1. Директива (ЄС) 2018/2001 Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2018 р. про сприяння використанню енергії з відновлюваних джерел:
- проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації окремих положень Директиви ЄС 2018/2001";
 - проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження порядку видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії";
 - проект постанови Кабінету Міністрів України "Про визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 771";
 - проект постанови НКРЕКП "Про затвердження Порядку формування та ведення реєстру об'єктів електроенергетики та електроустановок споживачів (у тому числі активних споживачів), що використовують альтернативні джерела енергії для виробництва електричної енергії";
 - проект постанови НКРЕКП "Про затвердження порядку розкриття інформації споживачам електричної енергії про джерела енергії, у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаної електропостачальником та/або виробленої на його власних електроустановках";
 - проект розпорядження Кабінету Міністрів України "Про затвердження державної цільової економічної програми стимулювання розвитку малої

розподіленої генерації з відновлюваних джерел енергії”;

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України “Про Національний план дій з розвитку відновлюваної енергетики на період до 2030 року”;
- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 23 травня 2018 р. № 420 і від 27 грудня 2019 р. № 1175”;
- проект наказу Міненерго “Про внесення змін до Типового договору про проведення електронних аукціонів з розподілу квоти підтримки між замовником аукціону та оператором електронного майданчика”;
- проект постанови НКРЕКП “Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі”;
- проект постанови НКРЕКП “Про затвердження Змін до Кодексу систем розподілу”;
- проект постанови НКРЕКП “Про затвердження Змін до Кодексу комерційного обліку електричної енергії”;
- проект постанови НКРЕКП “Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії”;
- проект постанови НКРЕКП “Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 26 квітня 2019 р. № 641”;
- проект постанови НКРЕКП “Про затвердження примірного договору купівлі – продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва”;
- проект постанови НКРЕКП “Про затвердження Порядку продажу та обліку електричної енергії, виробленої активними споживачами”;
- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Порядку функціонування реєстру біометану”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2022 р. № 823.

Ядерна сфера

1. Директива Ради 2014/87/Євратом від 8 липня 2014 р. про внесення змін і доповнень до Директиви 2009/71/Євратом про встановлення рамок Співтовариства для ядерної безпеки ядерних установок:
 - внесення змін до Закону України “Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку”;
 - внесення змін до: Загальних положень безпеки атомних станцій, затверджених наказом Держатомрегулювання від 19 листопада 2007 р. № 162, Загальних положень безпеки об’єкта по виробництву ядерного палива, затверджених наказом Держатомрегулювання від 6 вересня 2010 р. № 112, Загальних положень безпеки ядерної підкритичної установки, затверджених наказом Держатомрегулювання від 12 квітня 2012 р. № 56, Основних положень забезпечення безпеки проміжних сховищ відпрацьованого ядерного палива сухого типу, затверджених наказом Держатомрегулювання від 29 грудня 2004 р. № 198;
 - розробка Загальних положень безпеки дослідницьких ядерних реакторів.

2. Директива Ради 2011/70/Євратом від 19 липня 2011 р. про встановлення рамок Співтовариства для відповідального та безпечного поводження з відпрацьованим паливом та радіоактивними відходами:
 - внесення змін до Закону України “Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку”.

Енергоефективність

1. Директива Європейського Парламенту і Ради 2012/27/ЄС від 25 жовтня 2012 р. про енергоефективність, внесення змін до директив 2009/125/ЄС і 2010/30/ЄС та про скасування директив 2004/8/ЄС і 2006/32/ЄС:
 - прийняття змін до законів України “Про ринок природного газу”, “Про ринок електричної енергії”, постанови НКРЕКП “Про затвердження Кодексу комерційного обліку електричної енергії”;
 - внесення змін до Закону України “Про енергетичну ефективність” та прийняття відповідних підзаконних актів в частині розвитку ефективних систем охолодження;
 - прийняття нормативно-правового акта щодо врахування питань підвищення енергоефективності у рішення регулятора про експлуатацію інфраструктури газового сектора та електроенергетики;
 - внесення змін до Закону України “Про енергетичну ефективність” та прийняття відповідних підзаконних актів щодо усунення регуляторних та нерегуляторних бар’єрів для енергоефективності;
 - прийняття нормативно-правового акта щодо затвердження коефіцієнтів переведення одиниць вимірювання енергії;
 - прийняття всіх підзаконних актів на виконання Закону України “Про енергетичну ефективність”.
2. Директива 2010/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19 травня 2010 р. про енергетичні характеристики будівель (нова редакція):
 - внесення змін до Закону України “Про енергетичну ефективність будівель” та прийняття відповідних підзаконних актів в частині сприяння електромобільності і готовності до розумних рішень в будівлях.
3. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/2014 від 11 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного маркування побутових пральних машин і побутових прально-сушильних машин і скасовує Делегований Регламент Комісії (ЄС)) № 1061/2010 та Директиви Комісії 96/60/ЄС:
 - проект наказу Мінінфраструктури “Про затвердження Технічного регламенту з енергетичного маркування побутових пральних машин та побутових прально-сушильних машин”.
4. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/2015 від 11 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного маркування джерел світла та скасовує Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 874/2012:

- проект наказу Мінінфраструктури “Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування джерел світла”.
5. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/2017 від 11 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного маркування побутових посудомийних машин і скасовує Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 1059/2010:
 - проект наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України “Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування побутових посудомийних машин”.
 6. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/2016 від 11 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного маркування холодильного обладнання та скасовує Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 1060/2010:
 - проект наказу Мінінфраструктури “Про затвердження Технічного регламенту з енергетичного маркування холодильних приладів”.
 7. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/2013 від 11 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного маркування електронних дисплеїв і скасовує Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 1062/2010:
 - проект наказу Мінінфраструктури “Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування електронних дисплеїв”.
 8. Регламент Комісії (ЄС) 2019/2021 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для електронних дисплеїв відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради, вносить зміни до Регламенту Комісії (ЄС) № 1275/2008 та скасовує Регламент Комісії (ЄС) № 642/2009:
 - проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для електронних дисплеїв”.
 9. Регламент Комісії (ЄС) 2019/2022 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для побутових посудомийних машин відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради про внесення змін до Регламенту Комісії (ЄС) № 1275/2008 та про скасування Регламенту Комісії:
 - проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для побутових посудомийних машин”.
 10. Регламент Комісії (ЄС) 2019/2019 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для холодильних приладів відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради та скасовує Регламент Комісії:
 - проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для холодильних приладів”.
 11. Регламент Комісії (ЄС) 2019/2023 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для побутових пральних машин і побутових прально-сушильних машин відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту

та Ради, вносить зміни до Регламенту Комісії (ЄС) № 1275 /2008 та скасовує Регламент Комісії (ЄС) № 1015/2010:

- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для побутових пральних машин і побутових прально-сушильних машин”.

12. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/2018 від 11 березня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного маркування холодильних приладів із функцією прямих продажів:

- проект наказу Мінінфраструктури “Про затвердження Технічного регламенту з енергетичного маркування холодильних приладів з функцією прямого продажу”.

13. Регламент Комісії (ЄС) 2019/2020 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для джерел світла та окремих контрольних приладів відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради та скасовує Регламенти Комісії (ЄС) № 244/2009, (ЄС) № 245/2009 та (ЄС) № 1194/2012:

- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для джерел світла та відокремлених пускорегулювальних апаратів”.

14. Регламент Комісії (ЄС) 2019/2024 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для холодильних приладів із функцією прямих продажів відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради:

- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для холодильних приладів з функцією прямого продажу”.

15. Регламент Комісії (ЄС) 2019/1782 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для зовнішніх джерел живлення відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради та скасовує Регламент Комісії (ЄС) №278/2009:

- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для зовнішніх джерел живлення”.

16. Регламент Комісії (ЄС) 2019/1781 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для електродвигунів і приводів із змінною швидкістю відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради, вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 641/2009 з щодо вимог екодизайну для безсальникових автономних циркуляційних насосів і безсальникових циркуляційних насосів, інтегрованих у продукти, і скасування Регламенту Комісії (ЄС) № 640/2009:

- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для електродвигунів та приводів із змінною швидкістю”.

17. Регламент Комісії (ЄС) 2019/1784 від 1 жовтня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для зварювального обладнання відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради:

- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для зварювального обладнання”.
18. Регламент Комісії (ЄС) 2019/424 від 15 березня 2019 р., що встановлює вимоги до екодизайну для серверів і продуктів зберігання даних відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради та вносить зміни до Регламенту Комісії (ЄС) № 617/2013:
- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для серверів та продукції для зберігання даних”.
19. Делегований регламент Комісії (ЄС) 2015/2402 від 12 жовтня 2015 р. про перегляд гармонізованих контрольних значень ефективності для роздільного виробництва електроенергії та тепла відповідно до Директиви 2012/27/ЄС Європейського Парламенту та Ради та скасування Виконавчого рішення Комісії 2011/877/ЄС:
- проект наказу Мінінфраструктури “Про затвердження Методики визначення ефективності процесу когенерації” в рамках реалізації Закону України від 24 лютого 2023 р. № 2955-IX “Про внесення змін до Закону України “Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу” щодо розвитку високоефективної когенерації”.
20. Регламент Комісії (ЄС) № 813/2013 від 2 серпня 2013 р. про імплементацію Директиви Європейського Парламенту і Ради 2009/125/ЄС стосовно вимог до екодизайну для обігрівачів приміщень та комбінованих обігрівачів:
- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1184”.
21. Директива Ради 92/42/ЄЕС від 21 травня 1992 р. щодо вимог до ефективності нових водогрійних котлів, що працюють на рідкому або газоподібному паливі:
- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2008 р. № 748 “Про затвердження Технічного регламенту водогрійних котлів, що працюють на рідкому чи газоподібному паливі”, а саме щодо процедур оцінки відповідності та мінімальних критеріїв до призначених органів з оцінки відповідності, які визначені Директивою 92/42/ЄЕС від 21 травня 1992 року.

16. ОПОДАТКУВАННЯ

Серед пріоритетних актів права ЄС та заходів, спрямованих на імплементацію, можна виокремити наступні:

1. Директива Ради 2011/96/ЄС від 30 листопада 2011 р. про спільну систему оподаткування, що застосовується до материнських компаній і дочірніх компаній різних держав-членів:
 - прийняття Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України”.

2. Директива Ради 2009/133/ЄС від 19 жовтня 2009 р. про загальну систему оподаткування, що застосовується до злиття, поділу, часткового поділу, передачі активів і обміну акціями щодо компаній різних держав-членів і до передачі зареєстрованого офісу SE або SCE між державами-членами:
 - прийняття Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України".
3. Директива Ради 2003/49/ЄС від 3 червня 2003 р. про загальну систему оподаткування, що застосовується до виплат відсотків і роялті між асоційованими компаніями різних держав-членів:
 - прийняття Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України".
4. Директива Ради 2006/112/ЄС від 28 листопада 2006 р. про спільну систему податку на додану вартість:
 - прийняття Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України".
5. Директива Ради 2011/64/ЄС від 21 червня 2011 р. про структуру та ставки акцизного збору, що застосовуються до тютюнових виробів:
 - прийняття Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України".
6. Директива Ради 92/83/ЄЕС від 19 жовтня 1992 р. про гармонізацію структур акцизного збору на алкоголь та алкогольні напої:
 - прийняття Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України".
7. Директива Ради 2016/1164/ЄС від 12 липня 2016 р., що встановлює правила проти практик ухилення від сплати податків, які безпосередньо впливають на функціонування внутрішнього ринку:
 - прийняття Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України".

17. ЕКОНОМІЧНА ТА МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА

У розділі 17 у звичайному режимі передбачено імплементацію наступних актів:

1. Директива Європейського Парламенту і Ради 2014/59/ЄС від 15 травня 2014 р. про встановлення рамок для відновлення платоспроможності і врегулювання кредитних установ та інвестиційних фірм і внесення змін та доповнень до Директиви Ради 82/891/ЄЕС та директив 2001/24/ЄС, 2002/47/ЄС, 2004/25/ЄС, 2005/56/ЄС, 2007/36/ЄС, 2011/35/ЄС, 2012/30/ЄС і 2013/36/ЄС та регламентів Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1093/2010 та (ЄС) № 648/2012.
 - Імплементація передбачається шляхом внесення змін до Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" та Закону України "Про банки і банківську діяльність".

2. Регламент Ради (ЄС) № 2182/2004 від 6 грудня 2004 р. щодо медалей і жетонів, подібних до монет євро.

Серед заходів, спрямованих на імплементацію:

- внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення;
 - прийняття акта Національного банку України.
3. Регламент Ради (ЄС) № 479/2009 від 25 травня 2009 р. про застосування Протоколу про процедуру надмірного дефіциту, доданого до Договору про заснування Європейського Співтовариства (Кодифікована версія).
 - Передбачається підготовка перехідних таблиць для формування даних щодо дефіциту/профіциту та боргу сектору загального державного управління відповідно до методології ESA 2010.

18. СТАТИСТИКА

Нижче наводиться перелік пріоритетних актів права ЄС та відповідних заходів для їх імплементації:

1. Регламент Комісії (ЄС) № 763/2008 Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 р. про переписи населення та житла (текст стосується ЄЕЗ):
 - нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України щодо визначення строків та методів проведення Всеукраїнського перепису населення (ВПН), здійснення заходів, пов'язаних з його підготовкою та проведенням, а також обробленням, узагальненням, поширенням та використанням його результатів;
 - пропозиції до бюджетної програми за КПКВК 0414020 "Статистичні спостереження" щодо видатків, необхідних для підготовки та проведення ВПН;
 - укомплектування штатних посад структурних підрозділів з перепису населення апарату Держстату та територіальних органів Держстату.
2. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2018/1799 від 21 листопада 2018 р. про запровадження тимчасової прямої статистичної дії для розповсюдження окремих тем перепису населення та житлового фонду 2021 р., геокодованих у сітці 1 км² (Текст стосується ЄЕЗ):
 - залучення фахівців, які мають професійні знання у сфері геоінформаційних систем (ГІС) та геопросторових даних;
 - консультаційна підтримка з боку європейських експертів та вивчення передових практик країн-членів ЄС.
3. Регламент Комісії (ЄС) 2017/712 від 20 квітня 2017 р. про встановлення базового року та програми статистичних даних і метаданих для переписів населення та житлового фонду, передбачених Регламентом (ЄС) № 763/2008 Європейського Парламенту та Ради (Текст стосується ЄЕЗ):

- нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України щодо визначення строків та методів проведення Всеукраїнського перепису населення, здійснення заходів, пов'язаних з його підготовкою та проведенням, а також обробленням, узагальненням, поширенням та використанням його результатів;
 - нормативно-правові акти Держстату щодо затвердження: програми ВПН; переписного інструментарію, який використовується у процесі підготовки та проведення ВПН, оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів; Календарного плану підготовки і проведення ВПН; Концепції технології оброблення даних ВПН; програми розроблення матеріалів ВПН;
 - створення технічної бази та програмно-апаратного комплексу автоматизованої системи для збору та оброблення даних ВПН.
4. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2017/543 від 22 березня 2017 р., що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) № 763/2008 Європейського Парламенту та Ради щодо переписів населення та житла стосовно технічних специфікацій тем і їх розбивок:
- нормативно-правові акти Держстату щодо затвердження: програми ВПН; переписного інструментарію, який використовується у процесі підготовки та проведення ВПН, оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів; Календарного плану підготовки і проведення ВПН; Концепції технології оброблення даних ВПН; програми розроблення матеріалів ВПН;
 - створення технічної бази та програмно-апаратного комплексу автоматизованої системи для збору та оброблення даних ВПН.
5. Регламент (ЄС) № 1165/2008 Європейського Парламенту та Ради від 19 листопада 2008 р. щодо статистики худоби та м'яса та скасування Директив Ради 93/23/ЄЕС, 93/24/ЄЕС та 93/25/ЄЕС:
- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації спостереження щодо кількості сільськогосподарських тварин і виробництва продукції тваринництва.
6. Регламент Комісії (ЄС) № 1402/2003 від 1 серпня 2003 р., що встановлює перелік таблиць і встановлює визначення, що стосуються основних статистичних досліджень площ під виноградниками:
- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації спостереження щодо площ, валових зборів та урожайності сільськогосподарських культур.
7. Директива Ради 96/16/ЄС від 19 березня 1996 р. про статистичні дослідження молока та молочних продуктів:
- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації державного статистичного спостереження щодо надходження молока та молочних продуктів на переробні підприємства.
8. Регламент (ЄС) № 217/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 р. стосовно подання даних щодо номінального вилову риби державами-членами, які ведуть промисел у Північно-Західній Атлантиці:

- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації спостереження щодо рибогосподарської діяльності.
9. Регламент (ЄС) № 762/2008 Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 р. про подання державами-членами статистичних даних щодо аквакультури та скасування Регламенту Ради (ЄС) № 788/96:
 - внесення змін до звітно-статистичної документації спостереження щодо аквакультури.
 10. Регламент (ЄС) № 1921/2006 Європейського Парламенту та Ради від 18 грудня 2006 р. щодо подання статистичних даних про вивантаження рибних продуктів у державах-членах та про скасування Регламенту Ради (ЄС) № 1382/91:
 - внесення змін до методології та звітно-статистичної документації спостереження щодо рибогосподарської діяльності.
 11. Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради від 10 жовтня 2019 р., що встановлює загальну основу для європейської статистики щодо осіб і домогосподарств на основі даних на індивідуальному рівні, зібраних із вибірок, вносить зміни до Регламентів (ЄС) № 808/ 2004, (ЄС) № 452/2008 та (ЄС) № 1338/2008 Європейського Парламенту та Ради, а також про скасування Регламенту (ЄС) № 1177/2003 Європейського Парламенту та Ради та Регламенту Ради (ЄС) № 577/98:
 - внесення змін до методології та звітно-статистичної документації державного статистичного спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств";
 - внесення змін до методології та звітно-статистичної документації щодо обстеження робочої сили;
 - внесення змін до методології та звітно-статистичної документації вибіркового обстеження щодо доходів та умов життя.
 12. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2023/212 від 3 листопада 2022 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради визначенням кількості та назви змінних в області доходу та умов життя щодо доступу до послуг:
 - затвердження методології та звітно-статистичної документації модуля обстеження "Статистика доходів і умов життя (EU-SILC)" щодо доступу до послуг.
 13. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2023/126 від 21 жовтня 2022 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради визначенням кількості та назви змінних для області споживання:
 - внесення змін до методології та звітно-статистичної документації державного статистичного спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств".
 14. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2022/2498 від 9 грудня 2022 р., що визначає технічні елементи наборів даних вибіркового обстеження в області доходів і умов життя щодо доступу до послуг відповідно до Регламенту (ЄС)

2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:

- затвердження методології та звітно-статистичної документації модуля обстеження "Статистика доходів і умов життя (EU-SILC)" щодо доступу до послуг.

15. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2022/2094 від 28 жовтня 2022 р., що визначає технічні елементи наборів даних, встановлює технічні формати для передачі інформації та визначає детальні заходи та зміст звітів про якість щодо організації вибіркового обстеження в області споживання відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:

- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації державного статистичного спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств";
- внесення змін до Методологічних положень з підготовки стандартних звітів щодо якості результатів державних вибірових обстежень населення (домогосподарств).

16. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2022/1399 від 1 серпня 2022 р., що визначає технічні елементи набору даних, встановлює технічні формати для передачі інформації та визначає порядок і зміст звітів про якість організації вибіркового обстеження під час використання в області домену інформаційних та комунікаційних технологій для базового 2023 року відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:

- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації державного статистичного спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств";
- внесення змін до Методологічних положень з підготовки стандартних звітів щодо якості результатів державних вибірових обстежень населення (домогосподарств).

17. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2022/29 від 28 жовтня 2021 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради, вказуючи кількість і назву змінних у сфері доходу та умов життя на ринку праці та житла, передачі переваг і недоліків між поколіннями, житлових труднощах та спеціальній темі 2023 р. щодо енергоефективності домогосподарств:

- затвердження методології та звітно-статистичної документації модуля обстеження "Статистика доходів і умов життя (EU-SILC)" щодо ринку праці та житла, передачі переваг і недоліків від покоління до покоління, труднощів з житлом.

18. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2021/2052 від 24 листопада 2021 р., що визначає технічні елементи наборів даних вибіркового обстеження в області доходів і умов життя щодо ринку праці та житла, передачі переваг і недоліків між поколіннями, житлових труднощів та оголошення у 2023 р. спеціального предмета щодо енергоефективності домогосподарств відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:

- затвердження методології та звітно-статистичної документації модуля обстеження "Статистика доходів і умов життя (EU-SILC)" щодо ринку праці та житла, передачі переваг і недоліків від покоління до покоління, труднощів з житлом.

19. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2021/466 від 17 листопада 2020 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради визначенням кількості та назви змінних для сфери доходу та умов життя щодо здоров'я та якості життя:

- затвердження методології та звітно-статистичної документації модуля обстеження "Статистика доходів і умов життя (EU-SILC)" щодо здоров'я та якості життя.

20. Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2020/1721 від 17 листопада 2020 р., що визначає технічні елементи наборів даних вибіркового обстеження в області доходів і умов життя щодо здоров'я та якості життя відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського парламенту та Ради:

- затвердження методології та звітно-статистичної документації модуля обстеження "Статистика доходів і умов життя (EU-SILC)" щодо здоров'я та якості життя.

21. Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2020/1642 від 5 листопада 2020 р., що визначає технічні елементи набору даних для спеціального предмета 2022 р. "робочі навички" та восьмирічних змінних щодо "пенсії та участі на ринку праці" у сфері робочої сили відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:

- затвердження методології та звітно-статистичної документації модуля щодо пенсій та участі на ринку праці.

22. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2020/1640 від 12 серпня 2020 р., який доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради, вказуючи кількість і назву змінних для спеціального предмета 2022 р. "робочі навички" та восьмирічні змінні "пенсії та участі на ринку праці" у сфері робочої сили:

- затвердження методології та звітно-статистичної документації модуля щодо пенсій та участі на ринку праці.

23. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2020/256 від 16 грудня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради шляхом встановлення багаторічного поточного планування:

- включено заходи до Програми розвитку державної статистики до 2028 року.

24. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2020/257 від 16 грудня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради, вказуючи кількість і назву змінних для області робочої сили:

- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації обстеження робочої сили.

25. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2020/258 від 16 грудня 2019 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради, вказуючи кількість і назви змінних для області доходу та умов життя:
- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації обстеження щодо доходів та умов життя.
26. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2019/2242 від 16 грудня 2019 р., що визначає технічні елементи наборів даних, встановлює технічні формати та визначає детальні заходи та зміст звітів про якість організації вибіркового обстеження в області доходів та умов життя відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:
- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації вибіркового обстеження щодо доходів та умов життя;
 - внесення змін до Методологічних положень з підготовки стандартних звітів з якості державних вибірових обстежень населення (домогосподарств).
27. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2019/2240 від 16 грудня 2019 р., що визначає технічні елементи набору даних, встановлює технічні формати для передачі інформації та визначає детальні заходи та зміст звітів про якість організації вибіркового обстеження в області робочої сили відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:
- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації обстеження робочої сили;
 - внесення змін до Методологічних положень з підготовки стандартних звітів з якості державних вибірових обстежень населення (домогосподарств).
28. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2019/2241 від 16 грудня 2019 р., який описує змінні та довжину, вимоги до якості та рівень деталізації часових рядів для передачі місячних даних про безробіття відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського парламенту та Ради:
- затвердження методології оцінювання місячних даних про безробіття.
29. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2019/2181 від 16 грудня 2019 р., що визначає технічні характеристики щодо елементів, спільних для кількох наборів даних відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:
- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації щодо обстеження робочої сили;
 - внесення змін до методології та звітно-статистичної документації щодо обстеження умов життя домогосподарств;
 - внесення змін до методології та звітно-статистичної документації щодо обстеження щодо доходів та умов життя.
30. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2019/2180 від 16 грудня 2019 р., що визначає детальні умови та зміст звітів про якість відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради:
- внесення змін до Методологічних положень з підготовки стандартних звітів з

якості державних вибіркового обстежень населення (домогосподарств).

31. Директива 2009/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 6 травня 2009 р. про статистичні звіти щодо морських перевезень вантажів і пасажирів (перероблена):

- програма розвитку офіційної статистики до 2028 р.;
- розпорядження Кабінету Міністрів України про внесення змін до Плану заходів з реалізації Національної транспортної стратегії України на період до 2030 р., затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2021 р. № 321-р;
- методологія державного статистичного спостереження.

32. Регламент Комісії (ЄС) № 6/2003 від 30 грудня 2002 р. щодо поширення статистичних даних про перевезення вантажів автомобільним транспортом:

- програма розвитку офіційної статистики до 2028 р.;
- методологія державного статистичного спостереження.

33. Регламент (ЄС) № 70/2012 Європейського Парламенту та Ради від 18 січня 2012 р. про статистичні звіти щодо перевезення вантажів автомобільним транспортом (зі змінами):

- програма розвитку офіційної статистики до 2028 р.;
- розпорядження Кабінету Міністрів України про внесення змін до Плану заходів з реалізації Національної транспортної стратегії України на період до 2030 р., затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2021 р. № 321-р;
- методологія державного статистичного спостереження.

34. Регламент (ЄС) № 437/2003 Європейського Парламенту та Ради від 27 лютого 2003 р. про статистичні дані щодо перевезення пасажирів, вантажів і пошти повітряним транспортом:

- програма розвитку офіційної статистики до 2028 р.;
- розпорядження Кабінету Міністрів України про внесення змін до Плану заходів з реалізації Національної транспортної стратегії України на період до 2030 р., затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2021 р. № 321-р;
- методологія державного статистичного спостереження.

35. Регламент (ЄС) 2018/643 Європейського Парламенту та Ради від 18 квітня 2018 р. про статистику залізничного транспорту (зі змінами):

- програма розвитку офіційної статистики до 2028 р.;
- розпорядження Кабінету Міністрів України про внесення змін до Плану заходів з реалізації Національної транспортної стратегії України на період до 2030 р., затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2021р. № 321-р;
- методологія державного статистичного спостереження.

36. Регламент (ЄС) 2018/974 Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2018 р. про статистику вантажних перевезень внутрішніми водними шляхами (кодифікація):
- програма розвитку офіційної статистики до 2028 р.;
 - розпорядження Кабінету Міністрів України про внесення змін до Плану заходів з реалізації Національної транспортної стратегії України на період до 2030 р., затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2021 р. № 321-р;
 - методологія державного статистичного спостереження.
37. Регламент (ЄС) № 1059/2003 Європейського Парламенту та Ради від 26 травня 2003 р. про встановлення загальної класифікації територіальних одиниць для статистики (NUTS):
- розроблення Концепції створення статистичної геопросторової системи в органах державної статистики.
38. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2019/1130 від 2 липня 2019 р. про єдині умови для гармонізованого застосування територіальних типологій відповідно до Регламенту (ЄС) № 1059/2003 Європейського Парламенту та Ради:
- розроблення Концепції створення статистичної геопросторової системи в органах державної статистики.
39. Регламент (ЄС) № 1185/2009 Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2009 р. щодо статистики пестицидів:
- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації спостереження щодо використання добрив і пестицидів під урожай сільськогосподарських культур.
40. Директива Ради 89/391/ЄЕС від 12 червня 1989 р. про запровадження заходів для заохочення покращення безпеки та здоров'я працівників на роботі:
- прийняття проекту Закону України "Про безпеку та здоров'я працівників на роботі";
 - розробка проектів актів Кабінету Міністрів та центральних органів виконавчої влади, прийняття або перегляд яких необхідно здійснити для реалізації положень проекту Закону України "Про безпеку та здоров'я працівників на роботі".
41. Регламент (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 р. про європейську статистику:
- участь у навчанні з підготовки мікроданих для загального використання та в дослідницьких цілях.
42. Регламент Комісії (ЄС) № 408/2011 від 27 квітня 2011 р. про імплементативну Регламенту № 1185/2009 Європейського Парламенту та Ради щодо статистики пестицидів, що стосується формату передачі даних:
- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації спостереження щодо використання добрив і пестицидів під урожай сільськогосподарських культур.

43. Регламент (ЄС) № 543/2009 Європейського Парламенту та Ради від 18 червня 2009 р. щодо статистики врожаю та скасування Регламентів Ради (ЄЕС) № 837/90 та (ЄЕС) № 959/93, № 837/90 та (ЄЕС) № 959/93:

- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації спостереження щодо площ, валових зборів та урожайності сільськогосподарських культур.

44. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2017/881 від 23 травня 2017 р. про імплементативний Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 763/2008 про переписи населення та житлового фонду щодо умов та структури звітів про якість та технічний формат передачі даних, а також про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1151/2010:

- нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України щодо визначення строків та методів проведення Всеукраїнського перепису населення, здійснення заходів, пов'язаних з його підготовкою та проведенням, а також обробленням, узагальненням, поширенням та використанням його результатів;
- нормативно-правові акти Держстату щодо затвердження: програми ВПН; переписного інструментарію, який використовується у процесі підготовки та проведення ВПН, оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів; Календарного плану підготовки і проведення ВПН; Концепції технології оброблення даних ВПН; програми розроблення матеріалів ВПН;
- створення технічної бази та програмно-апаратного комплексу автоматизованої системи для збору та оброблення даних ВПН;
- пропозиції до бюджетної програми за КПКВК 0414020 "Статистичні спостереження" щодо видатків, необхідних для підготовки та проведення Всеукраїнського перепису населення;
- укомплектування штатних посад структурних підрозділів з перепису населення апарату Держстату та територіальних органів Держстату.

45. Делегований регламент Комісії (ЄС) 2023/137 від 10 жовтня 2022 р. про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1893/2006 Європейського Парламенту та Ради про встановлення статистичної класифікації видів економічної діяльності Перегляд 2 КВЕД:

- розробка та прийняття наказу Держстату щодо затвердження та запровадження в органах державної статистики нової національної класифікації видів економічної діяльності, гармонізованої із стандартною статистичною Класифікацією видів економічної діяльності Європейського Союзу – NACE Revision 2.1.

46. Делегований регламент Комісії (ЄС) 2022/2279 від 1 серпня 2022 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради шляхом зазначення кількості та назв змінних для використання статистичної області інформаційно-комунікаційних технологій на довідковий 2023 рік:

- внесення змін до методології та звітно-статистичної документації державного статистичного спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств".

47. Рекомендації Комісії (ЄС) № 2023/397 від 17 лютого 2023 р. щодо довідкових метаданих і звітів про якість для Європейської статистичної системи:

- підготовка звітів для користувачів щодо якості статистичних даних з метою забезпечення відповідності з європейським стандартом – єдиною інтегрованою структурою статистичних метаданих (SIMS).

19. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА ЗАЙНЯТІСТЬ

Нижче наводиться перелік пріоритетних актів права ЄС та відповідних заходів для їх імплементації:

1. Регламент (ЄС) 1260/2013 Європейського Парламенту та Ради від 20 листопада 2013 р. щодо європейської демографічної статистики:
 - прийняття Плану заходів із виконання програми розвитку офіційної статистики до 2028 р.;
 - створення та впровадження інформаційної системи статистичного виробництва органів державної статистики (ICCB ОДС).
2. Директива Ради 2000/78/ЄС від 27 листопада 2000 р., що встановлює загальні рамки рівного ставлення у сфері зайнятості та професійної діяльності:
 - проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю”.
3. Директива (ЄС) 2017/2397 Європейського Парламенту та Ради від 12 грудня 2017 р. про визнання професійних кваліфікацій у внутрішньому судноплавстві та про скасування Директив Ради 91/672/ЄЕС та 96/50/ЄС:
 - приведення навчальних програм у відповідність до Директиви 2017/2397;
 - затвердження Положення про присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажу судна внутрішнього плавання;
 - перегляду наказу МОЗ № 347 від 19 листопада 1996 р. “Про затвердження Правил визначення придатності за станом здоров’я осіб для роботи на судах”.
4. Регламент (ЄС) 2016/425 Європейського Парламенту та Ради від 9 березня 2016 р. щодо засобів індивідуального захисту та скасування Директиви Ради 89/686/ЄЕС (є пріоритетним згідно із пунктом 2.11 Додатку III до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом):
 - не імplementовані положення стосуються повноважень Європейської Комісії та обов’язків держав-членів ЄС по відношенню до Європейської Комісії. Оскільки Україна не є державою-членом ЄС, відповідні положення можуть бути імplementовані після вступу України до Європейського Союзу.
5. Директива 2009/148/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 листопада 2009 р. про захист працівників від ризиків, пов’язаних із впливом азбесту на роботі (Кодифікована версія):
 - розроблення проекту наказу МОЗ “Про затвердження Державних санітарних

норм і правил "Про безпеку і захист працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест".

6. Директива 2006/22/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 березня 2006 р. про мінімальні умови імплементації Регламентів Ради (ЄЕС) № 3820/85 та (ЄЕС) № 3821/85 стосовно соціального законодавства щодо діяльності автомобільного транспорту та скасовує Директиву Ради 88/599/ЄЕС:
 - внесення змін до Закону України "Про автомобільний транспорт" у частині:
 - наділення Укртрансбезпеки повноваженнями органу, що забезпечує взаємодію із органами з питань безпеки на наземному транспорті ЄС (в тому числі їх інформування), координації заходів із здійснення перевірок на дорозі із органами влади держав-членів ЄС (узгоджені перевірки) та збирання статистичних даних (за відповідними критеріями) щодо здійснених перевірок з їх подальшою публікацією;
 - передбачення можливості проведення безвиїзних перевірок автомобільних перевізників.
 - прийняття постанов Кабінету Міністрів України з метою уніфікації видів порушень соціального законодавства та визначення їх рівня ризику, а також визначення обладнання, що має бути у розпорядженні представників контролюючого органу (Укртрансбезпеки) при здійсненні заходів державного нагляду (контролю).
7. Директива 2004/37/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29 квітня 2004 р. про захист працівників від ризиків, пов'язаних із впливом канцерогенів або мутагенів на роботі (Шоста окрема Директива у значенні статті 16 (1) Ради Директива 89/391/ЄЕС):
 - прийняття Порядку проведення оцінки канцерогенних та мутагенних ризиків та дій роботодавців у разі виявлення небезпеки впливу на працівників канцерогенів та мутагенів, який буде затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України.
8. Директива 2002/15/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2002 р. про організацію робочого часу осіб, які здійснюють мобільні автомобільні перевезення:
 - внесення змін до законодавства щодо відповідальності перевізників та водіїв з дотриманням вимог щодо робочого часу та часу відпочинку екіпажів транспортних засобів, невідповідного використання реєструвального обладнання;
 - внесення змін до Закону України "Про автомобільний транспорт" або прийняття спеціального закону щодо врегулювання статусу мобільних працівників, які здійснюють автомобільні перевезення.
9. Директива 1999/95/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 1999 р. про застосування положень щодо тривалості робочого часу моряків на борту суден, що заходять у порти Співтовариства:
 - внесення відповідних змін до законодавства України;
 - експертна підтримка на етапі розробки нормативно-правових актів або

продовження проекту схожого до проекту МТД “Подальша підтримка імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та Національної транспортної стратегії в Україні”.

10. Імплементацийний Регламент Комісії (ЄС) 2020/1435 від 9 жовтня 2020 р. про обов'язки, покладені на реєстрантів щодо оновлення їхніх реєстрацій відповідно до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради щодо реєстрації, оцінки, авторизації та обмеження використання хімічних речовин (REACH):
 - прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції”.
11. Директива Комісії (ЄС) 2019/1831 від 24 жовтня 2019 р. про встановлення п'ятого переліку індикативних граничних значень професійного впливу відповідно до Директиви Ради 98/24/ЄС та внесення змін до Директиви Комісії 2000/39/ЄС:
 - внесення змін до наказів Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 р. № 52 “Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць” та від 14 липня 2020 р. № 1596 “Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин у повітрі робочої зони”.
12. Директива Комісії (ЄС) 2017/164 від 31 січня 2017 р. про встановлення четвертого переліку індикативних граничних значень професійного впливу відповідно до Директиви Ради 98/24/ЄС та внесення змін до Директив Комісії 91/322/ЄЕС, 2000/39/ЄС та 2009/161/ЄС:
 - внесення змін до наказів Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 р. № 52 “Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць” та від 14 липня 2020 р. № 1596 “Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин у повітрі робочої зони”.
13. Директива Комісії 2009/161/ЄС від 17 грудня 2009 р. про встановлення третього переліку індикативних граничних значень професійного впливу на виконання Директиви Ради 98/24/ЄС та внесення змін до Директиви Комісії 2000/39/ЄС:
 - внесення змін до наказів Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 р. № 52 “Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць” та від 14 липня 2020 р. № 1596 “Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин у повітрі робочої зони”.
14. Директива Комісії 2006/15/ЄС від 7 лютого 2006 р. про встановлення другого переліку індикативних граничних значень професійного впливу на виконання Директиви Ради 98/24/ЄС та внесення змін до Директив 91/322/ЄЕС та 2000/39/ЄС:
 - внесення змін до наказів Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 р. № 52 “Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць” та від 14 липня 2020 р. № 1596 “Про затвердження гігієнічних регламентів

допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин у повітрі робочої зони”.

15. Директива Комісії 2000/39/ЄС від 8 червня 2000 р. про встановлення першого переліку індикативних граничних значень професійного впливу у рамках впровадження Директиви Ради 98/24/ЄС про захист здоров'я та безпеки працівників від ризиків, пов'язаних з хімічними речовинами на роботі:
 - внесення змін до наказів Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 р. № 52 “Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць” та від 14 липня 2020 р. № 1596 “Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин у повітрі робочої зони”.
16. Директива Комісії 91/322/ЄЕС від 29 травня 1991 р. про встановлення індикативних граничних значень шляхом імплементації Директиви Ради 80/1107/ЄЕС про захист працівників від ризиків, пов'язаних з впливом хімічних, фізичних та біологічних агентів на робочому місці:
 - внесення змін до наказів Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 р. № 52 “Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць” та від 14 липня 2020 р. № 1596 “Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин у повітрі робочої зони”.
17. Регламент Комісії (ЄС) № 328/2011 від 5 квітня 2011 р. про імплементацію Регламенту (ЄС) № 1338/2008 Європейського Парламенту та Ради про статистику Співтовариства щодо громадського здоров'я та охорони здоров'я і безпеки на робочому місці, що стосується статистики причин смерті:
 - прийняття Плану заходів із виконання програми розвитку офіційної статистики до 2028 р.;
 - створення та впровадження інформаційної системи статистичного виробництва органів державної статистики (ICCB ОДС).
18. Регламент Ради (ЄС) № 440/2008 від 30 травня 2008 р., що встановлює методи випробувань відповідно до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради про реєстрацію, оцінку, авторизацію та обмеження використання хімічних речовин (REACH):
 - прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції” із зазначенням методів випробувань небезпечних властивостей хімічних речовин з посиланнями на національні стандарти, міжнародні стандарти, стандарти інших країн (у разі відсутності ідентичного ДСТУ) та керівництво ОЕСР;
 - прийняття необхідних національних стандартів;
 - прийняття постанови Кабінету Міністрів України щодо методів випробувань відповідно до Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції.
19. Директива Ради 1999/70/ЄС від 28 червня 1999 р. про Рамкову угоду про строкову роботу, укладену ETUC, UNICE та CEEP:
 - прийняття Закону України “Про працю”;

- внесення змін до чинних нормативно-правових актів.
20. Директива Ради 98/24/ЄС від 7 квітня 1998 р. про захист здоров'я та безпеки працівників від ризиків, пов'язаних з хімічними агентами на виробництві (чотирнадцята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви 89/391/ЄЕС):
- прийняття проекту Закону України "Про безпеку та здоров'я працівників на роботі".
21. Директива Ради 97/81/ЄС від 15 грудня 1997 р. про Рамкову угоду про роботу неповний робочий день, укладену UNICE, CEEP та ETUC – Додаток: Рамкова угода про роботу неповний робочий день:
- прийняття проекту Закону України "Про внесення змін до законів щодо урегулювання роботи працівників неповний робочий день";
 - прийняття проекту Закону України "Про працю".
22. Директива Ради 93/103/ЄС від 23 листопада 1993 р. про мінімальні вимоги до безпеки та гігієни праці на борту риболовних суден (тринадцята окрема Директива у значенні статті 16 (1) Директиви 89/391/ЄЕС):
- прийняття наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України "Про затвердження нормативно-правових актів щодо медичного обслуговування на борту суден".
23. Директива Ради 92/29/ЄЕС від 31 березня 1992 р. про мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я для поліпшення медичного обслуговування на борту суден:
- прийняття наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України "Про затвердження нормативно-правових актів щодо медичного обслуговування на борту суден".
24. Директива Ради 89/391/ЄЕС від 12 червня 1989 р. про запровадження заходів для заохочення покращення безпеки та здоров'я працівників на роботі:
- прийняття проекту Закону України "Про безпеку та здоров'я працівників на роботі";
 - перегляд переліку актів Кабінету Міністрів та центральних органів виконавчої влади, до яких необхідно внести зміни для реалізації положень проекту Закону України "Про безпеку та здоров'я працівників на роботі".
25. Директива 2002/44/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25 червня 2002 р. про мінімальні вимоги до охорони здоров'я та безпеки щодо впливу на працівників ризиків, пов'язаних з фізичними агентами (вібрація) (шістнадцята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви 89/391/ЄЕС) – Спільна заява Європейського Парламенту та Ради:
- розроблення проекту нормативно-правового акта про порядок дій роботодавців у разі виявлення небезпеки впливу вібрації на працівника.
26. Директива Ради 2001/23/ЄС від 12 березня 2001 р. про наближення законодавства держав-членів щодо захисту прав працівників у разі передачі підприємств, бізнесу або частин підприємств чи бізнесу:

- прийняття проекту Закону України "Про працю".

27. Директива Ради 98/59/ЄС від 20 липня 1998 р. про наближення законодавств держав-членів стосовно масових вивільнень:

- внесення зміни до Закону України "Про зайнятість населення", Кодексу законів про працю.

28. Директива Ради 89/105/ЄЕС від 21 грудня 1988 р. щодо прозорості заходів регулювання цін на лікарські засоби для людини та їх включення до сфери дії національних систем медичного страхування:

- додаткова експертна фахова підтримка для визначення подальших шляхів імплементації директиви. Існує потреба у створенні окремого відділу у МОЗ, який здійснюватиме повноваження щодо контролю за цінами на лікарські засоби для використання людиною або обмеження використання лікарських засобів, які охоплюються національними системами медичного страхування.

29. Регламент (ЄС) № 561/2006 Європейського Парламенту та Ради від 15 березня 2006 р. про гармонізацію певного соціального законодавства, що стосується автомобільного транспорту, та внесення змін до Регламентів Ради (ЄЕС) № 3821/85 та (ЄС) № 2135/98 і скасування Регламенту Ради (ЄЕС) № 3820/85:

- внесення змін до Закону України "Про автомобільний транспорт" в частині:
 - визначення особливостей регулювання вимог до екіпажів, часу керування транспортним засобом, перерви та періодів відпочинку відповідно до ЄУТР та вимог до екіпажів, часу керування транспортним засобом, перерви та періодів відпочинку при здійсненні внутрішніх перевезень;
 - можливостей, підстав, строків та порядку встановлення винятків із обов'язку дотримання вимог до екіпажів, часу керування транспортним засобом, перерви та періодів відпочинку при здійсненні внутрішніх перевезень;
 - особливостей застосування вимог до керування транспортним засобом, а також обов'язкових перерв та періодів відпочинку для водіїв, у випадку, коли загальні вимоги не застосовуються;
 - передбачення вимоги щодо встановлення реєструвального обладнання (тахографа) на транспортних засобах, що здійснюють внутрішні перевезення або визначення випадків та особливостей здійснення процедур контролю та застосування санкцій, коли реєструвальне обладнання може не встановлюватися.
- внесення змін до Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 7 червня 2010 р. № 340 з метою уніфікації його термінології та вимог до екіпажів, часу керування транспортним засобом, перерви та періодів відпочинку із положеннями Регламенту (ЄС) № 561/2006.

20. ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ІНДУСТРІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Нижче наводиться перелік пріоритетних актів права ЄС та відповідних заходів для їх імплементації:

1. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2021/1704 від 14 липня 2021 р., який доповнює Регламент (ЄС) 2019/2152 Європейського Парламенту та Ради шляхом подальшого визначення деталей статистичної інформації, що надається податковими та митними органами, та внесення змін до його Додатків V і VI:
 - внесення змін до Методологічних положень “Зовнішня торгівля товарами” в частині формування показників зі статистики зовнішньої торгівлі товарами за характеристиками підприємств.
2. Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2021/1225 від 27 липня 2021 р., що визначає механізми обміну даними відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/2152 Європейського Парламенту та Ради та вносить зміни до Імплементаційного регламенту Комісії (ЄС) 2020/1197, який стосується експорту держав-членів за межі Союзу та зобов’язань структурних підрозділів, відповідальних за звітування:
 - внесення змін до Методологічних положень “Зовнішня торгівля товарами” в частині формування показників зі статистики зовнішньої торгівлі товарами за характеристиками підприємств.
3. Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2020/1470 від 12 жовтня 2020 р. щодо номенклатури країн і територій для європейської статистики міжнародної торгівлі товарами та географічного розподілу для іншої бізнес-статистики.
 - Імплементація може бути проведена після перегляду національного стандарту ДСТУ ISO 3166-1:2009 “Коди назв країн світу”, затвердженого наказом Держспоживстандарту від 23 грудня 2009 р. № 471, який слід привести у відповідність до останньої актуальної версії міжнародного стандарту ISO 3166-1:2020 (оскільки ДСТУ ISO 3166 встановлює в Україні написання назв країн світу українською мовою).
4. Директива Ради 2010/45/ЄС від 13 липня 2010 р. про внесення змін до Директиви 2006/112/ЄС про загальну систему податку на додану вартість щодо правил виставлення рахунків-фактур:
 - розробка акта щодо імплементації функцій Уповноваженого органу, питання звітності та взаємодії з органами ЄС, а також в частині деяких процедурних питань, зокрема, щодо маркування, вимог до безпечності та якості анатомічних матеріалів;
 - внесення змін до Положення про Єдину державну інформаційну систему трансплантації органів та тканин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 р. № 1366.
5. Регламент (ЄС) 2016/425 Європейського Парламенту та Ради від 9 березня 2016 р. щодо засобів індивідуального захисту та скасування Директиви Ради 89/686/ЄЕС.
 - Положення Регламенту імплементовані у національне законодавство шляхом прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р.

№ 771 “Про затвердження Технічного регламенту засобів індивідуального захисту”. Не імplementовані положення Регламенту 2016/425/ЄС стосуються повноважень Європейської Комісії та обов’язків держав-членів ЄС по відношенню до Європейської Комісії. Оскільки Україна не є державою-членом ЄС, відповідні положення можуть бути імplementовані після вступу України до ЄС.

6. Директива Комісії 2010/80/ЄС від 22 листопада 2010 р. про внесення змін до Директиви 2009/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо переліку продукції, пов’язаної з обороною:
 - при опрацюванні проекту Закону “Про державний контроль за міжнародними передачами стратегічних товарів” (реєстр. № 8415 від 3 лютого 2023 р.) доповнити ст. 1 “Визначення термінів” окремою категорією – “оборонна продукція”, вказати орган, відповідальний за розробку списку “оборонної продукції” і строк, протягом якого він має бути розроблений (не пізніше дати набуття Україною членства в ЄС).
7. Директива 2004/25/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 квітня 2004 р. про пропозиції поглинання:
 - розробка проекту Закону України та нормативно-правових актів НКЦПФР.

21. ТРАНС’ЄВРОПЕЙСЬКІ МЕРЕЖІ

Пріоритетними для імplementації є наступні акти права ЄС:

1. Регламент (ЄС) 2022/869 від 30 травня 2022 р. про керівні принципи транс’європейської енергетичної інфраструктури, що вносить зміни до Регламентів (ЄС) № 715/2009, (ЄС) 2019/942 та (ЄС) 2019/ 943 і Директиви 2009/73/ЄС і (ЄС) 2019/944, а також про скасування Регламенту (ЄС) № 347/2013;
2. Регламент (ЄС) 347/2013 про керівні принципи транс’європейської енергетичної інфраструктури.

Для їх імplementації необхідно прийняти проект Закону України “Про проекти національного інтересу у сфері енергетики” (реєстр. № 9138 від 22 березня 2023 р.) та підзаконні нормативно-правові акти, які передбачені бланкетними нормами відповідного законопроекту.

22. РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА КООРДИНАЦІЯ СТРУКТУРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Ступінь пріоритетності імplementації актів права ЄС у 22 розділі за рівнем важливості головним виконавцем визначається як такі, що імplementуються у звичайному режимі.

Серед пріоритетних завдань в рамках імplementації інших актів права ЄС:

- здійснення їх перекладу;
- внесення відповідних змін до законодавства України;
- залучення експертної консультативної підтримки.

23. СУДОВА ВЛАДА ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПРАВА

В цілому ступінь пріоритетності імплементації актів права ЄС у 23 розділі за рівнем важливості головним виконавцем визначається як такі, що імплементуються у звичайному режимі.

Водночас розділ містить Директиву Ради 2000/43/ЄС¹ від 29 червня 2000 р. про імплементацію принципу однакового ставлення до осіб незалежно від расового або етнічного походження (далі – Директива 2000/43/ЄС), яка є частиною пакета директив про рівність, прийнятих ЄС у 2000 році та яка включена до Додатку XL до Угоди про асоціацію. Положення Директиви мали бути імплементовані протягом 4 років з дати набрання чинності Угодою (2018 рік).

У зв'язку з цим Директиву 2000/43/ЄС доцільно визначити як пріоритетну для повного завершення імплементації.

24. ПРАВОСУДДЯ, СВОБОДА ТА БЕЗПЕКА

Одним з пріоритетних актів права ЄС, які необхідно імплементувати, є Директива Ради 2004/82/ЄС від 29 квітня 2004 р. про зобов'язання перевізників передавати дані про пасажирів (далі – Директива Ради 2004/82/ЄС). Вона потребує включення до майбутньої Національної програми імплементації законодавства України до права ЄС.

Варто зазначити, що норми Директиви Ради 2004/82/ЄС імплементуються разом із нормами Директиви (ЄС) 2016/681 Європейського парламенту та Ради від 27 квітня 2016 р. про використання даних записів імен пасажирів (PNR) для запобігання, виявлення, розслідування та судового переслідування терористичних і серйозних злочинів (далі – Директива 2016/681) та нормами Імплементаційного рішення Комісії (ЄС) 2017/759 від 28 квітня 2017 р. щодо загальних протоколів і форматів даних, які мають використовуватися авіаперевізниками під час передачі даних PNR до підрозділів інформації про пасажирів (далі – Імплементаційне рішення Комісії 2017/759).

В межах імплементації положень Рамкового рішення Ради Європи 2008/913/JHA від 28 листопада 2008 р. про боротьбу з певними формами та проявами расизму та ксенофобії за допомогою кримінального права) пріоритетним завданням визначено прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо боротьби з проявами дискримінації” (реєстр. № 5488 від 13 травня 2021 р.).

Також до пріоритетних актів ЄС у цій сфері відносяться:

1. Регламент (ЄС) 2018/1806 Європейського Парламенту та Ради від 14 листопада 2018 р. про перелік третіх країн, громадяни яких повинні мати візи під час перетину зовнішніх кордонів, і тих, громадяни яких звільнені від цієї вимоги (далі – Регламент 2018/1806);
2. Регламент (ЄС) № 805/2004 Європейського Парламенту і Ради від 21 квітня 2004 р. про введення Європейського виконавчого листа щодо неоспорюваних вимог;

¹ У цілому рівень законодавчої імплементації Директиви Ради 2000/43/ЄС є високим. Часткова відповідність визначена у положеннях стосовно винятків з права на недискримінацію (стаття 4 Директиви Ради 2000/43/ЄС). Потребують закріплення гарантії щодо неприпустимості дискримінації у деяких законодавчих актах. Частина положень не підлягають імплементації, оскільки Україна матиме зобов'язання щодо них з дати вступу до Європейського Союзу. Вказане передбачено статтями 3 (частково), 8, 9 (частково), 11, 14 (b) Директиви.

3. Регламент (ЄС) № 1215/2012 Європейського Парламенту та Ради від 12 грудня 2012 р. про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень у цивільних і комерційних справах;
4. Регламент Ради (ЄС) 2016/1104 від 24 червня 2016 р. про впровадження посиленої співпраці у сфері юрисдикції, застосовного законодавства та визнання та виконання рішень у справах майнових наслідків зареєстрованих партнерств;
5. Директива (ЄС) 2017/1371 Європейського Парламенту та Ради від 5 липня 2017 р. про боротьбу з шахрайством, спрямованим проти фінансових інтересів Союзу, кримінально-правовими засобами;
6. Регламент (ЄС) № 273/2004 Європейського Парламенту та Ради від 11 лютого 2004 р. про прекурсори наркотичних засобів;
7. Регламент Ради (ЄС) № 111/2005 від 22 грудня 2004 р., що встановлює правила моніторингу торгівлі прекурсорами наркотиків між Співтовариством і третіми країнами;
8. Рамкове рішення Ради 2003/568/JHA від 22 липня 2003 р. про боротьбу з корупцією в приватному секторі;
9. Директиві 2014/42/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 3 квітня 2014 р. про заморожування та конфіскацію засобів і доходів, одержаних злочинним шляхом;
10. Регламент (ЄС) 2016/679 Європейського Парламенту та Ради від 27 квітня 2016 р. про захист фізичних осіб у зв'язку з обробкою персональних даних і про вільний рух таких даних та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних);
11. Директива Європейського Парламенту і Ради ЄС 2019/1937 від 23 жовтня 2019 р. про захист осіб, які повідомляють про порушення законодавства Союзу.

Серед пріоритетних завдань можна визначити:

- здійснення перекладу актів права ЄС;
- залучення експертної консультативної підтримки;
- започаткування переговорного процесу щодо досягнення домовленостей з боку ЄС щодо можливості доступу України до інструментів фінансової підтримки;
- прийняття законопроектів у сфері захисту персональних даних (наразі на розгляді Верховної Ради України перебувають відповідні проекти: проект Закону "Про захист персональних даних" (реєстр. № 8153 від 25 жовтня 2022 р.) та проект Закону "Про Національну комісію з питань захисту персональних даних та доступу до публічної інформації" (реєстр. № 6177 від 18 жовтня 2021 р.). Вони передбачають імплементацію у національне законодавство Директиви Ради 2004/82/ЄС, Директиви 2016/681, Імплементаційного рішення Комісії 2017/759;
- імплементація деяких регламентів та директив ЄС у сфері інтегрованого управління кордоном є наскрізною темою декількох форматів співпраці, не лише вступу України до ЄС. Зокрема, уніфікація візової політики України з візовою політикою ЄС є частиною вимог постлібералізаційного моніторингу Європейською Комісією, і йдеться не лише про бланки та процедуру видачі віз, а й про уніфікацію переліку країн, громадяни яких мають право на безвізовий в'їзд. З

цієї точки зору першочерговим є імплементація положень Регламенту 2018/1806 з метою приведення у відповідність до норм ЄС законодавства України щодо переліку країн, громадяни яких мають право на в'їзд без оформлення візи;

- подальше удосконалення законодавства про боротьбу з корупцією, зокрема, внесення змін у Закон України "Про запобігання корупції", Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення;
- приведення Закону України "Про медіацію", процесуального законодавства у цій сфері до норм права ЄС, зокрема, в частині поширення дії цього Закону на міжнародні (транскордонні) спори.

25. НАУКА ТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Пріоритетними для імплементації є наступні акти права ЄС:

1. Регламент № 2021/1873/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 20 жовтня 2021 р. про продовження терміну дії прав Співтовариства на сорти рослин для сортів виду *Asparagus officinalis* L. та квіткових цибулин, деревних дрібних фруктів та деревних декоративних рослин.

Для його імплементації необхідним є:

- затвердження процедури продовження терміну дії прав на сорти рослин наказом Мінагрополітики;
- проведення термінологічної перевірки та затвердження перекладу регламенту.

2. Регламент № 2470/96/ЄС Європейської Ради від 17 грудня 1996 р., що передбачає продовження строку дії права на сорт рослини у Співтоваристві щодо картоплі.

Імплементація передбачає:

- затвердження процедури встановлення особливих умов щодо прав на сорти картоплі наказом Мінагрополітики;
- проведення термінологічної перевірки та затвердження перекладу регламенту українською.

3. Регламент № 874/2009/ЄС Європейської Комісії від 17 вересня 2009 р., що встановлює імплементаційні правила застосування Регламенту Ради (ЄС) 2100/94 щодо зборів, що сплачують Бюро з охорони прав на сорти рослин Співтовариства.

В рамках імплементації передбачається:

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України, якою буде визначено механізми функціонування та формування відомостей державних реєстрів у сфері охорони прав на сорти рослин, і буде включено у Порядок адміністрування та ведення бази даних сортів та реєстрів у сфері охорони прав на сорти рослин;
- проведення термінологічної перевірки та затвердження перекладу регламенту.

4. Регламент № 2100/94/ЄС Європейської Ради від 27 липня 1994 р. про права на сорти рослин.

Серед заходів, спрямованих на імплементацію:

- затвердження наказу Мінагрополітики, яким передбачено затвердження Порядку складання, подання та розгляду заявки на сорт та Порядку проведення кваліфікаційної експертизи;
- проведення термінологічної перевірки та затвердження перекладу Регламенту українською.

26. ОСВІТА ТА КУЛЬТУРА

Три акти права ЄС у сфері визначені як пріоритетні:

1. Рішення (ЄС) 2018/646 Європейського Парламенту та Ради від 18 квітня 2018 р. про спільну рамку надання кращих послуг для навичок та кваліфікацій (Europass) та скасування Рішення № 2241/2004/ЄС² імплементовано у сферах фахової передвищої та вищої освіти. Не імплементовано в частині професійної (професійно-технічної) освіти.
2. Рекомендація 2008/С 111/01 Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2008 р. про створення Європейської рамки кваліфікацій для навчання протягом усього життя (далі – Рекомендація 2008/С 111/01)³ імплементована частково. Для імплементації акта розроблено проект Закону України “Про освіту дорослих” (реєстр. № 7039 від 10 лютого 2022 р.), який 12 січня 2023 р. прийнято в першому читанні за основу.
3. Рекомендація 2006/143/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 лютого 2006 р. про подальшу європейську співпрацю у сфері забезпечення якості вищої освіти (далі – Рекомендація 2006/143/ЄС)⁴ має добрий рівень імплементації. Законодавство України у сфері забезпечення якості вищої освіти відповідає значному рівню імплементації даного акта. Наразі здійснюються кроки до повної імплементації, зокрема, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти працює над набуттям повного членства у ENQA та внесенням агентства до “Європейського реєстру агенцій із забезпечення якості” (EQAR). Відбувається оновлення вищої освіти за всіма спеціальностями та освітніми рівнями з нормами щодо організації системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти – станом на кінець 2 кварталу 2023 р., розроблено 332 з 355 стандартів всіх рівнів вищої освіти, у 2023 р. планується завершити розроблення всіх стандартів у сфері вищої освіти.

Разом з тим, існує потреба у реалізації таких досліджень/оглядів для подальшої імплементації актів права ЄС у сфері:

- з метою імплементації Рекомендації 2006/143/ЄС для набуття повноцінного членства у Європейському реєстрі агентств із забезпечення якості вищої освіти (EQAR) Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) має пройти попередній підготовчий аудит, подати заявку для внесення до реєстру

² пункт 1434 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію – Дотримання вимог до документів, що складають Європейську систему оцінювання рівня кваліфікації та освіти

³ пункт 1431 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію – Забезпечення доступу до навчання протягом життя

⁴ пункт 1428 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію – Забезпечення функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти відповідно до Європейських стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти

EQAR та пройти зовнішнє оцінювання своєї діяльності в частині акредитації з боку EQAR;

- для імплементації Рекомендації 2008/C111/01 необхідним є підготовка та здійснення порівняння/зіставлення української Національної рамки кваліфікацій з Європейською рамкою кваліфікацій для навчання впродовж життя;
- для визначення необхідності внесення змін до нормативно-правових актів України у сфері професійної освіти та навчання вбачається доцільним дослідити стан та підходи імплементації у державах ЄС Загальних рекомендацій щодо складання програми дій Співтовариства з професійної підготовки;
- для імплементації актів щодо статистики у сфері освіти Держстат потребує збільшення фінансування для запровадження нового (раніше не проводилося) вибіркового обстеження домогосподарств AES (Adult Education Survey) відповідно до норм Регламенту Комісії (ЄС) № 452/2008 від 23 квітня 2008 р. щодо вироблення і розробки статистики у галузі освіти і навчання протягом життя та Імплементаційного Регламенту Комісії (ЄС) 2021/861 від 21 травня 2021 р. про визначення технічних елементів набору даних та встановлення технічних форматів для передачі інформації про організацію вибіркового опитування у сфері освіти та навчання відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1700 Європейського Парламенту та Ради;
- для визначення необхідності внесення змін до нормативно-правових актів України у сфері архівної справи (щодо відкриття архівів) вбачається доцільним дослідити практичне застосування статті 8 Регламенту Ради (ЄЕС, Євратом) № 354/83 від 1 лютого 1983 р. щодо відкриття для громадськості історичних архівів Європейського Економічного Співтовариства та Європейського Співтовариства з атомної енергії у державах ЄС. Для цього рекомендується провести додаткові консультації зі Стороною ЄС.

Задля швидкого приведення законодавства України у відповідність з актами права ЄС у певній сфері, розроблено перелік нормативно-правових актів, що потребують першочергового прийняття/скасування/внесення змін:

- прийняття нової редакції Закону України “Про професійну (професійно-технічну) освіту”;
- прийняття Закону України “Про національну систему кваліфікацій”;
- прийняття Закону України “Про освіту дорослих”;
- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій”;
- затвердження нового Положення про акредитацію освітніх програм;
- затвердження положення про Апеляційну палату (Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти);
- затвердження Положення про інституційну акредитацію закладів вищої освіти;
- затвердження Положення про акредитацію незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

Імплементація актів щодо статистики у сфері освіти стосується таких актів законодавства України:

- Закон України “Про офіційну статистику” від 16 серпня 2022 р. № 2524-IX;

- Закон України “Про освіту” (зі змінами та доповненнями) від 5 вересня 2017 р. № 2145-VII;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2022 р. № 953-р “Про затвердження плану державних статистичних спостережень на 2023 рік”: 1.03.00.07 “Мережа та діяльність закладів освіти”;
- наказ Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 р. № 457 “Про затвердження та скасування національних класифікаторів” (зі змінами);
- наказ Держстату від 28 грудня 2023 р. № 392 “Про затвердження Глосарія термінів національної моделі діяльності органів державної статистики”;
- наказ Держстату від 22 лютого 2022 р. № 49 “Про затвердження Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо мережі та діяльності закладів освіти” (зі змінами);
- наказ Держстату від 15 лютого 2010 р. № 57 “Про затвердження Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо складання допоміжних (сателітних) рахунків освіти в Україні”;
- наказ Держстату та МОН від 3 серпня 2000 р. № 259/364 “Про затвердження форм державної статистичної звітності з питань професійно-технічної освіти та інструкцій щодо їх заповнення”;
- наказ Держстату та МОН від 28 листопада 2000 р. № 380/560 “Про затвердження форм державної статистичної звітності з питань професійно-технічної освіти та інструкцій щодо їх заповнення”;
- наказ МОН від 27 серпня 2018 р. № 937 “Про затвердження форми звітності щодо чисельності та складу педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти та інструкції щодо її заповнення”;
- наказ МОН від 17 травня 2021 р. № 536 “Про затвердження форми звітності з питань діяльності закладів дошкільної освіти та інструкції щодо її заповнення”;
- наказ МОН від 30 липня 2021 р. № 868 “Про затвердження форм звітності з питань діяльності закладів загальної середньої освіти та інструкцій щодо їх заповнення”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 26 серпня 2021 р. за № 1119/36741;
- наказ МОН від 3 жовтня 2021 р. № 1072 “Про затвердження зведених таблиць з питань загальної середньої освіти”;
- наказ Держстату від 28 грудня 2022 р. № 414 “Про затвердження Положення щодо підготовки стандартного звіту з якості державного статистичного спостереження з урахуванням європейського стандарту – Єдиної інтегрованої структури статистичних метаданих (SIMS)” (зі змінами);
- наказ Держстату від 22 лютого 2022 р. № 48 “Про затвердження Методологічних положень щодо проведення оцінки якості адміністративних даних” (зі змінами);
- Закон України “Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей”;
- Митний кодекс України;
- Закон України “Про Митний тариф України”;
- постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку видачі свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей або відмови в його видачі, переоформлення, анулювання”;
- Закон України “Про авторське право і суміжні права”.

27. ДОВКІЛЛЯ ТА ЗМІНА КЛІМАТУ

До актів права ЄС, визначених пріоритетними для імплементації, віднесено:

15.10.10 Загальні положення та програми

1. Директиву Європейського Парламенту і Ради 2009/128/ЄС від 21 жовтня 2009 р., що визначає правові основи діяльності Співтовариства для досягнення екологічно сталого використання пестицидів;
2. Директиву Європейського Парламенту і Ради 2008/56/ЄС від 17 червня 2008 р. що встановлює рамки діяльності Співтовариства у сфері політики з морського середовища (Рамкова Директива про морську стратегію);
3. Директиву 2003/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 травня 2003 р., що передбачає участь громадськості у розробці певних планів і програм, що стосуються навколишнього середовища, і вносить зміни щодо участі громадськості та доступу до правосуддя до Директив Ради 85/337/ЕЕС та 96/61/ЕС.

15.10.20 Забруднення та шкода

1. Регламент (ЄС) 2019/1021 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 р. про стійкі органічні забруднювачі;
2. Директиву Європейського Парламенту та Ради 2019/904 від 5 червня 2019 р. про зменшення впливу деякої пластикової продукції на довкілля;
3. Регламент (ЄС) 2017/852 Європейського Парламенту і Ради від 17 травня 2017 р. про ртуть і скасування Регламенту (ЄС) 1102/2008;
4. Директиву (ЄС) 2016/802 Європейського Парламенту та Ради від 11 травня 2016 р. щодо зниження вмісту сірки в деяких видах рідкого палива;
5. Директиву (ЄС) 2015/2193 Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2015 р. про обмеження викидів певних забруднюючих речовин у повітря із середніх спалювальних установок;
6. Регламент (ЄС) 649/2012 Європейського Парламенту і Ради від 4 липня 2012 р. щодо експорту та імпорту небезпечних хімічних речовин;
7. Директива 2011/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 8 червня 2011 р. про обмеження використання певних небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні;
8. Директиву Європейського Парламенту і Ради 2010/75/ЄС від 24 листопада 2010 р. про промислове забруднення (інтегроване запобігання та контроль забруднення);
9. Директиву 2010/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19 травня 2010 р. про енергетичну ефективність будівель;
10. Директиву 2008/50/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2008 р. про якість атмосферного повітря та чистіше повітря в Європі, Директиву 2004/107/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 грудня 2004 р. щодо вмісту миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі;

11. Директиву 2004/107/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 грудня 2004 р. щодо вмісту миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі;
12. Регламент (ЄС) 1907/2006 Європейського Парламенту і Ради від 18 грудня 2006 р. щодо реєстрації, оцінки, авторизації та обмеження хімічних речовин (REACH), створення Європейського агентства з хімічних речовин, внесення змін до Директиви 1999/45/ЄС та анулювання Регламенту Ради (ЄЕС) № 793/93 та Регламенту Комісії (ЄС) 1488/94, а також Директиви Ради 76/769/ЄЕС та Директиви Комісії 91/155/ЄЕС, 93/67/ЄЕС, 93/105/ЄС та 2000/21/ЄС;
13. Імплементацийний Регламент Комісії (ЄС) 2020/1435 від 9 жовтня 2020 р. про обов'язки, покладені на реєстрантів щодо оновлення їхніх реєстрацій відповідно до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради щодо реєстрації, оцінки, авторизації та обмеження використання хімічних речовин (REACH);
14. Імплементацийний Регламент Комісії (ЄС) 2016/9 від 5 січня 2016 р. про спільне подання даних та обміну даними відповідно до Регламенту (ЄС) 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради щодо реєстрації, оцінки, авторизації та обмеження хімічних речовин (REACH);
15. Регламент Комісії (ЄС) 440/2008 від 30 травня 2008 р., що встановлює методи випробувань відповідно до Регламенту (ЄС) 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради щодо реєстрації, оцінки, авторизації та обмеження хімічних речовин (REACH);
16. Директиву Європейського Парламенту та Ради 2004/35/ЄС "Про екологічну відповідальність за попередження та ліквідацію наслідків завданої навколишньому середовищу шкоди від 21 квітня 2004 р.";
17. Регламент (ЄС) 648/2004 Європейського Парламенту від 31 березня 2004 р. та Ради "Про м'які засоби";
18. Директиву Європейського Парламенту і Ради 2003/87/ЄС від 13 жовтня 2003 р. про встановлення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у межах Союзу та внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС;
19. Регламент (ЄС) 782/2003 Європейського Парламенту та Ради від 14 квітня 2003 р. про заборону оловоорганічних сполук на судах;
20. Директиву Європейського Парламенту та Ради 2000/60/ЄС від 23 жовтня 2000 р. про встановлення рамок заходів Співтовариства в галузі водної політики;
21. Директиву Європейського Парламенту і Ради 98/70/ЄС від 13 жовтня 1998 р. щодо якості бензину та дизельного палива та внесення змін до Директиви Ради 93/12/ЄЕС;
22. Директиву Ради (ЄС) 2015/652 від 20 квітня 2015 р., що встановлює методи розрахунку та вимоги до звітності відповідно до Директиви 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо якості бензину та дизельного палива;
23. Директиву Комісії 2009/90/ЄС від 31 липня 2009 р., що встановлює, відповідно до Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради, технічні специфікації для хімічного аналізу та моніторингу стану води;
24. Директиву Ради 91/676/ЄЕС від 12 грудня 1991 р. щодо захисту вод від забруднення нітратами з сільськогосподарських джерел;

25. Директиву Ради 91/271/ЄЕС "Про очистку міських стічних вод" від 21 травня 1991 р.,
26. Директиву Європейського парламенту та Ради 94/63/ЄС від 20 грудня 1994 р. про контроль викидів летких органічних сполук (VOC) у результаті зберігання бензину та його розподілу від терміналів до станцій технічного обслуговування.

15.10.30 Космос, довкілля та природні ресурси

1. Директиву Європейського Парламенту та Ради 2012/19/ЄС від 4 липня 2012 р. про відходи електричного та електронного обладнання (ВЕЕО);
2. Директиву 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19 листопада 2008 р. про відходи та скасування певних Директив;
3. Директиву Європейського Парламенту та Ради 2006/66/ЄС від 6 вересня 2006 р. про батареї і акумулятори та про відходи батарей і акумуляторів, а також про скасування Директиви 91/157/ЄЕС;
4. Регламент (ЄС) 1013/2006 Європейського Парламенту та Ради від 14 червня 2006 р. про перевезення відходів;
5. Директиву 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 березня 2006 р. про поводження з відходами видобувної промисловості та внесення змін до Директиви 2004/35/ЄС;
6. Директиву Європейського парламенту та Ради 94/62/ЄС від 20 грудня 1994 р. щодо упаковки та відходів упаковки;
7. Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2019/290 від 19 лютого 2019 р. щодо встановлення формату реєстрації та звітності виробників електричного та електронного обладнання до реєстру;
8. Регламент Комісії (ЄС) 715/2013 від 25 липня 2013 р. про встановлення критеріїв, що визначають, коли мідний брукхт перестає бути відходами відповідно до Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради;
9. Регламент Комісії (ЄС) 1179/2012 від 10 грудня 2012 р. про встановлення критеріїв, що визначають, коли склобій перестає бути відходами відповідно до Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради;
10. Регламент Комісії (ЄС) 493/2012 від 11 червня 2012 р. відповідно до Директиви 2006/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради, детальні правила щодо розрахунку ефективності переробки відходів батарей та акумуляторів;
11. Регламент Комісії (ЄС) 333/2011 від 31 березня 2011 р. про встановлення критеріїв, що визначають, коли певні типи металобрукхту перестають бути відходами відповідно до Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради;
12. Регламент Комісії (ЄС) № 1103/2010 від 29 листопада 2010 р. про встановлення, відповідно до Директиви 2006/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради, правил щодо маркування потужностей портативних вторинних (таких, що перезаряджаються) та автомобільних акумуляторних батарей та акумуляторів;
13. Регламент Комісії (ЄС) 535/2008 від 13 червня 2008 р., що встановлює детальні правила імплементатії Регламенту Ради (ЄС) 708/2007 щодо використання чужорідних і місцево відсутніх видів в аквакультурі;

14. Регламент Комісії (ЄС) 708/2007 від 11 червня 2007 р. щодо використання чужорідних та місцево відсутніх видів в аквакультурі;
15. Директиву Ради 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 р. про захоронення відходів;
16. Директиву Ради 93/86/ЄЕС від 4 жовтня 1993 р. про адаптацію до технічного прогресу Директиви Ради 91/157/ЄЕС про батареї та акумулятори, що містять певні небезпечні речовини;
17. Директиву (ЄС) 2018/2001 Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2018 р. про сприяння використанню енергії з відновлюваних джерел.

З метою приведення законодавства України у відповідність з вищезазначеними пріоритетними актами права ЄС у сфері довкілля та зміни клімату визначено перелік нормативно-правових актів України, що потребують першочергового прийняття, скасування та/або внесення змін, зокрема:

- розроблення, прийняття законопроектів та/або внесення змін щодо захисту рослин, територій Смарагдової мережі, безпечного для життя і здоров'я довкілля (зменшення промислового забруднення), державного екологічного контролю, аквакультури, обмеження виробництва та обігу пластикової продукції, стимулювання повторного використання осаду стічних вод, національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів, аквакультури, хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, електричного та електронного обладнання, управління відходами, батарей та акумуляторів та відходів від них, відходів видобувної діяльності, відходів упаковки, а також заборони оловоорганічних сполук на суднах;
- внесення змін до Кодексу про адміністративні правопорушення щодо водовідведення та очищення стічних вод, Водного кодексу України щодо правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення, Бюджетного кодексу України щодо управління річковими басейнами, Податкового та Митного кодексу України щодо стимулювання розвитку інфраструктури альтернативних палив;
- розроблення та схвалення нормативно-правових актів уряду, спрямованих на реалізацію вищезазначених законодавчих актів, а також щодо здійснення державного моніторингу вод, зон вразливих до накопичення нітратів та управління річковими басейнами, обмеження викидів певних забруднюючих речовин у повітря із середніх спалювальних установок, державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, електричної енергії виробленої з відновлюваних джерел енергії, управління галуззю рибного господарства, стійких органічних забруднювачів, транскордонного перевезення небезпечних відходів, статусу та обліку відходів;
- затвердження або внесення змін до технічних регламентів щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив, безпечності хімічної продукції, мийних засобів, обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні, експлуатації установок зі спалювання відходів, підтвердження відповідності пакувальних матеріалів.

Враховуючи вищезазначене, для успішного впровадження завдань необхідно:

- здійснення та/або оновлення перекладу актів права ЄС;

- залучення міжнародної експертної підтримки та проектів міжнародної технічної допомоги;
- посилення інституційної спроможності та підвищення кваліфікації кадрів з питань адаптації законодавства ЄС;
- залучення інвестицій у реалізацію актів ЄС.

28. ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ТА ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

У зазначеному розділі 44 акти права ЄС були визначені пріоритетними для імплементації. Нижче наводиться їх перелік та відповідні заходи/проекти актів для імплементації:

1. Директива 2002/58/ЄС Європейського Парламенту і Ради 12 липня 2002 р., що стосується обробки персональних даних та захисту конфіденційності в секторі електронних засобів зв'язку (Директива про конфіденційність та електронні комунікації):
 - затвердження перекладу зазначеного акта;
 - схвалення нового Закону "Про захист персональних даних".
2. Регламент (ЄС) № 251/2014 Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. щодо визначення, опису, представлення, маркування та захисту географічних зазначень ароматизованих виноробних продуктів і скасування Регламенту Ради (ЄЕС) № 1601/91:
 - прийняття проекту Закону України "Про виноград та продукти виноградарства" (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.).
3. Регламент (ЄС) № 1151/2012 Європейського Парламенту та Ради від 21 листопада 2012 р. щодо схем якості сільськогосподарської продукції та харчових продуктів:
 - прийняття проекту Закону України "Про виноград та продукти виноградарства" (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.) та інших підзаконних актів.
4. Регламент (ЄС) № 1830/2003 Європейського Парламенту та Ради від 22 вересня 2003 р. щодо відстеження та маркування генетично модифікованих організмів та відстеження харчових продуктів і кормів, вироблених із генетично модифікованих організмів, та про внесення змін до Директиви 2001/18/ЄС:
 - прийняття проекту Закону України "Про державне регулювання генетично-інженерної діяльності та державний контроль за обігом генетично модифікованих організмів і генетично модифікованої продукції для забезпечення продовольчої безпеки".
5. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/33 від 17 жовтня 2018 р., що доповнює Регламент (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради про заявки на охорону назв місця походження, географічних зазначень і традиційних позначень у секторі вина, процедуру заперечення, обмеження використання, внесення змін до специфікацій продуктів, скасування охорони, маркування та представлення:

- прийняття проекту Закону України “Про виноград та продукти виноградарства” (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.).
6. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2019/34 від 17 жовтня 2018 р., про встановлення правил застосування Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1308/2013 в частині заявок на охорону назв місця походження, географічних зазначень і традиційних позначень у секторі вина, процедури заперечення, внесення змін до специфікацій продуктів, реєстру охоронюваних найменувань, скасування охорони та використання символів і Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1306/2013 в частині належної системи перевірок:
 - прийняття проекту Закону України “Про виноград та продукти виноградарства” (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.).
 7. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2017/670 від 31 січня 2017 р., що доповнює Регламент (ЄС) № 251/2014 Європейського Парламенту та Ради щодо дозволених виробничих процесів для отримання ароматизованих виноробних продуктів:
 - прийняття проекту Закону України “Про виноград та продукти виноградарства” (реєстр. № 9139 від 22 березня 2023 р.).
 8. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) № 809/2014 від 17 липня 2014 р., що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) № 1306/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо інтегрованої системи адміністрування та системи контролю, заходів розвитку сільської місцевості і перехресної відповідності:
 - прийняття проекту Закону України “Про організаційні засади реалізації державної аграрної політики”.
 9. Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2016/9 від 5 січня 2016 р. про спільне подання даних та обмін даними відповідно до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради про реєстрацію, оцінку, дозвіл та обмеження використання хімічних речовин (REACH):
 - прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції”.
 10. Директива 2010/45/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 7 липня 2010 р. про стандарти якості та безпеки органів людини, призначених для трансплантації:
 - розробка акта щодо імплементації функцій Уповноваженого органу, питання звітності та взаємодії з органами ЄС, а також в частині деяких процедурних питань, зокрема, щодо маркування, вимог до безпечності та якості анатомічних матеріалів;
 - внесення змін до Положення про Єдину державну інформаційну систему трансплантації органів та тканин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 р. № 1366.
 11. Директива 2009/148/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 листопада 2009 р. про захист працівників від ризиків, пов'язаних із впливом азбесту на роботі (Кодифікована версія) (Текст стосується ЄЕЗ):

- розробка акта "Про систему сповіщення, та реєстр працівників, відповідальних за виконання робіт, яка може включати ризик впливу пилу, що виникає від азбесту або матеріалів, що містять азбест".
12. Рішення № 768/2008/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 р. про спільні рамки для маркетингу продуктів та скасування Рішення Ради 93/465/ЄЕС:
- проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" в частині доповнення положеннями щодо нотифікації органів з оцінки відповідності, декларації ЄС про відповідність, участі нотифікованих органів в роботі відповідних органів, утворених в ЄС тощо;
 - проект постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 13 січня 2016 р. № 95 "Про затвердження модулів оцінки відповідності, які використовуються для розроблення процедур оцінки відповідності, та правил використання модулів оцінки відповідності", від 13 січня 2016 р. № 56 "Про затвердження спеціальних вимог до призначених органів з оцінки відповідності", технічних регламентів, які передбачають здійснення оцінки відповідності.
13. Регламент (ЄС) № 1829/2003 Європейського Парламенту та Ради від 22 вересня 2003 р. про генетично модифіковані харчові продукти та корми (Текст має відношення до ЄЕЗ):
- проект Закону України "Про державне регулювання генетично-інженерної діяльності та державний контроль за обігом генетично модифікованих організмів і генетично модифікованої продукції для забезпечення продовольчої безпеки".
14. Регламент Комісії (ЄС) 2022/1616 від 15 вересня 2022 р. про перероблені пластикові матеріали та вироби, призначені для контакту з харчовими продуктами, і про скасування Регламенту (ЄС) № 282/2008 (Текст стосується ЄЕЗ):
- внесення змін до Закону України "Про матеріали і предмети, призначені для контакту з харчовими продуктами";
 - проект наказу МОЗ про Порядок ведення державного реєстру речовин, дозволених для використання у виробництві матеріалів і предметів, а також процесів переробки пластику та перелік інформації, що підлягає внесенню до державного реєстру об'єктів;
 - проект нормативно-правового акта про співпрацю з публічним реєстром нових технологій, переробників, процесів переробки, схем переробки та установок знезараження (ЄС).
15. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2018/631 від 7 лютого 2018 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2017/625 Європейського Парламенту та Ради шляхом створення референс-лабораторій Європейського Союзу для шкідників рослин:
- прийняття проекту Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин" (реєстр. № 8340 від 9 січня 2021 р.);
 - проект постанови Кабінету Міністрів України "Про державне регулювання сфери захисту рослин".

16. Імплементацийний регламент Комісії (ЄС) 2017/2185 від 23 листопада 2017 р. щодо переліку кодів і відповідних типів пристроїв з метою визначення сфери призначення уповноважених органів у сфері медичних пристроїв відповідно до Регламенту (ЄС) 2017/745 Європейського Парламенту та Ради та медичні пристрої для діагностики *in vitro* відповідно до Регламенту (ЄС) 2017/746 Європейського Парламенту та Ради (Текст має відношення до ЄЕЗ):
- прийняття нової постанови Кабінету Міністрів України про “Про затвердження Технічного регламенту щодо медичних виробів” та скасування постанов Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 2013 р. № 753, 755.
17. Регламент Ради (Євратом) 2016/52 від 15 січня 2016 р., що встановлює максимально допустимі рівні радіоактивного забруднення харчових продуктів і кормів після ядерної аварії або будь-якого іншого випадку радіологічної надзвичайної ситуації, а також скасовує Регламент (Євратом) № 3954/87 і Регламенти Комісії (Євратом) № 944/89 та (Євратом) № 770/90:
- наказ МОЗ про максимально допустимі рівні радіоактивного забруднення харчових продуктів і кормів після ядерної аварії або будь-якого іншого випадку радіологічної надзвичайної ситуації.
18. Регламент Комісії (ЄС) 2015/538 від 31 березня 2015 р. про внесення змін до Додатку II до Регламенту (ЄС) № 1333/2008 Європейського Парламенту та Ради щодо використання бензойної кислоти – бензоатів (E 210–213) у варених креветках у розсолі:
- наказ МОЗ щодо використання бензойної кислоти.
19. Регламент Комісії (ЄС) № 545/2013 від 14 червня 2013 р. про внесення змін до Додатку I до Регламенту (ЄС) № 1334/2008 Європейського Парламенту та Ради щодо ароматичної речовини 3-ацетил-2,5-диметилтіофен:
- наказ МОЗ про затвердження показників безпечності (вимог) до харчових ароматизаторів, показників безпечності (вимог) харчових добавок та показників безпечності (вимог) харчових ензимів (проект акта імплементує норми загального Регламенту 1334/2008 та враховує норми Регламенту 545/2013).
20. Регламент Комісії (ЄС) № 231/2012 від 9 березня 2012 р., що встановлює специфікації для харчових добавок, перелічених у Додатках II та III до Регламенту (ЄС) № 1333/2008 Європейського Парламенту та Ради Текст, що стосується ЄЕЗ:
- проект наказу МОЗ “Про затвердження показників безпечності (вимог) до харчових ароматизаторів, показників безпечності (вимог) харчових добавок та показників безпечності (вимог) харчових ензимів”.
21. Регламент Комісії (ЄС) № 1129/2011 від 11 листопада 2011 р. про внесення змін до Додатку II до Регламенту (ЄС) № 1333/2008 Європейського Парламенту та Ради шляхом створення переліку харчових добавок Союзу:
- наказ МОЗ “Про затвердження показників безпечності (вимог) до харчових ароматизаторів, показників безпечності (вимог) харчових добавок та показників безпечності (вимог) харчових ензимів” (проект акта імплементує норми загального Регламенту 1333/2008 та враховує норми Регламенту 1129/2011).

22. Регламент Комісії (ЄС) № 284/2011 від 22 березня 2011 р., що встановлює особливі умови та детальні процедури для імпорту кухонного посуду з поліаміду та меламіну, що походить із Китайської Народної Республіки та Спеціального адміністративного району Гонконг, Китай, або відправляється з них:
- проект наказу МОЗ про особливі умови та детальні процедури для імпорту кухонного посуду з поліаміду та меламіну, що походить із Китайської Народної Республіки та Спеціального адміністративного району Гонконг, Китай, або відправляється з них.
23. Регламент Комісії (ЄС) № 641/2004 від 6 квітня 2004 р. про детальні правила імплементації Регламенту (ЄС) № 1829/2003 Європейського Парламенту та Ради стосовно заявки на отримання дозволу на нові генетично модифіковані харчові продукти та корми, повідомлення про існуючі продукти та випадкову або технічно неминучу присутність генетично модифікованого матеріалу, який отримав сприятливу оцінку ризику:
- проект Закону України “Про державне регулювання генетично-інженерної діяльності та державний контроль за обігом генетично модифікованих організмів і генетично модифікованої продукції для забезпечення продовольчої безпеки”.
24. Директива 2002/47/ЄС Європейського Парламенту і Ради Європейського Союзу від 6 червня 2002 р. щодо механізмів застосування фінансової застави:
- розробка законопроекту щодо приведення законодавства України у відповідність до законодавства ЄС щодо функціонування пост-трейдингової інфраструктури;
 - розробка нормативно-правових актів НКЦПФР щодо функціонування посттрейдингової інфраструктури.
25. Регламент (ЄС) 2018/848 Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 2018 р. про органічне виробництво та маркування органічних продуктів і про скасування Регламенту Ради (ЄС) № 834/2007:
- внесення змін до Закону України “Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції” та у разі необхідності до підзаконних нормативно-правових актів.
26. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2021/2304 від 18 жовтня 2021 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2018/848 Європейського Парламенту та Ради правилами щодо видачі додаткових сертифікатів, що засвідчують невикористання антибіотиків у органічному виробництві продуктів тваринного походження з метою експорту:
- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р. № 1032 “Про затвердження Порядку сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 970”.
27. Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2021/2307 від 21 жовтня 2021 р., що встановлює правила щодо документів і повідомлень, необхідних для органічних продуктів і продуктів конверсії, призначених для імпорту в Союз:

- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р. № 1032 “Про затвердження Порядку сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 970”.

28. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2021/2119 від 1 грудня 2021 р., що встановлює детальні правила щодо певних записів і декларацій, які вимагаються від операторів і груп операторів, а також щодо технічних засобів для видачі сертифікатів відповідно до Регламенту (ЄС) 2018/848 від Європейського Парламенту та Ради та внесення змін до Імплементативного Регламенту Комісії (ЄС) 2021/1378 щодо видачі сертифіката для операторів, груп операторів та експортерів у третіх країнах:

- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 970 “Про затвердження Порядку (детальних правил) органічного виробництва та обігу органічної продукції”.

29. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2021/1189 від 7 травня 2021 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2018/848 Європейського Парламенту та Ради щодо виробництва та продажу репродуктивного матеріалу рослин з органічного гетерогенного матеріалу певних родів або видів:

- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 970 “Про затвердження Порядку (детальних правил) органічного виробництва та обігу органічної продукції”.

30. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2021/1165 від 15 липня 2021 р. що дозволяє використання в органічному виробництві окремих продуктів і речовин та створює їх списки:

- розробка та прийняття наказу Мінагрополітики “Перелік продуктів та речовин, які дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва за визначених умов”.

31. Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2021/771 від 21 січня 2021 р., що доповнює Регламент (ЄС) 2018/848 Європейського Парламенту та Ради шляхом встановлення конкретних критеріїв та умов для перевірки документації в рамках офіційного контролю в органічному виробництві та офіційного контролю груп операторів:

- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р. № 1032 “Про затвердження Порядку сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 970”.

32. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2021/279 від 22 лютого 2021 р., що встановлює детальні правила імплементативного Регламенту (ЄС) 2018/848 Європейського парламенту та Ради щодо засобів контролю та інших заходів, що забезпечують відстеження та відповідність у органічному виробництві та маркування органічних продуктів:

- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р.

№ 1032 “Про затвердження Порядку сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 970”.

33. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2020/464 від 26 березня 2020 р., що встановлює детальні правила застосування Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/848 щодо документів, необхідних для ретроспективного визнання перехідних періодів, щодо виробництва органічних продуктів та інформації, яку повинні надавати держави-члени:

- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 970 “Про затвердження Порядку (детальних правил) органічного виробництва та обігу органічної продукції”.

34. Директива 2008/48/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 23 квітня 2008 р. про кредитні угоди для споживачів та про скасування Директиви Ради 87/102/ЄЕС:

- розробка програмного документу (плану заходів) щодо визначення заходів з метою забезпечення комплексного доопрацювання законодавства України про споживче кредитування щодо правових та організаційних засад кредитування у формі овердрафту, поновлюваного кредиту, окремих специфічних кредитних угод, транскордонного кредитування, надання переддоговірної інформації засобами електрозв'язку (голосовий телефонний зв'язок), компенсаційних механізмів витрат кредитора, пов'язаних з достроковим припиненням кредитного договору, розширення переліку шляхів врегулювання простроченої заборгованості позичальника за договором про споживчий кредит. Для процесу імплементації положень Директиви 2008/48/ЄС, які на поточну дату не імplementовані Україною, існує потреба внесення змін до чинного законодавства України про споживче кредитування, зокрема, до Закону України “Про споживче кредитування” (від 15 листопада 2016 р. № 1734-VIII), а також розробка підзаконних нормативно-правових актів з метою реалізації прийнятих положень.

35. Директива Європейського Парламенту і Ради 2002/65/ЄС від 23 вересня 2002 р. про дистанційну реалізацію споживчих фінансових послуг та про внесення змін до Директиви Ради 90/619/ЄЕС і Директив 97/7/ЄС та 98/27/ЄС:

- прийняття Правлінням Національного банку України проекту постанови “Про затвердження Положення про особливості укладення договорів страхування зі споживачами”;
- розробка нормативно-правових актів Національного банку України (у частині окремих фінансових послуг) та/або внесення змін до чинних нормативно-правових актів Національного банку України з питань договірних відносин у частині надання фінансових послуг (крім договорів про надання споживчого кредиту) для врегулювання порядку стандартного припинення/розірвання ділових відносин/договірних умов: період відмови, сплата споживачем винагороди при відмові від договору;
- внесення змін до чинних нормативно-правових актів Національного банку України з питань інформаційного забезпечення споживачів під час надання банківських та інших фінансових послуг у частині норм щодо комунікації та засобів комунікації зі споживачами: порядок комунікації, заборона небажаних комунікацій;

- розробка нормативно-правового акта Національного банку України із запровадження фінансовими установами дієвої системи внутрішнього врегулювання спорів зі споживачем: мінімальні вимоги до внутрішньої процедури розгляду звернень/скарг, поширення відповідної інформації споживачам/регулятору.

36. Регламент (ЄС) 2022/2371 Європейського Парламенту та Ради від 23 листопада 2022 р. про серйозні транскордонні загрози здоров'ю та скасування Рішення № 1082/2013/ЄС:

- постанова Кабінету Міністрів України про правила санітарної охорони території України;
- постанова Кабінету Міністрів України щодо положення про пункти пропуску на кордоні;
- постанова Кабінету Міністрів України щодо переліку пунктів пропуску;
- проект нормативно-правового акта щодо зобов'язань передавати інформацію та дані стосовно епідеміологічного нагляду за інфекційними захворюваннями, розвитку епідемічної ситуації, у тому числі для моделювання та розробки сценаріїв, незвичайних епідемічних явищ або нових інфекційних захворювань невідомого походження до Європейського порталу нагляду за інфекційними захворюваннями. Також, щодо функціонування цифрової платформи для спостереження з метою підтримки профілактики інфекційних захворювань та контролю та системи раннього попередження та реагування;
- приведення підзаконних нормативно-правових актів у відповідність до наказу МОЗ від 28 грудня 2015 р. № 905 "Про затвердження критеріїв, за якими визначаються випадки інфекційних та паразитарних захворювань, які підлягають реєстрації".

37. Регламент (ЄС) № 536/2014 Європейського Парламенту та Ради від 16 квітня 2014 р. про клінічні випробування лікарських засобів для використання людиною та про скасування Директиви 2001/20/ЄС:

- новий Порядок проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань;
- проект нормативно-правового акта щодо подання документів на проведення клінічних досліджень через портал ЄС, роботи з електронною базою даних для звітності з безпеки та базою даних клінічних досліджень ЄС, інформаційних технологій у сфері клінічних випробувань.

38. Директива 2004/107/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 грудня 2004 р. щодо вмісту миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі:

- прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 827 "Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря";
- зміни до наказу МВС від 21 квітня 2021 р. № 300, зареєстрованого у

Міністерстві юстиції України 13 травня 2021 р. за № 635/36257 “Про затвердження Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях”.

39. Директива 2004/23/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 31 березня 2004 р. про встановлення стандартів якості та безпеки для донорства, отримання, тестування, обробки, збереження, зберігання та розподілу тканин і клітин людини:

- постанова Кабінету Міністрів України, якою буде імплементовано вимоги Директиви в частині неохоплених видів клітин і тканин.

40. Регламент (ЄС) № 273/2004 Європейського Парламенту та Ради від 11 лютого 2004 р. про прекурсори наркотичних засобів:

- проект постанови Кабінету Міністрів України про прекурсори наркотичних засобів (внесення змін);
- проект постанови Кабінету Міністрів України про повідомлення щодо моніторингу торгівлі речовинами та доступу до Європейської бази даних про прекурсори наркотиків.

41. Регламент Ради (ЄС) 2022/2372 від 24 жовтня 2022 р. щодо системи заходів для забезпечення постачання медичних засобів протидії кризі у випадку надзвичайної ситуації у сфері громадського здоров'я на рівні Союзу:

- наказ МОЗ, спрямований на імплементацію директиви щодо системи заходів для забезпечення постачання медичних засобів протидії кризі у випадку надзвичайної ситуації у сфері громадського здоров'я на рівні Союзу;
- проект нормативно-правового акта про захищену ІТ-систему моніторингу щодо пропозиції та попиту на кризові медичні контрзаходи та сировини, використання мереж клінічних випробувань і платформ обміну даними.

42. Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2022/1255 від 19 липня 2022 р. про визначення протимікробних препаратів або груп протимікробних препаратів, зарезервованих для лікування певних інфекцій у людей, відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/6 Європейського Парламенту та Ради:

- наказ МОЗ “Про перелік протимікробних препаратів, які не повинні використовуватися у ветеринарних лікарських засобах або медичних кормах”.

43. Директива Ради 2013/59/Євратом від 5 грудня 2013 р., що встановлює основні стандарти безпеки для захисту від небезпек, пов'язаних із впливом іонізуючого випромінювання, і скасовує Директиви 89/618/Євратом, 90/641/Євратом, 96/29/Євратом, 97/43/Євратом і 2003/122/Євратом:

- на першому етапі потребує прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання” (реєстр. № 8223 від 23 листопада 2022 р.);
- на другому етапі буде продовжено роботу над проектом наказу МОЗ.

44. Директива Комісії 2006/86/ЄС від 24 жовтня 2006 р. про імплементацію Директиви 2004/23/ЄС Європейського Парламенту та Ради у частині вимог

щодо простежуваності, повідомлення про серйозні побічні реакції та серйозні несприятливі випадки, а також у частині деяких технічних вимог щодо кодування, перероблення, консервації, зберігання та реалізації людських тканин і клітин:

- постанова Кабінету Міністрів України, якою буде імплементовано вимоги Директиви в частині неохоплених видів клітин і тканин.

Враховуючи вищезазначене, для успішного впровадження завдань необхідно:

- ознайомлення з механізмом співпраці та координації дій між єдиними контактними офісами держав-членів та Єврокомісією в країнах ЄС;
- проведення аналізу національного законодавства та вироблення національної моделі співпраці та координації дій між компетентними органами, які реалізують державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів у відповідній сфері, єдиним контактним офісом на підставі досвіду країн ЄС;
- ознайомлення з процедурами судового розгляду споживчих спорів в країнах ЄС;
- ознайомлення з процедурами онлайн-розв'язання споживчих спорів в країнах ЄС;
- проведення аналізу національного законодавства та вироблення національної моделі подання представницьких позовів кваліфікованими організаціями, які представляють колективні інтереси споживачів, на підставі досвіду країн ЄС;
- проведення аналізу національного законодавства та вироблення національної моделі позасудового онлайн вирішення споживчих спорів, у тому числі, між бізнес-користувачами та постачальниками посередницьких онлайн-послуг, а також між користувачами корпоративних веб-сайтів та постачальниками онлайн-пошукових систем на підставі досвіду країн ЄС;
- внесення змін до електронної системи охорони здоров'я, створення реєстру працівників, які контактували з азбестом на роботі, та періодичний скринінг здоров'я таких працівників та впровадження інших цифрових рішень.

29. МИТНИЙ СОЮЗ

У зазначеному розділі відсутні акти, які визначаються як пріоритетні. Тому усі акти, що підлягають імplementації, будуть імплементовані у звичайному режимі.

Серед пріоритетних завдань:

- завершення виконання вимог Додатку XV Угоди про асоціацію між Україною та ЄС;
- розробка та внесення на розгляд Верховної Ради України проекту нового Митного кодексу України та інших законопроектів, необхідних для імplementації визначених актів права ЄС;
- оцінка відповідності митного законодавства України законодавству ЄС;
- розвиток функціонуючих національних ІТ-систем Держмитслужби;
- створення нових національних ІТ-систем, сумісних з ІТ-рішеннями ЄС.

30. ЗОВНІШНІ ВІДНОСИНИ

Пріоритетним актом визначено Регламент 649/2012 Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 р. щодо експорту та імпорту небезпечних хімічних речовин. Його імплементація потребує прийняття Закону України “Про процедуру попередньої згоди відносно експорту та імпорту окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів”.

31. ЗОВНІШНЯ, БЕЗПЕКОВА ТА ОБОРОННА ПОЛІТИКА

У зазначеному розділі відсутні акти, які визначаються як пріоритетні. Тому усі акти, які підлягають імплементації, будуть імplementовані у звичайному режимі.

Для приведення законодавства у відповідність з іншими актами права ЄС першочергово необхідно:

- внести зміни до Закону України “Про критичну інфраструктуру” (Директива (ЄС) 2022/2557 Європейського Парламенту та Ради від 14 грудня 2022 р. про стійкість критичних об’єктів та скасування Директиви Ради № 2008/114/ЄС);
- прийняти Закон України “Про засади санкційної політики”;
- прийняти низку рішень РНБО України щодо запровадження санкцій щодо третіх країн, терористичних організацій за порушення прав людини, використання хімічної зброї, здійснення кібератак;
- ратифікувати Римський статут Міжнародного Кримінального Суду;
- забезпечити розробку Закону України та необхідних нормативно-правових актів для імплементації Регламенту (ЄС) 2019/125 Європейського Парламенту та Ради від 16 січня 2019 р. щодо торгівлі певними товарами, які можуть бути використані для смертної кари, тортур або інших видів поводження чи покарання.

32. ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ

У зв’язку з відсутністю у Розділі 32 актів права ЄС, які необхідно імplementувати, ступінь їх пріоритетності не визначався.

33. ФІНАНСОВІ ТА БЮДЖЕТНІ ПОЛОЖЕННЯ

У звичайному режимі планується імplementувати Директиву Ради 2011/85/ЄС від 8 листопада 2011 р. про вимоги до бюджетних рамок держав-членів.

Серед заходів, спрямованих на імплементацію актів права ЄС, зокрема, і вищезазначеної директиви:

- здійснення офіційного перекладу;
- залучення експертної підтримки задля отримання консультацій та роз’яснень

щодо положень актів ЄС з метою їх повної імплементації (для розробки відповідних актів законодавства, підготовки до їх впровадження);

- забезпечення навчання фахівців усіх учасників бюджетного процесу.

34. ІНСТИТУЦІЇ

З метою імплементації Регламенту (ЄС) № 763/2008 Європейського Парламенту та Ради від 9 липня 2008 р. про переписи населення та житла необхідно розробити нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України щодо:

- визначення строків та методів проведення Всеукраїнського перепису населення (ВПН);
- здійснення заходів, пов'язаних з його підготовкою та проведенням, а також обробкою, узагальненням, поширенням та використанням його результатів;
- порядку оплати праці тимчасового переписного персоналу.

Необхідно також розробити нормативно-правові акти Держстату щодо:

- затвердження програми ВПН;
- переписного інструментарію, який використовується у процесі підготовки та проведення ВПН;
- обробки, узагальнення, поширення та використання його результатів;
- календарного плану підготовки і проведення ВПН;
- концепції технології обробки даних ВПН;
- програми розробки матеріалів ВПН.

У К Р А Ї Н А — Є В Р О П А

Ця публікація була підготовлена за фінансової підтримки Європейського Союзу.
Вона не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу.